

సంపుటము-III
సమావేశము-XXIX
నంబరు. 1

వెల : రూ. 15-00
30 నవంబరు, 2017
గురువారము
హివళంబి నామ సం.
మార్గశిర శు. 12

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు
**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

విషయ నూచిక

క్రమ సంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
1.	సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన	01-01
2.	ప్రశ్నోత్తరాలు	02-35
3.	సభా సమక్షంలో పెట్టబడిన పత్రం వినియోగదారుల వ్యవహారాలు, ఆహారం, పౌరసరఫరల శాఖ మంత్రి శ్రీ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు, 18.04.2017 తేదీనాటి వినియోగదారుల వ్యవహారాలు, ఆహారం, పౌరసరఫరాలు (సిఎస్.1) శాఖ జి.ఓ.ఎంఎస్ సం.8, 17.10.2017 తేదీ నాటి వినియోగదారుల వ్యవహారాలు, ఆహారం, పౌరసరఫరాల శాఖ (సిఎస్.1) జి.ఓ. ఎం ఎస్ నం.15ల ప్రతి, 2013, జాతీయ ఆహార భద్రత చట్టంలోని 40 (3) సెక్షను క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా ప్రతి సమర్పణ.	35-35
4.	సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు	35-38
5.	సభా కార్యక్రమం-అర్జీల సమర్పణ	38-39
6.	ప్రభుత్వం బిల్లులు	40-64
7.	రాష్ట్రంలో విద్యుత్ పరిస్థితిపై లఘుచర్చ	64-91
8.	సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన	91-92
9.	మహిళా సాధికారత, బాలల హక్కులపై లఘు చర్చ	92-118
10.	సభా కార్యక్రమం - తీర్మానం(అమరావతి డిక్లరేషన్)	118-119
11.	సభా కార్యక్రమం - తీర్మానం (చట్టసభలలో మహిళలకు 33.33 శాతం రిజర్వేషన్ కొరకు)	119-120

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	ః	శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్
డెప్యూటీ చైర్మన్	ః	శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	ః	శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వర రావు
కార్యదర్శి (ఇన్‌ఛార్జ్)	ః	శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి.వి. సుబ్బారెడ్డి శ్రీ కె. రాజ్ కుమార్ శ్రీమతి ఆర్. వనితారాణి డా. వై. కామేశ్వరి శ్రీ ఇ. సంజీవరావు శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి. జగన్మోహన్ రావు శ్రీ బి. ప్రభాకర్ రావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్

గురువారం, 30వ తేది, నవంబరు, 2017

(నభ ఉదయం 10.00 గంటలకు నమావేశమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం వహించారు)

1. నభా కార్యక్రమం-ప్రకటన:

MR.CHAIRMAN: I have to make an announcement.

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on the 29th November, 2017 and signed by me.

1. The Andhra Pradesh Capital Region Development Authority (Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.19 of 2017)
2. The Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.20 of 2017)
3. The Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes)(Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.22 of 2017)
4. The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.26 of 2017)
5. The Andhra Pradesh Advocates Welfare Fund (Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.29 of 2017)
6. The Andhra Pradesh Residential and Non-Residential Premises Tenancy Bill, 2017 (L.A.Bill No.30 of 2017)."

The above Bills will be taken up today.

Now, Question Hour. Question No.9710, Minister for Human Resources Development.

2. ప్రశ్నోత్తరాలు:సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్డ్ ఇండిపెండెంట్ స్కూల్స్ చట్టం

ప్రశ్న నెం.9710(7)

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) 2017, స్వయం ఆర్థిక సహాయ స్వతంత్ర పాఠశాలల చట్టాన్ని ప్రతిపాదించడానికి గల కారణాలేమిటి;

ఆ) ఈ చట్టం క్రింద లబ్ధి పొందే వ్యక్తులెవరు?

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు):

అ) రాష్ట్రంలోని ప్రైవేటు పాఠశాలల పరిపాలనలో మంచి పారదర్శకత మరియు జవాబుదారీతనాన్ని తీసుకురావడానికి ప్రస్తుతమున్న నియమావళిని సమీక్షించి, సవరించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇందువల్ల విద్యలో లోటుపాట్లు/అంతరాలు/సందిగ్ధతలను పరిష్కరించి, నాణ్యత, స్వభావాన్ని ప్రస్తుత డిమాండు తీరుస్తుందని భావించడమయింది.

ఆ) ప్రతిపాదిత 2017, స్వయం ఆర్థిక సహాయ స్వతంత్ర పాఠశాలల చట్టం వలన విద్యార్థులు మరియు తల్లితండ్రులే అంతిమ లబ్ధిదారులుగా ఉంటారు.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కర్నూలు, అనంతపురం, కడప): అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు, ముఖ్య కార్యదర్శిగారు, కమిషనర్ గారు విద్యారంగంలో వచ్చే ప్రతి మార్పును ఉపాధ్యాయ ఎం.ఎల్.సిలతో

Self

Finance Independent Actకు సంబంధించి ఎవరితో సంప్రదించకుండా ఈ మధ్యనే పాఠశాలలు తెరిచే ముందు సైక్లో ఇంగ్లీషులో వారం రోజులలోనే అభిప్రాయం ఇవ్వాలని చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో 1984వ సంవత్సరంలో విద్యా చట్టం చట్టసభలలో ఆమోదించబడి అది అమలులో లేకుండా పోయింది. దానికనుగుణంగానే 1994వ సంవత్సరంలో జీఓనెం.1 జారీ చేసి అన్-ఎయిడెడ్, ప్రైవేటు పాఠశాలల ఏర్పాటుకు సంబంధించి కొన్ని విధివిధానాలను రూపొందించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అందులో భాగంగానే 50 శాతం వేతనాలకు ఇవ్వాలని, 45 శాతం మౌలిక వసతులకు ఇవ్వాలని, 5 శాతం వరకు మాత్రమే లాభాలు తీసుకోవాలని విధివిధానాలను రూపొందించడం జరిగింది. దానిని బలోపేతం చేయవలసిన తరుణంలో కొత్త యాక్టు తీసుకొచ్చారు. ఇండియన్ సొసైటీ యాక్టు 1860వ సంవత్సరం ప్రకారంగా

ధార్మిక సంస్థలు పాఠశాలలు పెట్టుకోవచ్చు. ఇండియన్ బ్రస్టు యాక్టు, 1882 ప్రకారంగా ధార్మిక సంస్థలు గాసి, సేవా సంస్థలు గాసి పెట్టుకోవచ్చు. కాసి, ఇండియన్ కుమిటి యాక్టు 2013వ సంవత్సరం ప్రకారంగా పారిశ్రామికవేత్తలు పాఠశాలల రంగంలోకి వచ్చే పరిస్థితి తీవ్రమైన పరిణామం. అందులో భాగంగానే మన రాష్ట్రంలో 70 శాతం ప్రభుత్వ పాఠశాలలు ఉన్నాయి, 30 శాతం ప్రైవేటు పాఠశాలలు ఉన్నాయి. అందులో ప్రీ-ప్రైమరీ నుండి కళాశాల వరకు ఉన్నాయి. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో 466 ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలు, వేల సంఖ్యలో పాఠశాలలు ఉన్నాయి. దాదాపు 80 శాతం ప్రైవేటు కార్పొరేట్ రంగంలో కళాశాల విద్య కొనసాగుతోంది. ఈ నమయంలో ప్రైవేటు పారిశ్రామిక వేత్తలకు సంబంధించి ఫిక్సి ఆధ్వర్యంలో యాక్టును తీసుకొచ్చారు. దీనిలో ప్రతి ఏడాది 12 శాతం ఫీజు పెంచుకోవచ్చు. సిలబస్ తో గాసి, మీడియంతో గాసి సంబంధం లేదు. అలాగే, పరిమిషన్ తీసుకోవడంలో పంచాయతీరాజ్ తో గాసి, మున్సిపాలిటీలతో గాసి, ఎటువంటి సంబంధం లేదు. ఫాస్ట్ బ్రాక్ మాదిరిగా 90 రోజులకు ఇవ్వవచ్చు.

అధ్యక్షా, ఇప్పటికే 80 శాతం ప్రైవేటు, కార్పొరేట్ రంగాలలో ఉన్న కళాశాల విద్య గాసి, 40 శాతం పైగా పాఠశాల విద్య గాసి ఇప్పుడున్న పాఠశాలలకు తోడు పారిశ్రామిక వేత్తలు సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ డ్ ఇండిపెండెంట్ యాక్ట్ ద్వారా వస్తే గాసి, ప్రత్యేకించి కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలకు బలోపేతం చేసే విధంగా ఉంటుంది. కాసి, ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, కళాశాలలు, చిన్న చిన్న ప్రైవేటు పాఠశాలలపైన తీవ్రమైన ప్రభావం వడుతుంది. తప్పనిసరిగా సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ డ్ ఇండిపెండెంట్ యాక్ట్ ప్రతిపాదనను ఉపసంహరించుకొని ప్రస్తుతం అమలులో 1984 యాక్టు ఏదైతే ఉన్నదో జీఓనెం.1కి నవరణలు చేసే బలోపేతం చేయాలి. అలాగే, ఇండియన్ యాక్టు 2013వ సంవత్సరం యాక్టుకు అనుగుణంగా రాష్ట్రంలో పాఠశాలలు, కళాశాలలు ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఉపసంహరించుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రాము నూర్యారావు(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మనది సంక్షేమ రాజ్యం అని అన్నందువలన ప్రభుత్వ సంస్థలు ఎక్కువగా అభివృద్ధి చెందాలి. ఆ ప్రభుత్వ సంస్థలు అభివృద్ధి చెందితేనే పేద ప్రజలకు విద్య లభిస్తుంది మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారి ఆశయం ఒకటే. ప్రభుత్వ పాఠశాలలను బలోపేతం చేయాలని మానవ వనరుల శాఖ మంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలను అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచనలో ఉన్నారని, మానవ వనరుల శాఖమంత్రి ఆశయాలకు విరుద్ధంగా సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ డ్ కోర్సులు ఇంకా అభివృద్ధి చెందితే, ప్రైవేటీకరణతో ధనికులకే విద్య అనే ఆలోచన వెళుతోంది. దయచేసి మానవ వనరుల శాఖమంత్రిని ఈ విషయంలో వునరాలోచించవలసినదిగా మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డొక్కా మాణిక్య వరప్రసాద్: అధ్యక్షా, విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకారం స్థానిక విద్యార్థులకు, అంగవైకల్యం కలిగినవారికి పాఠశాలలో కొన్ని సీట్లు కేటాయించవలసి ఉంటుంది. ఈ చట్టం ప్రకారం కొత్తగా వచ్చిన పాఠశాలలలో దివ్యాంగ విద్యార్థులకు విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకారం ప్రభుత్వం ఆ ప్రావిజన్ ను కల్పిస్తుందా లేదా? రైట్ టు ఎడ్యుకేషన్ యాక్ట్ అనేది సుప్రీమ్ యాక్ట్. Any educational institution should work under the Right to Education

Act. ఆ ఎడ్యుకేషన్ యాక్ట్ సుప్రీమ్ అయినప్పుడు ఈ చట్టం ఈ పాఠశాలల్లో దివ్యాంగ విద్యార్థులకు నీట్లు ఉంటాయా లేవా తెలియజేయాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, సోదరులు కత్తి నరసింహా రెడ్డిగారు, రాము సూర్యారావుగారు, డొక్టర్ మాణిక్య వరప్రసాద్ గార్లు దీని పట్ల కన్సర్న్ చూపించారు. అయితే, కత్తి నరసింహా రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖకు సంబంధించి ఏదైనా భిన్నంగా కొత్త నిర్ణయం గానీ, కొత్త రిఫార్మ్స్ గానీ తీసుకోవటం ఏవైతే స్టేట్ హోల్డ్స్ ఉన్నారో, వారందరితో విస్తృతంగా చర్చించిన తరువాతనే సాధారణంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. 2017వ సంవత్సరంలో సెల్స్ ఫైనాన్స్ డివిజన్ సూట్ వర్సస్ ఏమిటంటే, ఇప్పుడున్న యాక్ట్ కంటే ఇంకా మెరుగుగా ఉండే విధంగా చేయడం కోసమే దీనిని పెట్టడం జరిగింది. నివేదిక మొత్తం తయారుచేసి పబ్లిక్ డామైన్ లో పెట్టాం. దీని మీద ప్రజాభిప్రాయం తీసుకుంటున్నాం. డిసెంబర్ 6వ తారీఖున **All consultation meeting with the Hon'ble MLCs Teachers association, Private teachers association and other associations**తో షెడ్యూల్లు చేస్తున్నాము. దీనిలో ప్రభుత్వ ఆలోచన ఏమిటంటే, చట్టంలో ఉన్న లోటుపాట్లుగానీ, గ్రే ఏరియాలను సరిచేయడం కోసం ముఖ్యంగా ఫీజు ఎలా కలెక్ట్ చేయాలి, ఫ్యాకల్టీ ఎలా ఉండాలి, మౌలిక సదుపాయాల వసతులు ఏమిటి? ఇవన్నీ క్లియర్ గా ఉండడం కోసం కొత్త యాక్టు చేస్తున్నాం. కానీ, ప్రైవేటు పాఠశాలలకు పట్టం కట్టడం కోసమో, ప్రభుత్వ పాఠశాలలను దెబ్బతీయడం కోసమో కాదు. ఈ యాక్టు మామూలుగా సాసైటీకి, కమ్యూనిటీకి ఉపయోగపడుతుందని ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాం. ఇది ఒక డ్రాఫ్టు బిల్లు. అది కూడా ఈ మధ్యనే పెట్టాం. వారి ఓపీనియన్ వచ్చిన తరువాత 6వ తారీఖున సమావేశమవుతున్నాం. ఆ సమావేశంలో వారి అభిప్రాయాల మేరకు నిర్ణయం తీసుకుంటాం. దీని మీద ఎటువంటి అభ్యంతరం ఉన్నా వాటన్నింటి మేము పరిష్కరిస్తామని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

విద్యాకేంద్రంగా రాష్ట్రం

ప్రశ్న నెం.9653(30)

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) భారతదేశంలో రాష్ట్రాన్ని విజ్ఞాన రాష్ట్రంగా మరియు ఒక విద్యా కేంద్రంగా కూడా తీర్చిదిద్దాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నదా;

ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవసీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు):

అ) అవునండీ.

ఆ) వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

'బి' ఖండం సమాధానానికి అనుబంధం

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని 2022 నాటికి ఉన్నత విద్య విషయంలో దేశంలోనే అత్యుత్తమైన మూడింటిలో ఒకటిగానూ మరియు 2029 నాటికి అంతర్జాతీయ ఉన్నత విద్యలో ఐదవ అత్యంత ప్రాధాన్యత గల గమ్యస్థానంగానూ, ఒక విజ్ఞాన కేంద్రంగానూ తీర్చిదిద్దేందుకు ఉన్నత విద్యా శాఖ ఈ క్రింది చర్యలను చేపట్టింది.

* భారతదేశంలో మొదటిసారి యుజిసి ప్రమాణాల ప్రకారం 2015-16 సంవత్సరం నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలలో మూడు సంవత్సరాల డిగ్రీ కోర్సులను ప్రవేశపెట్టడం కోసం ఎంపిక ఆధారిత పరపతి వ్యవస్థను ప్రారంభించడమయింది. ఉపాధికల్పనా నైపుణ్యాలను మెరుగుపరచడానికి షది ఐటి ఆధారిత ఫౌండేషన్ కోర్సులను మరియు భావ వ్యక్తీకరణ నైపుణ్యాలను చేర్చడమయింది. అంతేగాక స్పెషలైజేషన్ ఆధారంగా ఎన్నుకోతగ్గ క్లస్టర్లను కూడా ప్రవేశపెట్టడమయింది.

* అత్యంత ఎక్కువమంది గ్రామీణ విద్యార్థులు ఉన్నత విద్యను పొందే సౌకర్యాన్ని కల్పించడానికి 2016లో శ్రీకాకుళం మరియు ఒంగోలులో మరో రెండు 'ఐఐఐటి' లను ఏర్పాటు చేయడమయింది. 2016 లో నర్సారావుపేట వద్ద జెఎన్టీయూ-కె కోసం మరో ఒక రాజ్యాంగబద్ధ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయడమయింది. ఉన్నత విద్యను అభ్యసించాలని ఆశిస్తున్న ఉర్దూ విద్యార్థులకు సమానత్వం కల్పించి, ప్రోత్సహించడానికి 2017లో కర్నూలులో ఉర్దూ విశ్వ విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పడమయింది.

* ఉద్యోగ అవకాశాలను మెరుగుపరచడానికి మరియు అధునాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, ఉద్యోగాలకల్పనకు వంటి వాటిలో ప్రాధాన్యత కలిగిన శిక్షణను సమకూర్చడానికి సహాయం అందించేందుకు ఉన్నత విద్యా శాఖ తన విజ్ఞాన భాగస్వాములైన గూగుల్, ఇన్ఫో, టీఎస్, సైమెన్స్, బ్రిటీష్ కొన్సిల్, ఆంధ్రప్రదేశ్ నైపుణ్యాభివృద్ధి సంస్థ మొదలైనవాటి ద్వారా 128 కళాశాలల్లో శిక్షణా కేంద్రాలను మరియు 6 విశ్వవిద్యాలయాలలో ఎక్స్‌లెన్స్ సెంటర్లను మరియు వృత్తి సంబంధిత కోర్సులను ఏర్పాటు చేయడమయింది.

- * అనురావతి మరియు రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో విశ్వవిద్యాలయాలను ఏర్పాటు చేయడానికి భారతదేశంలోని ఉన్నత విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రోత్సహించడం కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైవేటు విశ్వవిద్యాలయాల చట్టాన్ని ఆమోదించడమయింది. ఇందువల్ల ఉన్నత విద్యలో జిఇఆర్ మెరుగవుతుంది.
- * రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలలో 1385 పోస్టులను మంజూరు చేయడమయింది. విశ్వవిద్యాలయాలలో ఉత్తమమైన బోధనా ప్రమాణాలను ఎంపిక చేసి, మెరుగుపరచడానికి అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ల నియామకం కోసం 'ఎపిపిఎస్సి' ద్వారా స్కీనింగ్ టెస్టును నిర్వహించడమవుతుంది.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలకు ప్రోత్సాహం కల్పించేందుకు మరియు ఉన్నత విద్యలో విద్యా సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టడానికి ఉన్నత విద్యా శాఖ 20-10-2017 తేదీగల జి.ఓ.ఆర్.టి. నెం.176ను జారీ చేసింది.
- * కేంద్ర ప్రభుత్వ మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలో జాతీయ మదింపు మరియు ప్రాతినిధ్య మండలి (ఎన్ఎఎసి) సమన్వయంతో పనిచేయడానికి ఒక రాష్ట్ర స్థాయి సంస్థగా రాష్ట్ర స్థాయి నాణ్యత హామీ సమన్వయ కమిటీ (ఎన్ఎల్కూ ఎసిసి) ని ఏర్పాటు చేయడం కోసం ఉన్నత విద్యా శాఖ 18-10-2017 తేదీగల జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.174ను జారీ చేసింది.
- * అన్ని విశ్వ విద్యాలయాలలోనూ స్వయం ఆర్థిక సహాయ కోర్సులలో ప్రమాణాలను క్రమబద్ధంచేసి, మెరుగుపరచడానికి ఉన్నత విద్యా శాఖ 26-07-2017 తేదీగల జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.46ను జారీ చేసింది.

ఉ.10.20

మిస్టర్ చైర్మన్: మాధవ్ గారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్ (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం): అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ని ఎడ్యుకేషనల్ హబ్గా, నాలెడ్జ్ స్టేట్గా చేయాలనే లక్ష్యంతో ముందుకెళ్తూ, దురదృష్టవశాత్తు హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్లో ప్లాట్ఫాం ఉందో అంటే ముఖ్యంగా విశ్వవిద్యాలయాల పరిస్థితి మరీ దైన్యంగా తయారయిందని చెప్పడానికి నేను చాలా బాధ పడుతున్నాను. మొత్తం విశ్వవిద్యాలయాలలో పరిశోధన అనేది పూర్తిగా ప్రక్కకు వెళ్లిపోయింది. అన్ని విశ్వ విద్యాలయాలలో కూడా ఒకే పని చేస్తున్నారు. రీ ఇన్వెంటింగ్ బీట్ అంటే చేసిన పనినే చేయడం ద్వారా విశ్వవిద్యాలయాల ప్రమాణాలు రోజురోజుకు దిగజారి పోతున్నాయి. విశ్వవిద్యాలయాలలో సిబ్బంది కూడా తగిన స్థాయిలో లేకపోవడం, గత ప్రభుత్వం ప్రతి జిల్లాకు ఒక విశ్వ విద్యాలయం చొప్పున ఇబ్బడిముబ్బడిగా

మంజురు చేయడం జరిగింది. దాని కారణంగా వసతులు లేకపోవడం జరుగుతున్నది. ఏవైతే సుప్రసిద్ధ యూనివర్సిటీలైన అనంతవూర్ ఎస్.కె., ఎస్.వి., ఆచార్య నాగార్జున, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాలు వాటి ప్రమాణాలను దిగజార్చుకోలేని డోలయామాన పరిస్థిలో ఉన్నాయి. అక్కడ ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్స్, సెనేట్ మార్పులు తీసుకురావడానికి చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ యూనివర్సిటీలన్నీ కేవలం సెల్స్ ఫైనాన్స్ కోర్సులు మీద నడవాలని పెట్టి ముందుకు తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. యూజీసీకి సంబంధించిన నిధులు కూడా సరిపోవడంలేదు. ఈ విశ్వవిద్యాలయాలు రోజురోజుకీ పెరిగి పోతున్న ధరల కారణంగా రకరకాల ఇబ్బందులకు గురవుతున్నాయి. దీని కారణంగా యూనివర్సిటీలలో విద్యా ప్రమాణాలు బాగా అడుగంటి పోయాయి. వీటిని పైకి తీసుకొచ్చే ప్రయత్నం జరగడం లేదు. మరో ప్రక్క ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల పరిస్థితి కూడా అత్యంత దారుణంగా తయారయింది. గతంలో పుట్టగొడుగులులాగా వచ్చిన అనేక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఫీజ్ రీయింబర్స్ మెంట్ ఆసరాగా ముందుకు వెళ్లడం జరిగింది. అయితే ఇప్పుడు అన్ని ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు చాలా క్లిష్టమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయి. బయటికి వచ్చిన ఏ విద్యార్థికి కుడా ఏ ఉద్యోగం దొరకని ఫెర్రమైన పరిస్థితి రాష్ట్రంలో నెలకొని ఉంది. కనుక నాలెడ్జ్ హబ్ గా చేయాలనుకున్నప్పుడు తప్పనిసరిగా పి.జి మరియు ప్రొఫెషనల్ విద్యార్థులకు నిరుద్యోగం ఉద్యోగ భద్రత లేకపోతే అది మనకు మాయని మచ్చగా ఉంటుంది. తప్పనిసరిగా ఈ విద్యాసంస్థల ప్రమాణాలను పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. మన అమరావతిలోనే తీసుకుంటే ఇవాళ అనేక పెద్ద యూనివర్సిటీలు వస్తున్నాయి. ఎస్ఆర్ఎం, విట్ ఇవన్నీ ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఉన్న సుప్రసిద్ధ యూనివర్సిటీలు మన రాష్ట్రానికి రావడం జరుగుతోంది. అలాగే మన దగ్గరున్న ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు, యూనివర్సిటీల ప్రమాణాలను పెంచడానికి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటోందో తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాని, గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రాన్ని ఒక నాలెడ్జ్ స్టేట్ గా, ఎడ్యుకేషనల్ హబ్ గా చేయడం కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు ఇప్పటికే విద్యాసరంగా మన రాష్ట్రంలో అనేక సంస్కరణలు తీసుకురావడం జరిగింది. ముఖ్యంగా లోటు బడ్జెట్ ఉన్నప్పటికీ కూడా విద్యారంగంలో ఎక్కడా లోటు కనబడకుండా బడ్జెట్ లో ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో దాదాపు మొత్తం రూ.23,209కోట్లు విద్య కోసం ప్రభుత్వం కేటాయించింది. సభ్యులు శ్రీ పి.వి.ఎన్. మాధవ్ గారు చెప్పినట్లుగా ఖచ్చితంగా యూనివర్సిటీలను, కాలేజీలను బలోపేతం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దాని కోసం ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉన్న ఫ్యాకల్టీల నియామానికి సంబంధించి కూడా ప్రభుత్వం తగిన నిర్ణయం తీసుకొని త్వరలోనే అన్నింటిని భర్తీ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. దానిలో పాటు ఈ కేపిటల్ గ్రాంట్, ఏదైనా యూనివర్సిటీలో గాసి, కాలేజీలో గాసి విద్యార్థులు ఫంక్షన్స్ చేసుకోవాలంటే కనీస మౌలిక సదుపాయాలు ఉండాలి. అవి కూడా లేకుండా గతంలో యూనివర్సిటీలను క్లబ్బుల్లో మొదలు పెట్టిన అనుభవాలు మనకు ఉన్నాయి. అటువంటి పరిస్థితిలో అన్ని యూనివర్సిటీలకు, ఇన్స్టిట్యూట్లకు ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ అందించాలనే దృష్టితో ఈ ప్రభుత్వం రూ.300 కోట్లు నిధులను మంజురు చేయడం జరిగింది.

ఖచ్చింతంగా క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ ఇవ్వడం కోసం ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్, ఫ్యాకల్టీ అన్ని పుల్ఫిల్ చేస్తాము. దానితో పాటు అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు వైస్ ఛాన్సలర్స్ను ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్లను కుడా మొట్టమొదటి సారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని భర్తీ చేయడం జరిగింది. అది ఒక విధాన నిర్ణయకమండలి కాబట్టి వైస్ ఛాన్సలర్ కూడా రెగ్యులర్గా ఎప్పటికప్పుడు మానిటర్ చేసుకునే విధంగా అన్ని చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రవేటు యూనివర్సిటీ బిల్లు తీసుకొచ్చిన తరువాత విట్, ఎస్ఆర్ఎమ్ వీటితో పాటు ఇంకా జాతీయ స్థాయిలో ఉన్న 10 విశ్వవిద్యాలయాల వరకు వైజాగ్, అమరావతి, తిరువతిల్లో వచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రి గారు ఆశిస్తున్నట్లుగానే నాలెడ్జ్ హబ్గా రాబోయే రోజుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ మారబోతోందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHIRMAN: Question No 9719 Minister for Human Resources Development

ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్మెంట్ స్కీమ్స్

ప్రశ్న నెం.9719(45)

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసీయులైన మానవ వనరులు అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) 1990 తరువాత నియమితులైన ఉపాధ్యాయులకు ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్మెంట్ స్కీమ్స్ను వర్తింపచేయడమవుతుందా;
- ఆ) అయితే, ఎప్పటిలోగా దీనిని అమలు చేయడమవుతుంది?

గౌరవసీయులైన మానవ వనరులు అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు):

- అ) అవునండీ.
- ఆ) ఇప్పటికే ఈ విధానం అమలులో ఉన్నది.

శ్రీ కత్తి నరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, శ్రీ నందమూరి తారకరామారావు గారు స్పెషల్ టీచర్స్ విధానాన్ని తీసుకువచ్చారు. ఎక్కువ మందికి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలని 1984వ సంవత్సరంలోనో డిఎస్సీలో, ఆ స్పెషల్ టీచర్స్ అంటే రూ.3988 జీతంతో పని చేసేవారు. కొంత మంది సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాలు, మూడు సంవత్సరాలు, ఐదు సంవత్సరాలు, ఆరు సంవత్సరాలు పనిచేశారు. వాళ్ల ఖాళీలను బట్టి రెగ్యులర్ చేస్తూ వచ్చారు. ఆ స్పెషల్ టీచర్ సర్వీసును 1984 నుంచి 1986వ సంవత్సరం వరకు ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్మెంట్ స్కీమ్కు వర్తింపచేస్తూ 119 జి.ఓ. ఇచ్చారు. 1986 నుంచి 1990 వరకు అసాయింట్మెంట్ అయినవాళ్లకు జి.ఓ.నెం.92 ఇచ్చారు. 1990 తరువాత అసాయింట్మెంట్ అయిన వాళ్లు కూడా కొంత మంది ఉన్నారు. వాళ్లకు కూడా ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్మెంట్ స్కీమ్ను ఇంప్లిమెంట్ చేయాలని అడిగితే, ఆ రోజు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 1996 తరువాత

అపాయింట్‌మెంట్ అయిన వాళ్ళకి ఇచ్చారు. 1990వ సంవత్సరం నుంచి ఈ స్కీమ్ క్రింద అపాయింట్‌మెంట్ అయిన వాళ్లు ఉన్నారు. 1996వ సంవత్సరం పైన అపాయింట్‌మెంట్ అయిన వాళ్లు కూడా ఉన్నారు. 1990-96 మధ్య అపాయింట్‌మెంట్ అయిన వాళ్లు చాలా తక్కువ మంది మాత్రమే మిగిలిపోయి ఉన్నారు. వాళ్ళకి తప్పని సరిగా న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది న్యాయబద్ధమైనది. ఆ మధ్యలో నిలిచిపోయినటువంటి రూ.398 తో పనిచేసిన స్పెషల్ టీచర్స్ కు ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్ మెంట్ స్కీమ్ ఇంప్లిమెంట్ చేయాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, అది ఎప్పటిలోగా అమలు పరుస్తారో తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, ఈ ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్ మెంట్ స్కీమ్ ఏదైతే ఉందో, దానికి సంబంధించి ఈ రూ.398ల వేతనంతో అప్పుడు స్వర్గీయ నందమూరి తారక రామారావు గారు రిక్రూట్ మెంట్ చేయడం జరిగింది. సభ్యులు చెప్పినట్లుగా 1990-96 మధ్య నియమితులైన దాదాపు 3,203 మంది ఉపాధ్యాయులకు ఈ ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్ మెంట్ స్కీమ్ అమలు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం దీనిని పాజిటివ్ గానే కన్సిడర్ చేస్తుంది. ఇప్పటికే విద్యాశాఖ నుంచి పాజిటివ్ గా రికమెండ్ చేసి దస్తాన్ని ఆర్థిక శాఖకు పంపించడం జరిగింది. ఆర్థిక శాఖలో కూడా క్లియర్ చేసి దీనిని అమలు చేస్తామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHIRMAN: Question No.9708 Minister for Health and Medical Education.

ఉద్యోగుల ఆరోగ్య వధకం వర్తింపు

ప్రశ్న నెం.9708(23)

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) ఉద్యోగుల ఆరోగ్య వధకాన్ని (ఇ.హెచ్.ఎస్) ఎయిడెడ్, నెవ్వాసిక, ఆదర్శ విశ్వవిద్యాలయ విద్యా సంస్థలలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు, లెక్కరల్లకు విస్తరించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

ఆ) అయితే, ఎప్పటిలోగా ఈ వధకాన్ని అమలు చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రి (డా. కామినేని శ్రీనివాసరావు):

అ) అవునండీ.

ఆ) ప్రతిపాదన ప్రక్రియలో ఉన్నది, ఆయా శాఖాధిపతుల నుండి ఆర్థికపరమైన సూచనలు అందిన వెంటనే, తక్షణమే ఈ వధకాన్ని అమలు చేయడమవుతుంది.

శ్రీ కత్తి నరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆరోగ్యం అనేది ఉద్యోగులకు ఒక కళ. ఈ రోజు అనారోగ్యం పాలైన ఉద్యోగులకు రూ.1,00,000 నుంచి రూ.10 లక్షలు, రూ.20 లక్షలు, రూ.30 లక్షల వరకూ కూడా హార్ట్ ఆపరేషన్లకు గాసి, కిడ్నీ ట్రాన్స్ప్లాంటేషన్స్ మొదలైన వాటికి అధికంగా ఖర్చు అవుతోంది. ఈ సేవల్లో తేది. 02-09-2009 నాడు దీనిపై తొలి సమావేశం జరిగింది. అప్పటి నుంచి దాదాపుగా 150 సమావేశాలు జరిగాయి. ఇందులో ఎంప్లాయిస్ కాంట్రీబ్యూషన్ 40 శాతం గానూ, ప్రభుత్వ వాటా 60 శాతంగా ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులతో బాటు కూడా టీచర్స్, లెక్చరర్లకు, అలాగే మండల పరిషత్తు, జిల్లా పరిషత్తు, మున్సిపాలిటీలలో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులందరికీ వర్తింప చేశారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు హెల్త్ కార్డులు ఇస్తే, ఎయిడెడ్, గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ వాళ్లకు ఇవ్వాలని 9వ పిఆర్ సి రికమెండ్ చేసింది. అలాగే ఈ రోజు రాష్ట్రంలోని ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయులకు గాసి, అధ్యాపకులకు గాసి, మోడల్ స్కూల్ టీచర్స్ కి గాసి, సోషల్ వెల్ఫేర్ సి, ఎపిఆర్ ఇఎస్, బిసి వెల్ఫేర్, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ గురుకులాలలో ఉండేవాళ్లకు, గ్రంథాలయాల సంస్థలో పనిచేసే వారికి, యూనివర్సిటీలలో పని చేసేవాళ్లకు హెల్త్ కార్డులు ఇంత వరకు అమలు చేయలేదు. అలాగే ఈ హెచ్ఎస్ సిఇఓ గారు కూడా ప్రభుత్వానికి గత సంవత్సరం సెప్టెంబర్ లోనే ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. ఇంత వరకు దాదాపు 150 సమావేశాలు జరిగాయి. అందులో నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు కాసి, అవి అమలులోకి రాలేదు. వీళ్లతో పాటు మన రాష్ట్రంలో కాంట్రాక్ట్, ఔట్ సోర్సింగ్ లోని ఉద్యోగులకు కూడా ఈ హెల్త్ కార్డులు ఇవ్వవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వీళ్లు కూడా ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులతో పాటు కాంట్రీబ్యూషన్ కడతామంటే నెలలు, సంవత్సరాలు తరబడి జాప్యం చేయడం వల్ల ఆవేదన చెందుతున్నారు. అనేక సమావేశాలు జరిగిన తరువాత అగ్రిమెంట్ కూడా అయింది. ప్రభుత్వం నియమించిన ఈఎస్ హెచ్ స్టీరింగ్ కమిటీ ఏదైతే ఉందో ఆ కమిటీ కూడా ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసి ప్రభుత్వానికి కూడా సమర్పించడం జరిగింది. సంవత్సర కాలం అయింది ఇంత వరకు ఉత్తర్వులు విడుదల కాలేదు. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో మంత్రిగారు వీటి పైన వివిధ మంచి కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నారు. ఎంప్లాయిస్ హెల్త్ స్కీమ్ ను ఈ వర్గానికి కూడా అమలు చేసే విధంగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా.ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి(స్థానిక సంస్థలు - విశాఖపట్నం): అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అన్ని రంగాలలో మనం ముందు ఉంటున్నాము. ఆరోగ్య రంగంలో కూడా రోగాల్లో ముందుంటున్నాము. దేశంలోనే ఎయిడ్స్ పంజా బాధితులలో మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అగ్ర స్థానంలో ఉంది. భారతదేశంలోని మలేరియా కేసుల్లో దాదాపు 8 శాతం నమోదు చేస్తూ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమే ముందంజలో ఉంది. అంటే ఎక్కడో ఒకచోట మనం మొదలు పెట్టకపోతే సంఘమే నిర్వీర్యమైపోతుంది. సమాజంలో ఎవరైనా ముందుకు వెళ్లాలనుకున్నప్పుడు ఆరోగ్యం ప్రధానం. ఆ తరువాత విద్య. ఆరోగ్యంలో వెనుకంజలో ఉండడానికి ఏమిటి కారణం? అందుచేత నా సూచన ఏమిటంటే ముందు ఆర్గనైజేషన్ సెక్టార్ లో ఉన్న వారందరికీ కూడా హెల్త్ కార్డులను ప్రభుత్వం మంజూరు చేయాలి.

ఉ.10.20

అందుచేత, అందరికీ కార్డులు జారీ చేసి, వారిని పీరియాడికల్ గా స్క్రీనింగ్ చేయాలి. సంఘటిత రంగంలో ఉండే కార్మికులు ఎవరైనా సరే, వారు బాగుంటేనే కదా సంవద అభివృద్ధి చెందుతుంది. సంవద అభివృద్ధి చెందాలంటే, ఆరోగ్యవంతమైన సమాజం ఉండాలి. ఈ సమాజాన్ని క్రియేట్ చేయడానికి మంత్రి గారు తగిన చర్యలు తీసుకుని ఒక అన్యూరెస్ ఇవ్వాలి. అందరూ ఆరోగ్యవంతంగా ఉండడానికి మేం కార్డులిస్టాం, వాళ్లని పీరియాడికల్ గా స్క్రీనింగ్ చేస్తాం అని హామీ ఇవ్వాలిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం): అధ్యక్షా, ఎంప్లాయిస్ హెల్త్ స్కీముకి సంబంధించి ఇతర రాష్ట్రాల్లో కూడా మంచి ఆసుపత్రులున్నాయి. అయితే, ఆ ఆసుపత్రులను మన ఆరోగ్యశ్రీ, ఇహెచ్ఎస్ క్రింద రిఫరల్ ఆసుపత్రులుగా గుర్తించకపోవడం వల్ల, ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఉన్న సుమారు 16 ఆసుపత్రుల్లో వైద్యం పొందలేక ఉద్యోగులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. రాయచెల్లూరు, చెన్నై, ముంబయి వంటి నగరాల్లో ఉన్నటువంటి ఆసుపత్రుల గురించి నేను గతంలో కూడా చెప్పాను. గతంలో మాదిరిగా ఆ 16 ఆసుపత్రులను వెంటనే రిఫరల్ ఆసుపత్రులుగా గుర్తిస్తే, ఆ స్పెషలైజేషన్లో, ఆ రకమైన కష్టం వచ్చినప్పుడు ఉద్యోగులు వైద్య సాయం పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. హెల్త్ కార్డులు పట్టుకెళ్లినా తెలంగాణా గవర్నమెంట్ వారు అక్కడ అంగీకరించడం లేదు. హైదరాబాదులో ఉన్నటువంటి ఎంప్లాయిస్ పేరెంట్స్ అక్కడ వైద్యం అందక ఇబ్బందిపడుతున్నారు. కాబట్టి, దాన్ని కూడా పరిశీలన చేయాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఈ ఎంప్లాయిస్ హెల్త్ స్కీముని కేవలం శాశ్వత ఉద్యోగులకు మాత్రమే వర్తింపజేశారు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ శాఖలు, స్కూళ్లు, కాలేజీలలో అతి తక్కువ జీతాలతో, పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులకు ఎలాంటి హెల్త్ సౌకర్యం లేదు. వారికి వచ్చే జీతమే అత్యల్పం. ఆ జీతంతో వారు ఆరోగ్య సౌకర్యాలను పొందడం చాలా కష్టంగా ఉంటోంది. ఆ విధంగా కాంట్రాక్టు కార్మికులతోబాటు, కాంట్రాక్టు వద్దతిలో పనిచేసే టీచర్లు, లెక్చరర్లు, ఉద్యోగులకు వైద్య సౌకర్యాలను కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఏ రకంగా ఆలోచన చేస్తుందనేది చెప్పాలి. గుర్తింపు పొందిన ప్రైవేటు పాఠశాలలు, కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు కూడా అతి తక్కువ జీతాలతో పనిచేస్తున్నారు. గుర్తింపు పొందిన విద్యా సంస్థల్లో పనిచేసే వారికి పిఎఫ్, ఈఎస్ఐ వంటి సదుపాయాలు కల్పించడం జరిగింది. దానితోబాటు, హెల్త్ కు సంబంధించిన సదుపాయాలు కల్పించే ఆలోచన ఏదైనా ఉందా? అలాగే, అడ్వకేట్లకు సంబంధించి కూడా ఒక రిక్వెస్టు రావడం జరిగింది. వారికి కూడా హెల్త్ కార్డులు జారీ చేయాలనే డిమాండు అనేక సంవత్సరాలుగా ఉంది. దానికి సంబంధించి కూడా ప్రభుత్వం ఏదైనా ఆలోచన చేస్తుందా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా.కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కత్తి నర్సింహారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు 2009 నుండి 2014కు ముందు ఉద్యోగులకు సంబంధించిన ఆరోగ్య వధకం మీద చాలా సమావేశాలు జరిగాయి. అయితే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతనే ఈ స్కీము అమల్లోకి వచ్చింది. దీనికి సంబంధించి గతంలో ఉద్యోగులు అన్న మాటలు నాకు గుర్తున్నాయి. మా పిల్లలు మమ్మల్ని చూడకపోయినా ఫర్వాలేదు, మాకు ఈ హెల్త్ కార్డులు ఉంటే చాలని అన్నారు. అయితే, దీంట్లో కొన్ని **teething problems** వచ్చి, కొన్ని ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు వైద్యం చేయడానికి ముందుకు రాకపోతే ఒక మీటింగ్ పెట్టి, ఎక్కడా కంప్లైంట్స్ రాకుండా చూశాము. ఒకవేళ ఎక్కడైనా ఈ హెల్త్ కార్డులు క్రింద ఉద్యోగులకు వైద్యం చేయడానికి కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులు నిరాకరిస్తే, ఆ ఆసుపత్రుల మీద చర్యలు తీసుకుంటామని, ఎంప్లాయ్ మెంట్ కౌన్సిల్ చేస్తామని స్ట్రెక్ట్ గా చెప్పాము. అలాగే, ఏమేమి జరుగుతున్నాయో తప్పకుండా చెబుతాను.

గౌరవ సభ్యులు డా.ఎం.వి.వి.ఎస్.మూర్తి గారు చెప్పినట్లు, ఇంకా సమస్యలున్నాయి. వైద్య ఆరోగ్య శాఖ పరిధిలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో మునుపెన్నడూ లేనంత సంఖ్యలో ఓపిలు పెరిగాయి. అంటే దానర్థం జనాలు ఎక్కువమంది జబ్బుల బారినపడుతున్నారని కాదు. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల మీద విశ్వాసం కలిగి, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు వస్తున్నారు. ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల్లో ఓపిలు పడిపోయాయనే విషయం అందరికీ తెలుసు. మన ఆసుపత్రుల్లో ఓపిలు పెరిగాయి, డెలివరీలు పెరిగాయి. సర్వీసులన్నింటి మీద రిపోర్టు అనుకూలంగా వస్తున్నాయి. అంతమాత్రం చేత అన్ని పూర్తయ్యాయని నేను అనడం లేదు, ఇంకా చేయాల్సినవి కూడా చాలా ఉన్నాయి.

అలాగే, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు గారు చెప్పినట్లు, ఉద్యోగులు ఇతర రాష్ట్రాల్లో వైద్యం పొందడానికి అవకాశం లేదన్నారు. ఎంప్లాయిస్ తో నేను ఎప్పటికప్పుడు టచ్ లో ఉన్నాను. తప్పకుండా, వేరే రాష్ట్రాల్లో ఆసుపత్రులను ఎలా ఎంప్లాయ్ చేయాలి, హైదరాబాదులో ఎలా చేయాలన్నది చూస్తాము.

మరో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి.వి.ఎస్.మాధవ్ గారు చెప్పినట్లు అడ్వకేట్లు వేరే ఇతర స్కీముల్లో లేకపోతే వారికి ఇది వర్తింపు చేయవచ్చు. కానీ, అడ్వకేట్లకు సంబంధించి చూస్తే, తదుపరి ఆరోగ్య రక్ష వధకం రానుంది. దాంట్లో కావాలంటే వారు ఎన్రోల్ చేసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వం దాంట్లో వారికి స్పాన్సర్ చేస్తుంది.

అధ్యక్షా, ఇకపోతే అందరూ కలిపి అడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పాలంటే ఈ స్కీము గురించి అందరికీ తెలుసు. ఈ హెల్త్ కార్డు స్కీము క్రింద 2 లక్షల రూపాయల వ్యయ పరిమితితో, 1885 వ్యాధులకు, సెమీ ప్రైవేట్, ప్రైవేట్ వార్డుల్లో రోగులకు వైద్యం అందుతుంది. ప్రభుత్వం జారీ చేసిన కార్డుల సంఖ్య 15,44,221. ఇందులో 4,66,064 మందికి వైద్యం జరిగింది. రూ.536 కోట్లు ఖర్చుపెట్టాము. తేది.14.07.2017న ముఖ్యమంత్రి గారి వద్ద జరిగిన సమావేశంలో ఏపివివిసి ఉద్యోగులు, గురుకుల పాఠశాలలు, యూనివర్సిటీల్లో పనిచేసే నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్, లోకల్ బాడీస్, గ్రంథాలయాలు, స్కూలు టీచర్లను ఈ హెల్త్ కార్డు స్కీములోకి తెచ్చేముందు వాళ్లు ఎంత మంది ఉన్నారు, **financial implications** ఏమిటి అనేది అడిగాము. ప్రస్తుతం ఫైలు ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంట్ లో ఉంది.

సంబంధిత శాఖల నుండి సమాచారం వచ్చిన తరువాత, తప్పకుండా వారందరినీ హెల్త్ స్కీములో చేరుస్తాము. ఆల్ రెడీ ముఖ్యమంత్రి గారి నుండి కూడా ఆదేశాలు వచ్చాయి. తప్పకుండా, **we will follow it up.**

MR. CHAIRMAN: Question No.9752, Minister for Health.

డా.కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, ముందుగా మా మీద చూపిస్తున్న అభిమానానికి సభ్యులకు, మీకు ధన్యవాదాలు. ఇవాళ అజెండాలో ఉన్న 9 ప్రశ్నల్లో, 5 ప్రశ్నలు నా శాఖకు సంబంధించినవే. 3 ప్రశ్నలు మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖా మంత్రి గారికి సంబంధించినవి.

మిస్టర్ చైర్మన్: అవన్నీ పోస్ట్ పాన్ అయిన ప్రశ్నలండీ.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో మౌలిక సౌకర్యాలు

ప్రశ్న నెం.9752(21)

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో మౌలిక సదుపాయాలను తగువిధంగా సమకూర్చడమవుతున్నదా;
- లేనట్లయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రి (డా. కామినేని శ్రీనివాస్):

- అవునండీ.
- ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీమతి పి.శమంతకమణి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, నిన్నేమో మినిస్టర్ గారు ఈ రోజు సభకు రారని అన్నారు. కానీ, ఆయన ఈరోజు సభలో ప్రత్యక్షమయ్యారు. కాబట్టి, ఆయనకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అధ్యక్షా, గత మూడు నెలలుగా రాష్ట్రం యావత్తు అనేకరకాల జ్వరాలతో వడకేసింది. దాన్ని ఎవ్వరూ కాదనలేరు. ఓపిలు ఒక జాతరను తలపించాయి. ఆసుపత్రులు చాలా వరకు రోగులతో నిండిపోయాయి.

అధ్యక్షా, అప్పుడే పుట్టిన పిల్లలు ఎవరైనా అనారోగ్యంపాలైతే వారిని ఇన్ క్యుబేటర్ లో పెట్టడం సహజం. కానీ, చిన్న పిల్లల్ని ఇన్ క్యుబేటర్ లో పెట్టి, బాలింతలను బయట చావల మీద వడుకోబెట్టడం జరిగింది. అనంతపురం జిల్లాలోని వార్తాపత్రికల్లో వారం రోజుల నుండి ప్రతి రోజు ఫోటోల తో సహా ఈ విషయం మీద వార్తలు రావడం జరిగింది. మంత్రి శ్రీమతి పరిటాల సుసీత గారు హాస్పిటల్ కు వెళ్లి, అధికారులతో మాట్లాడి వాళ్లకు మంచాలు

ఇవ్వాలి, వచ్చి బాలింతలు క్రింద వడుకోలేరు, వారు అనారోగ్యం పాలవుతారని చెబితే, అక్కడ మంచాలు లేనందువల్ల ఒక్కొక్క మంచం మీద ముగ్గురు బాలింతలను వడుకోబెట్టారు. ఇది చాలా కష్టం. హెల్త్ డిపార్టుమెంటుకు కావాల్సిన మౌలిక వసతులు ఉంటే బాగుంటాయి గానీ, అవి లేనప్పుడు రోగులు ఆసుపత్రులకు ఎలా వస్తారు? రోగులు నమ్మకంతో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు ఎందుకు వస్తారు? అక్కడ రోగాలు బాగు చేస్తారనే కదా! కానీ, అక్కడ మౌలిక వసతులు ఉండవు, ఒక్కోసారి కంటలు కూడా ఉండదు. అలాంటప్పుడు, ఇన్ క్యుబేటర్ లో ఉన్న పిల్లలందరినీ ఎత్తుకుని, తల్లులు బయటకు పరిగెత్తడం మనం టీవీల ద్వారా, పత్రికల ద్వారా ప్రత్యక్షంగా చూస్తూనే ఉన్నాము. ఈ విధంగా అక్కడ మౌలిక సదుపాయాలు లేనందువల్ల చాలామంది రోగులు బాధపడుతున్నారు. మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడిగేదేమంటే - తక్షణమే వాటి మీద చర్యలు తీసుకోవాలి. జిల్లా అధికారుల మీద కూడా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గుమ్మడి సంధ్యారాణి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో మౌలిక సదుపాయాలు గతం కంటే ఇప్పుడు మెరుగుపడినందువల్ల, ఓపిల సంఖ్య కూడా పెరిగింది. అయితే, కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు చేసేటప్పుడు, ఒకేసారి 30, 40 మందిని తీసుకువచ్చి ఆపరేషన్లు చేస్తున్నారు. మరి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో గతం నుండి అదే పద్ధతి ఉందో, లేక డాక్టర్లు ఆ పద్ధతిని మార్చుకోలేకపోతున్నారో తెలియదు గాని, 30, 40 మందికి ఒకేసారి ఆపరేషన్లు చేసి వాళ్లని క్రింద వడుకోబెడుతున్నారు. వాస్తవానికి అక్కడున్న బెడ్లు సరిపోవడం లేదు.

రెండవదేమంటే, ఎవరైనా రోగి ఆసుపత్రికి వచ్చేసరికి నమయం సా.04.00 లేదా సా.05.00 గంటలు అయ్యిందనుకోండి. అప్పుడు వెంటనే ఎనస్థీసియా ఇచ్చేవాళ్లు లేరు, గైనకాలజిస్టు లేరు, ఎం.డి. లేరని చెప్పి ఎటువంటి వైద్యం చేయరు. అదే డాక్టరు బయట సైవేట్ క్లినిక్ కు ఆ పేషెంట్ వెళితే వెంటనే వైద్యం చేస్తారు. అదేమిటో నాకు అర్థం కాదు. ఎంబిబిఎస్ చేసిన వాళ్లు, మన గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్ లో ఆపరేషన్ చేయకూడదా? అంటే డెలివరీలు చేయకూడదా? అది నాకు క్లియర్ గా తెలియదు. అయితే, అదే డాక్టరు బయట అయితే వెంటనే వైద్యం చేస్తాడు. ఈ విధంగా జరుగుతోంది.

అంతేగాకుండా, ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉన్న గిరిజన మహిళలందరికీ ఒకే రోజున కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లకు రమ్మని చెబుతారు. ఆ డేట్ వచ్చిన రోజున ఆసుపత్రుల్లో వారికి సరిపడా సౌకర్యాలు లేక రోగులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి, దయచేసి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో బెడ్ల సంఖ్యను పెంచడంతోబాటు, డాక్టర్ల సంఖ్యను పెంచి, ఇప్పటికే పనిచేస్తున్న డాక్టర్లు పద్ధతి మార్చుకునేలా చూడాల్సిందిగా తమ ద్వారా మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: మిస్టర్ గారూ, తదుపరి ప్రశ్న కూడా ఆసుపత్రుల నిర్వహణ మీదే ఉంది. రెండు ప్రశ్నలు కలిపేస్తాను. ఏమంటారు? **Q.No.9742** (ఆరోగ్య కేంద్రాల నిర్వహణ) కూడా ఆసుపత్రుల మెయింటెనెన్స్ కు సంబంధించి ఉంది. సభ్యురాలు శ్రీమతి పాతుల నుసీత గారు అడిగిన ప్రశ్న.

డా.కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, అది అర్బన్ హెల్త్ సెంటర్లకు సంబంధించినది. వేరు వేరుగా సమాధానం చెబుతాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఓకే. మీ ఇష్టం.

ఉ.10.30

శ్రీ గౌనివారి శ్రీనివాసులు(నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, ఆసుపత్రులలో మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించే విషయంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు చాలా బాగున్నాయి. ఆసుపత్రులలో రోజూబెడ్షిట్స్ మార్చడమనేది మంచి కార్యక్రమం. అది కూడా కలర్స్ మార్చారు కాబట్టి ఫలితం బాగుంటుంది. మరొక విషయం తమద్వారా మంత్రిగారికి విన్నవించేదేమంటే, గతంలో క్లీన్ అండ్ గ్రీన్ కార్యక్రమం పెట్టుకుని ఆ రోజు అన్ని కార్యాలయాలను శుభ్రం చేసేటట్లు ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. అదేవిధంగా ఆసుపత్రులలో కూడా క్లీన్ అండ్ గ్రీన్ కింద ఒక తేదీని నిర్ణయించుకుని శుభ్రం చేసుకుంటే బాగుంటుంది. ఆసుపత్రుల లోవల బాగుంటుంది. బయట ఆవరణలో పిచ్చిమొక్కలు వివరీతంగా పెరుగుతున్నాయి. కాబట్టి, ఆ విధంగా చేసేందుకు తగు చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందని నూచిస్తున్నాను. స్విమ్మిలో ఓ.పి. చాలా ఎక్కువ ఉంది. ఎక్కువమంది రోగులు ఉండడం వల్ల అక్కడకు వచ్చే రోగులు చాలా బాధపడుతున్నారు. ఒకరినొకరు తోసుకోవడం వంటి పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి, స్విమ్మిలో అడిషనల్ బ్లాక్ ఏర్పాటు చేసేందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, శమంతకమణిగారు చెప్పినట్లు SNCU (Sick Newborn Care Unit) లో సిక్ న్యూ బోర్న్ పిల్లలు ఉన్నప్పుడు, వార్మర్స్, ఫోటోథెరపీ ఉంటుంది. పుట్టగానే జాండ్స్ వచ్చిన పిల్లల్ని ఆ యూనిట్స్లో ఉంచినప్పుడు తల్లలను ఛైర్స్ వేసి కూర్చోబెట్టాము. అసలు నమస్య ఏమిటంటే, ఒక్కొక్క ఆసుపత్రి 800, 1000 బెడ్స్ కెపాసిటీతో ఉంటాయి. కానీ, అక్కడ 1500 బెడ్స్ వేశాము. 50 శాతం బెడ్స్ అదనంగా వేసినప్పటికీ, డాక్టర్లు, స్టాఫ్ అంతే ఉన్నారు. డాక్టర్లకి, స్టాఫ్ కి రెస్ట్ ఉంటుంది కానీ, హాస్పిటల్ నర్సిస్ కి రెస్ట్ ఉండదు. 365 రోజులు 24 గంటలు పని జరుగుతూనే ఉంటుంది. బెడ్స్ పెంచాలంటే అది చాలా పెద్ద ప్రక్రియ. ఒకప్పుడు చంద్రబాబునాయుడు గారు వరల్డ్ బ్యాంక్ సహకారంతో హాస్పిటల్స్లో వడకల సంఖ్యను పెంచారు. మరల ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చేస్తున్నాము తప్ప మధ్యలో వదినవత్తరాలు ఎక్కడా వడకల సంఖ్య పెంచలేదు. దానివల్ల చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఈ విషయమై ఏ రకంగా చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారితో ఆలోచిస్తున్నాము. **External Aided Fund** తీసుకువచ్చి చేయాల్సి ఉంటుంది. కేవలం వడకలు వేయాలంటే ఒక వారంలో వేయవచ్చు. కానీ, అందుకు కావలసిన ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్, డాక్టర్లు, స్టాఫ్, డ్రగ్స్, కన్జ్యూమబుల్స్ అన్నింటినీ సమకూర్చాలంటే కొంత సమయం పడుతుంది. ఒక బెడ్ మీద ఇద్దరు పేషెంట్లు ఉండడమనేది మాకు కూడా బాధగానే ఉన్నది. అయితే అది నెగిటివ్ ఐడియా. ఫాజిటివ్ గా ఆలోచిస్తే మాత్రం వచ్చినవాళ్లందరినీ ఏదో ఒక విధంగా అకామడెట్ చేసి వైద్యం అందివ్వడమవుతున్నది. వచ్చేవారికి నమ్మకం పెరిగింది కానీ, నమ్మకానికి తగ్గట్లు ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పెరగాలి. దానికొరకు త్వరలోనే ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకుని తప్పకుండా చేస్తాము. సభ్యులు సంధ్యారాణిగారు చెప్పినట్లు ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ఆవరేషన్లు ఏ విధంగా జరుగుతున్నాయో నేను కనుక్కుంటాను. తప్పకుండా డాక్టర్లు ఆసుపత్రులలో ఉ.09.00

నుండి సా.04.00 వరకూ ఉండాలి. వారు నర్సింగ్ హోమ్ లకు వెళ్లి డెలివరీలు చేస్తే **it is against the Rules. Anybody, either a doctor engaged on contract or a regular Doctor, they can only have a O.P. outside.** అటువంటివేవైనా సంఘటనలు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. గౌరవనభ్యులు ప్రస్తావించినట్లు, బెడ్షీట్లు మార్చడం, క్లీన్ అండ్ గ్రీన్ వంటి వాటికి సంబంధించి తప్పకుండా చేస్తాము. స్విమ్మిలో కూడా త్వరలోనే కావలసినవి అరేంజ్ చేస్తాము.

అధ్యక్షా, అన్ని ప్రశ్నలకు కలిపి సమాధానం చెబుతాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత సివిల్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కోసం రూ.800కోట్లు ఖర్చుపెట్టాము. నాబార్డు నుండి మరో రూ.300కోట్లు తీసుకువచ్చాము. ఇవన్నీ కాకుండా దేశంలో మరెక్కడా లేని విధంగా ఎన్టిఆర్ వైద్య సేవలో ఉన్న రివాల్వింగ్ ఫండ్ తీసుకువచ్చి రూ.220కోట్లతో ఫేజ్ లిఫ్ట్ పెడుతున్నాము. అంటే హాస్పిటల్స్ లో శుభ్రత ఉండేందుకు చర్యలు తీసుకోవడం, భవనాలకు మైనర్ రిపేర్లు చేయడం జరుగుతోంది. ఈనాడు ఏ హాస్పిటల్ చూసినా కొత్తగా ఉండేట్లు చేస్తున్నాము. మెడికల్ ఎక్స్ ప్లెంట్ కోసం రూ.212కోట్లు ఖర్చుచేయడమవుతున్నది. మనకు 56,000 ఎక్స్ ప్లెంట్స్ ఉన్నాయి. కానీ 44 శాతం వరకు అవి పనిచేయడం లేదు. అందుకని వేరే కాంట్రాక్టర్ కు ఇచ్చి సర్వీస్ స్టాండర్డ్స్ ప్రకారం చేయడమవుతున్నది. అలాగే, సెంట్రల్ డ్రగ్ స్టోర్స్ నుండి కూడా రూ.300కోట్ల మందులు కొంటున్నాము. అలాగే, అన్ని టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ లో ఎమ్ ఆర్ ఐ, సీటీస్కాన్లు పెట్టబోతున్నాము. మాతాశిశు ఆరోగ్యం కొరకు ఎమ్ సి హెచ్ భవనాలను ఆధునికీకరిస్తున్నాము. నంద్యాలలో కూడా రూ.200కోట్లతో 13 ఆసుపత్రులను తయారుచేస్తున్నాము. **Most Modern rooms** గా చేస్తున్నాము. 8 డెలివరీ రూమ్స్ ఉంటాయి. నెలలు నిండిన మహిళలకు పెయిన్స్ వచ్చిన తరువాత **3rd stage** లో తీసుకెళ్లకుండా **in all stages with a family member** ఉండేవిధంగా 13 ఎంసిహెచ్ సెంటర్లు నిర్మించాము. నెల్లూరు, తిరుపతిలో చాలా చక్కగా తయారయ్యాయి. నేను గౌరవ సభ్యులను ఒకసారి వాటిని విజిట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. తిరుపతికి వచ్చినప్పుడు మన భారత రాష్ట్రపతిగారు చూసి ఇది ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి అంటే నమ్మలేకపోతున్నామని అన్నారు. ఈ దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా అది ఉన్నది. రాష్ట్రపతి గారికి కొంత ప్రాటోకాల్ ఉన్నప్పటికీ వారు సందర్శించారు. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులు కూడా ఒకసారి ఆ ఆసుపత్రులను సందర్శించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఆ **quality of construction** అక్కడ మనకు కనబడుతున్నది.

13వ ఆర్థికసంఘం ద్వారా కొత్తగా 80 పిహెచ్ సిలను నిర్మించడం జరిగింది. శిథిలావస్థలో ఉన్న 28 పిహెచ్ సిలు రూ.1.18 కోట్లతో నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. అధ్యక్షా, నేను మీ ద్వారా సభ్యులను కోరేది ఒకటే. ఎక్కడైతే ప్రజాప్రతినిధులు ఇన్ వాల్వ్ అవుతున్నారో, అక్కడ హాస్పిటల్ సర్వీసెస్ బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయి. చాలామంది సభ్యులు చక్కగా ఇన్ వాల్వ్ అవుతున్నారు. మన రాము సూర్యారావు గారు ఉ.04.00 గం. నుండి రాత్రి 10 గంటలవరకూ ఆసుపత్రిలో సేవలు అందిస్తూ ఉంటారు. ఆ విధంగా సభ్యులందరూ తమ తమ ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆసుపత్రులపైన దృష్టి పెడితే అక్కడ పనిచేసే డాక్టర్లకు కూడా బాధ్యత పెరుగుతుంది. కాబట్టి, ఎక్కువగా పార్టీసిపేట్ చేయాలని అందరినీ కోరుతున్నాను.

ఆరోగ్య కేంద్రాల నిర్వహణ

ప్రశ్న నెం. 9742(22)

శ్రీమతి పోతుల సునీత, ఎంఎల్సీ.,

గౌరవసీయులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా;

- అ) వ్యాధి నివారణ చర్యలు మరియు జాతీయ ఆరోగ్య మిషన్ కార్యక్రమాల గురించి చైతన్యం కల్పించడంలో ప్రభుత్వం ద్వారా నిధులు అందించబడిన ప్రయివేటు సంస్థలు విఫలమయ్యాయి;
- ఆ) కొన్ని పట్టణ ఆరోగ్య కేంద్రాలను నిర్వహిస్తున్నట్టి ధనుష్ ఇన్ఫోటెక్ అర్హతపై ఏదేని విచారణను నిర్వహించడమయిందా;
- ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవసీయులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రి (డా.కామినేని శ్రీనివాస్) :

- అ) లేదండీ.
- ఆ) లేదండీ.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీమతి పోతుల సునీత(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వైద్యశాఖకు సంబంధించి ప్రజల ఆరోగ్యం, కుటుంబ సంక్షేమం గురించి ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. కానీ, ప్రకాశం జిల్లాలోని ఒంగోలులో డెంగీ జ్వరాలు రావడం తీవ్రమైన సమస్యగా పరిణమించింది. ఆసుపత్రి సిబ్బంది కూడా అప్రమత్తంగా ఉండేలా చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే డెంగీబారిన వడిన వారికి ప్లేబ్‌టెక్స్ కౌంట్ వరీక్షలు చేయించలేక పేదవారు అప్పలపాలవుతున్నారు. రెండుమూడు నెలల క్రిందట రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆ వార్తలు వచ్చాయి. ఇకపై అటువంటివి ఉత్పన్నం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే మన ముఖ్యమంత్రిగారు పేదల సంక్షేమానికి ఎన్నో చర్యలు చేపడుతున్నారు. ఈనాడు పట్టణ ఆరోగ్య కేంద్రాలు 212 ఉండగా, కొన్నింటిని ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్నది. 2000 సంవత్సరం నుండి రెడ్ క్రాస్ లాంటి స్వచ్ఛంద సంస్థలు కొన్ని కేంద్రాలను నిర్వహిస్తున్నాయి. అప్పట్లో పట్టణ ఆరోగ్య కేంద్రాల సిబ్బంది వేతనాలు, ఇతర ఖర్చులకు ఒక్కొక్క కేంద్రానికి నెలకు రూ.1,14,000లు కేటాయించి రూ.70,000 లేదా రూ.80,000లు విడుదల చేసేది. ప్రైవేటు సంస్థలకు నిర్వహణ అప్పగించిన తరువాత ఒక్కో కేంద్రానికి నెలకు దాదాపు రూ.4,20,000లు చెల్లిస్తున్నారు. 212 పట్టణ ఆరోగ్య కేంద్రాలకు నెలకు సుమారు రూ.6,36,00,000లు ఏడాదికి రూ.76,32,00,000లు ప్రభుత్వం అదనంగా

ఖర్చుచేస్తున్నది. అయినప్పటికీ, ఇటువంటి రోగాలు వచ్చినప్పుడు ప్రజలు ఇబ్బందుల పాలవుతున్నారు. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యమని మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినప్పటికీ, పేదప్రజల వైద్యం కోసం ఇంత ఖర్చుపెడుతున్నప్పటికీ డెంగీ జ్వరాలతో ప్రకాశం జిల్లాలో తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. మంత్రిగారు కూడా ఎప్పటికప్పుడు అన్ని ప్రాంతాలు తిరుగుతున్నారు. వారు ప్రకాశం జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు నేను కూడా వారితోపాటు వెళ్లడం జరిగింది. మరోసారి అటువంటి పరిస్థితి తలెత్తకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఆసుపత్రిలో సిబ్బంది కొరత కూడా చాలా ఉంది. ఇంటింటికీ తెలుగుదేశం కార్యక్రమం ద్వారా వెళ్లినప్పుడు ఆసుపత్రులను సందర్శించడం జరిగింది. కాబట్టి, సిబ్బంది కొరతను కూడా తీర్చాలని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి(వట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - చిత్తూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ఆరోగ్య కేంద్రాల నిర్వహణకు సంబంధించి ప్రధానంగా ఇటీవల కాలంలో కొంత కనరత్తు బాగా జరిగింది. ఫలితాలు వస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ పైవేటు ఆసుపత్రులలో ప్రభుత్వ నిధులను తీసుకుని టెస్టులు చేస్తున్న చాలా సంఘటనలు వెలుగుచూస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా జ్వరం వచ్చినప్పుడు చేసే ఎలీసా టెస్టుల కొరకు పైవేటు ఆసుపత్రులకు టెస్టులకు వెళితే వెంటనే ఫ్లీట్ లెట్స్ తగ్గిపోతే డెంగీ అని చెబుతున్నారు. ఆ టెస్టులు చేసే ప్రక్రియను మన ప్రభుత్వ కేంద్రాలకు ఇస్తే బాగుంటుంది. ఇటువంటివాటిపై ప్రత్యేకమైన మానిటరింగ్ జరగాలి. ఎలీసా టెస్ట్ చేసే వరికరం రూ.2,50,00,000 అవుతుంది. రాష్ట్రంలోని అన్ని కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లలో వాటిని కేటాయించాలని, అలాగే ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ పోస్టులను భర్తీ చేయాలని కోరుతున్నాను. రుయా ఆసుపత్రిలో క్యాజువాలిటీలోని మొబైల్ ఎక్స్ ప్లెట్ పాడైపోయింది. ఎమర్జెన్సీలో ఉంటున్న పేషెంట్లకు మొబైల్ ఎక్స్ ప్లెట్ చాలా అవసరం. దానిని పునరుద్ధరించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఏ చిన్న వ్యాధి వచ్చినా డయాగ్నోసిస్ పేరుతో పేదవాడు వేలాది రూపాయలను కోల్పోయే ప్రమాదమున్నందున ఈ విషయాలను తమద్వారా గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఉ. 10.40

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్: అధ్యక్షా, అభివృద్ధిచెందిన దేశాల్లో టెలీ మెడిసిన్ వద్దతి ఆనేది నిపుణులైన వైద్యులను ప్రజలదగ్గరకు తీసుకెళ్ళడానికి చాలా బాగా ఉపయోగపడుతుంది. అలాంటి గొప్ప వద్దతిని మన రాష్ట్రంలోకూడా తీసుకొచ్చినందున ముఖ్యమంత్రిగారికి, రాష్ట్ర వైద్య ఆరోగ్య శాఖామాత్యులకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

టెలీ మెడిసిన్ కారణంగా అన్ని అర్బన్ సెంటర్స్ లోని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను అప్ గ్రేడ్ చేసి ముఖ్యమంత్రి ఆరోగ్య కేంద్రాలుగా మార్చి అధునాతన వసతులతోపాటు స్పెషలిస్టు డాక్టర్లను పేదవారికి అందుబాటులోకి తీసుకురావడం జరిగింది. అయితే ముఖ్యమంత్రి ఆరోగ్య కేంద్రాలలో ప్రచారం చాలా తక్కువగా ఉండటం కారణంగా ప్రజలు తక్కువగా వెళ్ళడం జరుగుతోంది. అక్కడ అన్ని సదుపాయాలు, వైద్య సేవలు, మందులు ఉచితంగా అందచేయడమేగాక, రోగుల కొరకు ఎ.సి రూములు ఏర్పాటు చేశారు. అయితే ఈ ఆరోగ్య కేంద్రాలకు వచ్చిన

రోగులు స్వేచ్ఛలైన్లపై వైద్యులతో మాట్లాడడానికి ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటున్నారు. ఈ స్వేచ్ఛలైన్లపై వైద్యులు ముఖ్యమంత్రి డ్యాష్ బోర్డులో ఉండడంవల్ల రోగులు వచ్చిన చాలాసేపటి తరువాత ఈ వైద్యులు రావడం, అదేవిధంగా ఆ పేషెంట్ మాట్లాడే మాటలు వారికి అర్థం కాకపోవడం వంటి అనేక సమస్యలున్నాయి. వీటిని తీర్చాల్సిన అవసరముంది. అలాగే టెలీ కాన్సల్స్ వద్దటిలో వాళ్ళు మాట్లాడడం కారణంగా ఇద్దరి మధ్య సరైన అనుసంధానం అనేకచోట్ల లేకుండా ఉంది కాబట్టి దానిని నివారించాల్సిన అవసరముంది. అంతేగాకుండా వీటిని అర్బన్ హెల్త్ సెంటర్స్ తో పాటు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరముంది. ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతాలకు స్వేచ్ఛలైన్ల డాక్టర్స్ వెళ్ళడం లేదు. కనుక తప్పనిసరిగా అన్ని గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఈ టెలీ మెడిసిన్ ను ఏర్పాటు చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు పాడేరులో ఒక టెలీ మెడిసిన్ సెంటర్ ను ప్రారంభించడం జరిగింది. అక్కడ అద్భుతమైన ఫలితాలు వస్తున్నాయి. గిరిజన ప్రాంతాల్లో అతి త్వరలో వీటిని ఏర్పాటు చేయాలని మంత్రివర్గంను కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పోతుల సుసీతగారు చెప్పినట్లు ప్రకాశం జిల్లాలో ఏడు డెంగీ కేసులు వచ్చాయి. నేను వ్యక్తిగతంగా ఆ జిల్లాకు వెళ్ళి కలెక్టర్ గారితో కూడా కలిసి పర్యటించాను. అక్కడ జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషన్ చాలా బాగా పనిచేస్తోంది. ఒక్కొక్క మండలానికి ఒక్కొక్క నోడల్ ఆఫీసర్ ను వేశారు. ఎక్కడైతే హాట్ స్పాట్స్ ఉన్నాయో అక్కడ ఆర్.డి.ఓ స్థాయి అధికారులను వేసి డెంగీని బాగా నియంత్రించినందుకు వాళ్ళను అభినందిస్తున్నాను. అలాగే ప్లేట్ లెట్స్ విషయంలో ఒక మిస్ కాన్సెప్షన్ ఉంది. ఎలీసా టెస్టు చేస్తేనే ఎనిమిది, పది శాతం ఎలీసా పాజిటివ్ అవుతుంది. అలా ఎలీసా పాజిటివ్ అయితేనే డెంగీ. కాకపోతే సైవేటు ఆసుపత్రుల్లో చేరగానే ప్లేట్ లెట్స్ పడిపోయాయి కాబట్టి డెంగీ అసి, ఆ ప్లేట్ లెట్స్ ఒక యూనిట్ ఇవ్వాలంటే ఇన్ని వేలు ఖర్చవుతాయని అంటున్నారు. అందుకని ఎక్కడ ఏ సైవేటు ఆసుపత్రిలో డెంగీ ఫీవర్ కేసు వచ్చినా జిల్లా వైద్యశాఖాధికారికి తెలియచెయ్యాలి. ఎలీసా టెస్టు చేసిన తరువాతే డెంగీని నిర్ధారించాలి.

అదేవిధంగా, సభ్యులు శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు తిరువతిలోని రుయా ఆసుపత్రి క్యాజువాలిటీ గురించి చెప్పారు. మా అధికారులకు చెప్పి వెంటనే దానిని బాగు చేయిస్తాను. అలాగే ఎలీసా టెస్టు పరీక్షలు కూడా వీలైనన్ని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో పెడతాము. ప్రాథమిక ఆసుపత్రులే కాకుండా గిరిజన ప్రాంతాల్లో కూడా టెలీ మెడిసిన్ ఏర్పాటు చేయాలనే సంకల్పంతో ఇప్పటికే టెండర్లు పిలిచాము. ముఖ్యమంత్రి ఆరోగ్య కేంద్రాలనేవి దేశంలో ఎక్కడా లేవు. మన రాష్ట్రంలో 212 అర్బన్ హెల్త్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. వాటి పర్ఫార్మెన్స్ ఎట్లా ఉందనే రిపోర్టును కూడా నేను తెప్పించాను. ఒక పది ఎన్.జి.ఓలు బాగా పనిచేస్తుండగా, ఒక ఇరవై ఎన్.జి.ఓలు యావరేజీగా పనిచేస్తున్నాయి. మిగిలిన 182 ఎన్.జి.ఓలు సరిగా పనిచేయకుండా వాళ్ళ స్వంతానికి వాడుకుంటున్నాయి.

అంతేగాకుండా, బ్రయల్ బేసిన్ లో యుపిహెచ్ఎస్ అని విజయవాడ, వైజాగ్ రెండు చోట్లా ఏర్పాటు చేశాము. విజయవాడలో ఎం.పిగారు, ముగ్గురు ఎం.ఎల్.ఎలు, విశాఖపట్నంలో ఎం.పిగారు, నలుగురు ఎం.ఎల్.ఎలు వాటిని చూసి మాకు అర్బన్ హెల్త్ సెంటర్స్ వద్దని, అన్ని ఇలాంటివే కావాలని అడిగారు. దేశంలోనే యుపిహెచ్ఎస్ పెట్టిన

మొదటి రాష్ట్రం మన రాష్ట్రం. ఢిల్లీకి ఎన్.హెచ్.ఎంకి వెళ్ళి మేము సైలెంట్ ప్రాజెక్టు కింద చేశాము మాకు బాగానే ఉందంటే వాళ్ళు ఒప్పుకుని మనకు అనుమతిచ్చారు. ఆ విధంగా 222 సెంటర్స్ను ఏర్పాటు చేశాము. గతంలో ఏర్పాటు చేసిన దానికీ, ఇప్పుడు ఏర్పాటుచేసిన దానికీ అసలు సంబంధమే లేదు. వీటికి చండీఘడ్ పి.హెచ్.సివారు నాలెడ్జ్ పార్టనర్. ఇవి చాలా శుభ్రంగా మెయింటెయిన్ చేస్తున్నారు. 96శాతం రోగులు వీటిపై సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. అలాగే పీటన్నింటిపీ పేద, మధ్యతరగతివారు ఉన్నచోట ఏర్పాటు చేశాము. విశాఖపట్నం సిటీలో 24, విజయవాడలో 21, గుంటూరులో 18, 10ాలలో 2 సెంటర్స్ ఉన్నాయి. యాభై, ఆరవై వేల జనాభాకన్నా ఎక్కువ ఉన్నచోట్ల ఈ సెంటర్స్ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ సెంటర్కు పేషెంట్ రాగానే వారి డేటా అంతా తీసుకుని అప్లోడ్ చేసి డాక్టర్ చూసి అవసరమైతే కార్డియాలజిస్టు, గైనకాలజిస్టు, ఆర్థోపెడిక్, జనరల్ మెడిసిన్ వైద్యులు పరిశీలిస్తారు. టెలీ కన్సల్టెన్సీ అని రాష్ట్రాన్ని మూడు జోన్లకింద చేశాము. అక్కడే మొత్తం 22 టెస్టులు చేసి వ్యాధి నిర్ధారించడం జరుగుతుంది. పేదవారు ఓ.పికి వెళ్ళి చూపించుకోవాలంటేనే మూడు, నాలుగు గంటల సమయం పడుతుంది. పేదవారు ఓ.పికి వెళ్ళకుండా స్థానికంగా జ్వరం, దగ్గు, డయేరియా వంటి వ్యాధులకు టెలీ మెడిసిన్ ద్వారా త్వరగా చికిత్స పొందవచ్చు. అలాగే ఈ టెలీ మెడిసిన్ సెంటర్స్ 365 రోజులు ఉదయం 8 నుంచి 12 వరకు, సాయంత్రం 4 నుంచి 8 వరకు పనిచేస్తాయి. ఆ సమయంలో వైద్యులు అందుబాటులో ఉంటారు. దీనికి మంచి ఇంఫాక్ట్ ఉంది. ఇది ప్రజలకందరికీ చేరువయ్యేలాగా బాగా ఎక్కువగా ప్రచారం చెయ్యాలని ప్రజా ప్రతినిధులందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఒంగోలు రిమ్స్లో ఖాళీ పోస్టుల భర్తీ

ప్రశ్న నెం.9861(81)

శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) ఒంగోలులోని రిమ్స్లో బోధనా సిబ్బంది కొరత ఉందన్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడమయిందా;
- ఆ) మంజూరు చేసిన 155 పోస్టులకుగాను 102 పోస్టులను మాత్రమే భర్తీ చేసిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;
- ఇ) అయితే, మిగిలిన పోస్టులను ఎప్పటిలోగా భర్తీ చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రివర్యులు (డాక్టర్ కామినేని శ్రీనివాస్):

- అ) లేదండీ.
- ఆ) లేదండీ.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒంగోలులోని రిమ్స్ మంచి ప్రతిష్టాత్మకమైన నూవర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి. ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిగారు చాలాసార్లు ఆ ఆసుపత్రికి రావడం జరిగింది. ఇటీవలి కాలంలో అక్కడ ఓ.పి సంఖ్య కూడా విపరీతంగా పెరిగింది. నేను కూడా తరచూ ఆ ఆసుపత్రికి వెళ్తుంటాను. మాకున్న సమాచారం ప్రకారం 42మంది వైద్యుల కొరత ఉంది. అలాగే నర్సులు, ఫార్మసిస్టులు, అసిస్టెంట్స్, బాయిస్ ఇలా 249మంది వరకూ సిబ్బంది కొరత ఉంది. ఇది ఒక మంచి ఆసుపత్రి. పేదలకు చాలా బాగా ఉపయోగపడుతోంది. ఎప్పుడు వెళ్ళినా స్విమ్మి తరహాలో కాకపోయినా కొంత ఓపికగా కనిపిస్తున్నారు. పేదరికం ఎక్కువగా ఉన్న మార్కాపురం, గిద్దలూరు, కందుకూరు ప్రాంతాలనుంచి రోగులు వస్తున్నారు.

రిమ్స్ ఆసుపత్రిలో ఎం.ఆర్.ఐ స్కాన్ ఎక్స్‌మెంట్ లేదు. అంతేగాక అక్కడున్న సి.టి స్కాన్ పాడైంది. కాబట్టి కొత్తవాటిని తెప్పించాల్సిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లా చిన్నగొట్టిగల్లులో 1952వ సంవత్సరంలో 30 వడకల ఆసుపత్రి భవనాన్ని నిర్మించారు. ఇప్పుడు పూర్తిగా తడుస్తోంది. ఒక్కోసారి పెచ్చులు కూడా ఊడివడుతున్నాయి. అక్కడ నూతన భవనానికి అనుమతులు వచ్చినా పని ప్రారంభంకాలేదు. ఆ నూతన భవనం కొరకు ఇచ్చిన అమోంట్ ల్యాప్స్ అయిపోయిందని అంటున్నారు. అది చాలా మంచి ఆసుపత్రి. రొంపిచెర్ల, ఎర్రావారిపాలెం ప్రాంతాలనుంచి కూడా తరచూ రోగులు వస్తుంటారు. కాబట్టి వెంటనే నూతన భవనాన్ని మంజూరుచేసి పనులు ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటవు బాలసుబ్రహ్మణ్యం(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - చిత్తూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ఒక మంచి డాక్టరుకు ఉండాలని లక్షణం చాలా సున్నితంగా ఆర్థంగా మాట్లాడడం. మంత్రిగారికి ఆ లక్షణాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. అయితే మాటలద్వారానే జబ్బులు నయంకావు కదా! జబ్బుకి తగిన పరిక్ష జరగాలి. మందులు వెయ్యాలి. ఫాలోఅప్ ఉండాలి. ఇప్పుడు ఒంగోలు రిమ్స్ ఆసుపత్రి చాలా అద్భుతంగా అమెరికాలో ఉన్నామా, ఇండియాలో ఉన్నామా అని అనిపించేంత బాగా నిర్మించారు. కానీ ఆ ఆసుపత్రి నిర్వహణ మాత్రం చాలా ఘోరంగా ఉంది. వైద్యం చేయించుకోవడానికి అక్కడకు పోవాలంటేనే భయమేస్తుంది. కేవలం వైద్యుల కొరతే కాదు. నిజం చెప్పాలంటే అసలు అక్కడ ఏమీలేవు. ఏదీ పనిచెయ్యదు.

ఉ.10.50

ఎందుకు ఆ పరిస్థితి ఉన్నదో దయచేసి ప్రత్యేకంగా చూడండి. ఆ ప్రాంతం బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఈ ఒక్క ఆంశం మీ ముందు ప్రస్తావనకు తీసుకువస్తున్నాను. ఈ మధ్య నెల్లూరు జిల్లాలో జిల్లాపరిషత్తు సమావేశం జరిగింది. శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి మంత్రిగారు కూడా అక్కడ ఉన్నారు. అక్కడకు వచ్చిన ప్రజాప్రతినిధులు ముందుకు వచ్చి తమ ప్రాంతాలలో డెంగీ ఫ్లేట్ లెట్స్ టెస్టుకు సంబంధించిన కేంద్రాలు పెడతామన్నారు. ఇప్పటికే ఐదు యంత్రాలు పెట్టారు. అంత చిన్న స్థాయిలో పరిష్కరించగలిగే విషయాలు ఇంత పెద్ద హెల్త్ హెజార్డ్ కు

దారితీసేటటువంటి పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎందుకు వచ్చిందో నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. ఈరోజు విద్య, ఆరోగ్యం గురించి నాలుగైదు ప్రశ్నలు వచ్చాయి. ఆ రెండు విషయాల గురించే ఎక్కువగా చర్చ జరగాలి. ప్రాథమిక ఆరోగ్యం, ప్రాథమిక వైద్యం అందించగలిగితే మన రాష్ట్రం భారతదేశంలో నెంబర్ వన్ స్థానంలో ఉంటుంది. మిమ్మల్ని నూటిగా అడుగుతున్నాను, ఈ విషయాలు వచ్చిన సందర్భాలలో ఎంతమంది రోగులు ప్రభుత్వానుపత్రికి వెళ్లగలిగారు, ఎంతమంది ప్రైవేటు ఆసుపత్రికి వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి వచ్చిందనే ఒక్క కొలమానం గనుక మీరు తీసుకోగలిగితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆరోగ్య పరిస్థితి ఎలా ఉందనే విషయం అద్దంలో కనిపించినట్లు కనిపిస్తుంది. రిమ్స్ కు సంబంధించి ఏవిధంగా చేస్తారో స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అలాగే నెల్లూరు హాస్పిటల్ ప్రారంభించినప్పటి నుండి వివాదాలలోనే ఉంటున్నది. అది ఎందుకోగాని, వాస్తవోషాలు ఏమైనా ఉన్నాయేమో, వాటిమీద మాకు నమ్మకం లేదు గాని, ఎప్పుడూ వివాదాలలోనే ఉంటున్నది. కొంచెం కఠినంగా వ్యూహం రచించి వివాదాలు పరిష్కరించాల్సిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ కత్తి నర్సింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, కడపలో రిమ్స్ హాస్పిటల్ కు అద్భుతమైన భవనాలు, ప్రాంగణం ఉన్నాయి. కాని 200 మంది డాక్టర్లు ఉండాలనినచోట కేవలం 105 మంది డాక్టర్లే ఉన్నారు. 95 డాక్టర్లు పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. 94 స్టాఫ్ నర్సు పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ప్రతిరోజు దాదాపు 1500 మంది బెడ్ పేషెంట్లు వస్తున్నారు. అనంతపురం ఏరియా హాస్పిటల్ లో కూడా 60 మంది డాక్టర్లు పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి, 160 స్టాఫ్ నర్సు పోస్టులు ఖాళీలు ఉన్నాయి. రాయలసీమలో స్వీమ్స్ తరువాత ఎక్కువమంది పేషెంట్లు కర్నూలు ప్రభుత్వానుపత్రికి వస్తారు. దాదాపు 3500 మంది వస్తారు. అక్కడ డాక్టర్ల కొరత ఉన్నది, దాదాపు 300 మంది స్టాఫ్ నర్సుల కొరత బాగా ఉన్నది. పాత భవనాలలో హాస్పిటల్ రన్ అవుతోంది. అంతగా ప్రజల ఆదరాభిమానాలు పొందుతున్న కర్నూలు ప్రభుత్వానుపత్రికి రూ.300 కోట్లు కేటాయించగలిగితే కొత్త భవనాలు నిర్మించుకునేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే సెక్యూరిటీ గార్డులను ఔట్ సోర్సింగ్ లో నియమించారు. వారికి 7 మాసాల నుండి జీతభత్యాలు ఇవ్వడం లేదు. దయచేసి వారికి జీతాలు చెల్లించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా కడప జిల్లా సుండుపల్లి మండలంలో సైమరీ హెల్త్ సెంటరుకు దాదాపు 50 నుండి 100 కిలోమీటర్ల దూరం వరకూ వేరే వైద్య సదుపాయం లేదు. నేను మొన్ననే విజిట్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ హాస్పిటల్ ప్రజల ఆదరాభిమానాలు పొందుతున్నది. అయితే అక్కడ ఉన్నది 10 వడకల ఆసుపత్రి. దానిని 30 వడకల ఆసుపత్రిగా మార్చాలని ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు రావడం జరిగింది. దానిమీద చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. పరికరాలు ఇస్తున్నప్పటికీ నిధులు చెల్లించకపోవడం వలన ఇతరులు టెండర్లు వేయడం లేదు. వాటికి కూడా నిధులు చెల్లించాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, ఒంగోలు రిమ్స్ లో ఒక బ్యాచ్ కంప్లీట్ అయ్యేవరకు ఎంసీఐ గుర్తింపు రాలేదు. గతమాసంలో గుర్తింపు వచ్చింది. ఖాళీలు భర్తీ చేసేందుకు లేటరల్ ఎంట్రీ ద్వారా తీసుకుని ఫిల్డ్ చేశాము. 2.86 శాతంగా ఉంది, 5 శాతం కంటే తక్కువ ఉంటే గుర్తింపునిస్తారు. దీనిలో కొన్ని సమస్యలు ఉన్నాయి. గౌరవసభ్యులు

అడిగినట్లు చిత్తూరు జిల్లా చినగొట్టిగల్లు పిహెచ్‌సి గురించి చర్యలు తీసుకుంటాము. గౌరవసభ్యులు శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు అడిగినట్లు మనకు ఒంగోలు, కడప, శ్రీకాకుళం మూడు జిల్లాలు డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్, పరిధిలో కాకుండా సెమి అటానమస్ గా రాజీవ్ గాంధీ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ కు అనుబంధంగా ప్రభుత్వం స్టార్ట్ చేసింది. దానికి డాక్టర్స్ ను ఎవరూ తీసుకోలేదు. స్వల్పంగా వారికి చాలా ఎక్కువ శాలరీలు ఇచ్చిపెట్టారు. చాలామంది రిజైన్ చేసి వచ్చి ఇందులో చేరారు. ప్రభుత్వం కొత్త పిఆర్‌సి ఇచ్చిన తరువాత వారి జీతాల కంటే మనదగ్గర ఉన్నవారికి జీతాలు పెరిగాయి. ఇప్పుడు వారందరినీ మెయిన్ స్ట్రీమ్ లో కలపమని కోరుతున్నారు. కలవకపోతే మనం సర్వీసెస్ ఇవ్వలేము. ఎందుకంటే చాలామంది బయటకు వెళుతున్నారు, ఎప్పటికప్పుడు రిక్రూట్ మెంట్ చేయలేము. మనకున్న వారిని రిక్రూట్ చేసుకుని, ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి పోస్ట్ చేయాలి. ఈ మూడు వేరేరకమైనవి. ట్రాన్స్ ఫర్ బుల్ పోస్టులు కావు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి. అందుకని మెయిన్ స్ట్రీమ్ లో కలుపుతున్నాము. ఒక్కప్పుడు 1977వ సంవత్సరంలో రంగారాయ మెడికల్ కాలేజీని, 1985లో సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీని ఇలాగే మెయిన్ స్ట్రీమ్ లో కలిపాము. సెమి అటానమస్ కాబట్టి ప్రభుత్వంలో కలిపేందుకు ఫైలు ఫైనాన్స్ కు వెళ్లింది. ఫైలు రాగానే తప్పకుండా వాటిని తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. నిజంగానే కడప, ఒంగోలులలో ప్రాఫెసర్లను పోస్ట్ చేయడం, రెగ్యులర్ వారికి, ఇతరులకు కొన్ని తేడాలు ఉండి ప్రాబ్లమ్స్ వస్తున్నాయి, తప్పకుండా పరిష్కరిస్తాము. అలాగే నెల్లూరులో కూడా 2014-15 బ్యాచ్ కు అడ్మిషన్స్ జరిగాయి. అది గతంలో వైద్యవిధాన పరిషత్తు హాస్పిటల్. అందుకని అక్కడున్న ఉద్యోగులను చుట్టుపక్కల అడ్మినిస్ట్రేటివ్ వేరేవారిని అక్కడ వేశాము. హాస్పిటల్ బిల్డింగ్స్ చాలా బాగున్నాయి. ఈరోజు అన్ని హాస్పిటల్స్ లో ఒపిలు పెరిగి పబ్లిక్ శాటిస్ ఫ్యాక్షన్ బాగుంది కానీ గౌరవసభ్యులు చెప్పిన నెల్లూరు, ఒంగోలు హాస్పిటల్స్ లో పబ్లిక్ శాటిస్ ఫ్యాక్షన్ ఇంప్రోవ్ అవ్వాలని అవసరమున్నది. దానికి అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఆరుగురు డాక్టర్లు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు ఒపిలో లేకుండా సైవేటు హాస్పిటల్స్ లో ఉంటున్నారని కలెక్టరు రిపోర్టు ఇచ్చారు. వీరందరినీ నస్పెండ్ చేస్తే ఒపి చూసే డాక్టర్ లేకుండాపోయాడు. డాక్టరుండి పని చేయకపోతే డాక్టర్ ని అంటారు, అసలు డాక్టర్ లేకపోతే ప్రభుత్వాన్నే అంటారు. అందుకని వెంటనే పెండింగ్ ఎంప్లాయిమెంట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇచ్చి చేశాము. తప్పకుండా ఈ రెండు హాస్పిటల్స్ ను ఇంప్రోవ్ చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

అలాగే గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కత్తి నర్సింహారెడ్డిగారు కడప, కర్నూలు అనంతపురం హాస్పిటల్స్ గురించి అడిగారు. కర్నూలులో 120 కోట్ల రూపాయల విలువైన స్థలాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చింది. రాష్ట్రమంతటికీ అపెక్స్ కేసర్ సెంటర్ కర్నూలులో పెడుతున్నాము. వైజాగ్ లో కేంద్రప్రభుత్వం తరపున అటామిక్ ఎనర్జీవారు పెడుతున్నారు. ఎయిమ్స్ హాస్పిటల్ లో కూడా కేసర్ ట్రీట్ మెంట్ కు చర్యలు తీసుకుంటాము. తిరుపతి స్పెషియల్ ఇంపటికే కేసర్ కు ట్రీట్ మెంట్ ఇస్తున్నారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఇచ్చిన జి.ఓ.నెం.124 ప్రకారం రిక్రూట్ మెంట్ వర్తించదు. కొత్తగా జి.ఓ ఇచ్చి స్టాఫ్ రిక్రూట్ మెంట్ చేస్తాము. స్టాఫ్ విషయంలో కొన్ని ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి, తప్పకుండా ఆర్థికశాఖతో మాట్లాడి పరిష్కరిస్తాము.

ఆరోగ్య రక్షా వధకం

ప్రశ్న నెం.9930(82)

శ్రీ టి.డి. జనార్దన్, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) రాష్ట్రంలో కొత్తగా ప్రవేశ పెట్టిన "ఆరోగ్య రక్ష" వధకం విధి విధానాలు ఏమిటి;

ఆ) నదరు వధకం ద్వారా ప్రయోజనం పొందే వ్యక్తుల సంఖ్య ఎంత;

ఇ) మరింత ఎక్కువ మంది వ్యక్తులకు ఈ ప్రయోజనాన్ని అందించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవసీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యాశాఖ మంత్రి (డా. కామినేని శ్రీనివాస్):

అ) అవునండీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, అందరికీ ఆరోగ్యం అనే వధకంక్రింద యూనివర్సల్ హెల్త్ కవరేజీని సమకూర్చేందుకు వీలుగా దారిద్ర్య రేఖకు ఎగువున ఉండి వర్తింపులోకి రాని ప్రజల కోసం ఈ నూతన "ఆరోగ్య రక్ష" వధకాన్ని ప్రారంభించింది. ఈ వధకం ఏదెన్నో కుటుంబాన్ని ఒక యూనిట్గా తీసుకుంటుంది. ఇతర విధంగా, ఈ వధకం ప్రయోజనాలను పొందడానికి ఒక్కో సంవత్సరానికి ఒక్కో సభ్యుడు రూ.1200లను చెల్లించడం ద్వారా కుటుంబంలోని వ్యక్తులందరూ సభ్యులు కావచ్చును. ఎన్.టి.ఆర్. వెద్ద్య సేవలో ఉన్న విధంగా 138 ఫాలోఅప్ వ్యాకేజీలతో 1044 వ్యాధులు ఈ వధకం పరిధిలో ఉన్నాయి. ఒక్కో వ్యక్తికి ఒక్కో సంవత్సరానికి రూ.2 లక్షల ఆర్థిక సహాయం వర్తింపు ఉంటుంది. "ఆరోగ్య రక్ష" వధకం క్రింద ప్యానల్ జాబితాలో ఉన్న ఆసుపత్రులలో లభించే పాక్షిక-పైవేటు వార్డుకు అర్హులు. ఎన్.టి.ఆర్. వెద్ద్య సేవ వెబ్సైట్ మరియు మీ-సేవ కౌంటర్లద్వారా "ఆరోగ్య రక్ష" వధకం క్రింద నమోదు చేయడమవుతుంది. ఇతర మార్గదర్శకాలన్నీ కూడా డా. ఎన్.టి.ఆర్ వెద్ద్య సేవ మాదిరిగానే ఉంటాయి.

ఆ) ప్రజా సాధికార నర్వే ప్రకారం రాష్ట్రంలో 56,43,148 దారిద్ర్య రేఖకు ఎగువున ఉన్న కుటుంబాలు ఉన్నాయి.

ఇ) తెలుగు, ఇంగ్లీషు వార్తా పత్రికలలో ప్రకటనలు ఇవ్వడమయింది. కరపత్రాలు, పోస్టర్లు బ్యానర్లను ముద్రించడమయింది. సినిమా హాల్లలో లఘు చిత్రాలను ప్రదర్శించడమయింది. రేడియో మిర్చిలో శ్రవణ ప్రకటనలను ఇవ్వడమయింది. శాసనసభ్యులతో సహా ప్రజా ప్రతినిధులతో రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలోనూ క్షేత్రస్థాయి సిబ్బంది ద్వారా నిరంతరం సమావేశాలను నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. విద్యా సంస్థలలో వధకానికి విస్తృతంగా ప్రచారం కల్పించడమయింది. "ఆరోగ్య రక్ష" వధకం క్రింద పేరు నమోదు కోసం జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా కలెక్టర్లందరూ పేరు నమోదు ఏజెన్సీలను గుర్తిస్తారు.

ఉ.11.00

శ్రీ టి.డి.జనార్దన్(నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఆరోగ్య భద్రత కోసం, చంద్రబాబునాయుడుగారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, కామినేని శ్రీనివాస్ గారు వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత చాలా కార్యక్రమాలు ప్రారంభించారు. ఇందులో ఎస్టిఆర్ ఆరోగ్యసేవ పేద ప్రజలకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది. ఇది వారికి వరం. ఆరోగ్యం ఉంటేనే ఆనందం ఉంటుంది గనుక నూటికి నూరుపాళ్లు ఆరోగ్య భద్రత తీసుకురావాలని ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. చాలా వరకు సక్సెస్ అయింది. దీనికి అర్హత ఉన్న వాళ్లను అంచనా వేశారు. 56లక్షలమంది దీనికి అర్హులని మంత్రిగారు ఇప్పుడే చెప్పారు. దీనిలో మాకున్న సమాచారం కరెక్ట్ కాదో మంత్రిగారు చెప్పాలి. 14,248 మంది మాత్రమే ఇప్పటికి నమోదు చేసుకున్నారని తెలుస్తోంది. మరి ఇంత మంచి స్కీముని పత్రికా ముఖంగా కూడా ప్రచారం చేస్తున్నామని వారు చెప్పారు. కానీ వాటి ఫలితాలు ఎవరికైతే అవసరం ఉందో ఆ లబ్ధిదారులకు వెళ్లాలి. అర్హత కలిగిన కుటుంబాల వివరాలు తెలుస్తాయి కనుక, మన డిపార్టుమెంటు వారే వారి దగ్గరకి వెళ్లి, వారిని కొంత ప్రోత్సహించి ఈ పథకం కిందకు వారిని తీసుకువస్తే ప్రభుత్వం ఆ కార్యక్రమాన్ని అమలు చేసిన లక్ష్యం నెరువేరుతుంది. కనుక మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకోవాల్సిందిగా మీ ద్వారా కోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, “ఆరోగ్య రక్షా” పథకం దేవుడెరుగు గానీ, డాక్టర్లే ఆరోగ్య సూత్రాలు పాటించనప్పుడు ఆరోగ్యం ఎక్కడినుండి వస్తుంది. డాక్టర్ రమేష్ బాబ్ గారుగానీ, వీణా వైతాళికుడు డాక్టర్ చక్రపాణిగారు గానీ, ప్రిన్సిపల్స్ గా ఉన్నప్పుడు మెడికల్ కాలేజీ లేడి స్టూడెంట్స్ అందరినీ చాలా స్ట్రెస్ గా పెట్టేవారు. జడవేసుకోవడం గానీ, గోళ్లు కత్తిరించుకోవడం గానీ. రానురానూ ఈ సూత్రాలు ఎవరూ అమలు పరచడం లేదు. ఇటువంటి వారిలో 80 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు ఉన్నావారు ఉన్నారు. రానురానూ సైవేట్ మెడికల్ కాలేజీలు ఎక్కువైపోయాయో, స్టూడెంట్స్ ఎక్కువైపోయారో గానీ వీటిని పాటించమని ఎవరూ చెప్పడం లేదు. లేడి డాక్టర్లు పెద్ద పెద్ద గోర్లు పెంచుకుని, లూజ్ హాయిర్ తో వస్తుంటే వాళ్లు ఏవిధంగా ఆరోగ్య సూత్రాలు పాటించినట్లు అవుతుంది. వారు ఏవిధంగా మెడికల్ పరీక్షలు చేస్తారు. గైనిక్ లో పనిచేసే డాక్టర్లు కూడా అలాగే ఉన్నారు. వాళ్లు ఎంత గ్లోజులు వేసుకున్నప్పటికీ, గోర్లు పెంచుకోవడంలో ఆరోగ్య సూత్రం ఎక్కడుంది. వారు ఆరోగ్య సూత్రాలు పాటిస్తే, మిగతావారి ఆరోగ్యం వారు కాపాడగలరు. మంత్రిగారు దయచేసి ఈ విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా సేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్: అధ్యక్షా, ఈ ఆరోగ్య రక్షాపథకంలో ఒక వ్యక్తి చేరాలంటే తన ఆధార్ కార్డుకి అనుసంధానంగా ఉన్న మొత్తం కుటుంబానికి డబ్బులు కట్టాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. ఇంట్లో చాలమందికి హెల్త్ స్కీములు ఉండవచ్చు. ఈ పథకంలో కుటుంబం మొత్తానికి డబ్బు కట్టాల్సి రావడం వల్ల ఈ పథకం సక్సెస్ కావడం లేదని నా అభిప్రాయం. కనుక **each individual** తన ఆధార్ కార్డు ఆధారంగా రూ.1200/-లు కట్టేట్లు పెడితే వాళ్లు కట్టడానికి ముందుకు వస్తారు. అలాకాకుండా కుటుంబం మొత్తానికి కట్టాలంటే అనేక మంది వెనక్కు తగ్గే అవకాశం ఉంది. దాని కారణంగా ఆరోగ్య రక్షణా పథకం ముందుకు వెళ్లడంలేదని నా అభిప్రాయం.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, ఈ “ఆరోగ్య రక్ష” పథకం గురించి చెప్పాలంటే, ఇది దేశంలో ఎక్కడా లేదు. అందరికీ ఇది అవసరం. ఎందుకంటే విద్య, వైద్యం మధ్య తరగతి వారిని పేదరికంలోకి తీసుకువెళ్తుంది. వారికి ఆరోగ్య భద్రత కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో “ఆరోగ్య రక్ష” పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టాము. కానీ అనుకున్నంత ముందుకు వెళ్లేదు. సుమారు లక్షకు పైగా నమోదు అయ్యారు. రూ.12కోట్లు ప్రీమియం వచ్చింది. కానీ ఇప్పటికే రూ.15కోట్లు చెల్లించాల్సి వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఓపెన్ స్ట్రై పాలసీని తీసుకువచ్చి, ఒక టైంలో పెట్టి ఆ ఏడాది అంతా ప్రీమియం కడుతూ ఉండాలి. ఇందులో మాకొచ్చే 75% క్లెయిమ్లలో రెండు వారాల క్రితం జబ్బు అని తెలిసిన తరువాత వచ్చి రూ.1200/- కట్టి ఫ్యామిలీలో ముగ్గురుంటే రూ.3600/-కట్టి, రూ.2,00,000/- అడుగుతున్నారు. కానీ ఏ స్కీము కూడా అలా పని చేయదు. వచ్చే ఏడాది నుంచి ఈ పద్ధతిని మారుస్తాము. ఒక పీరియడ్లో రిజిస్ట్రేషన్. ఆ సంవత్సరమంతా రిజిస్టర్ అయిన వాళ్లకి తదుపరి సంవత్సరాలలో ట్రీట్మెంట్. మన నమాజం ఎలా ఉందంటే, వ్యాధి వచ్చే వరకు ఎవరికి వాళ్లకి నాకు ఆ వ్యాధి రాదు అనే నమ్మకం. ఆ నమ్మకం ఉన్న వాళ్లు సైవేటు ఇన్సూరెన్స్లో ఎక్కువ డబ్బు కడుతున్నారు. దానివలన అనుకున్నంత ముందుకు రాలేదు. సభ్యులు శ్రీపి.వి.ఎన్.మాధవ్ మాట్లాడుతూ, ఇండివిడ్యువల్గా పెడితే కేవలం సీనియర్ సిటిజన్లు మాత్రమే ఇందులో నమోదు చేసుకుంటారు. మిగతా వాళ్లు చేసుకోరు. ఈ పథకం ముందుకెళ్లదు. దానిబదులు ప్రభుత్వమే చేయాల్సి వస్తుంది. అందుకని ప్రజాసాధికార సర్వేలో కుటుంబంలో ఎంతమంది ఉంటే అంతమంది కట్టాలని చెప్పిన కారణం అది. లేకపోతే 60 సంవత్సరాలు పైబడిన వారందరూ ఇందులో చేరిపోయి, మిగిలిన వారు చేరరు. ఈ స్కీము వర్కవుట్ అవ్వదు. కేవలం రూ.1200/- చేయడం కుదరదు. అందువల్ల కుటుంబాన్ని ఒక యూనిట్ కింద తీసుకున్నాము. అలాగే సీనియర్ సభ్యురాలు శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి చెప్పిన కొత్త విషయం నా నోటీస్లో లేదు. దాని గురించి ఆలోచించాలి. కానీ అది వ్యక్తిగత విషయం. మగవాళ్లు రోజూగడ్డం గీసుకున్నట్లు చాలామంది తలకు రంగీసుకుంటున్నారు. ఈ సభలో మనం దాని గురించి మాట్లాడడం... అమ్మానేను నిన్ను కూడా అడగలేదు, నువ్వు వేసుకుంటున్నావా అని.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: సార్, నేనొక శాసన సభ్యురాలిని, వాళ్లు డాక్టర్లు. వాళ్లకు నాకూ భేదం లేదా?

MR.CHAIRMAN: Question No.9844 (29) is deemed to have been answered.

Sri Magunta Sreenivasulu Reddy, MLC

Will the Minister for Finance be pleased to state:

- Whether there is any proposal to sanction 180 days maternity and child care leave for women employees working in Government, private, contract and out sourcing sectors; and
- if so, the steps taken in this regard?

MINISTER FOR FINANCE (SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU):

- a) Sir, Yes (180) days of maternity leave and (60) days of child care leave provision is already existing in respect of Government employees. (120) days of maternity leave provision is already existing in respect of Contract and outsourcing employees.

Maternity and Child Care leave is available to the woman employees working in private sector. The Maternity Benefit Act, 1961 provides for maternity benefit which includes maternity leave for 26 weeks. Factories, Mines, Circus, Plantations, Shops and Establishments employing ten or more employees are covered by the Act and the woman employees working in these establishments are eligible for the maternity leave. Under the Andhra Pradesh Shops and Establishments Act, 1988 the woman employees are entitled to maternity leave of twelve weeks in case the number of employees are less than ten. The Labour Department has been implementing the Maternity Benefit Act, 1961 and the Andhra Pradesh Shops & Establishments Act, 1988.

- b) Orders were already issued to permit women employees to avail 180 days maternity leave vide G.O.Ms.No.152, Finance (FR.I) Department, dt.04.05.2010.

Orders were already issued to permit women employees to avail 60 days of child care leave vide G.O.Ms.No.132, Finance (HR.IV-FR) Department, Dt.06.07.2016.

Orders were already issued to permit women individuals working on contract and outsourcing basis to avail 120 days maternity leave vide G.O.Rt.No.4271, Finance (SMPC) Department, dt.1.11.2008.

MR.CHAIRMAN: Now, Short Notice Questions.

అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్ల నియామకం

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం.89(10)

శ్రీ వి.వి.ఎన్. మాధవ్, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) ఏపిపిఎస్‌సి ద్వారా కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికపై అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లను నియమించేందుకు ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;
- ఆ) అయితే, విశ్వవిద్యాలయంలో కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికపై ప్రస్తుతం పని చేస్తున్న అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లకు ఏదేని ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడమవుతుందా ?

గౌరవసీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు):

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పనం కాదు.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏపిపిఎస్సి ద్వారా యూనివర్సిటీలలో ఉన్న బ్యాచ్ లాగ్ ఫోస్టలను ఏపిపిఎస్సి ద్వారా రిక్రూట్ చేద్దామనుకుంటున్నారు. అలాగే ఎయిడెడ్ కళాశాలలో కూడా రిక్రూట్ మెంట్ చేయాలని కోరుకుంటున్నారు. భవిష్యత్లో కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను కూడా ఏపిపిఎస్సి ద్వారా రిక్రూట్ మెంట్ చేస్తారని అనుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఏపిపిఎస్సి ఆన్ లైన్ లో ఎగ్జామ్స్ కండక్ట్ చేస్తుంది. మొన్ననే గ్రూప్-2 ఎగ్జామినేషన్ ని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కండక్ట్ చేయడం జరిగింది. అయితే ఈ ఆన్ లైన్ ఎగ్జామినేషన్ లో అనేక అవకతవకలు తలెత్తడం జరిగిందని, పేపర్ లీకేజ్ అయిందని, అలాగే హైదరాబాద్ సెంటర్ గా ఉండే ప్రాంతంలో పేపర్ లీకేజ్ కారణంగా గ్రూపు-2లో ఎగ్జామ్స్ రాసినవారందరికీ పేపర్ లీకేజ్ అయిందని ఆశనిపాతంగా భ్రమ కలగడం జరిగింది. దానిపైన ప్రభుత్వం దర్యాప్తు చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే భవిష్యత్తులో యూనివర్సిటీలకు ఏపిపిఎస్సి స్కీనింగ్ వరకు ఉంచి, రిక్రూట్ మెంట్ మాత్రం ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ వైస్ చాన్సలర్ చైర్మన్ గా ఉండే కమిటీ ద్వారా ఏదైతే పాత వద్దతి ఉందో ఆ ప్రకారంగా చేయడం వల్ల అనేకమందికి బెనిఫిట్ అవుతుంది. యుజిసి నార్మ్ మెయింటెన్ చేస్తూ, ఎవరైతే కాంట్రాక్టు లెక్చరర్స్ పనిచేస్తున్నారో వాళ్లందరినీ కూడా కలుపుకుంటే, అనేక సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్న వాళ్లకి ఒక మంచి అవకాశం కల్పించిన వారప్రత్యేకం ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, ఏపిపిఎస్సి ద్వారా రిక్రూట్ మెంట్ కి సంబంధించి మొత్తం విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఎంతో కాలంగా పెండింగ్ ఉన్న ఖాళీలను భర్తీ చేయాలని ఒక రికగ్నిషన్ కమిటీని నియమించాము. వాళ్లు అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలు సందర్శించి విద్యార్థుల సంఖ్య, అక్కడ ఉన్న డిపార్టుమెంట్ల గురించి స్టడీ చేసిన తరువాత వాళ్లొక నెంబర్ కి prevail అయ్యారు. అందులో మొత్తం ప్రాఫెసర్లు, అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్లు, అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లు మూడు కేటగిరీల కింద, రెండు ఫేజ్ లో భర్తీ చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇక్కడ యూనివర్సిటీ అటానమీ ఏదైతే ఉందో అది దెబ్బ తినకుండా, విద్యార్థులకు యుజిసి గైడ్ లైన్స్ ఫాలో అవుతూ, **at the same time basic screening** చేస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశంతో ఈ అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లకు సంబంధించిన రిక్రూట్ మెంటును ఏపిపిఎస్సి కి ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రాఫెసర్లు, అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్లు మామూలుగా యూనివర్సిటీ రెగ్యులర్ ప్రాసెస్ లో వాళ్లు సెలక్ట్ చేసుకుంటారు. కేవలం అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లు మాత్రం అది కూడా ఫైనల్ సెలక్షన్ కాదు, బేసిక్ స్కీనింగ్ టెస్ట్. అంటే గతంలో వైస్ చాన్సలర్లు రిటైర్ మెంట్ అయ్యేముందు ఈ బేసిక్ క్వాలిఫికేషన్ లేకుండా రిక్రూట్ మెంట్ చేశారు. దాని మీద ఆరోపణలు వచ్చిన నేపథ్యంలో అటువంటివి జరగకుండా ఉండాలని ఏపిపిఎస్సి కి ఆ బాధ్యత అప్పగించడం జరిగింది. యూనివర్సిటీ స్కీనింగ్ చేసిన వారిలో నుంచి మరల రెగ్యులర్ ప్రాసీజర్ ప్రకారం అపాయింట్ మెంట్ చేసుకుంటారు.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, యూనివర్సిటీల గురించి మమ్మల్ని కూడా మాట్లాడనివ్వండి.

మిస్టర్ చైర్మన్: స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నల గురించి సిగ్నీటరీస్ మాత్రమే మాట్లాడాలి.

ఆదర్శ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం.93(11)

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలోని 163 ఆదర్శ పాఠశాలల్లో పని చేస్తున్న టీచర్లు, సిబ్బందికి 2017, ఆగస్టు నుండి జీతాలు చెల్లించడం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, దానిపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవసీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు):

- అ) అవునండీ.
- ఆ) కేంద్ర ప్రభుత్వం పథకాన్ని నిలుపుదల చేసినందున, రాష్ట్ర వనరుల నుండి జీతాలను భరించాల్సి ఉన్నందున, ఇది ప్రభుత్వం వద్ద ప్రాసెస్లో ఉన్నదని మా అధికారులు సమాచారం ఇచ్చారు. అయితే ఈరోజు తేదీతోనే జి.ఓ కూడా విడుదల చేయడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు పెండింగ్లో ఉన్న జీతాలను రాష్ట్రప్రభుత్వం చెల్లిస్తుంది.

ఉ. 11.10

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 163 ఏ.పి. మోడల్ స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఇవి తల్లిదండ్రుల అభిమానాన్ని చాలా పొందుతున్నాయి. ఆ పాఠశాలల్లో 10వ తరగతిలో 95 శాతం పైగా ఫలితాలు, ఇంటర్మీడియట్లో 80 శాతం పైగా ఫలితాలను సాధిస్తున్నాయి. ఆ పాఠశాలలు చాలా మంచి ఆదరాభిమానాలను పొందుతున్నాయి. వాటికి సంబంధించి నేను కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గరకు దిల్లీకి జూన్లో వెళితే, ఏప్రిల్ 2015 నే డీలింక్ చేశామని, ఆర్థిక సహాయం చేయమని వ్రాతపూర్వకంగా సమాధానం ఇచ్చారు. అంతేగాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు, విద్యాశాఖా మంత్రిగారు ఇచ్చిన లేఖలపైన కూడా అదే సమాధానం ఇచ్చారు. కాబట్టి, అందులో పనిచేసే ఉద్యోగులకు ఆగస్టు నెల నుంచి జీతాలు లేవు. ప్రభుత్వం నిన్ననే అందుకు సంబంధించిన ఉత్తర్వులను జారీ చేసింది. అందుకు వారికి తమ ద్వారా హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇది కేవలం తాత్కాలిక ఉపశమనం మాత్రమే. మండల పరిషత్తు, జిల్లాపరిషత్తు, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయులు 010 హెడ్ ద్వారా జీతాలు పొందుతున్నారో, ఆ జి.ఓ అంటే 2005వ సంవత్సరంలో జారీ చేసిన 58 జి.వో.ను ఈ మోడల్ స్కూల్ ఉపాధ్యాయులకు ఇంప్లిమెంట్ చేస్తే కనుక శాశ్వత పరిష్కారం వస్తుంది. సర్వీసు రూల్స్, సిపిఎస్, రెగ్యులర్ సిబ్బంది గానీ, మిగతా సమస్యలన్నీ కూడా ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయులు పొందుతున్నటువంటి

సౌలభ్యాలన్నీ కూడా ఏ.పి. మోడల్ స్కూల్స్ లో పనిచేస్తున్నటువంటి ఉపాధ్యాయులకు, ఇతర సిబ్బందికి కల్పించాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాలను తప్పకుండా పరిశీలిస్తున్నాము. ఇప్పటివరకు కూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రెండూ కలిపి దీనిని మెయింట్టెన్ చేశాయి. ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వీటికి వచ్చే నిధులను ఆవివేసిన తరువాతనే కొంత ఇబ్బంది ఏర్పడింది. ఈ ఇన్ స్టిట్యూట్లు బాగా పెర్ఫార్మ్ చేస్తున్నాయి. వీటిని కొనసాగించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇందులో పిల్లలు కష్టపడి బాగా చదువుతున్నారు. వీటిలో తల్లిదండ్రులకు కూడా భాగం ఉంది. కాబట్టి, రాష్ట్రప్రభుత్వమే మొత్తం బాధ్యత తీసుకుని, సంవత్సరానికి రూ.165కోట్లు భారం అవుతోంది. రెగ్యులర్ టీచర్ల లాగానే ఈ ఉద్యోగులను కూడా చేయాలని, వారికి మామూలు ఉద్యోగుల లాగానే జీతాలు ఇచ్చేందుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం ద్వారా అంతా ప్రాసెస్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ విటవు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: (మైకు లేదు) అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు ఈ హామీకి సంబంధించి ప్రాసెస్ చేస్తున్నామని అంటున్నారు కానీ, స్పష్టమైన హామీని ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, నూరు శాతం ఈ పాఠశాలలను కంటిన్యూ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటివరకూ కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే నిధులను నిలిపివేయడం జరిగింది. అంతమాత్రాన ఈ పాఠశాలలను డిస్ కంటిన్యూ చేసే పరిస్థితి లేదు. ఇప్పటివరకూ ఉన్న జీతాల కోసం ఇచ్చిన జీవో ప్రకారం అడ్జస్ట్ అయిపోయింది. భవిష్యత్తులో మాత్రం ఈ పాఠశాలలకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకుంటుంది. అందులో వీరిని కూడా రెగ్యులర్ టీచర్లకు జీతాలు ఇచ్చే విధంగానే, వీరికి కూడా జీతాలు వచ్చేట్లు ప్రాసెస్ చేస్తున్నాము. అధ్యక్షా, నిన్న కాక మొన్ననే ఎం.ఎల్.సిలు అందరితో ఒక మీటింగ్ పెట్టాము. అందులో కూడా ఒక కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేశాము. అందులో ఈ ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి ఎలా చేయాలి, టేకోవర్ చేయడమా, లేకపోతే 010 హెడ్ ద్వారా జీతాలు చేల్లించడమా అనే అంశానికి సంబంధించి ఒక సమావేశాన్ని కూడా పెట్టి చర్చిస్తున్నాము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయులకు ఏ విధంగా జీతాలు ఇస్తున్నామో, ఈ ఉపాధ్యాయులకు కూడా జీతాలు ఇవ్వడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

MR. CHAIRMAN : Now, Notice under 311 Sri Vakati Narayana Reddy

Matter permitted to be raised under Rule 311 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council on 30.11.2017

“Dearness allowance to Pulicat Fishermen”

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి(స్థానిక సంస్థలు - నెల్లూరు): అధ్యక్షా, మా నెల్లూరు జిల్లాలో వులికాట్ సరస్సు ఉంది. 400 చ.కి.మీ.ల మేర మన రాష్ట్రంలో ఉంటే, 64 చ.కి.మీ. తమిళనాడు రాష్ట్రంలో విస్తరించి ఉంది. మా ప్రాంతంలోని 5,000 మత్స్యకారుల కుటుంబాలు ఆధారపడి ఉన్నాయి. వారి వృత్తి అక్కడకు వెళ్ళి చేపలు

పట్టుకోవడం, తీసుకువచ్చి అమ్ముకోవడం. ఇటీవలి కాలంలో మత్స్యకారులలో అనేక అలజడులు వచ్చాయి. అది ఏమిటంటే బ్యాన్ పీరియడ్ అని ఒకటి ఉంటుంది. సముద్రం మీదకు వేటకు వెళ్ళకుండా ఉంటారు. ఎందుకంటే, ఆ సమయంలో చేపలు బ్రీడింగ్ అవుతాయని, గుడ్లు పెట్టి సంతానోత్పత్తిని పెంచేందుకు ఆ సమయంలో చేపలు ఉంటాయని వేటకు వెళ్ళనివ్వరు. అదేవిధంగా అక్కడ ఉన్నటువంటి మత్స్యకారులు ఎవరూ కూడా వేటకు వెళ్ళకుండా ఉంటారు.

అధ్యక్షా, సముద్రం మీదకు వెళ్ళి వేటాడే వారికి మాత్రం రూ.4,000లు 60 రోజులకు కరవు భత్యం లాగా వారికి జీవనోపాధి జరగాలని ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది. కానీ, పులికాట్ నరస్సులో వేటకు వెళ్ళేవారికి మాత్రం ఆ సౌకర్యం కల్పించడం లేదు, కరవు భత్యం కూడా ఇవ్వడం లేదు. అధ్యక్షా, వాళ్ళు సీటి మీదనే చేపలు పట్టుకుని జీవించేవారు, వీళ్ళు కూడా మా ప్రాంతంలో చేపలు పట్టుకుని జీవించేవారు. మరి వీరికి-వారికి వ్యత్యాసం ఏమిటి అధ్యక్షా? మా ప్రక్కనే ఉన్నటువంటి తమిళనాడు సరిహద్దులలో ఉండే మత్స్యకారులకు మాత్రం తమిళనాడు ప్రభుత్వం కరవుభత్యం ఇస్తోంది. మత్స్యకారులు అంటే అందరూ ఒకటే కాబట్టి, అందరూ ఈ చేపల, రొయ్యల సంవదలను తీసుకువచ్చి, అమ్ముకునే వారు కావున ఆ పేదవారిని కూడా సమానంగా చూసి, 60 రోజుల కరవు భత్యంగా రూ.4,000లను ఇవ్వవలసిందిగా తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, పులికాట్ నరస్సులో ఎక్కడా మరబోట్లను తీసుకువెళ్ళనివ్వరు. అక్కడ ఎంతసేపు తెరచాపలు వేసుకువెళ్ళాలి. లేకపోతే అందరూ ముందుకు కలసి వెళ్ళాలి. దానికోసమే అక్కడ రాయదరువు దగ్గర ప్రాంతంలో ఒక ప్లాట్ ఫాంలాగా పడవలను అక్కడకు తీసుకువెళ్ళి పెట్టుకుని. అక్కడ నుంచి సముద్రంలోకి వేటకు వెళతారు. ఈ మధ్యకాలంలో వాటికి సంబంధించిన రిజిస్ట్రేషన్లు కూడా జరిగాయి. కాబట్టి, వారికి కూడా వెసులుబాటు కల్పించమని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మరొక విషయం ఏమిటంటే - మత్స్యకారులకు తీరప్రాంతంలో ఇళ్ళు ఉంటాయి. మా ప్రాంతంలో ఇళ్ళు కట్టుకోవాలంటే గతంలోనైనా ఇప్పుడు చూసినా మనం ఇచ్చిన ఇళ్ళను ఎవరూ కట్టుకోలేని పరిస్థితి ఉన్నది. ఎందుకంటే, అక్కడ అంతా ఇసుక మేటలు వేసి ఉంటుంది. ఇళ్ళు కట్టుకోవడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందో, దానికి సగం ఖర్చు పునాదుల కోసమే ఖర్చు పెట్టుకోవలసి వస్తుంది. అందువల్ల వారికి చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. ఈ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం మత్స్యకారులకు ఇంకా ఏమైనా ఎక్కువ డబ్బులు ఇచ్చి గృహనిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసుకునేందుకు అవకాశం కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈనాడు మా ప్రాంతంలోని తడ మండలంలో దీవిలో గ్రామం ఉంది. దానిపేరు ఇరకం గ్రామం. అందులో చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. అందులో ఎటువంటి ఇళ్ళుకట్టుకోవాలంటే- ఇటుకరాయి కానీ, కమ్యూ, ఇసుక, తలుపులు, ద్వారబంధాలు ఏవి తీసుకువెళ్ళవలసి వచ్చినా అన్నీ వడవల మీదనే తీసుకువెళ్ళాలి. ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చే డబ్బులతో వాళ్ళు అక్కడ ఇళ్ళను నిర్మించుకోలేరు. ఆ గ్రామంలో ఎక్కడైనా సిమెంటు రోడ్లు వేయాలన్నా కూడా వడవ మార్గం ద్వారానే అన్ని వస్తువులను తీసుకువెళ్ళవలసి వస్తుంది. కాబట్టి ఆ గ్రామానికి ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ

డబ్బులు ఇచ్చి, అక్కడ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేసే విధంగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈనాడు అనేక ప్రభుత్వ పథకాలలో నబ్బిడిలు ఇస్తున్నారు. వాటిల్లో వలలు, పడవలు, సైకిళ్ళు కావచ్చు, ఇళ్ళు కావచ్చు. ఆ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి పులికాట్ నరస్సులో మత్స్యకారులు దాదాపు 20,000 కుటుంబాల వరకు బ్రతుకుతున్నాయి. కేవలం మత్స్యకారులే కాదు, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ మొదలైన వారు చేవల వేటకు వెళతారు. ఈనాటి పరిస్థితి ఏమిటంటే, మన ప్రాంతంలో కొన్ని ముఖప్రాంతాలు ఉన్నాయి. అవి రాయదరువు, అక్కడ నుంచి కోడూరుపాడు ముఖద్వారాలు ఉన్నాయి. అవన్నీ పూడిపోయాయి. ఇప్పుడు సక్రమంగా బ్యాక్‌వాటర్ కూడా వెనక్కు రావడం లేదు. కేవలం పడవలు కూడా సక్రమంగా వెనక్కి వెళ్ళలేకపోతున్నాయి. ఇది కనుక మూలనవడితే అసలు పులికాట్ నరస్సు చరిత్రలో మనం చెప్పకోవడానికి మిగిలిపోయే పరిస్థితి కనపడుతోంది.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఆ ముఖ ద్వారాల పూడికను తీయించి, బ్యాక్‌వాటర్‌ను బాగా వచ్చే విధంగా చేయాలి. లేకపోతే పులికాట్ నరస్సు ప్రాముఖ్యత తగ్గిపోతుంది. ప్రక్కనే ఉన్న తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ప్రళయ ఏర్పాడే అనే ప్రాంతంలో ప్రతి సంవత్సరం పూడిక తీస్తారు. అక్కడి నుంచి సిళ్ళు వస్తాయి. మన ప్రాంతాలలో ఉన్న మత్స్యకారులు అటువైపు వెళితే, అది బోర్డర్ ప్రాంతం కాబట్టి, మారణాయుధాలతో మనవాళ్ళను చంపడం కూడా జరిగింది. మన ప్రాంతం నుంచి వెళ్ళిన మత్స్యకారులు చాలామంది చనిపోయారు. ప్రతినంవత్సరం ఆ అంశాలకు సంబంధించిన కమిటీలు వేయడం, అనేకమైనటువంటి ఆలోచనలు కూడా చేయడం జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, మనకు వైల్డ్‌లైఫ్ చట్టం ఉంది. మా ప్రాంతంలో నేలపట్టు గ్రామం ఉంది. అక్కడ ఫ్లెమింగ్‌స్, ఫెలికాన్స్ వక్షిజాతులు వచ్చిపోతూ ఉంటాయి. అక్కడ వక్షులకు కూడా హాని చేయకుండా, వైల్డ్‌లైఫ్ చట్టాన్ని గౌరవిస్తూ వెడుతున్నాము. కాసి, మనకు వైల్డ్‌లైఫ్ చట్టం ఉండచ్చు. తమిళనాడులో ఒక విధంగా, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఒక విధంగా చట్టం చేయబడలేదు. ఈ చట్టం అందరికీ సంబంధించి పరిరక్షణలోకి తీసుకురావలసిన చట్టం. మా ప్రాంతంలో ఉండేటటువంటి వారికేమో రోడ్లు, రోడ్ల మీద బ్లాక్‌టాప్ కూడా వేయనివ్వరు. ప్రక్కనే ఉన్నటువంటి తమిళనాడు రాష్ట్రంలో మాత్రం అన్నిరకాలైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి తెలియజేసేది ఏమిటంటే, ముఖ్యంగా గ్రామాలలోని రహదారి సౌకర్యాలలో కాసి, లేదా ముఖద్వారాల పూడిక తీసే విషయంలో కాసి, ప్రత్యేక దృష్టిసారించి మత్స్యకారుల అభివృద్ధిని ఏ విధంగా పెంపొందించాలో ఒకసారి ఆలోచన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఉ.11.20

అధ్యక్షా, ఈ పరిస్థితిని అధిగమించాలంటే, మంత్రిగారు ఇప్పటికే రూ.48 కోట్లతో ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు ఇచ్చారు. పులికాట్ నరస్సు ముఖద్వారం తెరిపించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉందని

గతంలో వెంకయ్యనాయుడుగారు కేంద్ర మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. ఏది ఏమైనా మా ప్రాంతంలో ఉన్న పేదవారి జీవితాలు మెరుగుపడాలంటే, మంత్రిగారు ఈ విషయంలో చొరవ తీసుకొని పులికాట్ సరస్సు ముఖద్వారాలను తెరిపించాలి. అదేవిధంగా, చేపలు వేటకు వెళ్లి తిరిగి ఇంటికి వచ్చేసరికి సాయంత్రం ఆరు గంటలు అవుతోంది. చేపలను మార్కెట్లో పెట్టుకొని అమ్ముకోవడానికి సమయం సరిపోకపోవడంతో కొన్ని చేపలను అమ్ముకుంటున్నారు, మరికొన్ని పాడైపోతున్నాయి. వాటిని నిలవ పెట్టుకోవడానికి కావలసినటువంటి కోల్డ్స్టోరేజీను ఏర్పాటు చేయడం, సక్రమమైన మార్కెటును ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా వారికి న్యాయం జరిపించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బీద రవిచంద్ర(నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లాలో కృష్ణపట్నం పోర్టుకు ముందు అక్కడ ఫిషింగ్ హార్బర్ ఉన్నది. కృష్ణపట్నం పోర్టు ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా శంకుస్థాపన చేసిన సమయంలో ప్రత్యామ్నాయంగా ఫిషింగ్ హార్బర్ ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. 2008వ సంవత్సరంలో కృష్ణపట్నం పోర్టు ప్రారంభించినా కాసీ, 2004-14వ సంవత్సరం వరకు ప్రత్యామ్నాయ ఫిషింగ్ హార్బర్ ఏర్పాటు చేయలేదు. నెల్లూరు జిల్లాలో దాదాపు 1,20,000 మంది మత్స్యకారులు ఉన్నారు. తీర ప్రాంతాలలో ఉన్న అన్ని గ్రామాల మత్స్యకారులకు ల్యాండింగ్ సెంటర్ లేదు. ల్యాండింగ్ సెంటర్ లేక వారు ఇప్పటికీ చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. జువ్వలదిన్నె ప్రాంతంలో ఫిషింగ్ హార్బర్ ఏర్పాటు చేస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేయడం జరిగింది. ఇవన్నీ ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. ఆదినారాయణరెడ్డి: అధ్యక్షా, మత్స్యపరిశ్రమల శాఖకు సంబంధించి వాకాటి నారాయణ రెడ్డిగారు దాదాపు పది ప్రశ్నలు వేశారు. సాధారణంగా ఆ పేర్లను గురించి కొంత అవగాహన ఉంది కాబట్టి, మాట్లాడవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి, మాట్లాడుతున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో దాదాపు 400 చ.కి.మీ.ల మేర విస్తీర్ణం, తమిళనాడు రాష్ట్రంలో 64 చదరపు కి.మీ.ల మేర విస్తీర్ణం మొత్తం 464 చ.కి.మీ. విస్తీర్ణంలో పులికాట్ సరస్సు దేశంలోనే రెండవ అతి పెద్ద ఉప్పుసీటి సరస్సుగా ఉంది. పులికాట్ సరస్సు పక్కనే షార్ కేంద్రం ఉంది. షార్ కేంద్రం వారికి వాటర్ ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. దీని కోసం వాకాటి నారాయణ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు పులికాట్ సరస్సు ముఖద్వారం తెరిస్తే, సముద్రపు నీరు లోపలికి వస్తే, మత్స్యకారులకు, షార్ కేంద్రం వారికి చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓషన్ టెక్నాలజీ వారికి ప్రతిపాదనలు ఇస్తే రూ.48 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ బోర్డు వారికి రికమండే చేశారు. దీనిపై ముఖ్య కార్యదర్శి నుంచి గత నెల 16 తారీఖున లెటర్ కూడా వంపించడం జరిగింది. వారు కచ్చితంగా బడ్జెటు ఇస్తామని అంటున్నారు. పులికాట్ సరస్సులో ఫ్లెమింగోలు గాసీ, వన్యప్రాణులు గాసీ, రావడం వాస్తవం.

అధ్యక్షా, పులికాట్ నరస్సు అందమైన ప్రాంతం. కాబట్టి, ఆ నరస్సు పరిసరాలలో దాదాపు 20 వేలమంది జనాభా ఉంటే, 1150 సంవదాయక వడవలతో 4500 మంది క్రియాశీలక మత్స్యకారులు ఉన్నారు. 1150 మత్స్యకారులకు ఏప్రిల్ నుండి జూన్ వరకు నిషేధ కాలంలో ఇచ్చే అమౌంట్ ఇవ్వడం లేదు. కారణం ఏమిటంటే మోటారుతో నడిచే యాంత్రిక వడవలను మాత్రం అనుమతించడం లేదు. అయినా, కొత్త డేటా ప్రకారం 313 మంది కుటుంబాలు బోట్లను ఏర్పాటు చేసుకొని పోతున్నారు. వాటిపై దాదాపు 17 గ్రామాల ప్రజలు ఆధారపడి ఉన్నారు. వారికి బడ్జెటు కేటాయించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. నముద్రంలోకి పోయేవారి సంఖ్య చూపిస్తే, వారందరికీ అమౌంట్ కేటాయించడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రంలో 80,000 మందికి ఒక్కొక్క కుటుంబానికి రూ.4,000 చొప్పున ఇస్తున్నాం. కాబట్టి ఈ 4,5 వేల మందికి కూడా అమౌంట్ ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. కాకపోతే డేటా ఎంట్రీ కచ్చితంగా చూపించవలసిన అవసరం ఉంది. వారు మామూలు వడవలలోకి పోయి, నముద్రంలోకి పోకుండా కేవలం పులికాట్ నరస్సులోకి పోయేవారికి మాత్రం అమౌంట్ ఇవ్వడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఉంది. బీద రవిచంద్రగారు చెప్పినట్లు-నెల్లూరు జిల్లాలో 1,20,000 మందికి ఉపయోగపడేటట్లు సాగర మాల ప్రాజెక్టు కింద సెంట్రల్ నసార్డుతో 50 శాతం బడ్జెటు కేంద్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వాలని జువ్వలదిన్నె దగ్గర రూ.1650 కోట్లకు ప్రతిపాదనలు పెట్టడం జరిగింది. రూ.825 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, రూ.825 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు కూడా డబ్బులు ఇస్తామని అంటున్నారు. వాటికి డిపిఆర్ ను తయారు చేసి ప్రపోజల్ వంపించాం. కృష్ణపట్నం జువ్వలదిన్నె దగ్గర పిప్ యార్డ్ ఉంది. గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దాని ప్రకారం పులికాట్ నరస్సు ముఖద్వారం ఓపెన్ చేయాలి. సీమౌల్ కు, రాయదరువు దగ్గర ఓపెన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నది. పులికాట్ నరస్సు మీద ఆధారపడి ఉన్నవారు ఎవరైతే మెకనైజ్డ్ వడవలలో పోయేవారికి మాత్రం ఇస్తాము. మా డేటా ప్రకారం చూస్తే, 313 కుటుంబాలకే ఉంది. మిగతా ఎవరైనా ఉంటే వారి నుండి ప్రపోజల్ వంపిస్తే వారికి కూడా ప్రభుత్వం ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉంది. షార్ కేంద్రం నుంచి 104 ఒకేసారి శాటిలైట్లు వంపిస్తే అందులో అమెరికన్ వారివే 96 ఉన్నాయి. కాబట్టి, షార్ కేంద్రం వారి దగ్గర డబ్బులు అధికంగా ఉన్నాయి. వారి యొక్క నసార్డుతో రూ.48 కోట్లతో డ్రెడ్డింగ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా డ్రెడ్డింగ్ వేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, సరిహద్దులో సీరు లేకపోతే అటువైపు వెళ్లి మన ప్రాంతంలో ఉన్న మత్స్యకారులు చనిపోతున్నారు. ఆయా జిల్లాల కలెక్టర్లతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. తమిళనాడులో ఉండే మత్స్యకారులకు రక్షణ ఉన్నప్పుడు, మనకు ఎందుకు రక్షణ ఉండడం లేదు? అదేమి చట్టం, అదేమి రక్షణ అధ్యక్షా? మన ప్రాంతంలో ఉండేవారు మాత్రం రాయదరువు నుండి డ్రెడ్డింగ్ వేస్తానంటే పర్మిషన్లు ఇవ్వమని అంటున్నారు. వారికి పర్మిషన్లు ఇస్తున్నారు ప్రతి సంవత్సరం చేసుకుంటున్నారు. అక్కడే రోడ్లు కూడా వేసుకుంటున్నారు. అలాగే, బార్డర్ మీద వెళ్లే వారికి కూడా సెక్యూరిటీ కల్పించి తమిళుల మత్స్యకారులు వారు మారణాయుధాలతో దాడి చేయకుండా భరోసా కల్పించాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. ఆదినారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, తమిళనాడు లో తెవల్లో ఉంది మన పార్ట్ కంటే 64 కిలోమీటర్లు వారి పార్ట్ లో తెవల్లో ఉండడం వలన వాటర్ అంతా అక్కడికి పోతున్నది. దానివలన మనవాళ్లు అక్కడికి పోయేటప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు మన రాష్ట్ర మత్స్యకారుల మీద దాడి చేసింది వాస్తవం. దాని కోసమే ఈ రాయదరువు దగ్గర పులికాట్ నరస్సు ముఖద్వారం తెరిస్తే మన వారు చేపలు పట్టడానికి సులువుగా ఉంటుంది. రెండు జిల్లాల కలెక్టర్లు సులభంగా ఏకీభవించారు. కాబట్టి, ఆలోచన ప్రకారం మన రాష్ట్రంలోని మత్స్యకారులకు రాయదరువు దగ్గర పులికాట్ నరస్సు ముఖద్వారం తెరిస్తే మత్స్యకారులు చేపల వేటకు వెళ్లడానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది.

అదేవిధంగా, గౌరవ సభ్యులు ఒక పాయింట్ రెయిజ్ చేశారు. వల్లెకు పోవడానికి వీలు లేకుండా ఉందని అన్నారు. వల్లెకు పోవడానికి రెండు ప్యాసెంజర్ బోట్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వారు వారి నరకులు తీసుకురావడం కోసం, ఇళ్ల నిర్మాణాల వస్తువులను తీసుకురావడం కోసం రెండు బోట్లకు అనుమతులు ఇచ్చాం. అంతేకాకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు 21వ తారీఖున మత్స్యకారుల ఇళ్లకు సపోర్టుగా రూ.38,500/- అదనంగా ఇచ్చారు. వారికి చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. వారు సముద్రపు ఒడున ఉంటారు. కాబట్టి, వారికి అదనంగా బడ్జెటు ఇవ్వడానికి అంగీకరించి అమలు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో మత్స్యకారుల కుటుంబాలు దాదాపు 16 లక్షల మంది ఉన్నారు. వారికి 65 సంవత్సరాలు వచ్చే లోపు చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. చేనేత కార్మికులకు ఇచ్చే మాదిరిగానే 50 సంవత్సరాల దాటిన వారికి పింఛన్ మంజూరు చేయమని అడిగితే, వారి అభ్యర్థన మేరకు ముఖ్యమంత్రిగారు రాబోయే మార్చి తరువాత వారికి వృద్ధాప్యపు పింఛన్ ఇవ్వడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించడం జరిగింది.

MR.CHAIRMAN: Paper included in the agenda is deemed to have been laid on the Table of the House.

3.PAPER LAID (సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రం):

“A copy of the G.O.Ms.No.8, Consumer Affairs, Food & Civil Supplies (CS.I) Department, dated 18.04.2017 and G.O.Ms.No.15, Consumer Affairs, Food & Civil Supplies (CS.I) Department, dated 17.10.2017, as required under Section 40 (3) of the National Food Security Act, 2013.”

Now Special mentions

ఉ.11.20

4.సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు:

శ్రీ కత్తి నరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉర్దూ ద్వితీయ భాషగా ఉన్నది. ఉర్దూ ద్వితీయ భాషగా ఉన్నటువంటి పాఠశాలల్లో గాసి, కళాశాలల్లో గాసి, విశ్వవిద్యాలయాల్లో గాసి పోస్టులు భర్తీ కానందువల్ల విద్యార్థులకు తీవ్రంగా నష్టం

జరుగుతోంది. ప్రత్యేకించి కర్నూలులో ప్రారంభించినటువంటి ఉర్దూ యూనివర్సిటీలో కూడా ఒక్క వైస్ చాన్సలర్ ని తప్ప, మిగతా అన్ని పోస్టుల్లోనూ తాత్కాలికంగానే ఉద్యోగులను నియమించడం జరిగింది. అలాగే, కడపలోని గవర్నమెంట్ జూనియర్ కాలేజీలో ఉర్దూ మీడియంలో ఎంపిసి, బైపిసి కోర్సులను గత సంవత్సరమే ప్రారంభించారు. కానీ, ఒక్క పోస్టు కూడా భర్తీ చేయలేదు. నేను ఈ విషయాన్ని రెండు సార్లు ప్రస్తావించాను. కనీసం ఒక సెక్షనుకు రెండు పోస్టులన్నా మంజూరు చేయాలని కోరినా, ఒక్క పోస్టు కూడా మంజూరు చేయలేదు. అలా ఒక్క పోస్టు కూడా లేకుండా వుంగనూరు, కడప, కర్నూలు మున్సిపాలిటీల్లో ఒకరిద్దరు టీచర్లను డెప్యూట్ చేయడం ద్వారా ఉర్దూ పాఠశాలలు నడుస్తున్నాయి. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా పోస్టులు ఖాళీగా ఉండటం వల్ల విద్యార్థులపైన తీవ్రంగా ప్రభావం వడుతోంది. ప్రత్యేకించి డీరిజర్స్ చేయనందువల్ల 500 పోస్టులకు పైగా ఖాళీగా ఉన్నాయి. గతంలో మైనారిటీ శాఖ ద్వారా గానీ, ఉర్దూ అకాడమీ ద్వారా గానీ ఉపాధ్యాయులను తాత్కాలికంగా నియమించేవారు. కనీసం ఈ సారైనా సైవల్ డివిజన్ పెట్టి ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేయాలి. అంత వరకు ఈ పాఠశాలలో ఉండే పిల్లలకు చదువు రావాలి కాబట్టి, మైనారిటీ శాఖ నుంచి గానీ, ఉర్దూ అకాడమీ ద్వారా గానీ క్వాలిఫైడ్ ఉపాధ్యాయులను తాత్కాలికంగా నియమించాలని, ప్రభుత్వం ప్రకటించిన 220 ఉర్దూ అంగన్ వాడీ కేంద్రాలను కూడా ప్రారంభించాలని ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను గౌరవ చైర్మన్ కు సమర్పించారు)

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు (పట్టభద్రల నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ రంగానికి పెద్దపీట వేసి మనం పని చేస్తున్నాం. అదే సందర్భంలో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా భీమవరం సమీపంలో ఏర్పాటు చేస్తున్నటువంటి గోదావరి ఆక్వా ఫుడ్ పార్క్ నిర్మాణం వలన ఆ ప్రాంతంలో తుండుర్రు, జొన్నలగర్లు, కంసాలి బేతపూడి అనేటువంటి గ్రామాలు మొత్తం కూడా కనుమరుగయ్యే పరిస్థితి ఉంది. ఎందుకంటే, దీనివల్ల అక్కడ త్రాగునీరు మొత్తం కలుషితం అయిపోతోంది. దానితోపాటు రెండు పంటలు పండేటటువంటి భూములన్నీ కూడా నాశనం అయ్యేటటువంటి పరిస్థితి వస్తోంది. అంతేకాదు ఆ కర్మాగారం నుంచి వెదజల్లే విషవాయువులు మొత్తం ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కూడా దెబ్బతీస్తాయి. స్వయంగా నేను, సభ్యులు శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం గారు, శ్రీ రాము నూర్యారావు గారు కలిసి ఆ ప్రాంతంలో పర్యటించి, గమనించిన విషయాలనే సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఆ మూడు గ్రామాలే కాదు, చుట్టు ప్రక్కల ఉన్న సుమారు 2 లక్షల మంది తమ జీవనోపాధిని కోల్పోయేటటువంటి పెద్ద ప్రమాదం దీని వలన ఏర్పడుతుందనేది మేము గమనించాము. కాబట్టి, ఇప్పటికే ఆ ప్రాంతంలోని ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున ఆందోళనలు చేస్తున్నారు. ఈ ఫుడ్ పార్క్ ని పర్యావరణానికి ఇబ్బంది లేని విధంగా, త్రాగునీటికి, ప్రజల ఆరోగ్యానికి, పంటలకు ఇబ్బంది కలిగించని ప్రాంతానికి తరలించి, వాళ్లకు న్యాయం చేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇదే విషయమై నిన్న స్థానికులంతా నిరసన తెలియచేయడానికి వస్తే, మహిళలని కూడా చూడకుండా వాళ్ల 10 కుచ్చిళ్లు పట్టుకొని మగ పోలీసులు ఈడ్చుకెళ్లే పరిస్థితిని కూడా ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తూ, ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో పునరాలోచన చేసి ఫుడ్ పార్క్ తరలింపు కోసం చర్యలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇటీవల ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో గత 10, 15 సంవత్సరాలుగా ఉపాధ్యాయులకు వాళ్ల అకడమిక్ క్వాలిటీని పెంచడానికి శిక్షణలను ఇస్తున్నారు. గతంలో ఎన్సిఈఆర్టీ, ఎన్సిఈఆర్టీ, నబ్జెక్ట్ ఎక్స్ పర్ట్స్ ద్వారా, ఇంకా మైసూరు రీజనల్ కాలేజ్ వంటి ప్రతిష్టాత్మకమైన సంస్థల్లో శిక్షణ ఇవ్వడం వల్ల చాలా ఉపయుక్తంగా ఉండేవి. కానీ, ఈ మధ్య కాలంలో ఈషా ఫౌండేషన్, ఇంకా ఇతర స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఉపాధ్యాయులకిచ్చే శిక్షణలు నిరుపయోగంగా ఉంటున్నాయి. అవి విద్యార్థుల స్థాయికి ఉపయుక్తంగా లేకుండా ఉంటున్నాయి. అందులో ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పుడే ఎన్సిఈఆర్టీ మీద కాగ్ ఒక ఆక్షేపణ చేసింది. రూ.12 కోట్లు కేటాయిస్తే, అందులో ఒక్క పైసా కూడా ఉపాధ్యాయుల శిక్షణా కార్యక్రమాలకు గానీ, నైపుణ్యాన్ని పెంచేందుకు గానీ దేనికి ఖర్చు పెట్టడం లేదని ఆక్షేపించింది. అందువల్ల ఎన్సిఈఆర్టీ ద్వారా గానీ, ఎన్సిఈఆర్టీ ద్వారా గానీ, మైసూర్లోని రీజనల్ ఎడ్యుకేషనల్ కాలేజ్ ద్వారా గానీ ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. సరైన శిక్షణ లేని ప్రభావం పరీక్షలు నిర్వహించే వాటి మీద కూడా పడింది. ఇటీవల గందరగోళమైన పరీక్షా విధానాలను తీసుకురావడం, ప్రశాంతంగా జరిగే ఆ పరీక్షల్లో అలజడులను సృష్టించే పరీక్షా విధానాల వల్ల ఉపాధ్యాయులకు, తల్లిదండ్రులకు, విద్యార్థులకు ఎవ్వరికీ కూడా ఉపయుక్తంగా లేవు. పరీక్షల నిర్వహణ మీద కూడా ఒక నమీక్ష జరపాలని ఈ స్పెషల్ మెన్స్ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలోని గ్రామ వంచాయతీల్లో, విద్యుత్ బిల్లులకు సంబంధించి రూ.191 కోట్ల మేర బకాయిలు ఉన్నాయని తెలియచేస్తున్నాను. జిల్లా వ్యాప్తంగా 1003 వంచాయతీలు ఉన్నాయి. అయితే, వీటిలో వీధి దీపాలకు సంబంధించి 4,689, త్రాగునీటికి సంబంధించి 4,582 కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. అయితే, ఈ కనెక్షన్ల ద్వారా విద్యుత్ వినియోగం దాదాపు రూ.191 కోట్లకు చేరుకుంది. అనంతపురం జిల్లా వ్యాప్తంగా 5 విద్యుత్ డివిజన్లు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కూడా అన్ని కేటగిరీలకు సంబంధించినవి. అలా మొత్తం 13.78 లక్షల విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. వీటికి కావలసిన విద్యుత్ సరఫరా అవుతుంది కానీ, దానికి సంబంధించిన బిల్లులు మాత్రం అందడం లేదు. అందువల్ల ఈ సంవత్సరంలో దాదాపు రూ.28 కోట్ల మేర విద్యుత్ బకాయిలు చెల్లించాల్సిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల అధికారులు విద్యుత్ కనెక్షన్లు కట్ చేస్తున్నారు. చాలా గ్రామాలు కట్టో మగ్గే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి, దయచేసి నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే - ఆ రూ.28 కోట్ల బకాయిలన్నా చెల్లిస్తే, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న ప్రజలు కట్టో ఉండే అవసరం లేకుండా పోతుంది. బకాయిలు చెల్లించి వాళ్లకు విద్యుత్ సరఫరా సక్రమంగా జరిగేలా చూడవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

డా.గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: విశాఖవల్లం జిల్లాలో ఆనందపురం నుంచి అనకాపల్లి వరకు ఉన్న హైవే రోడ్డు ఎన్.హెచ్.43 బాగా గతుకుల మయం అయిపోయింది. ఆనందపురం నుంచి పెందుర్తి వరకు 60% పాడయితే, పెందుర్తి నుంచి అనకాపల్లి వరకు కూడా 80% పాడయిపోయింది. దానివల్ల లారీలు, వాహనదారులు, ప్రయాణికులు అందరికీ కూడా తీరని ఆటంకంగా ఉంది. కాబట్టి, ఈ స్పెషల్ మెన్స్ ద్వారా ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి

తీసుకువస్తూ, తక్షణమే దానిపైన దృష్టిసారించి ఆ రోడ్డుని బాగుచేయించే విధంగా చూడాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు(స్థానిక సంస్థలు - చిత్తూరు): అధ్యక్షా, ఈ రోజు విజయవాడ అమరావతి ఎయిర్పోర్టు ఇంటర్నేషనల్ అయ్యింది. ప్రతిష్ఠాత్మకంగా ముందుకు పోవాలని, పెట్టుబడిదారులంతా ఇక్కడకు రావాలని, హైదరాబాదులో ఉండే వాళ్లలా ఇక్కడకు సిఫ్ట్ కావాలని అనుకుంటున్నాము. గన్నవరంలోని ఎయిర్పోర్టుని ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టు చేశామని అంటున్నారు. కాసి, ప్రధానమంత్రిగారు ఉడాన్ అనే ప్రాగ్రాం పెట్టారు. గంటలోపు ప్రయాణంచేసే గమ్యస్థానాలకు విమాన టిక్కెట్లు రూ.2500 మాత్రమే ఉండాలని అన్నారు. కాసి, విజయవాడ నుండి హైదరాబాదుకు, హైదరాబాదు నుండి విజయవాడకు ధరలు ఆవిధంగా లేవు. మొన్న 22వ తేదీ నాడు అర్జంటుగా హైదరాబాదుకు పోవాలంటే రూ.16,000 వెచ్చించి వెళ్లాను. అదేమాదిరిగా మీరు సింగపూర్, దిల్లీకి పోయినా అంత ఖర్చు పెట్టక్కర్లేదు. ఇక్కడ నుండి దిల్లీ 1557 కి.మీ. ఉంటే, విజయవాడ నుండి హైదరాబాదు 270 కి.మీ. అంటే 45 నుండి 50 నిమిషాల్లో వెళ్లిపోవచ్చు. కాసి, 1 గంటా 10 నిమిషాల సమయం వడుతుంది. ఎందుకంటే, ఎక్కువ ఛార్జీని వసూలుచేయడానికే ఇలా చేస్తున్నారు. ఈవిధంగా దోపిడీ చేస్తున్నారు. గవర్నమెంట్ ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఇవ్వనంత విమాన ఇంధనం మీద రాయితీ ఇస్తోంది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎయిర్ ప్యూయల్ నింపుకుంటే సైవేటు సంస్థలన్నింటికీ రాయితీ ఇస్తున్నారు. గవర్నమెంట్ కూడా దాన్ని బలపరుస్తోంది. దీని మీద కంట్రోల్ లేదు, నిఘా లేదు. హైదరాబాదు నుండి చెన్నై, బెంగళూరు, దిల్లీ నగరాలకు ప్రయాణించడానికి పది వేల రూపాయల లోపే టిక్కెట్ ధరలు ఉంటున్నాయి. అప్పటికప్పుడే టిక్కెట్ కొంటే కూడా చెన్నైకు, బెంగళూరుకు రెండు, మూడు వేలకే టిక్కెట్లు వస్తున్నాయి. కాసి, హైదరాబాదు విజయవాడకు రావాలంటే మాత్రం రూ.24,000 వెచ్చించనిదే టిక్కెట్ లేదు. ఇంత దారుణంగా ఉంటే, ఇక్కడుండే ఐఎఎస్, ఐపిఎస్ ఆఫీసర్లు విమాన ప్రయాణాలు చేయాలంటే ప్రభుత్వం మీద ఎంత భారం వడుతుంది? దీని మీద ఏమన్నా నిఘా పెట్టారా? దీని మీద ఏమైనా దృష్టి పెట్టారా? హైదరాబాదు నుండి వచ్చే ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఈవిధంగా ఉంటే ఎరైనా వస్తారా, ఇక్కడ ఇండస్ట్రిలు పెడతారా? నాలుగు రోజులు తిరిగారంటే ఈ టిక్కెట్ల కోసమే విసిగిపోయి రాష్ట్రానికి వచ్చే వారు కూడా రాకుండా పోతారు. కాబట్టి, ఈ టిక్కెట్ ధరలను ఏమైనా నియంత్రణ చేస్తారా? కేంద్రప్రభుత్వం వైపు నుండి ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోడీగారు ఉడాన్ అని అన్నారు. మన రాష్ట్రానికే చెందిన శ్రీ పి.అశోక్ గజపతిరాజుగారు పౌర విమానయానశాఖ మంత్రిగా ఉన్నారు. దీని మీద ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా దృష్టిపెట్టి, ఈ విమాన టిక్కెట్ల ధరలను తగ్గించే ఏర్పాటు ఏమైనా చేస్తారా అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

5. నభా కార్యక్రమం - అర్జీల సమర్పణ :

శ్రీ వై.వి.బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్(స్థానిక సంస్థలు - కృష్ణా): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. రాష్ట్రంలోని ఎయిడెడ్ కళాశాలల్లో అనేక సంవత్సరాలుగా సుమారు 700 మంది లెక్కరర్లు, టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ పనిచేయడం

జరుగుతోంది. వాళ్లకి చాలా తక్కువ జీతాలు ఇస్తున్నారు. కేవలం రెండు, మూడు వేల జీతాలతో ఆ లెక్కరల్లు అనేక సంవత్సరాలుగా పనిచేయడం జరుగుతోంది. మన ప్రభుత్వం గతంలో జి.ఓ.నెం.41 క్రింద ఉత్తర్వులిచ్చి హైస్కూళ్లలో పనిచేస్తున్న టీచర్లని క్రమబద్ధీకరించడం జరిగింది. వాళ్ల సర్వీసుల్ని రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరిగింది. అదే తరహాలో ఎయిడెడ్ కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్న లెక్కరల్లను, టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ను కూడా రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా వారంతా ఒక పిటీషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. దాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆ పిటీషన్ని తమరు పిటీషన్స్ కమిటీకి రిఫర్ చేసి, ఆ సమస్యని పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.

ఉ.11.30

మిస్టర్ చైర్మన్: పిటీషన్స్ కమిటీకి రిఫర్ చేస్తాను. బిల్స్ కూడా ఉన్నాయండి.

శ్రీ కత్తి నర్సింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం. పిటీషన్ ఉంది. రెండు రోజుల నుండి అనుమతించలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్: మాట్లాడండి.

శ్రీ కత్తి నర్సింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది కూడా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ వై.వి.బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్ గారు ఇచ్చిన పిటీషన్లోని అంశమే. అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని ఎయిడెడ్ జూనియర్, డిగ్రీ కళాశాలల్లో రెగ్యులర్ పోస్టుల్లో పీఠం తాటెంపరరీ, పార్ట్ టైం లెక్కరల్లుగా పనిచేస్తున్నారు. వీళ్లు వాళ్లతోపాటు సమానంగా పనిచేస్తున్నప్పటికీ కూడా వాళ్లకు ఉద్యోగ భద్రత లేదు. జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.35లో పెట్టిన బ్యాన్ను లిఫ్ట్ చేసి, స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్లో ఇచ్చిన మాదిరిగానే పీఠందర్మీ కూడా రెగ్యులరైజ్ చేయాలని కోరుతూ, పిటీషన్ కమిటీకి ఈ విషయాన్ని రిఫర్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: I will refer this issue to the Petitions Committee.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, అదే విషయం చెబుతాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: మీరు పిటీషన్ ఇవ్వలేదు కదా. కావాలంటే మీరు పిటీషన్ ఇవ్వండి, దాన్ని కమిటీకి రిఫర్ చేస్తాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్లో బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేశారు. హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్లో కూడా బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: టీ బ్రేక్ తరువాత గవర్నమెంట్ బిల్స్ ఉన్నాయండి. After the Tea break, we will take up Government Bills for discussion. Now, Tea Break for 15 minutes.

(Then the House adjourned at 11.41 a.m.)

మ.12.00

(తేసిటి విరామానంతరం సభ మ.12.06ని. లకు ప్రారంభమయింది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు.)

6. ప్రభుత్వ బిల్లులు:

MR.CHAIRMAN: Now, let us take up the Government Bills.

I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue) to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2017.

SRI K.E.KRISHNA MURTHY, DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Deputy Chief Minister shall explain the salient features of the Bill.

శ్రీ కె.ఇ.కృష్ణమూర్తి: అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ భూమిని వ్యవసాయేతర ప్రయోజనాల కొరకు మార్పు చట్టం 2006 నుండి అమలులో ఉంది. దీనిని నాలా చట్టం అని కూడా పిలుస్తారు. ఆశించిన మేరకు ఈ చట్టం పారిశ్రామికరణకు మరి ముఖ్యంగా నూతనంగా ఏర్పడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మౌలిక సదుపాయాల రూపకల్పనలో నాలా అనుమతుల కోసం వివరీతమైన జాప్యం జరుగుతున్నదనేది ఒక కారణమైతే చెల్లించవలసిన మార్పిడి వన్ను అధికంగా ఉన్నదన్న ఉద్దేశంతో నాలా చట్టానికి సవరణలతో ఈ బిల్లును తీసుకురావడమైనది. ఈ బిల్లు వల్ల అనుమతులకోసం పెట్టుబడిదారులు ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలు రెవెన్యూ కార్యాలయాల చుట్టూ తిరగడం తప్పదు. నూతన రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి ఈ సవరణ బిల్లు తీసుకురాబడింది. రాష్ట్ర ఆదాయానికి నష్టం వచ్చినా కూడా పారిశ్రామికాభివృద్ధికి, విద్య, వైద్య, సాంకేతిక అభివృద్ధికి దోహదపడగలదని ఈ బిల్లును రూపొందించాము. దీని ఫలితంగా పారిశ్రామిక రంగం అభివృద్ధి చెంది రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది. తద్వారా నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగ ఉపాధికల్పన జరుగుతుంది. అంతేకాకుండా, రాష్ట్ర జిడిపి గణనీయంగా పెరుగుతుంది. **Ease of doing business** లో భాగంగా ఈ బిల్లును తీసుకువస్తున్నాము.

సవరణ బిల్లులో ముఖ్యాంశాలు: ఈ బిల్లు వల్ల రెవెన్యూ అధికారుల ఆమోదం కోసం ఎదురుచూడవలసిన రం లేదు. నిర్ణీత వన్ను చెల్లిస్తే ఆమోదం లభించినట్లే. ఒకవేళ దరఖాస్తుదారుడు నిర్ణీత వన్ను చెల్లించకపోయినట్లయితే

సంబంధిత అధికారి దరఖాస్తుదారుని దృష్టికి తీసుకువస్తారు. పూర్తి పన్ను చెల్లించిన పిదపే ఆమోదం లభిస్తుంది. చెల్లించవలసిన పన్నును కూడ గణనీయంగా తగ్గించడం జరిగింది. విజయవాడ, విశాఖపట్టణం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధులలో ఉన్న భూముల కన్వర్షన్ టాక్స్ ను ప్రస్తుతం 5 శాతం నుండి 2 శాతానికి, అలాగే రాష్ట్రంలోని మిగిలిన ప్రాంతాలలో ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న 9 శాతం పన్నును 3 శాతానికి తగ్గిస్తున్నాము. అలాగే ఏపిఐఐసి వారికి కేటాయించిన భూమిని కన్వర్షన్ టాక్సు నుండి పూర్తిగా మినహాయింపు ఇస్తున్నాము. వ్యవసాయ భూమిని మార్పిడి చేసినంత మాత్రాన యజమాని యాజమాన్య హక్కులకు ఎటువంటి భంగం వాటిల్లదు. ప్రభుత్వ దేవాదాయ మరియు అటవీ భూములు దురాక్రమణలకు లోను కాకుండా చర్యలు తీసుకుంటూ విధి విధానాలను రూపొందిస్తున్నాము. భూ మార్పిడి కోసం అభ్యర్థన చేసిన యజమాని తన యాజమాన్యపు హక్కును నిరూపించుకోవలసి ఉంటుంది. భూవినియోగ మార్పిడి పన్ను వల్ల వచ్చిన ఆదాయం రాష్ట్ర రెవెన్యూ శాఖకు యూజర్ ఛార్జ్ నిమిత్తం కేటాయించబడుతుంది.

మ. 12.10

చెల్లించవలసిన పన్ను మార్కెట్ ధర రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయంలో సేకరించవచ్చు. దాని ప్రకారం పన్ను చెల్లించవచ్చు. దీనిపై ఎవరికైనా, ఏదైనా అభిప్రాయాలుంటే చెప్పవచ్చు.

శ్రీ బీద రవిచంద్ర: అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిననాటి నుంచి గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు, ఉప ముఖ్యమంత్రి, రెవెన్యూ శాఖామాత్యులు కె.ఇ.కృష్ణమూర్తిగారి ఆధ్వర్యంలో రెవెన్యూ శాఖలో పెద్ద ఎత్తున సంస్కరణలు చేపడుతున్నాము. వ్యవసాయ భూమిని కన్వర్షన్ చేసే విషయంలో మాత్రం ప్రభుత్వం ఎన్నిరకాల చర్యలు చేపట్టినప్పటికీ కిందిస్థాయిలో విపరీతమైన జాప్యం జరుగుతోంది. నూతన రాష్ట్రంలో దేశం, ప్రపంచమంతా ఆంద్రప్రదేశ్ వైపు చూస్తున్నటువంటి తరుణంలో వ్యవసాయభూమి కన్వర్షన్ అనేది మంచి నిర్ణయం. అయితే తహశీల్దారు, ఆర్.డి.ఓ కార్యాలయాలలో కన్వర్షన్ కు సంబంధించి నెలల తరబడి తిప్పితున్నారు. అదేవిధంగా రాష్ట్రంలోని NUDA, KUDA, VUDA ప్రాంతాలలోను, తీరప్రాంతాలలోను, పరిశ్రమల రంగంలో ఒకవైపున పెద్ద ఎత్తున అభివృద్ధి జరుగుతున్నది. కానీ ఏపిఐఐసికి కేటాయించిన భూములకు సంబంధించి వంచాయతీలు, రెవెన్యూ, అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీలలో పరిశ్రమల స్థాపన విషయంలో జాప్యం జరుగుతున్నది. ఏటిపిడ క్లారిటీ తీసుకుని ఏపిఐఐసికి మినహాయింపులు సాంధ్యపరుస్తున్నారు. ఒకవైపున గృహనిర్మాణ రంగంలోకానీ, పరిశ్రమల స్థాపనలో కానీ ఎటువంటి అడ్డంకులు లేకుండా, రెవెన్యూ శాఖలో ఎక్కువ జాప్యం లేకుండా త్వరితగతిన కన్వర్షన్ చేసేవిధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ఈ చట్టం ప్రభావం ఈరోజు ఏ విధంగా ఉన్నా దీర్ఘకాలికమైన ప్రభావాన్ని కల్పిస్తుందని నేనైతే అభిప్రాయపడుతున్నాను. పరిశ్రమలు వద్దని ఎవరూ అనరు. పారిశ్రామికంగా

అభివృద్ధి కాకుండా దేశం అభివృద్ధి అవుతుందని ఎవరూ కూడా చెప్పరు. కానీ ఇప్పుడున్నటువంటి చట్టాలకు లోబడే వ్యవసాయ భూముల్ని వివరీతంగా తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అయితే అలా తీసుకునేటప్పుడే దానిచుట్టూ వివరీతమైన అవిసీతి జరుగుతోందని అనేక నివేదికలు చెప్పాయి. ఇప్పుడు మీరు మరింత సులభంగా, చౌకగా ఈ బిజినెస్ చేయడం కోసం వ్యవసాయ భూములను పారిశ్రామిక అవసరాలకు వాడుకోవడానికి ఈ సవరణను తీసుకురావడం జరిగిందంటున్నారు. అయితే ఇది కేవలం ఆ భూమికి సంబంధించిన అంశమని నేను అనుకోవడంలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏ అభివృద్ధి నమూనానైతే ప్రాణప్రదంగా భావిస్తోందో ఆ నమూనాకు ఇది ప్రతిరూపమని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. గతంలో కూడా వేలాది ఎకరాల వ్యవసాయ భూముల్ని పారిశ్రామిక అవసరాల కొరకు తీసుకోవడం జరిగింది. రిలయన్స్ సంస్థవారు నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాజెక్టు కడతామని చెప్పి దాదాపు 3000 ఎకరాలు తీసుకున్నారు. అవన్నీ మంచి భూములు. చుట్టూ లక్షణమైనటువంటి ప్రహారీగోడ నిర్మించుకుంది కానీ ఆ స్థలంలో ఒక్క ఇటుకరాయి కూడా పెట్టిన పాపాన పోలేదు. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు అక్కడ శంకుస్థాపన చేసినప్పుడు మాట్లాడిన మాటలు వింటే చెవుల్లో ఏదో అమృతం పోసినట్లుగా ఆరోజు కనిపించింది. నెల్లూరు జిల్లాలో మేము వ్యవసాయాధారిత ప్రాజెక్టులు కడతామని రైతుల వద్దనుంచి చెరువులతో సహా తీసేసుకున్నారు. అయితే ఈరోజు పరిస్థితి ఏంటంటే రైతుల దగ్గర నుంచి తీసుకున్న భూములకు అయిదు, వది లక్షలకు మించి పరిహారమివ్వలేదు. వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలు వస్తాయనుకుంటే ఆ రైతుల భూములను పారిశ్రామికవేత్తలకు, కోకోకోలా కంపెనీవాళ్ళకు, ఇతరులకు ఇచ్చారు. అలాంటి భూములు వ్యవసాయానికి అసలు ఏమీ సంబంధం లేని వాళ్ళకు ఇచ్చారు. అయిదు రెట్లకి, ఆరు రెట్లకి, వది రెట్లకి ప్రభుత్వమే ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అంతో ఇంతో రిస్టిక్స్ ఉన్న సందర్భంలోనే ఈ వ్యవసాయ భూములకు ఏ మాత్రం రక్షణ లేకుండా ఉన్న పరిస్థితుల్లో మీరు ఆ రిస్టిక్స్ కూడా ఎత్తేసి మరింత ఉదారంగా మార్చేశారు. పశ్చిమ బంగలో కేవలం భూముల్ని పరిశ్రమలకు ఇచ్చారనే కారణంతో 34 సంవత్సరాల నుంచి పరిపాలిస్తున్నటువంటి కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వమే కూలిపోయింది. ఆ తరువాత తాము చేసింది తప్పేనని వాళ్ళే అనుకునే పరిస్థితికి వచ్చింది. భూమికి సంబంధించిన వ్యవహారం అంత సున్నితంగా ఉంటుంది. ఇప్పుడు మీరు చాలా ఉదారంగా ఇచ్చేస్తున్నామనీ, అలా చేయడంవల్ల సులభతరమైన వ్యాపారం జరుగుతుందనీ, పరిశ్రమలన్నీ ఇక్కడకు వచ్చేస్తాయనీ అంటూ తవాశీల్దార్లు, కలెక్టర్లు, చట్టాలు అడ్డున్నా వాటన్నింటినీ తీసేసి వ్యవసాయ భూముల్ని ఎవరో ఒకరికి ధారాదత్తం చేసినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడు వువ్వలు, ఆరు కాయలు అవుతుందనే ఆలోచనల్లోనూ, భ్రమల్లోనూ దీనిని తెస్తున్నారని మేమైతే అభిప్రాయపడాల్సి వస్తుంది. మేము పరిశ్రమల్ని వ్యతిరేకించడంలేదు. పరిశ్రమలు పెట్టుకోవడానికి వ్యవసాయానికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడని భూములు రాష్ట్రంలో బోలెడన్ని ఉన్నాయి. వాటిని ఉపయోగించుకోండి. వ్యవసాయానికి బాగా ఉపయోగంగా ఉండి, మంచి పంట పండే భూములమీదనే అంత మనసు పెట్టాల్సిన అవసరం ఏం వచ్చింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఈరోజుకి కూడా ఈ గౌరవం దక్కించుకుని ఉందంటే ఇదొక రైస్ బౌల్ గా ఉండడమే కారణం.

అంతేగాక, ఇటీవల ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పిన లెక్కల ప్రకారం చూసినా రాబోయే 30 సంవత్సరాలలో కూడా భారతదేశంలో వ్యవసాయంమీద ఆధారపడేటటువంటి వాళ్ళు 64 శాతంమంది ఉంటారని చెప్పింది. వ్యవసాయానికి అంత పెద్ద ఉపాధి అవకాశం, అంత ఉత్పత్తి అవకాశం, అంత పర్యావరణపరమైన అభివృద్ధికి సంబంధించిన అవకాశం ఉండేటటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లాంటి అద్భుతమైన వ్యవసాయాధారితమైన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ భూముల్ని పరిశ్రమలకు కారుచౌకగా ఇవ్వడానికో, లేకపోతే అత్యంత సులభంగా ఇవ్వడానికో ఒక చట్టాన్ని తీసుకొచ్చి మమ్మల్నందర్నీ బలవరచమంటే మేమైతే దీనిని బలవరచడానికి సిద్ధంగా లేము. దీనిని ఉపసంహరించుకుంటారో, సవరించుకుంటారో చేయండి తప్ప ఈ తోవలో మేము ప్రయాణం చేస్తామంటే ప్రోగ్రెసివ్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ తరపున బిల్లును బలవరచడానికి సిద్ధంగా లేము.

డాక్టర్. ఏ.ఎస్.రామకృష్ణ(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం-కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, ఈ వ్యవసాయేతర ప్రయోజనాల కొరకు 2006 చట్టాన్ని 9శాతం నుంచి 3శాతం, 2శాతానికి తీసుకురావడానికి సంబంధించిన బిల్లు ఏదైతే ఉందో దీనిని పూర్తిగా సమర్థించాల్సిన అవసరముంది. ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టున్న రెవెన్యూ శాఖమంత్రిగారిని నా వైపునుంచి నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఎందుకంటే మనది కొత్త రాష్ట్రం. చాలా సందర్భాలలో నేను విన్నాను. ఈ రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేసేవాళ్ళు, పరిశ్రమల్లో పెట్టుబడి పెట్టేవాళ్ళు 9శాతం వన్నులు చెల్లించడం కష్టంగా ఉందని అనుకోవడంవల్ల ముఖ్యంగా రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం కుంటుబడిందనేది అందరికీ తెలిసిన విషయం. ఇంతకుముందే తెలంగాణలో ఈ మార్పు చేయడం వల్ల అనేకరకాలుగా ఈ రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం అభివృద్ధి చెందింది. మన రాష్ట్రంలో కూడా రాబోయే రోజుల్లో రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం అభివృద్ధి చెందడమే కాకుండా పారిశ్రామికీకరణ కూడా ఉపందుకుంటుందనేది నా అభిప్రాయం. అయితే ఈ నాలాకు సంబంధించి ఇంతకుముందు చాలామంది దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. నేనే దీనికి ప్రబల సాక్ష్యం. 2009లో దరఖాస్తు చేస్తే, ఇంతవరకూ ఎన్నిసార్లు తిరిగినా కూడా నాన్ అగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ అవ్రూవల్ నాకు రాలేదు. ఇటువంటివి రాష్ట్రంలో ఇంకా చాలా ఉండే ఉంటాయి. ముందుగా వాటిని క్లియర్ చేయాల్సిందిగా మీద్వారా రెవెన్యూ శాఖామంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అంతేగాకుండా ఈ మధ్యకాలంలో సిఆర్ డిప్ పరిధిలో ఒకే పాలాన్ని, ఒకే స్థలాన్ని నలుగురికి రిజిస్ట్రేషన్ చేసినటువంటి సందర్భాలున్నాయి. దాంట్లో నేను కూడా ఒక బాధితుడిని. 1942లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసినటువంటి దానిని నడిమధ్యలో అసలు రిజిస్ట్రేషన్ అయ్యిందా, లేదా అని చూడకుండా ఎవరైనా దరఖాస్తు చేసుకుంటే రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తున్నారు. ఒక ప్రాంతంలోని పాలాన్ని ఇంకొక ప్రాంతంలో రిజిస్టర్ చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు పెదకాకాని మండలంలో ఉన్నటువంటి పాలాన్ని తీసుకెళ్ళి తెనాలిలో ఎందుకు రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తున్నారో నాకైతే అర్థం కావడంలేదు.

మ.12.20

ఆ మాత్రం పరిజ్ఞానం సబ్ రిజిస్ట్రారుకు ఎందుకు ఉండడం లేదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఒకసారి ఆన్ లైన్ లో మనం చూసినట్లయితే గతంలో రిజిస్ట్రేషన్ అయిందీ, లేనిది తెలుస్తుంది. 2008వ మరియు 2016వ

సంవత్సరాలలో రిజిస్ట్రేషన్ అయిన భూమిని తిరిగి ఎవరో అపై చేశారు కదా అని డబ్బులు తీసుకుని మరొకరికి రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం జరిగింది. ఈవిధంగా గుంటూరులోని ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డులో దాదాపు 10 ఎకరాలు నలుగురు పేర్లమీద రిజిస్ట్రేషన్ అయిపోయింది. దాని గురించి సబ్రిజిస్ట్రారుని అడిగితే తమకేమీ సంబంధం లేదని, దీనికి ప్రెస్సివల్స్ అంటూ ఏమీ లేవని, వారు అపై చేసుకుంటే మేము రిజిస్ట్రేషన్ చేశామని చెబుతున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. ప్రస్తుతం పట్టించుకోని, నిర్లక్ష్యంగా ఉండే అధికారులవరైనా ఉన్నారంటే నాదృష్టిలో వారు రెవెన్యూ అధికారులే. అసలు రెవెన్యూ అధికారులతో మాట్లాడాలంటే చాలా భయంగా ఉంటుంది, అన్నలు రెస్పాండ్ అవ్వరు. చాలా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. గతంలో మునుకుదురులో ముఖ్యమంత్రి గారు పాల్గొన్న సమావేశంలో నేను కూడా పాల్గొన్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఒక వి.ఆర్.ఓను హెచ్చరించాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. వి.ఆర్.ఓలు, సర్వేయర్లు ఎవరూ మాటవినడం లేదు. సర్వేయరు విధుల నిర్వహణ సరిగ్గా చేయకపోతే ఒక కలెక్టరుకు గాసి, జాయింటు కలెక్టరుకు గాసి అతనిని సస్పెండ్ చేసే అధికారం లేదు. కలెక్టర్ కు సస్పెండ్ చేసే అధికారం లేకపోవడంతో సర్వేయరు కలెక్టరు గారి మాట వినడం లేదు. ఒక సమావేశంలో సర్వేయర్లు తమ మాట వినడం లేదని, మాట వినకపోయినా చర్య తీసుకునే అధికారం తమకు లేదని చెప్పారు. కాబట్టి ఇటువంటి అనామలిస్ ఏవైతే ఉన్నాయో అన్ని సరిచేయాలని కోరుతున్నాను. నమ్మకానికి, విశ్వాసానికి చంద్రబాబునాయుడిగారి ప్రభుత్వం ఉన్నది కాబట్టి రెవెన్యూ శాఖలో మరిన్ని మార్పులు తీసుకురావాల్సిన అవసరమున్నదని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.వి.ఎన్. మాధవ్: అధ్యక్షా, నాలా చట్టం కోసం యావత్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రియల్ ఎస్టేట్ మరియు పరిశ్రమలు పెట్టడానికి వచ్చేవారందరూ కూడా వేచి చూస్తున్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వము 2016వ సంవత్సరంలో ఈ బిల్లును పాస్ చేసి అనేక రకాల నిర్మాణాలు, పరిశ్రమలు ఆ ప్రాంతంలో వచ్చేవిధంగా కొంత ఊతం ఇచ్చేవిధంగా చేయడం జరిగింది. అక్కడ నాలా చట్టం కొంచెం లేటయినా సరైన సమయానికి వచ్చింది. అయితే తెలంగాణ ప్రాంతంలో రేట్లు తగ్గించారు కాబట్టి ఇక్కడ కూడా దాని ప్రకారమే రేట్లు తగ్గించాల్సిన అవసరమున్నది. అయితే నాలా కారణంగా అర్బన్ సెక్టారులలో అన్ ఆధరైజ్డ్ లేజిట్స్ ఎప్పుడో ఇరవై ముప్పై సంవత్సరాల క్రితం లేజిట్స్ వేసిన ప్రెస్సివల్ సెల్లర్ దొరకడం లేదు, ఆ ప్రెస్సివల్ సెల్లర్ దొరకని కారణంగా చిన్న ఉద్యోగస్తులు, మధ్యతరగతి కుటుంబీకులు ఆ లేజిట్స్ లో స్థలాలు కొనుగోలు చేసిన వాళ్లు చాలా తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. నాలా చట్టం వారిమీద అమలవుతున్న కారణంగా వారు రిసేల్ చేయడానికి వెళితే రిసేల్ చేయడానికి అవకాశం లేకుండా వారు నాలా ట్యాక్స్ కట్టిన తరువాతే చేయాలనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అనేక విజిలెన్స్ కేసులకు వెళ్లినప్పుడు చిన్న, మధ్యతరగతి కుటుంబీకుడి పైన లేజిట్ కు సంబంధించిన మొత్తంమీద పెనాల్టీ వేసే చర్యలు కనిపిస్తున్నాయి. ఆ కారణంగా తప్పనిసరిగా ఇటువంటి చిన్న చిన్న లేజిట్ కు చెందిన వాటికి ఆ మేరకు మాత్రమే నాలా బిల్లులు వేసేవిధంగా విధివిధానాలు రూపొందించాల్సిన అవసరమున్నదని తెలియజేస్తున్నాను.

రెండవది, అన్ని అర్బన్ ఏరియాస్ లో కూడా ఎకరాలలో రిజిస్ట్రేషన్స్ అక్కడుండే సబ్రిజిస్ట్రార్ తో కుమ్మక్కై చేయడం కారణంగా ఆ ప్రాంతంలో ఎకరాలలో ఉన్న భూమిని స్వేర్ యార్డ్స్ గా మార్చి రిజిస్ట్రేషన్ చేసేందుకు అనేక

నమస్కలు వస్తున్నాయి. మిగతా ప్రాంతమంతా కూడా స్వేచ్ఛాయార్డ్స్లోకి మారడం వలన మరలా వారిమీద ఆదాయపన్ను శాఖ, ఇంకా అనేక రకాలైన ఇతర దాడులు జరగడం మూలంగా ఇబ్బంది అవుతోంది. కాబట్టి మొత్తం అర్బన్ ఏరియాలలో ఎకరాలను స్వేచ్ఛాయార్డ్స్గా మార్చేందుకు సంబంధించిన విధివిధానాలు బిల్లులో పాండువరిస్తే సందిగ్ధత తొలగిపోతుంది. కన్వర్షన్ పెండింగ్ కేసులు చాలా ఉన్నాయి, దీనికోసం వేలకోట్ల రూపాయలు కట్టి ఉన్నారు, వారంతా విత్ డ్రా చేసుకుని కొత్తగా కట్టాలని చూస్తున్నారు. ఈ ట్రాన్సిట్లో ఏవిధంగా వెనులుబాటు కలిగిస్తారనే అంశాన్ని తెలియజేయాలి. అలాగే కన్వర్షన్ కు ఇచ్చిన అమౌంట్ బ్రెజిల్లో ఉండిపోయింది. ఆ అమౌంట్ తిరిగి తీసుకోవాలంటే చాలా కష్టాలు వడుతున్నారు. ముఖ్యంగా నాలాకు సంబంధించి రాబోతున్న కొత్త చట్టంలో ఈ కన్వర్షన్ అమౌంట్ మీద కొంత వెనులుబాటు ఇచ్చి, మరలా కొత్తగా కన్వర్షన్ పెట్టి రియింబర్స్ చేసే విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: కీలకమైన బిల్లు అమెండ్మెంట్ పరిస్థితి, స్వభావము చూస్తూ ఉంటే కొన్ని కొన్ని జిల్లాలలో పారిశ్రామికవేత్తలుగా ఉండేవారికి ఆ జిల్లామొత్తంలో కొన్ని వేల ఎకరాలు వారికి కేటాయించబడుతున్నాయి. పారిశ్రామిక అవసరాల రీత్యా తీసుకున్న భూమిని వారు పరిశ్రమల కోసం 1/10వ వంతు వినియోగించగా, మిగిలిన భూమి రియల్ ఎస్టేట్ రూపంలోకి వెళ్లిపోతున్నది. ఇప్పుడు విజయవాడ, విశాఖవట్నం వంటి ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ భూములలో కాకుండా వ్యవసాయానికి వీలుకాని భూముల దగ్గర ఇటువంటి పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయవచ్చు. పట్టణాల చుట్టూ కుసుం ఇంటిస్థలం కొనాలంటే సామాన్యులు నాలుగైదు సంవత్సరాల సంపాదన వెచ్చించినా రాని పరిస్థితి ఉన్నది. అందువల్ల పారిశ్రామికవేత్తలకు, రియల్ ఎస్టేట్ వారికి సౌలభ్యంగా ఉండే ట్యాక్స్ మినహాయింపు 9% నుండి 3%, 5% నుండి 2% చేయడం అంత మెరుగైనది కాదు. తిరువతి చుట్టూ ఉండే శెట్టిపల్లి వ్యవసాయభూములను ఆక్రమించుకున్నారు, ఫలితంగా వేలాది నక్కల కుటీంబీకులు అనేక ఇబ్బందులు వడుతున్నారు, రైతులు భూములు ఇచ్చేటప్పుడు ఒత్తిడి రీత్యా ఇచ్చినా వారు తరువాత వీధులపాలయ్యారు. రెవెన్యూలో సర్వేయర్ల కొరత ఎక్కువగా ఉన్నది. సర్వేయరుకు అర్జీ పెట్టిన ఆరు నెలల వరకూ కూడా సర్వే చేసేందుకు సర్వేయరు రాని పరిస్థితి రాష్ట్రంలోని అన్ని మండలాలలో ఉన్నది. సర్వేయరు రిక్రూట్మెంట్ చేయాలిగాని, వ్యవసాయ భూములను ఆక్రమించి రియల్ ఎస్టేట్ వారికి, పారిశ్రామిక వేత్తలకు దారాదత్తం చేసినట్లుంది. దయచేసి ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాల్సిందిగా మీద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కలిదిండి రవి కిరణ్ వర్మ(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం-తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి): ఈ బిల్లు వలన ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతాయి. ఎందుకంటే సెజ్లో పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలున్నాయి. కాని చిన్న చిన్న గ్రామాలలో చిన్నతరహా పరిశ్రమలు పెట్టడానికి కన్వర్షన్ డిలే అవ్వడం వలన అనుకున్న నమయానికి చాలా పరిశ్రమలు ప్రారంభం కావడం లేదు. అదేవిధంగా **ease of doing business** కు ఇది చాలా ఉపయోగపడుతుంది. కాని ఇక్కడ కొన్ని చిన్న చిన్న ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి. వెబ్సైట్లో డిస్కంప్యూట్ ల్యాండ్స్, ప్రభుత్వ భూములు వంటివి పెట్టి అర్జులతేని వ్యక్తులు

ఆటోమేటిక్ గా ఈ చట్టం ప్రకారం కన్వర్ట్ చేసే వీలు లేకుండా, వారి పేరు మీద లీగల్ డిస్కంట్స్ లేకుండా ప్రారంభదశలోనే నిర్మూలిస్తే భవిష్యత్తులో లీగల్ డిస్కంట్స్ రాకుండా ఉంటాయి. అదే విధంగా వ్యవసాయ భూములను వ్యవసాయేతర భూముల క్రింద కన్వర్షన్ చేస్తున్నారు. హైదరాబాదు, దిల్లీ, విజయవాడ నగరాలలో చాలా పొల్యాషన్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి. వ్యవసాయ భూములను వ్యవసాయేతర భూములుగా కన్వర్షన్ చేస్తున్నప్పుడు మినిమం కొంత శాతం ప్లాంటేషన్ చేసే విధంగా ల్యాండ్ ఓనర్ కు రెస్పాన్సిబిలిటీ పెట్టాలని తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు బీదల రవిచంద్ర గారు అడిగినట్లు ఈ బిల్లులో క్రింది స్థాయి అధికారుల జోక్యం ఉండదు. బిల్లులో ఎటువంటి జాప్యం జరగదు. అంతేకాకుండా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు మాట్లాడినట్లు ల్యాండ్ అక్విజిషన్ బిల్లు ప్రకారంగా ఐడియా ఇచ్చారు. అది ల్యాండ్ అక్విజిషన్ బిల్లు కాదు, అది రేపు వస్తుంది. దానిలో వారు అడిగినదానికి వివరంగా చెప్పగలుగుతాను. ముఖ్యంగా ఈ ప్రభుత్వం రైతుల పక్షపాతి. రైతు సంక్షేమమే మా ధ్యేయం. వ్యవసాయేతర అవసరాల కొరకు అర్జీదారుల కోరిక మేరకే కన్వర్షన్ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ సవరణ చట్టం కేవలం పరిశ్రమల స్థాపనకే కాదు, వ్యవసాయేతర అవసరాలైన గృహ, వాణిజ్య అవసరాలకోసం కూడా రూపొందించబడింది. ఈ చట్టం ఆమోదం పొందిన తరువాత కొన్ని గైడ్ లైన్స్ రూపొందిస్తాము.

మ.12.30

అధ్యక్షా, గతంలో అపై చేసుకున్న వారి దరఖాస్తులను, పెండింగ్ అప్లికేషన్లను పరిష్కరించడానికి నిబంధనలు రూపొందించి, సత్వరమే పరిష్కరిస్తాము. రెవెన్యూ శాఖలో పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం పెంపొందించేందుకు ఇప్పటికే చాలా చర్యలు తీసుకున్నాము. గ్రామ స్థాయిలో కానీ, అలాగే వ్యవసాయ పరిగణనలో గానీ రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో వస్తున్నటువంటి అవిసీతిపైన తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటాము. గతంలో పట్టణస్థాయిలో వేసిన లేఅవుట్లు ఉన్న స్థలాలకు సంబంధించి నాలా ట్యాక్స్ మరియు ఈ ట్యాక్సుకి సంబంధించి ఏవైనా వాపసు చేసే విషయంలో రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేస్తున్నాము. ఈ చట్టం వ్యవసాయేతర అవసరాలకు సంబంధించిన భూమికి వసూలు చేసే వన్నుకు సంబంధించిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. మేము పెంపొందించిన రూల్సులో ఏమైనా సందేహాలను తీర్చడానికి ఒక అధికారిని నియమించడం జరిగింది. ఈ గైడ్ లైన్స్ చూసిన తరువాత ఏదైనా సందేహం వస్తే, క్రింది స్థాయిలో కాకుండా హైస్థాయిలో కూడా సీనియర్ గారు సంబంధిత అధికారిగా ఉంటారు కాబట్టి, వారికి కూడా రిఫోర్టు చేయవచ్చు. ఏ లోపం ఉన్నా కూడా సవరించడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

I shall now request the Deputy Chief Minister, Revenue to move the motion for passing the Bill.

SRI K.E.KRISHNA MURTHY, DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

I shall now request the Minister for Transport to move the motion on behalf of the Minister for Panchayat Raj for taking into consideration the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2017.

SRI K.ATCHANNAIDU (MINISTER FOR TRANSPORT) (DEPUTIZING THE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, discussion on the Bill.

శ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, ఇది చాలా చిన్న సవరణ. ఈ మధ్య కాలంలో గ్రామాలలో, మండల కేంద్రాలలో సిధికుక్కలు విపరీతంగా తయారయ్యాయి. గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి మనుషుల మీద, జంతువుల మీద దాడి చేయడం వల్ల చాలామంది ఈ మధ్యకాలంలో ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఈ మధ్యనే గుంటూరు జిల్లాలో ఆరు సంవత్సరాల బాలికైన కుక్కల గుంపు దాడిచేయడం వల్ల ప్రాణాలు కోల్పోవడం జరిగింది. దీనిని అరికట్టువలసిన అవసరం ఉంది. అయితే దీనిని అరికట్టాలంటే, నియంత్రించాలంటే ఇంతవరకు అధికారం జిల్లాలో కలెక్టరు గారికి

ఉంది. దీనివల్ల కలెక్టరు గారు గ్రామస్థాయిలో పరిష్కారం చేయాలంటే ఇబ్బంది కాబట్టి, కలెక్టరుకి ఉన్న అధికారాలను గ్రామ వంచాయతీకి అప్పగిస్తూ, చిన్న నవరణ చేశాము. దీనివల్ల గ్రామాలలో కుక్కలను నియంత్రించడానికి, దానితోపాటు వందుల్ని నియంత్రించడానికి గ్రామస్థాయిలో వంచాయతీకి అధికారం ఉంటే స్పందించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి జిల్లా కలెక్టర్ కి ఉన్న అధికారాలను గ్రామ వంచాయతీలకు అప్పగించడానికి నవరణ కాబట్టి దీనిని ఆహ్వానించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, ఈ చట్టం చిన్న చట్టమైనా, ఆరోగ్యవరంగా, అందరికీ అవసరమైన చట్టం. ఎందుకు నేను ఈ మాట చెబుతున్నానంటే, చాలా గ్రామాలలో ఈ కుక్కల సైర విహారం జరుగుతోంది. వాటిని గ్రామ సింహాలు అంటారు. అవి ఒక్కొక్క సారి సింహావతారం ఎత్తి కనబడిన పిల్లల్ని, పెద్దవారిని, జంతువుల్ని కూడా కరవడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల చాలామంది ఆసుపత్రులకు వెళితే వాటి నివారణకు కావాల్సిన వేక్సిన్ అక్కడ లేక కొంతమంది ప్రాణాలు కోల్పోవడం జరుగుతోంది. మంత్రిగారే ఒప్పుకున్నారు. గుంటూరులో ఆరునవతరాల బాలికమీద ఆ కుక్కలు దాడిచేసి ఎక్కడిక్కడ చేతులు, కాళ్లు పీకి తినడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ రకమైన క్రూరత్వాన్ని కనబరిచేవి కుక్కలు.

అధ్యక్షా, కుక్కలకు కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు అని చెప్పడం జరిగింది. అది సరిగా చేశారా అంటే అదీ లేదు. మాపీఠిలో ఒక అమ్మాయి చాలా కుక్కల్ని పెంచేది. ఎందుకంటే ఆ అమ్మాయి చికెన్ సెంటర్ మెయింటెన్ చేసేది. అక్కడ మిగిలిన ముక్కల్ని తెచ్చి ఆ కుక్కలకు పెట్టేది. ఆ మధ్యకాలంలో వాటికి కుటుంబనియంత్రణని చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాతి నవతరాలకి ఆ కుక్కకు పిల్లలు వుట్టాయి. కానీ, ఆ కుక్కపిల్లలన్నీ అనారోగ్య కారణంగా చనిపోవడం జరిగింది. కుటుంబ నియంత్రణ అని వాటికి గాటు పెట్టి, నాలుగు కుట్లెసి వదిలేస్తున్నారా అనేది తెలియదు. అసలు కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్ చేస్తున్నారా, లేదా? మరి ముఖ్యంగా కుక్కలు, వందులను నియంత్రించడానికి ఈ చట్టం చాలా అవసరం. నేనొక ఉదాహరణ చెబుతాను. మా బావగారి కుమారుడు ఆరేళ్ల పిల్లవాడిగా ఉన్నప్పుడు ఆటలాడుతుంటే ఒక చిన్న కుక్కపిల్ల కరిచింది. గ్రామాలలో నులక కాల్చి ఆ గాటు దగ్గర పెడుతుంటారు, అలాగే చేశారు. ఆ అబ్బాయికి సుమారు 13 నవతరాలు వచ్చిన తరువాత కళ్యాణదుర్గం దగ్గర ఒక రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ లో చేర్పించడం జరిగింది. ఆ అబ్బాయి చాలా తెలివైన వాడు. ఒకరోజు అకస్మాత్తుగా రేబిన్ వచ్చేసి పక్క పిల్లల్ని కరచి చాలా భయంకరంగా తయారయ్యాడు. అప్పుడు ఆ కాలంలో బిడిఓ అని ఉండేవారు, ఆయన వారి జీవులలో తీసుకువచ్చి జనరల్ హాస్పిటల్, అనంతపురంలో చేర్పించి మాకు ఫాన్ చేయడం జరిగింది. అప్పటికే రేబిన్ వ్యాధి బాగా ముదిరి, ఒక మూడు రోజులు ఆ అబ్బాయికి సంకెళ్లు వేసి ఆసుపత్రిలో కట్టేయడం జరిగింది. కళ్లారా అంత వయస్సు పిల్లవాడి మరణాన్ని మేము చూశాము. కాబట్టి ఈ చట్టాన్ని ప్రభుత్వం చేయడం వల్ల చాలా మేలు జరుగుతుంది. ప్రభుత్వానికి ఒక విన్నవం చేస్తున్నాను అధ్యక్షా. ఆ కుక్కల్ని గాసి, వందుల్ని గాసి నియంత్రించేప్పుడు, అవి ఉండడానికి కావాల్సిన భూమిని కూడా కేటాయించండి. వాటికి భూమి లేకపోతే వాళ్లు

ఆ పండుల్ని తీసుకువెళ్లి ఎక్కడ ఉంచుతారు? వాటిని గ్రామాలలోకి తీసుకొచ్చేస్తున్నారు. దీని మీద చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మ.12.40

శ్రీ విటవు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును మేము అయితే వ్యతిరేకించడం లేదు. ఒకసారి నేను హ్యూమన్ రైట్స్ కమిషన్ ఎదుట హాజరుకావలసి వచ్చింది. ఇదే విషయంలో ఒక కుక్క ఒక వ్యక్తిని కరిస్తే, ఆ కుక్కని చంపడానికి ఎవరికి అధికారం ఉంది? అదృష్టవశాత్తే, దురదృష్టవశాత్తే, జంతు హక్కుల సంఘాల నాయకులు ఎవరూ లేరు. అందరూ మానవ హక్కుల సంఘాల నాయకులం మాత్రమే ఉన్నాము. అప్పుడు కుక్కను చంపే హక్కు మనిషికి లేదు అనే వాదన వచ్చింది. ఆ వాదనలో ఒక తమాషా అయిన అంశం ఏమిటంటే - మానవుడికి మొదటి స్నేహితుడు అయిన జంతువు ఎవరు అంటే కుక్కే. మహాభారతంలో ధర్మరాజుతో చిట్టచివరకి మహాప్రస్థానంలో వచ్చిన జంతువు ఎవరంటే - కుక్కే. అటువంటి కుక్కను చంపే అధికారాన్ని మానవులు తీసుకోవడమనేటటువంటిది ఏ విధంగా కరెక్టుతుందని ఇంట్రస్టింగ్గా నేను చెబుతున్నాను. నేను అప్పుడు అక్కడ ఉన్నాను. అప్పుడు జస్టిస్ గారు ఏం చెప్పారంటే - కుక్క హక్కులు గొప్పవా, మానవ హక్కులు గొప్పవా అని, ముందు వాటిని తేల్చండి అని ఆయన అన్నారు. మనమందరం మానవులం, మానవ హక్కులు కాబట్టి, మన హక్కులే గొప్పవని చెప్పి ఆ రోజు అనుకున్నాము. కానీ, ఆరోజు శ్రీమతి అక్కినేని అమల గారు మాత్రం దానిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఇది నేను ఊరికే సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, జంతువుల విషయంలో జోక్యం చేసుకునేటప్పుడు మనిషికి నర్వాధికారాలు ఉంటాయని అనుకోవడం మాత్రం కరెక్టు కాదు. అయితే, కుక్కలు మనుషులను కరుస్తుంటే వాటిని చంపే అధికారం కూడా కలెక్టరు గారికో, లేకపోతే ఇంక ముఖ్యమంత్రిగారికో ఉండాలనేటటువంటిది అంతకంటే అమాయకమైన వ్యవహారం ఏమీ లేదు. ఖచ్చితంగా ఆ వ్యవహారం కూడా చేయచ్చు. అయితే, ఇందులో పండులను కూడా చేర్చాలి. కుక్కకి, పందికే తేడా ఉంది. పండులను పోషించుకునే వాళ్ళు ఉంటారు. ఆ పండుల మీద ఆధారపడినటువంటి వారు కూడా ఉంటారు. ఎలా అంటే వాటిని చంపే అధికారం కనుక తీసుకున్నట్లయితే, అందుకు సంబంధించి క్రిందిస్థాయిలో వృత్తిదారుల నుంచి కొన్ని నమస్యలు ఎదురవుతాయేమో - మంత్రిగారు, ప్రభుత్వం గమనంలో పెట్టుకోవాలని చెబుతున్నాను. ఇది ఇక్కడితో ఆగకుండా, మరికొంచెం ఎక్స్టెండ్ అయ్యి అంటే ఉదాహరణకు చిత్తూరు జిల్లా వంటి చోట్ల అడవి పండులు వస్తాయి. ఇంకా మాట్లాడితే, మరికొంతదూరం వెళ్ళినట్లయితే, ఏనుగులు కూడా అంటే వన్యప్రాణులు కూడా వస్తాయి. అంతదూరం ఎక్స్టెండ్ కాకుండా కుక్కలకో, పిచ్చుకుక్కలకో ఈ చట్టాన్ని పరిమితం చేసినట్లయితే ఇంకొంచెం బెటర్ గా ఉంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, నియంత్రించడమంటే వాటిని చంపడం కాదు. దానికి అనేక మార్గాలు ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కుటుంబ నియంత్రణ, పండులు ఉంటే, వాటిని ఒక స్థలంలో పెట్టి, వాటిని

సంరక్షించడం చేయవలసి ఉంది. అంటే, ఇటువంటి ఇంతకు ముందు చేయాలంటే కలెక్టరు దగ్గర అధికారాలు ఉండేవి. దానిని సింప్లిఫైడ్ చేసి, గ్రామ పంచాయతీలకు ఇస్తే, అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను బట్టి వారు యాక్ట్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి, కలెక్టర్ల దగ్గర ఉన్న అధికారాలను తీసుకుని, పంచాయతీలకు ఇచ్చినటువంటి చిన్న చట్ట సవరణ ఇది. ఏదో ఈ చట్టం వల్ల కుక్కలను చంపేయమని, లేకపోతే పందులను చంపేయమని ఈ చట్టం చేయడం లేదు. దీనికి అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను బట్టి, నియంత్రించడానికి అధికారాన్ని కలెక్టర్ నుంచి పంచాయతీలకు బదలాయించే చిన్న చట్ట సవరణ ఇది. దీనిని గౌరవ సభ్యులు అందరూ ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. దీనివల్ల మంచి ఫలితాలు ప్రజలకు అందడానికి అవకాశం ఉంటుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

I shall now request the Minister for Transport to move the motion on behalf of the Minister for Panchayat Raj for passing the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2017.

SRI K.ATCHANNAIDU (MINISTER FOR TRANSPORT) (DEPUTIZING THE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

3) THE ANDHRA PRADESH CAPITAL REGION DEVELOPMENT AUTHORITY (AMENDMENT) BILL, 2017.

MR. CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority (Amendment) Bill, 2017.

SRI P. NARAYANA, (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా. పి. నారాయణ: అధ్యక్షా, సిఆర్డిఎ కమిషనర్ గా ఒక జిల్లా కలెక్టరును నియమించే అధికారం అంతకు ముందు చట్టంలో ఉండేది. అయితే, కలెక్టరుగా పనిచేసే వ్యక్తి కాకుండా, కలెక్టరుగా అన్ని అర్హతలు ఉన్న ఏ అధికారిని అయినా అపాయింట్ చేసే సవరణను సెక్షన్ 21(1)లో చేయడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా ఈ రాజధాని ఏరియా మొత్తం 8,333 చ.కి.మీ. అయితే, క్యాపిటల్ సిటీ 217 చ.కి.మీ. ఇందులో భూసేకరణ ద్వారా రైతుల దగ్గర నుంచి భూమిని తీసుకున్నాము. అందుకని ఈ 217 చ.కి.మీ.లో మౌలిక వసతులు మొదలైనవన్నీ చేస్తున్నామో, వీటికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా రాజధాని నగర మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి నిధి పేరుతో ఒక అకౌంటును ప్రత్యేకంగా పెట్టేటట్లుగా సెక్షన్ 25(1-ఎ)లో పొందుపరచడం జరిగింది. అదేవిధంగా సెక్షన్ 53(ఎఫ్) ప్రకారం భూసేకరణ చేసిన తరువాత, సుమారుగా 23శాతం భూమి ప్రభుత్వానికి వస్తుంది. ఆ వచ్చిన భూమి మీద వచ్చే వనరులన్నీ కూడా ప్రత్యేకమైన ఖాతా ఏదైతే పెడుతున్నామో, అందులో జమ చేసేటట్లుగా, సెక్షన్ 25(3-ఎ)లో పొందుపరచబడింది. అదేవిధంగా, సెక్షన్-25(3-బి), (3-సి)లో అన్ని ఆస్తులు, నిధులు, బకాయిలు రాష్ట్రప్రభుత్వం తరపున సిఆర్డిఎ మేనేజ్ చేస్తుందని, అదేవిధంగా సెక్షన్ 57 నుంచి సెక్షన్ 84(1)లోను, అంతకు ముందు అయితే అంటే రైతులకు ప్లాట్లు వేసిన భూమి ఇవ్వగా, రోడ్లు వేయగా మిగిలిన భూమి ఏదైతే ఉందో, అది అధారిటీ ఆధీనంలో ఉండేది. అయితే, ఇప్పుడు ఈ మిగిలిన భూమి అంతా ప్రభుత్వం యొక్క ఆధీనంలోకి వచ్చే విధంగా సవరణ చేయడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, జిల్లా కలెక్టరుగా యోగ్యత కలవారిని నియమించుకునే అవకాశం ఏదైతే ఉందో, అది చాలా అవసరం. ఎందువలనంటే, మనకు సిఆర్డిఎ పరిధిలో చాలా సమస్యలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద సిఆర్డిఎ చేసే యాక్టివిటీస్ పైన, మన రాజధాని నిర్మాణం పైన మొత్తం కేంద్రీకృతమై

ఉంది కాబట్టి దీనిని చాలా జాగ్రత్తగా చేయడానికి ఈ సవరణ చాలా అవసరం. అలాగే, 217 కి.మీ.లలో మౌలిక వసతులను కల్పించడం ద్వారా వేటిని ఏర్పాటు చేయబోతున్నారో దానికి కూడా కొన్ని నిధులను వారికి ఖర్చుపెట్టడానికి గానీ, లేకపోతే ఆయా పనులను చేయడానికి గానీ ఇస్తూ, వారికి స్వేచ్ఛ కల్పించడం కూడా ఈ బిల్లులో అమెండ్మెంట్ చేయడం చాలా అవసరం. ఎందుకంటే, ఆ వెసులుబాటు ఉంటేనే వెంట వెంటనే అనుకున్న పనులకు సంబంధించిన అనుమతులు తీసుకుని, వేగంగా వారు మరింత ముందుకు వెళ్ళడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితి లేకపోతే అనుమతుల కోసమే జాప్యం జరిగి, అనుకున్న సమయానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు మన నూతన రాజధానిని అద్భుతంగా తయారు చేయాలని అనుకుంటున్నారో దానికి ఆటంకం కలుగుతుంది కాబట్టి, ఈ సవరణ అవసరమే.

అధ్యక్షా, తమ ద్వారా రెండు సూచనలను తెలియజేయదలచుకున్నాను. ఈ సందర్భంగా సిఆర్డిఎను అభినందించాలి. ఎందుకంటే, 33,000 ఎకరాలను రైతుల నుంచి ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా, ఒక లారీ ఛార్జి కూడా జరగకుండా స్వచ్ఛందంగా భూములు వచ్చేట్లుగా చేశారు. ఎంత నమ్మకం ఉంటే రైతులు మనకు ఆ భూమి ఇచ్చి, దేశంలోనే అగ్రగామిగా ఈ లాండ్ పూలింగ్లో క్రొత్త సిస్టమ్ను అడాప్ట్ చేసుకున్నాము. అదేవిధంగా లాండ్ పూలింగ్లో భూములు ఇచ్చిన రైతులకు కూడా భవిష్యత్తులో ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా సరైన రక్షణ చర్యలు తీసుకుని, వారికి రావలసిన బెనిఫిట్స్, లాండ్ పూలింగ్ ద్వారా మరల ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే, మొన్ననే ఈ విషయం గురించి చెప్పారు. భూసేకరణ ఇచ్చిన రైతులకు ప్రభుత్వం ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం ఆదాయం కూడా కొంత పెరుగుతుందని కూడా చెప్పారు. దానికి సంబంధించి మరింత కేర్ఫుల్ గా తీసుకోవాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సిఆర్డిఎ డెవలప్ మెంట్ యాక్టివిటీస్ లో విజయవాడ కార్పొరేషన్, యాక్టివిటీస్ రెండింటికీ కూడా ఇబ్బంది కలిగేటట్లుగా కాకుండా, ప్రజలకు సిఆర్డిఎ పరిధిలోను, కార్పొరేషన్ పరిధిలో లేకుండా ఒక సిస్టమ్ను అడాప్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. చివరగా ఒక సూచన ఏమిటంటే, ఏదైనా ఒక కంపెనీకిగానీ, ఒక యూనివర్సిటీకి గానీ, భూమిని సిఆర్డిఎ పరిధిలో ఇచ్చేటప్పుడు అవసరమైనంతవరకే భూమిని ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎక్కువ భూమిని ఇచ్చినట్లయితే, మనకు అవసరం వచ్చినప్పుడు భూమి లేకపోతే కష్టం అవుతుంది. అప్పుడు దొరకని పరిస్థితి వస్తుంది కావున, జాగ్రత్తగా దానిని చేయాలని తమ ద్వారా సూచిస్తూ, ఈ బిల్లును మనస్ఫూర్తిగా మా పార్టీ తరపున ఆమోదిస్తున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, సిఆర్డిఎ కమిషనర్ గా జాయింట్ కలెక్టర్ హోదాలో ఆనాటి అవసరాల రీత్యా గుంటూరు జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ గారిని 27-07-2016న నియమించుకున్నారు. కానీ, ఈ సిఆర్డిఎ కమిషనర్ గా జాయింట్ కలెక్టర్ హోదాలో ఉన్న వ్యక్తిగా ఆయన కమిషనర్ గా ఉండేదానికి అవకాశం ఉంటే, ప్రాధాన్యత కలిగిన సిఆర్డిఎ కమిషన్ ఇది. కానీ, జాయింట్ కలెక్టర్ ను నియమించుకోవడానికి అవసరమైన

అమెండ్మెంట్ను తీసుకురావలసిన అవసరం ఏం ఉంది? అనేకమంది అనుభవం కలిగిన, సీనియర్లు అయిన కలెక్టర్లు ఉండగా - అంటే, మాకు జాయింట్ కలెక్టర్ గారి మీద వేరేగా ఎటువంటి అభిప్రాయాలు లేవు. కాసి, కలెక్టరుగారి హోదాలోనే జాయింట్ కలెక్టరుగా కాకుండా, కలెక్టరుగారి హోదాలోనే సిఆర్డిఎ కమీషనర్గా వ్యవహరిస్తే చాలా న్యాయంగా ఉంటుందనేది మా అభిప్రాయం. అదే సబబైనది మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

అధ్యక్షా, ఇటువంటి అమెండ్మెంట్స్ కొంత పార్షియల్గా అనిపించడం కాకుండా, నిష్పక్షాతం లేని విధంగా ఉన్నది. అందువల్ల దయచేసి కమీషనర్గా కలెక్టరు హోదాలో ఉన్న వారే ఇందులో ఉండాలని, దీనిని విల్డ్రా చేసుకోవాలని మేము ఈనందర్భంగా తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

మ.12.50

డా. పి. నారాయణ: అధ్యక్షా, కలెక్టర్గా పనిచేసిన వారు అందుబాటులో ఉంటే సిఆర్డిఎలో ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఎక్కువగా అభివృద్ధి చేయాలి. ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్లో అనుభవం ఉండి, కలెక్టర్గా అర్హత ఉండే వారిని నియమిస్తే ఇంకా బాగుంటుందనే ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది.

MR.CHAIRMAN: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for passing the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority (Amendment) Bill, 2017.

SRI P.NARAYANA,(MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

4. THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES (AMENDMENT) BILL, 2017 (L.A.BILL NO.26 OF 2017).

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Municipalities(Amendment) Bill, 2017.

SRI P.NARAYANA,(MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా. పి. నారాయణ: అధ్యక్షా, ప్రస్తుత మునిసిపాలిటీలకు ఉన్న యాక్టు 1965వ సంవత్సరంలో అమలులోకి వచ్చింది. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లకు 1994వ సంవత్సరం, విశాఖపట్నంకు 1979వ సంవత్సరం, విజయవాడకు 1918వ సంవత్సరం యాక్టులు ఉన్నవి. అయితే మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో లేఅవుట్ అవ్రూవల్స్ మున్సిపల్ కమిషన్స్ ఇస్తున్నారు. మునిసిపాలిటీ వారు కౌన్సిల్ కు సబ్మిట్ చేస్తున్నారు. ముందు మునిసిపల్ కమిషన్స్ స్క్రాటిస్టేజ్ చేసి తరువాత టెక్నికల్ టౌన్ ప్లానింగ్ డైరెక్టర్ కు పంపించి అక్కడ అవ్రూవల్ తీసుకుని కౌన్సిల్ కు పెట్టి అవ్రూవ్ చేస్తున్నారు. అయితే ఆన్లైన్ బిల్డింగ్ అవ్రూవల్ తీసుకురావడం వలన ఈరోజు రాష్ట్రంలో ఇంతవరకూ 52వేల మంది అప్లై చేస్తే, 47వేల మంది ఆన్లైన్ బిల్డింగ్ అవ్రూవల్ పొందారు. దానికి ఎటువంటి హ్యూమన్ ఇంటర్ఫియర్స్ లేకుండా చుట్టూలు, జీఓలు ఉన్నాయో, అస్సీ కంప్యూటర్స్ కు మాండ్ ఇచ్చాము. ఎవరైతే బిల్డింగ్ అవ్రూవల్ కావాలంటారో వారికి ఎక్స్ డైనా ఆటో క్రాబ్ ఉన్న కంప్యూటర్ లో వారి సర్టిఫికేట్స్ పెట్టి, ప్లాన్ సబ్మిట్ చేస్తే, ఆటోమేటిక్ గా అవ్రూవ్ చేస్తుంది. ఆన్లైన్ లో పేమెంట్ కడితే కేవలం రెండు నిమిషాలలో అవ్రూవల్ ఇస్తూ, ఈరోజు రాష్ట్రంలో అందరి మన్ననలు పొందుతుంది. అదేవిధంగా లేఅవుట్స్ అవ్రూవల్ కూడా ఆన్లైన్ చేయాలని సాఫ్ట్వేర్ తయారు చేయడం జరిగింది. అయితే, లేఅవుట్స్ చేయాలంటే ఇప్పుడు ఉన్న ఈ మున్సిపాలిటీ శాఖ 1965 సంవత్సరంలో ఉండేది.

సెక్షన్-184 నబ్ సెక్షన్(1), నబ్ సెక్షన్(4) క్లాజ్ (2), క్లాజ్ (4) అలాగే, సెక్షన్ -185 నబ్ సెక్షన్ క్లాజ్(3), నబ్ సెక్షన్ క్లాజ్(4) ఏటిలో ఉన్న కౌన్సిల్ అనే వదం బదులు కమీషనర్ అనే వదాన్ని రిప్లేస్ చేస్తూ పాండువరచడం జరిగింది. దానిని అప్రూవ్ చేస్తే ఆన్లైన్ లేఅవుట్స్ అప్రూవల్ సిస్టమ్ను రాష్ట్రంలో తీసుకురావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ విటవు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, కౌన్సిల్ అధికారాలను కమీషనర్ కు ఇస్తున్నారా? కౌన్సిల్ కు ఏమీ ప్రాధాన్యత ఉండదని అంటారా? కౌన్సిల్ అధికారాలను కమీషనర్ కు ఇచ్చి కమీషనర్ అధికారాలను కంప్యూటర్ కు ఇస్తున్నారేమోనని నేను భయపడుతున్నాను. కొంచెం మీరు వివరణ ఇవ్వండి. ఇప్పుడు కౌన్సిల్ కు ఇందులో ఏమీ ప్రమేయం ఉండదా? ఏ లేఅవుట్ అప్రూవ్ చేయాలన్నా, ఏమీ చేయాలన్నా కూడా కమీషనర్ గారే నిర్ణయం తీసుకుని కంప్యూటర్ లో మీరు చెప్పినవన్నీ సరిగా ఉన్నట్లయితే కంప్యూటర్ అంగీకరించినట్లయితే దానిని ఆధారంగా తీసుకుని కమీషనర్ అంగీకరించి కౌన్సిల్ కు తెలియజేయాల్సిన అవసరం లేదనే పరిస్థితి దీని వలన ఉత్పన్నం అవుతుందా? కౌన్సిల్ వలన కమీషనర్ గారికి ఏమీ అడ్డం వచ్చిందో నాకు కొంచెం అర్థం కాలేదు. మీరు ఏమీ అనుకోకండి. నేను కొంత అజ్ఞానంతో మాట్లాడుతున్నానని అనుకున్నా నాకు ఏమీ బాధ లేదు. కౌన్సిల్ కు, కౌన్సిలర్స్ కు ఏ అధికారాలు లేకుండా కమీషనర్లు, కంప్యూటర్లు చేసుకునే విధంగా ఉంటే పరిపాలన చాలా బాగుంటుందని అనుకుంటే దానికి ప్రజాస్వామ్యం ఎందుకు? కౌన్సిల్ అధికారాలు ఏమిటో తేల్చమని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.డి.జనార్దన్: అధ్యక్షా, ప్రజలకు సేవ చేయాలనే ధృక్పథంతో మనమంతా ప్రజాస్వామ్యంలోకి, రాజకీయాల్లోకి వచ్చాము. ఇక్కడ అధికారమనేది కాదు బాధ్యత అనేది ముఖ్యం. అధికారం చెలాయించడానికి కాదు, బాధ్యతలు నిర్వహించడానికి మనమంతా ఉన్నాం. కావాల్సింది ప్రజలకు సేవ చేసే సర్వీసు మెరుగుపరచాలి కానీ, ఎవరు ఇస్తున్నారు అనేది కాదు ఇక్కడ ముఖ్యం. మనంచూస్తున్నాము రాను రాను విధానాలన్నీ సరళతరం అయిపోతుండడాన్ని నేడు మనం చూస్తున్నాము. ఈరోజు 110 మునిసిపాలిటీలలో బిల్డింగ్ వర్మిషన్స్ అస్సి ఆన్లైన్ లో ఇచ్చిన తరువాత ప్రజలంతా ఆనందపడుతున్నారు. ఇప్పటివరకూ ఆఫీసుల చుట్టూ తిరిగి నానా బాధలు పడినవారంతా ఒక్కసారి ఊపిరి పీల్చుకుంటున్నారు. అటువంటి సరళతరమైన పరిస్థితులలో లేఅవుట్స్ కోసం ఆఫీసుల చుట్టూ తిప్పితిప్పి చావగొడుతున్నారు. రెండు రెళ్లు నాలుగు, నాలుగు రెళ్లు ఎనిమిది లెక్క. ఎవరైతే రూల్స్ ప్రకారం అప్లై చేస్తారో వారికి ఆన్లైన్ లో ఇంటికి వర్మిషన్స్ వస్తాయి. ఈ విధంగా మంచి సర్వీసులు చేయడానికి ముందుకు వెళ్తుంటే దీనిని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం పెద్దగా లేదు. ఏది ఏమైనా ప్రజలకు సర్వీసులు మెరుగుపరచడానికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు పూర్తిగా ప్రజాపక్షం. మనం అధికార పక్షం అయినా, ప్రతిపక్షం అయినా కూడా అందరూ ప్రజలపక్షం. ప్రజాపక్షం కోసం మనం మాట్లాడుతున్నాం, చేస్తున్నాం. ఈ బిల్లును పూర్తిగా బలపరుస్తున్నానని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈరోజు ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన ఈ బిల్లులో అమెండ్మెంట్ చాలా ముఖ్యమైనది. ఇది అందరూ హర్షించవలసిన విషయం. ఎందుకంటే, ఉదాహరణకు గతంలో బిల్డింగ్ ప్లాన్ అప్రూవల్ కు

వెళ్లతే ఆ ప్లాన్ ఇచ్చిన తరువాత ఆ ఆఫీస్ లో ఎవరి చుట్టూ తిరగాలి. కార్పొరేటర్ చుట్టూ తిరగాలా? అక్కడ ఉన్న ఛైర్మన్ చుట్టూ తిరగాలా? అక్కడ ఉన్న ఎంపిలీ చుట్టూ తిరగాలా లేకపోతే ప్రభుత్వంలో ఎవరి దగ్గరకు వెళ్లాలి? ఎప్పుడు అవుతుందో అనే విషయం కూడా తెలిసేది కాదు. అసలు ఎందుకు దానిని ఆలస్యం చేస్తున్నారో కూడా తెలిసేది కాదు. అలాంటి సమయంలో ఆన్లైన్ వద్దతి ద్వారా ల్యాగ్ సిస్టమ్ లోకి తీసుకెళ్లినప్పుడు మన గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పినట్లు 57,000 మంది బిల్డింగ్ ప్లాన్ అప్రూవల్ అడిగితే ఆటోక్యాడ్ ద్వారా అప్లోడ్ చేసినప్పుడు 47,000 మందికి అప్రూవల్ అయ్యి వారింటికి వచ్చాయి. ఇది చాలా మంచి వద్దతి. అదేవిధంగా ఈరోజు చట్టంలో లేఅవుట్స్ ఎక్కడైనా తీసుకోండి. స్వస్థం కావచ్చు, ప్రతివక్షం కావచ్చు. ఎక్కడైనా లేఅవుట్ వేస్తే మన అధికారం ఎక్కడికి పోతుందో ఆ కౌన్సిలర్ కు తెలియకుండా చేస్తే ఏమవుతుందో లేదా ఆ ఎం.ఎల్.ఎ.గారికి తెలియకుండా చేస్తే ఏమౌతుందో అనే ఇబ్బందులు ఉండవచ్చు. అలాగే మేము రాజకీయాలలో ఉన్నాము కాబట్టి అధికారం కోల్పోతున్నామనేటువంటి భయము రాజకీయ నాయకులకు ఉండవచ్చు. దానిని సరళీకృతం చేసేటప్పుడు సింప్లిఫై చేసి ఒక వద్దతి తీసుకొస్తున్నారు. ఈరోజు ఐటీ యుగం నడుస్తుంది. గతంలో నేను 25 సంవత్సరాల క్రితం ఒక సినిమా హాలు కట్టాలని పర్మిషన్ కోసం కావాల్సిన డాక్యుమెంట్స్ అన్నీ మాన్యువల్ గా పంపించాను. దానిలో రెండు డాక్యుమెంట్స్ పీకేసి ఆరు నెలల తరువాత మీరు పంపించిన దానిలో రెండు డాక్యుమెంట్స్ లేవనే చెప్పిన వద్దతి నేనే చవిచూశాను. ఈరోజు మన గౌరవ మంత్రిగారు ప్రభుత్వ సహకారంతో ఇలాంటివి జరగకుండా ఆన్లైన్ లో ఏమి డాక్యుమెంట్స్ కావాలో చెక్ లిస్టు చూసుకుని దాని ప్రకారం పంపించినప్పుడు సరళీకృతం అయి దానిని ఆమోదించి అనుమతులు పంపిస్తుంటే అందరూ హర్షించాలి. దీనిలో ఒక దళారీ వ్యవస్థ ఉండేది. ఏమి కావాలన్నా వాటన్నింటికి డబ్బులు తీసుకుని అవిసీతికి పాల్పడి, ఏదో రకంగా పనులు చేసేవారు. ఈరోజు ఆ దళారీ వ్యవస్థను పూర్తిగా రద్దు చేసి ఎవరికి ప్లాన్ లేఅవుట్, అప్రూవల్ కావాలో వారు నేరుగా కంప్యూటర్ దగ్గర ఇంట్లో కూర్చుని వారికి ఆటోక్యాడ్ తెలియకపోయినా తెలిసిన ఆవరేటర్ ను తీసుకువచ్చి ఇంట్లో కూర్చోబెట్టుకుని నిబంధనల ప్రకారం కరెక్టుగా ప్రయత్నం చేస్తే రెండు నిమిషాలలో వారికి అప్రూవల్ వస్తుంటే ఇది అందరమూ కూడా హర్షించదగిన విషయం. మీ-సేవా కేంద్రాలు కూడా వచ్చాయి. భవిష్యత్తులో ఇలాంటివన్నీ స్వాగతించి ఇంకా ముందుకు వెళ్లాలని కోరుకుంటూ ఈ అమెండ్మెంట్ ను బలపరుస్తున్నాను.

మ.01.00

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈ రోజు కార్పొరేషన్ లో, నేరుగా కార్పొరేషన్ కమిషనర్ కి పీటిని మంజూరు చేస్తున్నారు. వాటిని పురపాలక సంఘాల్లో కూడా ఆ కమిషనర్లు చేసేలాగా ఈ బిల్లు చూచిస్తుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఎందుకంటే నాకు తెలిసినంత వరకు రాజకీయాల్లో విలువలు తగ్గి పోతున్న సేవధ్యంలో ఈ సంస్కరణలు వస్తున్నాయేమోనని నా అనుమానం. ఖచ్చితంగా శాసనపరిషత్ కి ఉన్న ప్రాధాన్యత, శాసనపరిషత్ కి ఉండాలి. శాసనపరిషత్ ప్రాధాన్యతను తగ్గించి తీసుకెళ్లి కమిషనర్ల చేతుల్లో పెట్టడమంటే, ఇప్పటికే విశాఖపట్నం,

విజయవాడ లాంటి చోట టౌన్ ప్లానింగ్ అధికారులు పెద్ద ఎత్తున కూడపెట్టుకున్నారనే, ఈ మధ్య ఏసీబీ దాడుల్లో దొరికిన పరిస్థితిని మనం గమనిస్తున్నాం. కాబట్టి శాసన పరిషత్ కి ఉండే అధికారాలను ఉంచితే మంచిదని నా అభిప్రాయం.

డా.పి. నారాయణ: అధ్యక్షా, పూర్తిగా ఆన్ లైన్ లో లేఅవుట్ అప్రూవల్ చేసిన తరువాత దానిని శాసన పరిషత్ నమక్షంలో ఉంచుటకు అధికారం ఇస్తూ చట్టంలో చేర్చబడింది.

MR.CHAIRMAN: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for passing the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 2017.

SRI P.NARAYANA,(MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

5. THE ANDHRA PRADESH ADVOCATES' WELFARE FUND (AMENDMENT) BILL, 2017(L.A.BILL NO.29 OF 2017).

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Law & Justice to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill,2017.

SRI KOLLU RAVINDRA (MINISTER FOR LAW AND JUSTICE): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now the Minister for Law and Justice shall explain the salient features of the Bill.

శ్రీ కొల్లు రవీంద్ర: అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల సంక్షేమ నిధి చట్టం 1987 ని అనుసరించి, ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలోని న్యాయవాదుల భర్తలకు గానీ, భార్యలకు గానీ సంబంధించి వైద్య సదుపాయం, విరమణ, మరణ ప్రయోజనాలను సమకూర్చేందుకు ఒక సంక్షేమ నిధిని ఏర్పాటు చేయడం కోసం ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. దీనికి ఒక చైర్మన్, ఆరుగురు పదవిరిత్యా సభ్యులు, ముగ్గురు నామనిర్దేశక సభ్యులు ఉంటారు. రాష్ట్ర విభజన జరిగిన తరువాత దీనిని తెలంగాణకు సంబంధించిన న్యాయవాదులు ప్రత్యేక బార్ కౌన్సిల్ను ఏర్పాటు చేయాలని కోరటం, దాని మీద ఉన్నత న్యాయస్థానం మొదట అనుమతి ఇవ్వడం, ఆ తరువాత స్టే తీసుకురావడం ద్వారా ప్రస్తుతం అది పెండింగ్లో ఉంది. ఉమ్మడి రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్ పదవీ కాలం ముగిసిన మీదట, దీనికి క్రొత్తగా అర్హత కమిటీని నియమించడం కోసం, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేకంగా బార్ కౌన్సిల్ను ఏర్పాటు చేయనంత వరకు, ఒక అర్హత కమిటీని ఏర్పాటు చేసుకునేందుకు అడ్వకేట్ జనరల్ చైర్మన్గా, న్యాయ మరియు రెవిన్యూ కార్యదర్శులు, ఉన్నత న్యాయస్థానపు రిజిస్ట్రారు మరియు ముగ్గురు న్యాయవాదులు సభ్యులు ఉండే విధంగా ఒక అర్హత కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం కోసం ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ డాక్టర్ మాణిక్య వరప్రసాద్: అధ్యక్షా, న్యాయ శాఖా మంత్రి గారు తీసుకువచ్చిన ఈ బిల్లు రాష్ట్ర విభజన తరువాత చాలా అవసరమైన బిల్లు. నేను హైకోర్టు బార్ అసోషియేషన్ సభ్యుడిని, కొంత కాలం ప్రాక్టీస్ చేశాను, అక్కడ నుంచి మెసేజ్ వచ్చింది. మీరు ఎక్కడో ఒకచోట సభ్యుడిగా ఉండాలి. **You must choose either of the State** అని చెప్పారు. అంటే రాష్ట్ర విభజన జరిగిన తరువాత న్యాయవాదులలో కూడా వర్టికల్ డివిజన్ వచ్చింది. అందువల్ల ఈ చట్టం అవసరమైంది. అయితే తమ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియ చేసేదేమిటంటే ఇప్పుడు న్యాయవాదుల ఎన్రోల్మెంట్ సభ్యుల సంఖ్య పెరిగింది. కాబట్టి వాళ్ల వెల్ఫేర్ కోసం ఇంకా మరిన్ని సంక్షేమ కార్యక్రమాలను తీసుకురావడానికి మంత్రి తగిన ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ బిల్లు ఇమ్మడియట్ అవసరానికి తెచ్చినప్పటికీ, భవిష్యత్లో మరిన్ని అడ్వకేట్స్ వెల్ఫేర్ కోసం ప్రాక్టీస్లో, వాళ్లలో చాలా మార్పులు వచ్చాయి, కాబట్టి వాటన్నింటినీ తీసుకురావడం కోసం ఈ అడ్వకేట్స్ యాక్ట్ని సమగ్రంగా రివ్యూ చేయడానికి వెంటనే ఇంకొక కమిటీని వేసి మరిన్ని ఎమ్మెండ్మెంట్స్ని తీసుకొచ్చి వెల్ఫేర్ కోసం కృషి చేయాలని చెప్పి మంత్రి గారికి తెలియచేస్తూ ఈ బిల్లుకు సపోర్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ సోము వీర్రాజు(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడంలో ప్రభుత్వ ముఖ్య ఉద్దేశం న్యాయవాదుల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయడం. ప్రభుత్వానికి ఆర్థికపరంగా ఏవిధమైన నష్టం లేనటువంటి పరిస్థితిలో, మన మేనిఫెస్టోలో న్యాయవాదులకు సంబంధించి అనేక విషయాలు చేర్చాము. ఈ వెల్ఫేర్ ఫండ్ యాక్ట్ లో చట్ట సవరణ కోరుతూ బార్ కౌన్సిల్ అనేక అంశాలను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనల ద్వారా పంపించారు. ఈ ప్రతిపాదనలలోని కొన్నింటి విషయంలో న్యాయవాదులకు ఇబ్బందులు ఉన్నాయనే విషయాన్ని తెలియచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ ఎమెండ్మెంట్ యాక్ట్ ని చేసినప్పటికీ కూడా వారిని పిలిపించి, వారికి ఉన్న ఇబ్బందులను పరిశీలన చేస్తే మంచిదని అభిప్రాయ పడుతూ, న్యాయవాదుల సంక్షేమ నిధి స్థాపన విలువను రూ.50 నుండి రూ.100 కి ఈ చట్ట సవరణకు సంబంధించినది. న్యాయవాదులు తమ వృత్తి నుంచి వాలంటరీగా వదలిపెరమణ చేసిన తరువాత ఒక సంవత్సరానికి రూ.3000 చెల్లించే దానిని రూ.6000 ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నారు. అలాగే అడ్వకేట్ వెల్ఫేర్ స్టాంప్ ఇంటిరియమ్ అప్లికేషన్ (ఐ.అ.) దాని మీద కూడా రూ.20 వెల్ఫేర్ స్టాంప్ ను అతికించే విధంగా, అలానే తేది.15-01-2006 నాటికి 65 సంవత్సరాల లోపు వారిని ఇందులో ఉండే విధంగా చట్టంలో చేరిస్తే మంచిదని అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇప్పటి వరకు ఇది 35 సంవత్సరాలే ఉంది. దీనిని వారు 65 సంవత్సరాలు చేయమని కోరుతున్నారు. అవకాశం ఉంటే మంత్రి గారిని దీన్ని పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొల్లు రవీంద్ర: అధ్యక్షా, పెద్దలు శ్రీ డొక్టా మాణిక్య వర ప్రసాద్ గారు, శ్రీ సోము వీర్రాజు గారు గాసి చాలా మంచి విషయాలు చెప్పారు. ఇవాళ అడ్వకేట్స్ కి సంబంధించి వెల్ఫేర్ ఫండ్ ని ఏ రకంగా అమలు చేయాలనే దాని పైన కమిటీ ఏర్పాటు చేసుకున్నామో, నేను పూర్తిగా చర్చించి, అన్ని జిల్లాల బార్ అసోషియేషన్ సభ్యులను, పెద్దలను కూడా పిలిచి వీళ్లందరితో చర్చించి, ఒక మంచి వెల్ఫేర్ ను తీసుకొచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

MR.CHAIRMAN: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Advocates’ Welfare Fund (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Law & Justice to move the motion for passing the Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2017.

SRI KOLLU RAVINDRA (MINISTER FOR LAW AND JUSTICE): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2017 be passed."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Advocates Welfare Fund (Amendment) Bill, 2017 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

6. THE ANDHRA PRADESH RESIDENTIAL AND NON-RESIDENTIAL PREMISES TENANCY BILL, 2017 (L.A. BILL NO.30 OF 2017).

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Residential and Non-Residential Premises Tenancy Bill, 2017.

SRI P.NARAYANA: (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Residential and Non-Residential Premises Tenancy Bill, 2017 be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister for Municipal Administration and Urban Development shall explain the salient features of the Bill.

డా.పి.నారాయణ: అధ్యక్షా, 2005-06లో జెఎన్ఎన్యుఆర్ఎన్ను కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చింది. దేశంలో ఏవైతే మున్సిపాలిటీలు ఉన్నాయో వాటి బేసిక్ సిడ్స్ తీర్చడం కోసం వాస్తవంగా రూ.50 వేల కోట్లు మంజూరు చేశారు.

మ.01.10

అది 7 సంవత్సరాల్లో ఖర్చుపెట్టేటట్లుగా ఉంది. అయితే, కేంద్రం నుండి ఆ డబ్బుల్ని ఏవైతే రాష్ట్రాలు ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ క్రింద తీసుకుంటారో, వాళ్లు 7 mandatory reforms, 9 optional reforms చేయాలని షరతులు పెట్టారు. మన రాష్ట్రం తేది.27.03.2006న ఆ mandatory reforms, optional reformsని పూర్తి చేస్తామని ఎంఓయూ ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే, 2008 లోపు మేము ఆ ప్రక్రియని పూర్తి చేస్తామని కేంద్రానికి చెప్పారు.

అయితే, ఆ తరువాత ఆ రిఫార్మ్స్ను కేంద్రం 2011 వరకు ఎక్స్‌టెండ్ చేసింది. తదుపరి 2011లో **Rent Control Bill**ని అమల్లోకి తీసుకురావడం జరిగింది. ఎందుకంటే, ఆ 7 **mandatory reforms**లో **Rent Control Bill** చాలా ముఖ్యమైనది. ఆ బిల్లును తేది.27.12.20011న ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు కన్సిడరేషన్ కోసం పంపించడం జరిగింది. అయితే, దాంట్లో ముఖ్యంగా **mandatory agreement** క్రింద **mutual consent** అనేది ఉంది. ఆ కండీషన్ మనం పెట్టలేదు. ఎందుకంటే, మనం పెట్టిన బిల్లులో బిల్డింగ్ కన్స్ట్రక్షన్ కయ్యే మొత్తం క్యాస్టలో 6 శాతం ఒక సంవత్సరం పాటు రెంటుగా ఫిక్స్ చేయవచ్చని, కమర్షియల్ అయితే 9 వర్సంట్ ఫిక్స్ చేయవచ్చునని బిల్లుని పంపించాము. వాళ్లు ఇచ్చిన ఈ **mandatory agreement**లో **mutual consent** అనేది తప్పనిసరిగా ఉండాలని చెప్పారు. మనం ఆ నిబంధన పెట్టనందువల్ల, దాన్ని హోం డిపార్టుమెంటు వెనక్కు పంపించడం జరిగింది. ఆ తరువాత తేది.30.04.2015న కేంద్ర ప్రభుత్వం **Model Tenancy Act, 2015** ని రాష్ట్రాల ఆమోదం కోసం పంపించడం జరిగింది. దాని ప్రకారం 2011న, రెంట్ కంట్రోల్ యాక్ట్‌ని ఈ సభ ఉపసంహరించుకోవడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఇప్పుడు మళ్ళీ ఈ **Rent Control Act -2017**ని బిల్లు ద్వారా సభ ముందుకు తీసుకువస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులోని ముఖ్యోద్దేశం ఏమంటే - రెంట్ అనేది ల్యాండ్‌లార్డ్, టెనెంట్ యొక్క **mutual consent** తో ఫిక్స్ కావాలి. అది సెక్షన్-8లో పొందుపరచడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఇప్పటికే అద్దె ఉంటూ, కంటిన్యూ అయ్యే వాళ్లు అలాగే కంటిన్యూ కావచ్చు. అయితే, 6 నెలల్లోపు అగ్రిమెంట్స్ చేసుకోవాలని సెక్షన్-4, సబ్ సెక్షన్-2 (a) & (b) లో పొందుపరచడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఇది రెసిడెన్షియల్, కమర్షియల్ బిల్డింగ్‌లు రెండింటికీ వర్తిస్తుందని, సబ్ సెక్షన్-2(e) లో చెప్పడం జరిగింది. అయితే, ల్యాండ్‌లార్డ్‌కి, టెనెంట్‌కు మధ్య డిస్కూట్స్ వస్తే, త్వరితగతిన పరిష్కరించడానికి రెంట్ కంట్రోలింగ్ అథారిటీని తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ పదవిలో డెప్యూటీ కలెక్టర్ స్థాయికి తగ్గని వ్యక్తిని అసాయింట్ చేసే విధంగా సెక్షన్-37లో చేర్చాము. రెంట్ కోర్టు సెక్షన్-30, 33 లోను, రెంట్ ట్రీబ్యూనల్ సెక్షన్-31, 35లోనూ పొందుపరచడం జరిగింది.

అంతకుముందు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలో అయితే రూ.3,500 లోపు, మున్సిపాలిటీలో రూ.2,000 లోపు అద్దె ఉండే భవనాలకే ఈ రెంటు కంట్రోల్ యాక్టు వర్తించేది. ఇప్పుడు అలా కాకుండా, రెంటు ఎంత ఉన్నాగానీ ఈ యాక్టు వర్తించేలా నిబంధనల్లో పొందుపరచడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఇది మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు, మున్సిపాలిటీలకు, నగర పంచాయతీలకు, మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ కు, కూడా వర్తించే విధంగా సెక్షన్-1, 2 లో పెట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఇది గవర్నమెంట్, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, కంపెనీలకు, యూనివర్సిటీలకు, ఛారిటబుల్ ట్రస్టులకి వర్తించదని సెక్షన్-3లో పొందుపరచడం జరిగింది. అదేవిధంగా, ఏదైనా రిపేర్లు అయ్యంటే, ప్రకృత రిపేర్స్ అయితే ల్యాండ్‌లార్డ్ చేయించాలని, వీరియాడికల్ రిపేర్స్ అయితే టెనెంట్ చేసుకోవాలని సెక్షన్-15లో పొందుపరచడం జరిగింది. అదేవిధంగా రెంట్ టైం ప్రకారం ఇవ్వాలని, ఆవిధంగా టైం ప్రకారం ఇవ్వకుండా రెండు నెలలు డిలే చేస్తే, ల్యాండ్ లార్డ్ భవనాన్ని ఖాళీ చేయాలంటే ఖాళీ చేసే నిబంధనను సెక్షన్-22లో పొందుపరచడం

జరిగింది. అదేవిధంగా, **persons relieved from Government Service including armed forces, widows, senior citizens** వీల్చెవరికైనా రెంటుకు ఇచ్చుంటే, వాళ్లు ఖాళీ చేయాలంటే **one month notice** ఇస్తే, వాళ్లు ఖాళీ చేయాలని సెక్షన్-22లో పొందుపరచడం జరిగింది.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వర రావు(స్థానిక సంస్థలు - విజయనగరం): అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ రెంటు కంట్రోల్ యాక్టు నిబంధనలు అన్నవి మన సమాజంలో చాలా అవసరం. పాత చట్టమైనటువంటి **Rent Control Act-1960** వచ్చినప్పటి నుండి సివిల్ కోర్టుల్లో ఉన్న కొన్ని లూప్ హోల్స్ ని ఆసరాగా తీసుకుని, టెనెంట్స్ చాలా వరకు డిఫాల్టర్స్ గా ఉండి పేమెంట్ చేయకపోయినా ల్యాండ్ లాడ్స్ కూడా ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ రోజు ఈ యాక్టు వల్ల రెంటుని రెగ్యులేట్ చేయడమే కాకుండా, టెనెంట్ ఇంట్రస్ట్ ని ప్రాటెక్ట్ చేస్తూనే, **rights of the landlord** ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ యాక్టు వచ్చింది. అలాగే, సత్వర పరిష్కారం కూడా ఈ చట్టం ద్వారా లభించనందుని గౌరవ మంత్రి గారు ఇప్పుడే చెప్పారు. చాలా త్వరగా సమస్యను పరిష్కరించడానికి **Rent Control Authority, Tribunal** వంటివి ఈ బిల్లు ద్వారా తీసుకురావడం జరిగింది.

అలాగే, టైం బౌండ్ కూడా ఇచ్చారు. ఒక అగ్రిమెంట్ అయితే, ఏ టైం వరకు అగ్రిమెంట్ అవ్వాలి అనేది గానీ, అద్దెకుంటే వారు ఇల్లు ఖాళీ చేయకుండా, రెంట్ కట్టకపోతే 2 నెలల నోటీసు ఇచ్చి ఖాళీ చేయించడం మొదలైనవన్నీ సమాజానికి చాలా అవసరం. అంతేగాకుండా, సివిల్ కోర్టుల్లో లాంగ్ పెండింగ్ కేసులు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని కూడా ఇష్టమైతే ఆ పిటీషనరు మళ్ళీ ఈ రెంట్ కంట్రోల్ యాక్టు పరిధిలోకి తీసుకువచ్చి, ఇక్కడ కూడా పిటీషన్ ఫైల్ చేసుకుని, త్వరగా పరిష్కరించుకుని న్యాయం పొందేందుకు కూడా ఈ బిల్లులో అవకాశం కల్పించారు. అందువల్ల, ఇది చాలా అవసరమైనది. ఈ బిల్లుని తీసుకువచ్చిన మంత్రివర్యులకు, ప్రభుత్వానికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఇందులో వాస్తవంగా అద్దెకుంటున్న వ్యక్తి, భవన యజమానిని ఇబ్బందులు పెడుతున్నప్పుడు, ఆ అద్దెకున్న వ్యక్తి నుండి బయటపడి, అతని ఆస్తిని అతను కాపాడుకోవడానికి భూ యజమానికి ఒక సంజీవని లాగా ఈ చట్టం పనిచేస్తుందని భావిస్తూ, నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని, మంత్రి గార్ని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, ఇందులో కొన్ని కారణాలు కూడా కనపడుతున్నాయి. అద్దెకు ఉన్న వ్యక్తి, అద్దె చెల్లించకుండా, అద్దె చెల్లించమని యజమాని అడిగితే, కోర్టులో చూసుకోమనడం, లేకపోతే కొట్టడానికి రావడం జరుగుతోంది. అద్దెకిచ్చినటువంటి ఆ బిల్డింగ్ యజమాని కొద్దిగా నిస్సహాయుడైతే, అతని మీద చెయ్యిచేసుకునే పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయి. అతన్ని బెదిరించి నేను అద్దె ఇవ్వను, కోర్టుకు వెళ్లి చెప్పకో అన్న పరిస్థితులు ఎదురైనప్పుడు, ఇప్పుడు అమల్లో ఉన్నటువంటి ఈ బిల్లు ప్రకారం అద్దెకుంటే వ్యక్తి వరుసగా రెండు నెలలు అద్దె కట్టకపోతే, ఆ రెండు నెలలకు వడ్డీ కూడా కట్టి ఆ ప్రకారంగా చెల్లిస్తే, అతనికి మళ్ళీ ఆ ఇంటిలో ఉండే అవకాశం ఒక్కవైపు కల్పిస్తూనే, మళ్ళీ ఏదైనా సంవత్సరంలో వరుసగా రెండు నెలలు అద్దె కట్టకపోతే అతనికి ఏ ఛాన్స్ ఇవ్వకుండా ఇల్లు ఖాళీ చేయించే విధానం ఈ బిల్లులో ఉందంటే, అది చాలా మంచి విధానం.

అలాగే, ఇంకొక విషయమేమంటే ఆ బిల్డింగ్ రెసిడెన్షియల్ గానీ, నాన్-రెసిడెన్షియల్ గానీ, యజమాని గాని, యజమాని పిల్లలు గాని ఏదైనా వ్యాపారం పెట్టుకోవడానికి అవసరమని అనుకుంటే నేను ఖాళీ చేసి ఇవ్వను, ఖాళీ చేసి ఇవ్వాలంటే ఎన్ని లక్షలు ఇస్తావని అడిగే వరిస్థితులు ఉన్నటువంటి ఈ తరుణంలో ఆ బిల్డింగ్ యజమానికి ఆ భవనం అవసరమని అనుకున్నప్పుడు, ఖచ్చితంగా ఖాళీ చేసి అప్పగించే వరిస్థితి ఉందంటే, నిజంగా ఆ యజమానికి చాలా రక్షణ కలిగినట్టే. ఇంకొక విషయమేమంటే, కాలవ్యవధి అయినప్పుడు ఒక అగ్రిమెంటు ద్వారా ఆ వ్యవధి అయిన తరువాతే అతనికి నోటీసిచ్చి, ఖాళీ చేయమంటే ఖాళీ చేయవలసిన వరిస్థితి కూడా ఈ బిల్లు ద్వారా యజమానికి సంక్రమించడం కూడా యజమానికి చాలా మంచి సంకేతం. అలాగే, ఖాళీ చేయని సందర్భంలో నష్టపరిహారం చెల్లించేలా ఒక క్లాజ్ ఇచ్చారు. ఉత్తర్వులు, నోటీసు ద్వారా అద్దె కాలవ్యవధి అంతమొందబడిన తరువాత, ఖాళీ చేయకపోతే ఆ భవన యజమానికి రి మానముల వరకు కూడా నెలసరి అద్దె రెండింతల నష్టపరిహారాన్ని, ఆ తరువాత మూడింతల నష్టపరిహారాన్ని ఇవ్వాలి అనే ఒక మంచి కండిషన్ పెట్టడం వల్ల ఖచ్చితంగా ఆ బిల్డింగ్ యజమానికి, అద్దెకున్నటువంటి వ్యక్తి అద్దె భరించలేక ఖచ్చితంగా ఖాళీ చేసి అప్పగించేలా నిబంధనలు ఉండటం శుభసూచకం.

మ.01.20

అధ్యక్షా, అలాగే, ఎప్పుడైనా భవనం సాతదైపోయి ఆ ప్రాక్టర్ ని మార్చవలసి వచ్చినప్పుడు నా బిల్డింగ్ నాకివ్వు మళ్ళీ నేను పడగొట్టి కట్టి మీకిస్తాని చెప్పినా సరే, అందులో ఉన్న వ్యక్తి ఖాళీ చేయకుండా నాకేమిస్తావు అని యజమానిని డిమాండ్ చేసే వరిస్థితులు ఉంటున్నాయి సార్. కాబట్టి, బిల్డింగ్ పాడయ్యింది, రీ కన్స్ట్రక్షన్ కు అనుకూలంగా ఉంది అని యజమాని చెప్పినప్పుడు అది నిజమైనప్పుడు, కచ్చితంగా యజమానికి అవకాశం ఇవ్వడమనే క్లాజును చేర్చడం మంచి శుభసూచకం అధ్యక్షా. ఈ రోజు రాజమహేంద్రవరంలో ఇటువంటి కేసులు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఇళ్లు ఖాళీ చేయకుండా అక్కడుండే వారు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో ఇటువంటి బిల్లు రావడం సంతోషం. ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తున్నాము.

MR. CHAIRMAN: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Residential and Non-Residential Premises Tenancy Bill, 2017 be taken into consideration.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 47, Schedules, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That Clauses 2 to 47, Schedules, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clauses 2 to 47, Schedules, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR. CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for passing the Andhra Pradesh Residential and Non-Residential Premises Tenancy Bill, 2017.

SRI P. NARAYANA, (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Residential and Non-Residential Premises Tenancy Bill, 2017 be passed.”

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Residential and Non-Residential Premises Tenancy Bill, 2017 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

7. రాష్ట్రంలో విద్యుత్ పరిస్థితిపై లఘుచర్చ :

మిస్టర్ చైర్మన్ : రాష్ట్రంలో విద్యుత్ పరిస్థితిపై లఘు చర్చ.

శ్రీ కిమిడి కళా వెంకట్రావు: అధ్యక్షా, ఎనర్జీకి సంబంధించి మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారికి మంచి అవగాహనతో బాటు అనుభవం కూడా ఉన్నది. ఈ దేశంలో మొట్టమొదట ఈ రంగంలో రిఫార్మ్ తీసుకువచ్చిన వ్యక్తి వారే. రిఫార్మ్ తో బాటు అనేకమైన మార్పులను కూడా తీసుకువచ్చి, రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత కూడా విద్యుత్తు లోటులో ఉండే రాష్ట్రాన్ని మళ్ళీ విద్యుత్తు మిగులు రాష్ట్రంగా తీసుకువచ్చిన వ్యక్తిగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు పనిచేసిన పరిస్థితిని మనం చూశాం. 1998లో ఈ సంస్కరణలను తీసుకువచ్చేటప్పుడు దేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా టేకప్ చేసినది మన ముఖ్యమంత్రిగారే. అంతవరకూ ఏపిఎస్ఈబిగా ఉన్నటువంటి విద్యుత్ బోర్డుని ఏపి జెన్కో, ఏపి ట్రాన్స్కో, డిస్కమ్స్ అని మూడు విధాలుగా విభజించి సింప్లిఫికేషన్ తీసుకువచ్చారు. జనరేషన్ కంపెనీవారు జనరేషన్ చేసుకుంటే, ట్రాన్స్కో వారు డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేసుకుంటే, డిస్కమ్స్ వారు వినియోగదారులకు సప్లై చేస్తూ వారి నుండి రావలసిన సొమ్మును వసూలు చేస్తూ ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితి ఉన్నది. ఇవి ఏర్పాటు కాకముందు ట్రాన్స్మిషన్ అండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఇంచుమించు 37 శాతం నష్టంలో ఉండేవి. ఈ మూడింటిని ఏర్పాటు చేసిన తరువాత ఆ నష్టం 23 శాతానికి వచ్చింది. ఒక శాతం నష్టాన్ని మనం తగ్గించుకో గలిగితే

205 కోట్ల రూపాయలు సంవత్సరానికి మిగులుతుంది. 35 శాతం నుండి ఇప్పుడు 23 శాతానికి వచ్చిన పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాము. అక్కడ మిగులు ఎంత ఉందో మనం కాలిక్యులేట్ చేసుకోవచ్చు. ఒకే వ్యక్తి మూడు విధులు నిర్వహించేకన్నా ఇది మేలు. అంటే జనరేషన్ వేరు, ట్రాన్స్మిషన్ వేరు, డిస్కమ్స్ వేరు కాబట్టి ప్రజలకు జవాబుదారీతనం పెరిగింది. ఈ మూడింటిని తీసుకువచ్చిన తరువాత ఈ సంస్కరణలలో మరో ముఖ్యమైనది ఏపిఈఆర్ఎస్. ఈ ప్రత్యేక సంస్థ కూడా ఇండిపెండెంట్గా ఉంటుంది. ఇవన్నీ కూడా ఇండిపెండెంట్ బాడీలే. ప్రభుత్వం పాలసీలను ఇస్తుంది. అవసరమైతే పాలసీలను ఆ కంపెనీలు అడుగుతాయి. పెంచిన రేట్లు గానీ, లేదా ఏమైనా పర్మిట్స్ చేసేటప్పుడు గానీ, అగ్రిమెంట్స్ తీసుకున్నప్పుడు గానీ స్వతంత్ర సంస్థ అయిన ఏపిఈఆర్ఎస్ వల్లిక్తో డీల్ చేసి న్యాయబద్ధంగా అనుకున్నప్పుడు రేట్లు పెంచవచ్చు, లేదా తగ్గించవచ్చు, వవర్ పర్మిట్స్ కూడా న్యాయబద్ధంగా ఉందని వారు నిర్ణయించిన తరువాతే అమలులోకి వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మొదట తీసుకున్న నిర్ణయాల వల్ల మంచి ఫలితాలు వస్తున్నాయి కాబట్టి మనం ముందుకు వెళుతున్నామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

అలాగే, జనరేషన్కు సంబంధించి కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు 2004 వరకు పెద్దపెత్తన సంస్కరణలు చేశారు. అంతవరకు 67 శాతం వచ్చే పిఎల్ఎఫ్ అదే కంపెనీలలో ఇంచుమించు 86 శాతానికి పెంచడం జరిగింది. అవే కంపెనీలు, అవే కెపాసిటీ. దానితరువాత వది సంవత్సరాలు 56 శాతానికి తగ్గింది. సామర్థ్యం ఎంతవరకూ ఉంది, దానిపైన ప్రభుత్వాలు ఏపాటి దృష్టిపెడుతున్నాయని మనం చూసుకుంటే ఈ కంపారిజన్ ఒక్కటే చాలదు. ఇదేకాకుండా, 2014కు వచ్చేసరికి రాష్ట్రం విడిపోయింది. ఆ తరువాత కరెంటు లోటు మనకు కనిపించింది. ఈనాడు మిగులు విద్యుత్తులో మన రాష్ట్రం ఉంది. రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత దాదాపు 8,307 మె.వా. విద్యుత్తు ఉత్పత్తి ఏదైతే ఉన్నదో, దానిని మొన్న జున్ నెలాఖరు వరకు 16,612 మె.వా. జనరేషన్కు తీసుకురావడమైంది. ధర్మల్ పవర్, హైడ్రో పవర్, విండ్ పవర్, సోలార్ పవర్ ఈ నాలుగు కలిపి దాదాపు 16,612 మె.వాట్లకు మనం పెంచగలిగాము. అంటే గతంలో కంటే సగం కన్నా పెరిగింది. దేశంలో ఈ మూడేళ్లలో నూరు శాతం సాధించిన రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రం మొదటిది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధానంగా టార్గెట్స్ పెట్టి ఇన్ని నెలల్లో ఇన్ని మెగావాట్లు రావాలి, ఈ సంవత్సరం ఇంత లక్ష్యం ఉన్నది కాబట్టి ఇన్ని మెగావాట్ల ఉత్పత్తి జరగాలి అని చెప్పి తీసుకునే నిర్ణయాల వల్ల ఇవి మనం సాధించగలిగాము.

మ. 1.30

అధ్యక్షా, అలాగే, 2014 నుంచి 2017 జున్ వరకు మన రాష్ట్రంలో 3038 మెగావాట్స్ విండ్ పవర్ను, 2052 మెగావాట్స్ సోలార్ పవర్ను తీసుకురాగలిగాము. కర్నూలులో అయితే ప్రపంచంలోనే పెద్దదైన 1000 మెగావాట్స్ గల సోలార్ పార్క్ తీసుకువచ్చాము. ఇది ప్రపంచంలోనే పేరెన్నికగన్నటువంటి 1000 మెగావాట్స్ పార్కు కింద ఉంది కాబట్టి ప్రధానమంత్రిగారితో ప్రారంభించేయాలని మా ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉంది. ఈ రోజు మిగులు విద్యుత్ వచ్చే ఈ సందర్భంలో రేట్లు తగ్గించడం తప్ప, పెంచడమంటూ ఉండదని ముఖ్యమంత్రిగారు

రెండు, మూడుసార్లు చెప్పారు. అది తప్పకుండా అమలుచేస్తాం. ఇకపోతే విద్యుత్ వినియోగం ఈ మూడు సంవత్సరాలలో కమర్షియల్, ఇండస్ట్రియల్, గృహోపసరాలకు సంబంధించిన విద్యుత్ వినియోగంలో 8.7 శాతం పెరిగి మన రాష్ట్రం దేశంలోనే ప్రథమస్థానంలో ఉంది. ఇది అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రాలకు ఒక నిదర్శనమని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు, ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, 2014వ సంవత్సరంలో 43,810 మిలియన్ యూనిట్స్ వినియోగంలో ఉండగా, ఈ సంవత్సరం జూన్ చివరినాటికి 55లక్షల160 మిలియన్ యూనిట్స్కు వినియోగం పెరిగింది. ఆ వర్సంటేజికి సరిపోయే ఫిగర్స్ మీకు ఇస్తున్నాను. అలాగే సోలార్, వవన విద్యుత్తు వల్ల ఉత్పత్తి ఖర్చు బాగా తగ్గుతుంది. 2014వ సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు వచ్చిన తరువాత ఈ రెండింటిపైన ఎక్కువగా దృష్టిపెట్టారు. ఈ మధ్య కేంద్రప్రభుత్వం వారు నేషనల్ పవర్ యూనిట్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి సంబంధించి బిడ్డింగ్ పిలిస్తే రూ.3.41కి బిడ్డింగ్ రావడం జరిగింది. దీని వలన భవిష్యత్తులో మనం ఛార్జెస్ తగ్గించడానికి ఉపయోగపడతాయి. 2014లో సోలార్, వవన విద్యుత్తు రెండూ కలిపి 700 మెగావాట్స్ ఉంటే, ప్రస్తుతం 5,000 మెగావాట్స్కు తీసుకువచ్చారు. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రణాళికతో అమలుచేస్తున్నందున ఈరోజున ఛార్జెస్ పెంచకుండా ఉన్నామని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా విద్యుత్తు వాడకంలో పాదుపు కావాలి. వ్యవసాయానికి సంబంధించి అయితే పాత వంపుసెట్లు తీసేసి ఐఎస్ఐ మార్క్ ఉన్న వాటిని ప్రోత్సహిస్తూ, ఎల్.ఇ.డి బల్బుల వల్ల ఉపయోగాలను తెలియజేస్తూ, మున్సిపాలిటీ, పంచాయతీలలోని వీధి దీపాలకు కూడా ఎల్.ఇ.డి బల్బుల వాడకాన్ని అమలుచేసి ఇందన పాదుపు, పరిరక్షణ చేయడంతో ప్రపంచ బ్యాంకు మనకు మొట్టమొదటి ర్యాంకు ఇచ్చింది. ఇదంతా కూడా గత మూడు సంవత్సరాలలో తీసుకున్న సంస్కరణలవల్ల జరిగింది.

గతంలోని ఫిగర్స్ కూడా మీకు అందచేయడం జరిగింది. వీధి దీపాల కొరకు రెండుకోట్ల రూపాయల ఎల్.ఇ.డి బల్బులను సరఫరా చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల ప్రతి సంవత్సరం జిల్లాకు ఇంచుమించు నలభై కోట్ల నుంచి డెబ్బై, ఎనభైకోట్ల వరకూ ఆదా చేశాము. శ్రీకాకుళానికి సంబంధించి ఇంచుమించు మా జిల్లా వరకూ దాదాపు రూ.60కోట్లు ఆదా చేశాము. ఇవి కాకుండా మున్సిపాలిటీలలోనూ, పంచాయతీలలోనూ వీధి దీపాలు శీఘ్రంగా వెలగడానికి, ఎక్కడైనా వీధి దీపాలు పాడైతే వాటిని తిరిగి వెంటనే మార్చడానికి వీలుగా జియోట్యాగింగ్ వంటి సాంకేతికపరమైన అంశాలను కూడా జోడించడం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా విద్యుదుత్పత్తి, వంపిణీ చేస్తున్నాము. అలాగే ఎపిఆర్ఈసీకి సంబంధించి ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన నిబంధనలు పాటించడం వల్ల గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి విద్యుత్ మిగులు రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ వెలుగొందుతోంది.

అంతకు ముందు స్వర్గీయ ఎన్.టి.రామారావు గారి హయాములో నర్రా రాఘవరెడ్డిగారు ఎప్పుడూ విద్యుత్తుకు సంబంధించిన సామెతలు చెప్పేవారు. 2014 సంవత్సరం నుంచి విద్యుత్ ఆగిపోయినందువల్ల పరిశ్రమలు స్వప్నోయాయని కాసీ, వరిపంట ఎండిపోయిందని కాసీ, వ్యవసాయదారులు, రైతులు స్వప్నోయారని కాసీ, విద్యార్థులకు

వరేక్షల సమయంలో విద్యుత్ సరఫరా ఆగిపోయిందని కాసీ, వ్యసాయం, పరిశ్రమలు, గృహావసరాలకు సంబంధించి ఎక్కడ తీసుకున్నా ఈ మూడు సంవత్సరాలు విద్యుత్ ఆగిపోయినందున నష్టం జరిగిందనే పరిస్థితులు రాలేదు. చంద్రబాబునాయుడుగారు మొదలుపెట్టిన సంస్కరణలవల్ల విద్యుదుత్పత్తి, పంపిణీ చేయగలుగు తున్నామని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్ళీ మన రాష్ట్రంలో సంస్కరణలు చేపట్టారు. మన ఇంట్లో విద్యుత్ సరఫరా ఆగిపోయిన సందర్భంలో నాలుగు ఫ్యాన్లకో, అయిదు ట్యూబ్ లైట్లకో స్టోరేజీ కెపాసిటీ బ్యాటరీస్ (ఇన్వెర్టర్) నుండి ఛార్జింగ్ చేసిన విద్యుత్ను మనం తీసుకుంటున్నాం.

మ.01.40

అధ్యక్షా, అది కాకుండా, ఒక మండలాన్ని తీసుకుంటే స్టోరేజీ ఎలా ఉంటుంది, ఎంత ఖర్చవుతుంది అనేది మొన్న ఏప్రిల్ లో ముఖ్యమంత్రిగారు అమెరికా వెళ్లివచ్చాడు అక్కడి నుండి ఫాన్ వస్తే ఇక్కడి నుండి ఫైల్ పంపించడం జరిగింది. మన విజయనగరం జిల్లాలో ఒక మండలం, నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక మండలాన్ని శాంపిల్ గా వారికిస్తూ, ఈ స్టోరేజీ కెపాసిటీని ఒక మండలంలో మేనేజ్ చేయడానికి యూనిట్ కు రూ.7/- వరకూ పడొచ్చు, వారికి ఒక అవకాశం ఇచ్చి, దీనిని కూడా ముందుకు తీసుకురమ్మని చెప్పారు. ఇది నక్సెస్ అయ్యి, ఇంకా రేటు తగ్గితే భారతదేశం మొత్తం మీద దానిని ఫస్ట్ టేక్ చేసినవాళ్లం మనమే అవుతాము. ఇది ఇంకా రాబోయే రోజులలో సంచలనం కలిగించి స్టోరేజీ కెపాసిటీ నక్సెస్ అయితే సెకండ్ రిఫార్మ్ లో కూడా మనమే ముందు ఉంటాము. అదేవిధంగా, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ "UJALA SCHEME" వంటి పథకాలు ప్రవేశపెట్టారు. అన్ని వాన్ హోల్డ్ కు కరెంట్ ఇవ్వాలంటే ఈ స్కీమ్ ను ఉపయోగించుకోవాలి. కేంద్రప్రభుత్వం ఎంపిక చేసిన మూడు రాష్ట్రాలలో మనరాష్ట్రం కూడా ఉన్నది. ప్రపంచస్థాయిలో అందుబాటులో ఉండే ఫండ్స్ ను, కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే రాయితీలను ఉపయోగించుకుని ముందుకు వెళుతున్నాము. అలాగే, ఇరవైవేల సోలార్ పంప్ సెట్స్ ను తీసుకున్నాము. రాయలసీమ వంటి ప్రాంతాలలో 1100, 1200 అడుగుల లోతు నుండి సీళ్లు తీయాలి కాబట్టి అక్కడ సోలార్ పంప్ సెట్స్ వనిచేయవు. కాబట్టి కోస్ట్ లో ఏరియాలలో సోలార్ పంప్ సెట్స్ ను ఉపయోగించుకుని ఇక్కడ వచ్చిన సేవింగ్స్ అక్కడ ఉండే రైతులకు ఉపయోగపడే విధంగా చేయాలి. దేశంలో అందరికన్నా మనమే ఎక్కువగా సోలార్ పంప్ సెట్స్ వినియోగిస్తున్నాము. రాయితీ విషయంలో కొంత కేంద్రం ఇస్తుంది, మరికొంత రాష్ట్రం ఇస్తుంది, మరికొంత రైతు పెట్టుకుంటున్నాడు, రైతు పెట్టుకునేది రైతు కాకుండా డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంపెనీల ద్వారా లోన్ ఇస్తూ రైతుకు భారం లేకుండా సోలార్ పంప్ సెట్స్ ఇస్తున్నాము. అదేవిధంగా గృహాలలో ట్యూబ్ లైట్స్ ను వినియోగిస్తే కొంత కరెంట్ సేవ్ అవుతుంది, ఈ విధంగా అనేకరకాలుగా ప్రపంచంలో ఏవైతే కొత్తగా వస్తున్నాయో వాటిని భారతదేశంలో ముందుగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అడాప్ట్ చేసుకుని ఒక రోల్ మోడల్ గా నిలుస్తుంది. దీనికి కారణం ముఖ్యమంత్రి గారి పనితీరు, ప్లానింగ్, ఆయన ఆలోచనా విధానమని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Working Lunch arranged.

శ్రీ జి. దీపకరెడ్డి(స్థానిక సంస్థలు - అనంతపురం): అధ్యక్షా, ఈరోజు మొదటిసారిగా నభలో మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కొత్తగా వచ్చిన గౌరవసభ్యులకు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చి ప్రోత్సహించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, పవర్ సెక్టారు గురించి మాట్లాడాలంటే 2004-14 మధ్య జరిగిన విషయాలను మనం గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. అది ఒక కటి పాలన. ప్రజలు నిజంగానే కట్ల ఉన్నారు. ఆ సమయంలో నేను చాలా గ్రామాలు తిరిగేవాడిని. ఎక్కడకు వెళ్లినా ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులలో ఉండేవారు. వ్యవసాయానికి కనీసం 3 గంటల కరెంటు వచ్చేది కాదు. నెలలో 15 రోజులు పరిశ్రమలకు కరెంటు ఉండేది కాదు. దాదాపు ఇరవైలక్షల మంది కార్మికులు ఉద్యోగాలు కోల్పోయారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పగలు కరెంటు ఉండేది కాదు. మా రాయదుర్గంలో ఆ సమయంలో రెడీమేడ్ గార్మెంట్ ఇండస్ట్రీ వారి మెషీన్స్ పనిచేసేవి కావు. మేము ఎలా బ్రతకాలని ప్రశ్నించేవారు. అన్నింటికన్నా దారుణం ఏమంటే రాత్రులు కరెంటు ఎప్పుడు వచ్చేదో తెలిసేది కాదు, రైతులు పొలాల దగ్గరకు రాత్రులు సీళ్లు పెట్టడానికి వెళ్లి చనిపోవడం జరిగింది. అటువంటి కుటుంబాలను పరామర్శించడానికి వెళ్లినప్పుడు వారి బాధ ఇప్పటికీ నాకు కళ్లముందు కనపడుతూ ఉంది. గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 10 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉంది. ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రభుత్వం 16వేల కోట్ల రూపాయల లోటు బడ్జెట్తో ఏర్పాటయ్యింది. 22.5 మిలియన్ల యూనిట్ల డెఫిసిట్తో ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. అంటే 2 కోట్ల 25 లక్షల యూనిట్ల డెఫిసిట్ ఉంది. కేవలం కొద్ది సమయంలోనే ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సిస్టమ్ను రిఫార్మ్ చేయడం జరిగింది. ఈరోజు వందశాతం అన్ని గృహాలకు కరెంటు ఇచ్చిన రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రరాష్ట్రం ఒకటి. 6,510 అగ్రికల్చర్ ఫీడర్ల దగ్గరి నుండి ఈ రోజు 7 గంటలు నాణ్యమైన కరెంటు ఇచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది.

అధ్యక్షా, గతంలో 8,307 మెగావాట్ల ఇన్స్టాల్డ్ కెపాసిటీ ఉంటే ఈరోజు 16,612 మెగావాట్ల ఇన్స్టాల్డ్ కెపాసిటీ ఉంది అంటే కేవలం మూడు సంవత్సరాలలో కెపాసిటీ డబుల్ చేశారంటే ఇది నిజంగా ఒక రికార్డ్. అధ్యక్షా, గ్రామాలలో 24 గంటలూ కరెంటు రావడం వలన మహిళలు సీరియల్స్ చూస్తూ వారి భర్తలకు అన్నం కూడా పెట్టడం లేదు. పర్ క్యాపిటా **usage of power** గతంలో 957 యూనిట్స్ ఉండేది, ఇప్పుడు 1101 యూనిట్లకు చేరింది. మన రాష్ట్రం ఏవిధంగా అభివృద్ధిపథంలో ముందుకు వెళుతుంది అనేందుకు కచ్చితంగా ఇదొక మంచి ఉదాహరణ. రియల్ టైమ్ మానిటరింగ్ సిస్టమ్ ముఖ్యమంత్రి గారి డ్యాష్ బోర్డులోకి వెళ్లి చూశాను, 12,480 ఫీడర్స్ కచ్చితంగా ఏ పాజిషన్లో ఉన్నాయనేది **with a click of a button** తెలుస్తోంది. నేను మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులను కోరేదేమంటే దయచేసి యాప్లోకి వెళ్లి చూడండి. మన రాష్ట్రంలో ఎటువంటి బిలియంట్ సిస్టమ్ ఉన్నదనేది చూడగలుగుతారు. మన సభలో బి.జె.పి సభ్యులు కొందరున్నారు. వారి సెంటిమెంట్ కూడా గౌరవిస్తూ ఒక అంశాన్ని నేను ప్రస్తావిస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం నరేంద్రమోదీ గారి ప్రభుత్వం అందరికీ విద్యుత్ అనే పథకం తీసుకువచ్చింది. అదొక ప్రెస్టిజియస్ ప్రోగ్రామ్. దానిలో మూడు రాష్ట్రాలను ఎంపికచేశారు. అందులో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి. ఆ క్రెడిట్ వారికివ్వాలని వారి

సెంటిమెంట్ గౌరవిస్తూ చెబుతున్నాను. అధ్యక్షా, 2022 సంవత్సరం నాటికి 10,000 మెగావాట్ల సోలార్ పవర్ ఉత్పత్తి, 8000 మెగావాట్ల విండ్ పవర్ ఉత్పత్తి చేయాలని మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక రిమార్కుబుల్ టార్గెట్ ఇచ్చారు. ఆదిశగా కృషిచేస్తున్నాము. కచ్చితంగా టార్గెట్ రీచ్ అవుతాము.

మ.01.50

అధ్యక్షా, ఇంకొక ఫాక్ట్ ఏమంటే, డిస్ట్రిబ్యూషన్ అండ్ ట్రాన్స్మిషన్లో ఈరోజు దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మనకు one of the lowest figures ఉన్నాయి. అంటే 9.77%. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారికి అది సంతోషంగా లేదు. Internationally we need the best అని చెప్పి, 4% టార్గెట్ ఇచ్చి ఆ డైరెక్షన్లో డిపార్టుమెంటుని పనిచేయిస్తున్నారు. చివరగా, ఇందాక మంత్రిగారు మనకు 26 అవార్డులు రావడం జరిగిందని చెప్పారు. వాటిలో అతి ముఖ్యమైనవి ప్రపంచ బ్యాంకు ర్యాంకింగ్లో మనం మొదటిస్థానంలో ఉన్నాము. ఇదే చెబుతుంది మన ప్రభుత్వ పనితీరు, డిపార్టుమెంట్ వర్కింగ్ అని నేను తెలుపుతున్నాను. ఇప్పటివరకు మంచి విషయాలన్నీ చెప్పాను. చివరిగా రెండు చిన్న సమస్యలు కూడా చెబుతాను. గ్రామస్థాయిలో పోల్స్ షార్ట్జీ ఉండడం నేను గమనించాను. ఎక్కడైనా ట్రాన్స్ఫార్మర్ కాలిపోయినా కూడా కొంచెం డిలే అవుతోంది. రైతులకు ఇబ్బందిగా ఉంది. దానిమీద కూడా దృష్టి పెట్టాలి. కొత్త కనెక్షన్లు ఇవ్వడంలో కూడా కొంత డిలే అవుతోంది. ఈ మూడు అంశాల మీద కూడా దృష్టి పెట్టాలని మీద్వారా నేను మంత్రిగారిని కోరుతూ, ఈ పవర్ రిఫార్మ్స్, పవర్ సెక్టార్లో సాధించిన ప్రోగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రిగారు మరియు ఈ ప్రభుత్వం ఎఫీషియెన్సీని తెలుపుతోందని, ఇది ఖచ్చితంగా గ్లోబల్ స్టాండర్డ్లో ఒక అ| ఏమెంట్ అని చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ గౌనివారి శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, విద్యుత్ విషయంపై మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు చాలా సంతోషం. ఇప్పుడే మా సోదర సభ్యులు చాలా చక్కగా విషయాలు చెప్పారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు అజాత శత్రువు అయినటువంటి శ్రీ కిమిడి కళావెంకట్రావు గారు చాలా చక్కగా విషయాలన్నీ కూడా తెలియజేశారు. ఇక్కడ రెండు విషయాలున్నాయి. 1994 నుంచి 2004 వరకు తెలుగుదేశం పార్టీ చంద్రబాబునాయుడుగారి పాలనలో రాష్ట్రంలో విద్యుత్ రంగం ఎలా ఉంది? 2004 నుంచి 2014 గొప్పలు చెప్పుకుంటూ, గో. కట్టి రాష్ట్రమంతా తిరిగాను, నేను రైతు సమస్యలపై పోరాడతానని, ఉచిత కంటు ఇస్తానని చెప్పిన తరువాత ఏవిధంగా పరిస్థితులు ఉన్నాయనే విషయంపైన మనం ఒకసారి మాట్లాడుకోవాలి. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించినప్పటి నుంచి 2004వ 5634 మె.వా విద్యుత్ ఉత్పత్తి మాత్రమే మనకు వస్తుంటే, 90% పెంచి, 10,695 మె.వా చేసిన చరిత్ర చంద్రబాబునాయుడు గారిది. ఆ 9 సంవత్సరాలలో ప్రపంచ బ్యాంకును ఒప్పించి, మెప్పించి, మన విద్యుత్ బడ్జెటు 40వేల కోట్లు ఉంటే 10వేల కోట్లు వరల్డ్ బ్యాంకు నుండి అప్పు తెచ్చి, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతులకు, వినియోగదారులకు కూడా నాణ్యమైన విద్యుత్ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో చర్యలు తీసుకున్న ముఖ్యమంత్రిగారి చొరవను ఈ సందర్భంలో అభినందించాలి. అటువంటి సందర్భంలో 2004-2014 వరకు అంటే పది సంవత్సరాల వాళ్ల పాలనలో 56% మాత్రమే పెంచారు.

మనం 9 నంవత్సరాలలో 90% పెంచితే, 10 నంవత్సరాలలో 56% మాత్రమే విద్యుత్ ఉత్పత్తిని పెంచారని మనం ఈ సందర్భంలో చెప్పకోవాలి. విద్యుత్ను 7 గంటలంటే 7 గంటలు, 9 గంటలంటే 9 గంటలు సజావుగా నక్రమంగా మనం సరఫరా చేస్తున్నాము. నాకైతే బాగా గుర్తుంది. నేను ఒక రైతుగా చెబుతున్నాను. అక్కడ గ్రామాలలో 11 గంటలకు కరెంటు వస్తుంది అంటే ఆ టైంకి కరెంటు వస్తే, కరెక్ట్ గా 11.00 గంటలు అయినట్లు గడియారాలు చూసుకునేవారు. ఆ విధంగా కరెంటు ఇవ్వడం అనే దానిని ఉచిత విద్యుత్ అని చెప్పారు నేను వాస్తవంగా చెబుతున్నాను. 2004-2014 వరకు కుటుంబ నియంత్రణ మీద మనం దృష్టి సారించాల్సిన పనేలేదు. ఎందుకంటే మొగుడేమో మోటర్లతో కాపురం చేసే పరిస్థితి. కరెంటు ఎప్పుడు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో తెలియక కొట్టుమిట్టాడిన పరిస్థితులు గుర్తు చేసుకుంటే, మనం ఏవిధంగా విద్యుత్ ని సరఫరా చేశాము, వాళ్లు ఏవిధంగా చేశారనే విషయం తెలుస్తుంది.

అదేవిధంగా ఏ అంశాన్ని తీసుకున్నా 9 నంవత్సరాలలో మనం చేసిన విషయాలు ఒక్కసారి మనం గమనించాలి. ఆరోజు విద్యుత్ విషయంలో మేమందరం అంటే గౌరవ శాసనసభ్యులు గాసి, గౌరవ పార్లమెంటు సభ్యులు గాసి ఆయన దగ్గరకు వెళ్లి ఈ విద్యుత్ విషయంలో మనం ఏమన్నా నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది, ఉచిత విద్యుత్ పైన దృష్టి సారించడని చెప్పినప్పుడు ఆయన మాట్లాడిన మాట, సంస్కరణ అనేది చేసినప్పుడు మనం రైతులకు నాణ్యమైన కరెంటు ఇవ్వాలి, వినియోగదారులకు నాణ్యమైన కరెంటు ఇవ్వాలి. పరిశ్రమల విషయంగా వెళ్లినప్పుడు వాళ్లకు కరెక్టుగా కరెంటు ఇవ్వాలని అనుకుంటే, మనం కొన్ని విషయాలలో కాంప్రమైజ్ కాకూడదని, మీ షైండ్ సెట్ కావాలి అని చెప్పినదాన్ని ఒకసారి గుర్తు చేసుకుంటే, ఆయన స్టబర్ గా చెప్పారు. బ్యాంకులు జాతీయం చేశారు కాబట్టి, క్రింది స్థాయిలో ఉండే వారికి లోన్లు ఇచ్చే పరిస్థితి గ్రామ స్థాయివరకు వచ్చింది. రాజభరణాలు రద్దు చేశారు కాబట్టి, ఆ తరువాత దేశానికి ఎంతో మేలు జరిగింది. ఆర్థిక సంస్కరణలు చేశారు కాబట్టి దేశం, రాష్ట్రం ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితి వచ్చింది. ఆవిధంగానే విద్యుత్ సంస్కరణలు కూడా చేయాలని, వాటిద్వారా అందరికీ మంచి చేయాలనే ఉద్దేశంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన చర్యలను మనమందరం అభినందించాలి. అదేవిధంగా మా సోదరులు ఇప్పుడే చెప్పారు. విద్యుత్ 24 గంటలు ఉండడం వల్ల, పిల్లల చదువుల విషయంలో గాసి, మహిళలు వంటలు చేసుకునే విషయంలో గాసి, తీరిక నమయంలో వారు సీరియల్స్ చూసుకునే విషయంలో గాసి, వాళ్లకి విద్యుత్ ఇచ్చినందున చాలా సంతోషంగా ఉండే పరిస్థితి ఉంది. అన్ని వర్గాల వారు సంతోషంగా ఉండే పరిస్థితికి కారణం మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారే ఈ విధంగా విద్యుత్ విధానాన్ని ఆయన తీసుకువచ్చారనే విషయాన్ని సవినయంగా తెలియజేస్తున్నాను. మేము కర్ణాటక సరిహద్దు ప్రాంతంలో ఉన్నాము. మా దగ్గర నుండి 20 కి.మీ వెళితే కర్ణాటక వస్తుంది. మీ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విధంగా విద్యుత్ ఇస్తున్నారు, మా రాష్ట్రంలో మా ముఖ్యమంత్రులు ఏమీ చేయడం లేదని కర్ణాటక వాసులు మాట్లాడిన మాటను ఒకసారి గుర్తు చేసుకుంటే విద్యుత్ సంస్కరణల విధానం వల్ల మన రాష్ట్రం ఏవిధంగా అభివృద్ధి జరిగిందనేది గుర్తు చేసుకుంటూ, రెండు, మూడు సూచనలు గౌరవ మంత్రి గారికి మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అధికారులలో కూడా చురుకైనటువంటి అధికారులు ఉన్నారు. లూజ్ లైన్స్ చాలా చోట్ల ఉన్నాయి. ఈ విషయాన్ని గ్రామ స్థాయిలో మేము గమనించాము. హెల్పర్స్ ఏమి చేస్తారంటే క్రింది స్థాయిలో మూడు పోల్స్ వేయాలంటే రెండు పోల్స్ మాత్రమే వేసి లైన్స్ లాగే పరిస్థితి ఉంది. చాలా గ్రామాలలో ఇలా జరుగుతోంది. మేము పర్సనల్ గా చూస్తున్నాము. అటువంటి లూజ్ లైన్స్ ని స్ట్రెయిట్ చేయడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, విద్యుత్ శాఖ మంత్రిగారు ఆదేశాలిచ్చారు. అయినప్పటికీ కొన్ని చోట్ల లూజ్ లైన్స్ కనిపిస్తున్నాయి. వాటివల్ల విద్యుత్ సరఫరాలో కొన్ని సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. దానిపైన దృష్టి సారించమని, అదేవిధంగా డార్క్ ఏరియాని ఫిక్స్ చేసి కొన్ని ప్రాంతాలలో కనెక్షన్లు ఇవ్వడం లేదు. వర్షాలు బాగా కురిశాయి. అన్ని చోట్లా సీళ్లున్నాయి. కాబట్టి కనెక్షన్లు ఇవ్వాలని సవినయంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఇంకొక విషయం కూడా నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇది అధికారులకైతే బాగా అర్థం అవుతుంది. కర్ణాటకలో విద్యుత్ కనెక్షన్ కావాలంటే ఆ నర్టిఫైడ్ పర్సన్స్ వచ్చి, అన్ని కరెక్టుగా ఉన్నాయని నర్టిఫై చేసిన తరువాత మాత్రమే వాళ్లు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తున్నారు. కానీ, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మాత్రం సక్రమంగా కరెంటు బాక్సులు గానీ, ఇతరత్రా ఏమీ పెట్టుకోరు. అయినప్పటికీ కూడా మనం విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇస్తున్నాము. అలాంటి పరిస్థితుల్లో కొన్ని సమస్యలు తలెత్తే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి దీనిమీద కూడా దృష్టిపెట్టి, ఇది మంచిదా, కాదా అని ఆలోచించి సాధ్యాసాధ్యాలను కూడా అధికారులు చూడాలని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ కూడా ఈ విద్యుత్ విధానంపైన సమూలమైన మార్పులు చేసి రైతులకు, విద్యార్థులకు, మహిళలకు, పరిశ్రమలకు అందరికీ కూడా చాలా చక్కగా నాణ్యమైనటువంటి విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నటువంటి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఆ కార్యక్రమాలను చూస్తున్న విద్యుత్ శాఖ మంత్రిగారికి, అధికారులకు కూడా మనందరి తరపున హృదయపూర్వకంగా అభినందనలు తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు నమస్కరిస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను. జై హింద్.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్: అధ్యక్షా, పవర్ జనరేషన్ విషయంలో కేంద్రంలో ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీగారి నాయకత్వంలో భారతదేశం మెగా బైట్స్ నుంచి గిగా బైట్స్ గురించి మాట్లాడే దేశంగా ఎదిగి, అభివృద్ధి చెందిన దేశాల చెంతన చేరడం ఒక అద్భుతమైన విషయం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాటి నుంచి నేటివరకు దేశంలో కనిపిస్తోంది. ఎరుగని రీతిలో విద్యుత్ సంస్కరణలు జరిగిన దరిమిలా, కొత్త ఇన్ షియేటివ్ రావడం కారణంగా దేశంలో 2019వ సంవత్సరానికి అందరికీ విద్యుత్ అనే ఆలోచనతో, దీన్ని తీసుకువెళ్లి స్వప్నాన్ని సాకరం చేసే దిశగా దేశంలో మొదటి సారి నరేంద్రమోది మరియు పీయూష్ గోయల్ గార్ల నేతృత్వంలో అనేకకాల సంస్కరణలు తీసుకురావడం జరిగింది. దానిని అందిస్తున్నామని ముందుకువెళ్లిన మొట్టమొదటి రాష్ట్రంగా దేశంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ పేరు గాంచింది. ముఖ్యంగా 2015వ సంవత్సరంలో ఉదయ్ అనే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టిన తరువాత, 2016వ సంవత్సరం మేలో ఆ స్కీములో చేరిన మొదటి రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖ్యాతిని గాంచింది. ఇదనే కాదు, మిగతా అన్ని విషయాలలో అంటే ఎనర్జీ, ఎఫ్ షియస్, సర్వీసెస్ వంటి అంశాలలో మన రాష్ట్రం మొదటి స్థానానికి రావడం జరిగింది. కేంద్రం అనుకున్న

లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా రాష్ట్రం ముందుకు వచ్చి, ఆ లక్ష్యాలను ముందుకు తీసుకువెళ్లే క్రమంలో ముందుండి నడవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఉజ్వల డిస్కం అన్యూరెన్స్ యోజనలో చేరడం ద్వారా, మిగతా రాష్ట్రాలన్నింటికీ కూడా మార్గదర్శకంగా మారింది. అనేకనంవత్సరాల నుండి డిస్కంలు ఎంత ఎంత నష్టాలకు కూరుకు పోయాయో మనమందరం చూశాము. ఆ నష్టాలనుండి బయట పడడం కారణంగా ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంపెనీలన్నీ కూడా లాభం పొందే దిశగా వెళితే విద్యుత్ రంగమే సమూలంగా మార్పులు చెందే విధంగా తయారవుతుంది. ఆ విధంగా మన రాష్ట్రం కూడా ముందుకు వెళ్తోంది. తద్వారా దేశంలోనే మన రాష్ట్రం నెం.1 పవర్ నర్వస్ స్టేట్ గా మారింది. 24x7 కరెంట్ ఇవ్వడంలో మన రాష్ట్రం దేశంలోనే మూడోరాష్ట్రంగా ఉండి, అలాగే అనేక రకాల సంస్కరణలు కూడా తీసుకురావడం కారణంగా మనం ముందుకు వెళ్లాం.

అధ్యక్షా, మొత్తం దేశమంతా one power, one nation, one grid అనే కాన్సెప్ట్ ను నరేంద్రమోదీగారు తీసుకున్నారో, దానిలో భాగంగా మన రాష్ట్రం కూడా చేరడం సంతోషించాల్సిన విషయం. అలాగే ఇవన్నీ జరుగుతోన్న దరిమిలా, ఈ ఇంటిగ్రేటెడ్ పవర్ డెవలప్ మెంట్ స్కీములో కూడా మన రాష్ట్రప్రభుత్వం చేరడం, తద్వారా స్మార్ట్ మీటరింగ్, టాంపర్ ప్రూఫ్ మీటర్లు కూడా ఎక్కువ స్థాయిలో తెచ్చుకుని అన్ని చోట్లా అవి వినియోగించడం కారణంగా విద్యుత్ చౌర్యం అడ్డుకోవడం జరుగుతోంది. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కి సంబంధించిన అనేక రకాల పథకాలను ప్రవేశ పెట్టడం, అలాగే స్మార్ట్ సిటీలు, అమృత్ సిటీలలో అండర్ గ్రౌండ్ కేబులింగ్ వేయడం, ఐ.టిని పూర్తిగా వినియోగించుకుని తద్వారా అనేక రకాల సంస్కరణలు తేవడం జరిగింది. అలాగే అతి ముఖ్యంగా రూఫ్ టాప్ సోలార్ ఇన్ షియేటివ్ ఏదైతే ఉందో, దాని ద్వారా మన ఇళ్ల విద్యుత్ ని ఉత్పత్తి చేసే కేంద్రంగా మారగలిగే కొత్త ఇన్ షియేటివ్ ని రాష్ట్రం కూడా తీసుకురావడం, పెద్దయెత్తున ప్రచారం చేయడం జరిగింది. అయితే దురదృష్టం ఏమిటంటే, ప్రజలకు దీనిమీద కొంత అవగాహన లేకపోవడం, అతి తక్కువ మంది 0.001 శాతం మంది ప్రజలు ఈవిధంగా కన్స్ట్రక్ట్ అవ్వడం జరిగింది. దీని గురించి మన రాష్ట్రంలో ఇంకా ప్రచారం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో గుజరాత్ మొదటి స్థానంలో ఉంది. తప్పనిసరిగా మన రాష్ట్రం కూడా ఆవిధంగా వెళ్లాల్సి ఉంది. అలాగే కేంద్రం ఒక లక్ష్యాన్ని పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఏదైతే నాన్ రెన్యూవబుల్ ఎనర్జీ సెక్టార్ ఉందో ఆ సెక్టార్ ని మనం ఎక్కువగా వినియోగించుకోవాలి. సౌరశక్తి, వనశక్తి, టైడల్ శక్తి కలిగిన దేశంగా ప్రపంచంలోనే భారతదేశం ఉంది. ప్రపంచంలో ఒక శాతం కన్నా తక్కువగా ఈ దేశంలో ఉత్పత్తి ఉంది అంటే అది ఈ దేశానికి మచ్చగా ఉందని నరేంద్రమోదీగారు భావించి వినూత్నంగా గుజరాత్ లో సోలార్ పాలసీ అన్ని రంగాలలో ప్రవేశపెట్టి ముందుకు తీసుకువెళ్లే ప్రయత్నం చేశారు. మన రాష్ట్రం కూడా సోలార్ పాలసీని వినూత్నంగా తీసుకురావడం జరిగింది. అది కూడా స్వాగతించాల్సిన విషయం. 2022కల్లా మన లక్ష్యం సుమారు 10వేల మెగావాట్లు పెట్టుకోవడం ఏదైతే ఉందో అది దేశ లక్ష్యంలో 10% పైగా ఉంది.

మ.02.00

అధ్యక్షా, అలాగే, పవన విద్యుత్తులో సుమారు 8 వేల మెగావాట్ల ఉత్పత్తిని సాధించాలనే లక్ష్యాన్ని స్వాగతించవలసిన విషయం ఎంతైనా ఉంది. తప్పకుండా **Non renewable energy sector** ఇంకా ఆలోచన చేయాలి. రాష్ట్రంలో వెయ్యి కిలోమీటర్ల వరకు తీర ప్రాంతం ఉంది. ఇక్కడ టైడల్ విద్యుత్ శక్తిని ఏ విధంగా పెంపొందించుకోవాలనే అవకాశాన్ని చూడాలని గౌరవ మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. తద్వారా ప్రపంచంలోని కార్బన్ క్రెడిట్ను ఎక్కువ సంపాదించుకునే అవకాశం ఉంది. కార్బన్ క్రెడిట్ను కన్వర్ట్ చేసుకునే అవసరం మన రాష్ట్రానికి ఉంది. ప్రపంచంలో అనేక ప్రాజెక్టులను తీసుకువచ్చే అవకాశం కూడా మనకు ఉంది. అధ్యక్షా, **Non renewable energy sector** కోసం ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసినా, కేంద్రం ఆలోచన చేసినా కొత్తగా నిర్మించుకున్న అమరావతి నగరంలో సచివాలయం, అసెంబ్లీ ప్రాంగణంలో ఎక్కడా సౌర విద్యుత్తు ద్వారా విద్యుత్తు ఉత్పత్తిని మొదలు పెట్టకపోవడం దురదృష్టకరం. అసెంబ్లీ, సచివాలయం రోడ్లను సోలార్ మయం చేసి సోలార్ ద్వారా వచ్చే విద్యుత్తును ఉయోగించాలని గౌరవ మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, జివియంసిలో పెద్ద ఎత్తున సోలార్ విద్యుత్తును వాడడం జరిగింది. జివియంసి బిల్డింగ్తో సహా పార్కింగ్ ప్రాంతం, అక్కడున్న వాటర్ ట్యాంక్ అంతా సోలార్ లైట్లతో నింపడం కారణంగా ఎక్కువ ఆదాయం రావడం జరిగింది. దీన్ దయాళ్ ఉపాధ్యాయ గ్రామీణ జ్యోతి యోజన పథకం కింద అనేక రకాల వినియోగాలు తయారు చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ మధ్య కాలంలోనే సెప్టెంబరు 20వ తారీఖున దీన్ దయాళ్ ఉపాధ్యాయ గ్రామీణ జ్యోతి పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఎవరెవరికి విద్యుత్ సరఫరా అందడం లేదో ఆ గృహాలకు ఉచిత విద్యుత్తును అందించడంతోపాటు ఒక బల్బు, ఫ్యాన్ను కూడా ఉచితంగా సరఫరా చేసే యోజనను ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. ఈ యోజనను ఎక్కువగా ఉపయోగించుకునే విధంగా ప్రయత్నం చేయాలి. మన దేశంలో తలమానికంగా బ్యాక్ టు బ్యాక్ వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ కింద మన రాష్ట్రం ముందడుగు వేయడం జరిగింది. అనేక మున్సిపాలిటీలలో టెండర్ నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే, కార్పొరేషన్లలో కూడా నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ ద్వారా వవర్ జనరేషన్ను మున్సిపాలిటీ చేసుకునే అవకాశం ఉంది. సుమారుగా 60 ప్రాజెక్టులను మన రాష్ట్రానికి ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రతి మున్సిపాలిటీ వారు చెత్త ద్వారా విద్యుత్తును తయారుచేసుకొని దేశానికి ఆదర్శ ప్రాయంగా ఉండడం, బ్యాక్ టు బ్యాక్ వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ పైన రాష్ట్రం దృష్టి సారించి ముందుకు వెళ్లాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇంకొక చిన్న విషయం ఏమిటంటే, విశాఖపట్టణానికి హుద్ హుద్ తుపాన్ తాకిన తరువాత అతిముఖ్యమైన చర్య మనం తీసుకోవడం ద్వారా దేశానికి ఆదర్శప్రాయంగా మారడం జరిగింది. అది ఎల్ఈడి లైట్లను అమర్చి అక్కడ ఉన్న విద్యుత్తును ఆరు వారాలలో పునరుద్ధరించుకోవడం అన్ని చోట్ల ఎల్ఈడి బల్బులను పెట్టుకోవడం కారణంగా, విశాఖపట్టణం ఆదర్శవంతంగా తీసుకొని మన రాష్ట్రం అన్ని చోట్ల ఇంప్లిమెంట్ చేసే దిశగా వెళుతోంది. అయితే ఎల్ఈడి బల్బులకు ఎనభై రూపాయలు ఇచ్చిన ప్రభుత్వం బిల్లులో కలుపుతోంది. 8

నెలలు అయిపోయినా కూడా విద్యుత్తు బిల్లులో ఇది కలుస్తోంది. దానిపైన కూడా దృష్టి సారించవలసినదిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటవు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, రాష్ట్రం ఎలక్ట్రిసిటీలో మిగులుండడం అందరికీ గర్వకారణం. దాదాపు రెండింతలు ఉత్పత్తి అయిందని గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేశారు. విద్యుత్ ఉత్పత్తి ఒక రోజులో తయారయ్యేది కాదు. విద్యుత్ ఉత్పత్తి అనేది పదినంవత్సరాల పాటు ప్రాజెక్టు కడితే గానీ రాదు. ఇందులో గత ప్రభుత్వాల వల్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తిలో ఈ పరిస్థితి వచ్చిందని దానిని అంగీకరించినందువల్ల వినయం పెరుగుతుందే తప్ప తగ్గదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను.

అధ్యక్షా, వర్షాకాలం వచ్చినప్పుడు ఎక్కువ మిగులు ఉండడం ఉంది. మిగులు వల్ల రెండు, మూడు నందేహాలు ఉన్నాయి. నెల్లూరు జిల్లాలో జెన్కో కంపెనీ ఉంది. అది 1600 మెగావాట్ల విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేస్తోంది. చాలా రోజుల నుండి రెండవ యూనిట్లో విద్యుత్ ఉత్పత్తిని ఆపివేశారు. ఈ మధ్యకాలంలో మొదటి యూనిట్ ఉత్పత్తిని కూడా ఆపివేశారు. దీనితోపాటు నెల్లూరు జిల్లాలో ఉండే బొగ్గు ఆధారితమైన ఉత్పత్తి కేంద్రాలు మూతపడే పరిస్థితి వచ్చింది. మిగులు వల్ల ప్రభుత్వంలో ఉండే జెన్కోలో ఉత్పత్తి కేంద్రాలు మూత పడవలసిన, ఉద్యోగులను తగ్గించుకోవలసిన పరిస్థితి ఉత్పన్నం అయిందా? ఎందుకు అలా జరిగింది? నేను ఈ మధ్య వారితో మాట్లాడితే మాకు బొగ్గు సరఫరా బాగా తగ్గిపోయింది. ఒడిశా రాష్ట్రం నుండి బొగ్గు రావాలి. కానీ, వారు ఇవ్వవలసిన బొగ్గు ఇవ్వడం లేదు. ఈ మధ్య వర్షాలు కురవడం వల్ల ఉత్పత్తి తగ్గడంతో మాకు సరఫరా చేయడం లేదని అన్నారు. ప్రైవేటు సంస్థలు బొగ్గు ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. వారి నుండి తప్పకుండా బొగ్గును కొనవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి, ప్రభుత్వ ప్రాజెక్టుల నుండి ఉత్పత్తిని తగ్గించుకోవాలని అంటున్నారు ఈ విషయం గురించి గౌరవ మంత్రిగారు కొంత వివరణ ఇవ్వాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. కొన్ని లక్షల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి పెట్టి, బ్యాంకుల నుండి అప్పులు తెచ్చి, ప్రభుత్వ రంగంలో పెడితే, వాటి ఉత్పత్తిని తగ్గించి ప్రైవేట్ సంస్థల దగ్గర కొనవలసిన పరిస్థితి వస్తోంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం దగ్గర కొనకపోవడం అంటే అది వైరుధ్యంలాగా కనిపిస్తోంది. దయచేసి పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, రెండు సోలార్ ప్రాజెక్టుల మీద దృష్టి పెట్టిన గౌరవం మన రాష్ట్రానికి వచ్చింది. ఇదివరకు మన మిత్రులు చెప్పినట్టు దీనిని పొడిగించండి. పెద్ద ఎత్తున మెగా సోలార్ ప్రాజెక్టును పెట్టాలంటే కొన్ని వేల ఎకరాల భూములు కావలసిన అవసరం ఉంది. సోలార్ ప్రాజెక్టులో ఉన్న సమస్య ఏమిటంటే, **It needs large amount of land.** అనంతపురం జిల్లాలో భూమి దొరుకుతుంది కాబట్టి అక్కడ పెట్టుకోవచ్చు. వీలైనంత వరకు మన ఆఫీసుల్లో, వీధుల్లో, ఇళ్లల్లో ఎక్కడవడితే అక్కడ గుజరాత్ లాంటి ప్రాంతంలో సాగుసీటి కాలవల మీద సోలార్ లైట్లు పెడుతున్నారు. ఆ విధంగా సోలార్ లైట్ల వరంగా వెళ్లినట్లయితే నులభంగా ఎక్కడిక్కడ డీసెంబ్రలైజ్ చేసి ఎలక్ట్రిసిటీని ఉత్పత్తి చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. దీనిని ఇంకా ఎక్కువగా ప్రోత్సహించండి. బెంగళూరులో ఉన్నంత పరిస్థితి మనకు లేదు. దీనిని కూడా గమనించాలని చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే, గతంలో మనం రిలయన్స్ గ్యాస్ కోసం పోరాటం చేశాం. కాసి వారు ఏమీ బెండ్ కాలేదు. వారు ఇక్కడి నుండి ఎక్కడికో తీసుకెళుతున్నారు. కాసి, మనకు మాత్రం ఇవ్వడం లేదు. గుజరాత్ వంటి ప్రాంతాలకు తీసుకొని వెళుతున్నారు. ఎక్కడ ఉత్పత్తి అవుతుందో అక్కడ ఉన్నవారికి వాటా ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిబంధన ఉంది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో గ్యాస్ ద్వారా ఉత్పత్తి అయ్యే ఎలక్ట్రిసిటీ తక్కువ ధరలో వస్తుంది కాబట్టి, రిలయన్స్ గ్యాస్ వాటా ఎంతవరకు తీసుకొస్తున్నాము, తీసుకురావడానికి ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం? రాబోయే కాలంలో బొగ్గు ఆధారిత ఉత్పత్తి తగ్గుతుంది. ఎందుకంటే, కాలుష్యం వల్ల కావచ్చు, బొగ్గు లభించడం కష్టం అవడం వల్ల అయినా కావచ్చు. ఆ ధోరణి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వస్తున్న పరిస్థితుల్లో స్థానికంగా వనరులను ఎక్కువగా ఉపయోగించుకోవాలంటే, రిలయన్స్ గ్యాస్, ఒఎన్జిసి గ్యాస్ పెద్ద వనరుగా ఉంటుంది. దాని మీద మనను పెట్టండి వారు ఏమీ బెండ్ కావడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం నుంచి పైపులైన్ వేసి తీసుకెళుతున్నారు. నముద్రం లోపల ఉన్న గ్యాస్ను తీసివేసి పెద్ద ఎత్తున పర్యావరణ సమస్యలు సృష్టిస్తున్నారు. కాసి, మనకు రిలయన్స్ గ్యాస్ను ఎందుకు సరఫరా చేయడం లేదో వివరించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఎల్ఈడి బల్బులు సరఫరా చేశారు. కాసి, ఈ మధ్య ఎల్ఈడి బల్బుల మీద విమర్శలు వస్తున్నాయి. అవి చౌకగా దొరుకుతున్నాయి, వెలుతురు కూడా ఎక్కువగా వస్తుంది. కాసి, ఆ విధంగా వచ్చే కాంతి అంత మంచిది కాదని పర్యావరణ కాలుష్యంలో కాంతి కాలుష్యం అనేది యాడ్ అవుతున్నది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో గాసి, రాష్ట్రస్థాయిలో గాసి గత వారం రోజులుగా వచ్చిన తెలుగు పత్రికలను గమనిస్తే, విద్యుత్తుని వాడే విధానంలో విచ్చలవిడితనం వల్ల వైవిధ్యంలో మార్పులు వస్తున్నాయి. మానవ జీవన సరళిలో తేడా వస్తుందనే మాటా వాస్తవం. మీరు కొన్ని నూచనలు పాటించండి. ఏ రోజు వ్యవహారం ఆ రోజు చూడకండి అభివృద్ధి అనేది దీర్ఘకాలికంగా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. పార్కులు వంటి వాటిల్లో కచ్చితంగా సమయాన్ని కేటాయించి 6 గంటల నుండి 10 గంటల వరకు మాత్రమే లైట్లు వెలిగేటట్లు చేయండి

మ. 02.10

అధ్యక్షా, ఈరోజు హైదరాబాదులో గ్లోబల్ సమ్మిట్ జరుగుతోంది. దీని మీద వచ్చిన విమర్శ ఏమిటి? చెట్లు మొత్తం విద్యుత్మయం చేశారు. రాత్రింబవళ్లు చెట్లు అంతా వెలుతురు మయం చేసేశారు. ఆ చెట్ల మీద ఉండే పక్షు పిట్టల పరిస్థితి ఏమిటి? ఈ విషయాలను పట్టించుకోకుండా విద్యుత్తు పెడుతున్నారు. ఆ రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా విద్యుదుత్పత్తి పెరగడం, వినియోగాన్ని వివరితంగా పెంచుకుంటూ పోవడం జరుగుతోంది. అది కనుక ఒక మోతాదు దాటినట్లయితే కష్టం అవుతుంది. ఇప్పుడు వర్ధమాన దేశాలలో అటువంటి పరిస్థితి వచ్చిందని నేను అనుకోవడం లేదు. అదేదో ఇతర దేశాలకు వచ్చినటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా మిగులు, పరిస్థితి ఎల్ఈడి బల్బుల వల్ల వస్తోందేమో కొంచెం గమనించి, అందుకు సంబంధించిన పెద్దవాళ్ళతో మాట్లాడమని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, 8.7 శాతం విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగం పెరిగిందని చెప్పారు. చాలా సంతోషం సార్. అందులో ఏమీ అనుమానం లేదు. అయితే, అదే సందర్భంలో 8.7 శాతం విద్యుత్ వినియోగం ఏయే రంగాలలో పెరిగిందనేది కూడా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఉదాహరణకు గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉండే జనావాసాలలో ఏ మేరకు పెరిగిందో వివరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ మధ్య గిరిజన ప్రాంతాలైన అరకు, పాడేరు మొదలైన ప్రాంతాలకు వెళ్ళి చూస్తే, కొన్ని వందల జనావాసాలలో చిన్న లైటు కూడా లేని పరిస్థితి ఉంది. అభివృద్ధికి సంబంధించినంతవరకు డిస్ట్రిబ్యూషన్ అనేది అన్నివైపుల నుంచి ఉండేవిధంగా ఉందా, లేదా అనేటటువంటిది కూడా మీకు సంబంధించిన నిపుణుల చేత ఒక నివేదికను తయారు చేయించినట్లయితే బాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక చివరి అంశంగా చెప్పేది ఏమిటంటే - మొన్న నేను ఒక మంచి వార్త విన్నాను. పట్టిసీమలో 100 టీఎంసీల సీటిని గోదావరి నది నుంచి కృష్ణా నదికి తరలించారు. 100 టీఎంసీను తరలించడంలో దాదాపు 163 మె.వా. విద్యుత్తు వినియోగం జరిగిందని నేను చూశాను. అసలు విద్యుత్తే మన దగ్గర లేకపోతే, ఆ వనిని మనం చేయలేము. కాబట్టి, ఇది **good combination of both** అనే దానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ. దీనిని నేను చాలా ముచ్చటపడ్డాను. ఆ వార్తను చదివినప్పుడు కూడా చాలా ఆనందం కలిగింది. ఇక తమ ద్వారా చివరగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే - అన్నింటినీ సైవేటు రంగానికి అప్పగించవద్దు. డిస్ట్రిబ్యూషన్, లైన్ మెన్లు, బిల్లింగ్ ఇచ్చే వారి విషయంలోను ప్రతి దానిని కూడా సైవేటు వారికి అప్పగించడం వల్ల మీరు అనుకున్న ఈ ఫలితాలు వచ్చేందుకు అవకాశం లేదు. విద్యుత్ శాఖలో కాంట్రాక్టు, ఔట్ సోర్సింగ్ పద్ధతులలో కొన్ని వేలమంది ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. వారంతా రూ.7,000లకు, రూ.6,000లకు, రూ.8,000లకు పనిచేస్తున్నారు. మనందరి ఇళ్ళలో ఇంత వెలుతురు నింపే వారి ఇళ్ళలో అంత | కటి ఉండడమనేది న్యాయమైన వ్యవహారం కాదు. దయించి వారి సంక్షేమాన్ని కూడా చూడమని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వాళ్ళు చాలా రోజుల నుంచి మమ్మల్ని రెగ్యులరైజ్ చేస్తారా లేకపోతే, మాకు ఇంకా మెరుగైన పరిస్థితిని కల్పిస్తారా అని అడుగుతున్నారు. చిన్న చిన్న లైన్ మెన్ల అసోసియేట్ మెంట్ కు కూడా చాలా రకాల రికమెండేషన్లు వస్తున్నాయి. దాదాపు 10 ఏళ్ళు, 15 ఏళ్ళ నుంచి పోర్ట్ ఎక్స్ క్రిందపడినటువంటి వారిని పట్టించుకోకుండా, క్రొత్త వారిని రంగంలోకి వచ్చే విధంగా పైరవీలు జరుగుతున్న పరిస్థితులు అక్కడ ఉన్నాయి. అటువంటి పరిస్థితులలో ఆ ఉద్యోగుల గురించి కూడా దయించి పట్టించుకోమని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వారి సంక్షేమంతోను, వారి జీవితాల్లో వెలుగులతోను నిమిత్తం లేకుండా మన వెలుగులు శాశ్వతంగా వెలగవేమోనని అభిప్రాయపడుతున్నాను. గౌరవ మంత్రిగారు మంచి రిపోర్టు ఇచ్చినందుకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ, ఈ వెలుగులు 10 కాలాలపాటు వెలుగులు చిమ్మాలని తమ ద్వారా కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అంగర రామమోహన్ (స్థానిక సంస్థలు - పశ్చిమ గోదావరి): అధ్యక్షా, విద్యుత్తుకు సంబంధించిన చర్చపైన మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మన దేశంలో ఈరోజు

నాణ్యమైన విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేసి, సరఫరా చేస్తే మూడు రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రం కూడా ఉండడం చాలా గర్వించతగ్గ విషయం. దీనికి మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు గతంలో తీసుకున్న సంస్కరణల ఫలితమే అని నేను అనుకుంటున్నాను. విద్యుత్ రంగంలో క్రొత్త సంస్కరణలు తీసుకువస్తుంటే, గతంలో కొంతమంది ఎగతాళి చేశారు. కానీ, ఈనాడు విద్యుత్ శాఖలో మంచి ఫలితాలను ఇస్తున్నాయి. ఈనాడు 24 గంటలు విద్యుత్ ఇవ్వడమనేది చాలాగొప్ప విషయం. ప్రధానంగా ఆక్వారైతాంగం విషయంలో చాలా మేలు జరుగుతోంది. ఈ దేశంలో ఆక్వారైతాంగం ద్వారా మన రాష్ట్రానికి పెద్దఎత్తున ఆదాయం వస్తోంది. దీనికి త్రిఫేజ్ ద్వారా విద్యుత్తును ఇవ్వడం వల్ల 24 గంటలు విద్యుత్తు సరఫరా చేయడం వల్ల ఆక్వారైతలు చాలా సంతోషం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. గతంలో చిన్న కండెన్సర్లు వాడడం వల్ల తప్పు చేస్తే, విద్యుత్ శాఖ వారు లక్షలాది రూపాయలు పెనాల్టీ వేసేవారు. ఆ విధంగా కాకుండా 24 గంటలపాటు విద్యుత్తు ఇవ్వడం వల్ల వారంతా బాగా సంతోషంగా ఉండి, పంటలను బాగా పండించుకుంటున్నారు.

అధ్యక్షా, బ్రాన్స్ ఫార్మర్లు పెట్టేటప్పుడు, కొత్త లైన్లు వేసేటప్పుడు చాలా ఆలస్యం చేస్తున్నారు. ఈ డిపార్టుమెంటులో క్రిందిస్థాయిలో కూడా బాగా అవిసీతి పెరిగిపోయింది. ఇందులో డిపార్టుమెంటుది ఒక్కటే తప్ప కాదు. రైతాంగం కూడా నాకు ముందు విద్యుత్ రావాలి, నాకు ముందు విద్యుత్తు రావాలి అనే కాంక్షతో వారికి డబ్బులు ఇస్తున్నారు. ఎందుకంటే, ఈ బ్రాన్స్ ఫార్మర్లు ఎప్పుడు వస్తాయో అని ఎదురు చూస్తున్నారు. ఆ విధంగా కాకుండా, ఒక సిస్టం ప్రకారం, ఒక టైంబౌండ్ ప్రకారం దరఖాస్తు చేసుకున్న వినియోగదారులకు నెల, రెండు నెలల లోగా బ్రాన్స్ ఫార్మర్లు, లైన్లు ఒక సిస్టం ప్రకారం ఇస్తే బాగుంటుందని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. లేకపోతే, పెద్ద ఎత్తున క్రిందిస్థాయిలో అవిసీతికి ఆస్కారం పెరుగుతుంది. అందువలన తప్పనిసరిగా ఇది ఒక సిస్టం ప్రకారం రైతులకు విద్యుత్తును అందించే విధంగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, అంతేగాకుండా, అనేక గ్రామాలలో విద్యుత్ వైర్లు క్రిందకు వేలాడుతున్న సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. దానివలన ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి కనుక వాటి విషయంలో కూడా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, గతంలో రైతులే మెటీరియల్ కొనుక్కునే విధానాన్ని కొంతకాలం పెట్టారని, ఆ తరువాత తీసికొని అన్నారు. దీనిని కూడా సక్రమంగా అమలు చేసి, రైతాంగమే కొనుక్కునే విధానంలో, అవకాశం ఇస్తే, చాలా బాగా జరుగుతుందని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఉద్యోగ నియామకాలలో కూడా ప్రభుత్వం చాలా పారదర్శకంగా ఉంటూ, మెరిట్ కు ప్రాధాన్యత, ప్రయారిటీ ఇస్తుంది. కానీ, మన సబ్స్టిషన్లలో ఆపరేటర్ పోస్టుల భర్తీ చేస్తున్నారు. అందులో ప్రతి ప్రాంతంలోని సబ్స్టిషన్లలో కూడా లక్షలాది రూపాయల అవిసీతి జరుగుతోంది. దానిని కంట్రోల్ చేసి ఒక సిస్టం ప్రకారం అసాయింట్ మెంట్ చేసి విధానం తీసుకురావాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. లేకపోతే, ఆ మచ్చ అంతా కూడా ప్రభుత్వం మీద వడి విధంగా కనపడుతోంది ఈ విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అలాగే, ఈ విద్యుత్తు రంగంలో మన రాష్ట్రం చాలా ముందంజలో ఉండడం వలన మనకు చాలా మంచి పేరు వస్తోందనే విషయాన్ని కూడా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈనాడు మైనర్ పంచాయతీలు కూడా కరెంటు బిల్లులు చెల్లించే విషయంలో నమయానికి బిల్లులు కట్టలేకపోతే, వాళ్ళు కరెంటును కట్ చేస్తున్నారు. ఆ పంచాయతీలకు ఆదాయం చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. వాటిలో ఎక్కువగా దాదాపు రూ.2, 3 లక్షల రూపాయల ఆదాయం మాత్రమే వచ్చే పంచాయతీలే ఉన్నాయి కావున 13,14వ ఆర్థికసంఘాల ద్వారా పంచాయతీలకు నిధులు వచ్చిన వాటిని ఆ పంచాయతీలు వచ్చినా, రోడ్లకు మొదలైన వాటికి ఖర్చు పెడుతున్నారు కనుక, విద్యుత్తు విషయంలో మైనర్ పంచాయతీలకు వెనులుబాటు కల్పించాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి విన్నవించుకుంటున్నాను. చిన్న చిన్న విషయాలలో కూడా అంటే రోడ్డు ప్రక్కనే ఉన్న స్తంభాలను మార్చమంటే చాలా ఆలస్యం చేస్తున్నారు. షిఫ్టింగ్ ఛార్జీల నిమిత్తం డబ్బులు కట్టమని అంటున్నారు. మైనర్ పంచాయతీలలో షిఫ్టింగ్ ఛార్జీలు లేకుండా చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో మంచి విద్యుత్తు సంస్కరణలు వస్తున్నాయి కాబట్టి తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను అభినందిస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈరోజు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడి గారి ప్రభుత్వంలో, ధర్మరాజు లాగా విద్యుత్ శాఖామాత్యులు చాలా సౌమ్యులు. ఎవ్వరికీ కూడా నొప్పి తగలకుండా, స్వీచ్ వేస్తే లైట్ వెలిగేటటువంటి విషయంలో మాత్రం చాలా చక్కగా, చురుకుగా పనిచేసుకుంటూ ముందుకు వెళుతున్నారు. ఆయన చేసిన మార్పులు, వెలుగులు నింపినటువంటి ఈ రాష్ట్రంలో అనేకమైనటువంటి విషయాలపై గౌరవ సభ్యులందరూ మాట్లాడారు. అటు రైతు సంక్షేమంలో కాసి, ఇటు రైతులకు ఇచ్చిన నాణ్యమైన కరెంటులో కాసి, అలాగే, గతంలో 8,307 మె.వా. విద్యుత్తు ఉత్పత్తి ఉంటే, ఈనాడు రాష్ట్రంలో రెట్టింపుగా 16,602 మె.వా.కు పెంచడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో పవర్ గ్రిడ్ నిర్మించి కాసి, ఇతం రాష్ట్రల నుండి కాసి ఈశాన్య రాష్ట్రాల నుంచి ఎక్కడ ఎక్కువ పవర్ ఉన్నా, ఏ ప్రాంతానికైనా తీసుకువెళ్ళేదానికి అనేక రకాలుగా ఏర్పాటు చేసుకున్న విషయంలో, ఈనాడు మన ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి.

అధ్యక్షా, ఏది ఏమైనా ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక విప్లవం తీసుకురావాలన్నా, పరిశ్రమలు రావాలన్నా ప్రధానంగా కావలసింది విద్యుత్తు, సీరు. ఆ తరువాత రహదారులు వంటి, మౌలిక సదుపాయాలు. ఈ మూడు ఉంటే ఆటోమేటిక్ గా పరిశ్రమలు వస్తాయి. కాబట్టి, ఈనాడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు పారిశ్రామిక విప్లవం తీసుకురావాలనే ఆలోచనతో మనకున్నటువంటి నాణ్యమైన విద్యుత్తును అంచెలంచెలుగా పెంచి, రెట్టింపు విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకురావడం జరిగింది. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో విదేశాల వారు కూడా పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు, పరిశ్రమలను నెలకొల్పేందుకు ముందుకు వచ్చారు. అలాగే, సీరు కూడా దీనికి సంబంధించిందే కాబట్టి, పోలవరాన్ని పూర్తి చేసి, 13 జిల్లాలకు కావలసినంత సీరు తీసుకువచ్చి, ఆ మౌలిక సదుపాయాలలో ఒక భాగంగా ఇచ్చేదానికి కూడా శ్రీకారం చుడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ఇకపోతే కేంద్రప్రభుత్వ సహకారంలో మనకు కావలసిన రహదారులు నిర్మించుకోవడం జరుగుతున్నది. కాసి, ఇన్ని మంచి పనులు చేస్తున్నా, ఈనాడు ప్రభుత్వంలో ప్రతిపక్షం లేదు. అయితే కొన్ని విషయాలను మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షా. మా నెల్లూరు ప్రాంతంలో పుష్కలంగా విద్యుత్తు ఉంది. జెన్కో, శ్రీ టి. సుబ్బిరామి రెడ్డి గారికి సంబంధించిన గాయత్రీ, ఎన్సీసీ, సింహపురి, మీనాక్షి పవర్ ప్లాంట్లు ఉన్నాయి. అవన్నీ పూర్తి స్థాయిలో ఉత్పత్తినిస్తున్నాయి. కొన్ని అయితే పిపిఎ అగ్రిమెంట్లు అయిపోయి క్లోజ్ అయినవి కూడా ఉన్నాయి. వాళ్ళు దానిని రెన్యూవల్ చేసుకోకుండా, టెండర్లు వేయకుండా కరెంటును అమ్ముకునేదానికి అవకాశం లేకుండా కొన్ని మూతపడినటువంటివి కూడా ఉన్నాయి. అందులో సైవేటు వాటికి సంబంధించి సింహపురి, మీనాక్షి పవర్ ప్లాంట్లకి కూడా కొంత భాగం ఉంది.

మ.02.20

అధ్యక్షా, ఇవాళ ఇవన్నీ బాగానే ఉన్నాయి. కానీ, మా ప్రాంతంలో ఉండే రైతాంగం గానీ, చిన్న చాయ్ దుకాణం పెట్టుకునే వాళ్లు గానీ, రోడ్డు ప్రక్కన ఇడ్డీలు అమ్ముకునే షాపుల వాళ్లు కూడా పైనుంచి మాకు దుమ్ము, ధూళి వడుతోంది, దీని పరిస్థితి ఏంటని అడుగుతున్నారు. వరి పంటపై చూసినా ఆ బూడిద కనబడుతోంది. బయట కట్టేసిన పశువుల మీదా బూడిద కనబడుతోంది. రోడ్డు మీద చూసినా కూడా బూడిద కనబడుతోంది. ఈ విధంగా కాలుష్యం పెరిగి వేరుశనగ, వరి పంటల మీదే కాకుండా, అటు ఇంటి మీద, ఇటు ఒంటి మీద అన్నింటి మీదా కూడా ఈ బూడిద ప్రభావం చూపేడుతోంది. అయితే, ప్రభుత్వం మాత్రం సూపర్ క్రిటికల్ టెక్నాలజీ అన్నారు, అసలు బూడిద రాదన్నారు. మరి ఆ రోజు చెప్పినటువంటి మాటలు ఏమో కానీ, మా మీద మాత్రం బూడిద వడుతూనే ఉంది. కానీ, ఏది ఏమైనా రాష్ట్ర ప్రయోజనాల దృష్ట్యా, దేశ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా మేము వాటి మూసివేయమని మాత్రం చెప్పడం లేదు. ఏదైనా మెరుగైన టెక్నాలజీని తీసుకొచ్చి, ఆ ప్రాంతంలో నెలకొన్న బూడిద వాతావరణాన్ని తగ్గించి, అక్కడి ప్రజలకి మంచి జీవితాన్ని ఇచ్చే విధంగా, ప్రజలకు పంట నష్టం కలుగకుండా, పశుసంపదను కాపాడుకునే విధంగా, క్రొత్త టెక్నాలజీని తీసుకొచ్చి, దానిని పర్యవేక్షించవలసిందిగా మంత్రి గారిని ఈ సభ ద్వారా కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా అధికారులు, మంత్రిగారు ఈ విషయంలో చొరవ తీసుకుని, ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి ప్రభుత్వం ద్వారా వేగవంతంగా ఈ పని పూర్తి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, కరెంటు అనేది నిత్యావసరాల్లో ఒక భాగం అయిపోయింది. ఈ రోజు కరెంట్ లేనిదే ఏ పని చేసుకోలేని పరిస్థితి ప్రతి ఒక్కరికీ కలిగింది. గతంలో మనం చూస్తే, చాలా లోటు ఉండటం వల్ల కరెంట్ కోసం ఉద్యమాలు, లారీ చార్జీలు, ఫైరింగ్లు జరుగుతుండేవి. కానీ, రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత మన ముఖ్యమంత్రి గారు 7 గ్రిడ్లు, 5 క్యాంపెయిన్ మోడ్స్ తీసుకుని అందులో కరెంట్కు అత్యంత ప్రాధాన్యత కల్పించి విద్యుత్ రంగంలో రిఫార్మ్స్ తీసుకొచ్చారు. ఆ రిఫార్మ్స్ తీసుకొచ్చిన నేపథ్యంలో మనకి 24/7 కరెంట్ ఇవ్వాలనేది లక్ష్యంగా పెట్టుకుని మంత్రిగారు, ఇతర అధికారులు ఆలోచన చేసి 24/7 కరెంట్ ఇవ్వడంతో సమిష్టిగా పాటు నాణ్యమైన కరెంట్ ఇస్తున్నారు. గతంలో కరెంటులో క్వాలిటీ ఏంటని డౌట్ వచ్చింది. ఆ తరువాత అర్థమైంది ఏంటంటే కరెంటు ఉంటుంది కానీ, లో వోల్టేజీతో బల్బ్లు వెలుగుతుంటే అవి గుడ్డి దీపాల కంటే ఘోరంగా

ఉంటాయి. ఇప్పుడు ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా నాణ్యమైన కరెంటు ఇవ్వడమనేది ఒక ప్రత్యేకత. ఈవిధంగా 24/7 నాణ్యమైన కరెంట్ ఇస్తున్న మొదటి మూడు రాష్ట్రాల్లో మన రాష్ట్రం ఉండటమనేది, మరి రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ప్రభుత్వం సాధించిన మొదటి విజయమని అభివర్ణించవచ్చు. విశాఖపట్నానికి హుద్ హుద్ తుపాన్ వచ్చినప్పుడు కరెంట్ అంతా పోయి అంధకారం అలముకుంది. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు రాకూడని రోడ్డు మార్గంలో వచ్చి, బస్సులోనే ఉండి అంతా పరిశీలించి ఒక క్రొత్త టెక్నాలజీని తీసుకువచ్చారు. అక్కడ మొత్తం ఎల్ఈడి బల్బులు వేసిన తరువాత మేము గమనించిన విషయమేమిటంటే - మాములుగా వాడిని కరెంట్ కంటే ఈ ఎల్ఈడి బల్బులు వాడిన తరువాత కరెంట్ మిగులు రావడం జరిగింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని పంచాయతీల్లో ఈ సిస్టమ్ని తీసుకురావాలని, దానికి రూపకల్పన చేయడంవల్ల ఈ రోజు దేశంలోనే మిగులు కరెంట్ను కలిగి ఉండటంవల్ల, కరెంట్ వృధా కాకుండా చూడటంతోబాటు, వాడకం ఎక్కువగా ఉన్నామనం ఇతర రాష్ట్రాలకు అదర్థంగా నిలిచాము. దీనితోపాటు స్వచ్ఛ భారత్ కార్యక్రమం ద్వారా వ్యర్థాలను వృధా కాకుండా రీసైకింగ్ విధానంలో ఈ విద్యుత్ను తీసుకురావడం, గాలి నుంచి పవన విద్యుత్ను తీసుకురావడం జరుగుతోంది.

నూర్పుడు అనేవాడు ఎప్పుడూ ఉంటాడు, ఎవరు ఉన్నా లేకపోయినా అది తధ్యం కాబట్టి సోలార్ విద్యుత్ని గనుక మనం ప్రోత్సహిస్తే ఇక విద్యుత్ సమస్యలు ఉండవని కేంద్ర మంత్రి ఆశోక్ గజపతిరాజు గారు ఎప్పుడూ చెబుతుంటారు. ఈ మూడు రంగాలని కూడా వారు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. కాసి, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వారు ప్రోత్సహిస్తున్నప్పటికీ కూడా ఈ సోలార్ ఎనర్జీకి కొంత ఖర్చు ఎక్కువ అవ్వడం వల్ల అనుకున్న స్థాయిలో ఎవరూ ముందుకు రావడం లేదు. సోలార్ ఎనర్జీని గృహావసరాలకు గాసి, పారిశ్రామిక రంగంలో గాసి ఉపయోగించుకుంటే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు కొత్త సిస్టాన్ని మంత్రి గారు చెప్పారు. విజయనగరం జిల్లాలో ఒక మండలం, నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక మండలం చొప్పున మండల కేంద్రాల్లో ఈ ఇన్వర్టర్స్ సిస్టమ్లో పవర్ని స్టోర్ చేసి మనం వాడుకునే విధానం గురించి చెప్పారు. అలాగే, ఈ సోలార్ పవర్కి సంబంధించి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సోలార్ విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేసి, మండలాల్లో ఇచ్చే విధానాన్ని పైలెట్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద చేపడితే మంచి ఫలితాలు వస్తాయని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, మొన్ననే పేపర్లో చూశాము. 1500 ఎలక్ట్రికల్ వాహనాలు కూడా రాబోతున్నాయని చెప్పారు. అది కూడా అపూర్వమైన మార్పు. ఈ అన్ని మార్పులకు కారణం మన ప్రీయతమ నాయకులు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు. వారికి చేదోడు వాదోడుగా ఉంటూ ఇంధన శాఖామంత్రి శ్రీ కళా వెంకట్రావు గారు కృషిచేస్తున్నారు. చివరగా ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ను మాత్రం ఇవ్వలేక పోతున్నాము. దానికి ప్రధాన కారణం కండక్టర్ను దొంగిలించడం వల్ల, వాటికి రక్షణ లేకపోవడం వల్ల పవర్ ఇవ్వలేకపోతున్నామనే మాట వస్తోంది. దానికి ప్రత్యేక క్రొత్త మార్గాన్ని వాడి అక్కడ చౌర్యం జరగకుండా, గిరిజన ప్రాంతాలకు విద్యుత్ వచ్చే విధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను. పాఠశాలలు విద్యకు నిలయం, దేవాలయంతో నమానం. విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకారం ఎక్కడా రూపాయి

తీసుకోకూడదు, విద్యార్థుల దగ్గర డబ్బులు వసూలు చేయకూడదు. కాసి, మారుతున్న టెక్నాలజీ ప్రకారంగా డిజిటల్ క్లాసురూమ్లు గాసి, కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ గాసి విద్యుత్ మీదే ఆధారపడి ఉన్నాయి. రాత్రిపూట పాఠశాలలు ఉండవు కాబట్టి, రాత్రి సమయంలో ట్యూబ్ లైట్స్ అవసరం లేదు. అందువల్ల, వగలు వాడే విద్యుత్ చాలా తక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి, ఉచితంగా ఇచ్చే అవకాశాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తే, ఎంతో మంది చిన్నారులు ఇంకా ఎక్కువగా విద్యుత్ని ఉపయోగించుకుని కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ని, డిజిటల్ క్లాస్ రూములను ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది కూడా ప్రభుత్వానికి మంచి అవకాశం కాబట్టి, ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ సోలార్ పవర్ క్రింద ఏమైనా చేయగలుగుతారేమో చూడాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఆ సందర్భంలో (మైకు కట్ చేయబడింది)

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: బొడ్డు నాగేశ్వరరావు గారూ, మాట్లాడండి. ఇప్పటికే మ.02.27 అయ్యింది.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా...

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: (మైకు లేకుండా) ప్రస్తుతానికి పాఠశాలల్లో వాడే విద్యుత్ కి సంబంధించి slab rate గృహవసరాల క్రింద లేదు, మరో స్లాబ్ రేటు క్రింద ఉంది కాబట్టి, ఆ స్లాబ్ రేట్ ని కూడా తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. ఉచిత కంట్రీ కోసం కూడా ఆలోచించాలనేది నా అభ్యర్థనగా తెలియజేసుకుంటూ, నాకి అవకాశమిచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈ రోజు పర్యావరణ పరిరక్షణకు కాలుష్యం లేనటువంటి విద్యుత్ ఉత్పత్తి అవసరం. ఆ నేపథ్యంలో ఇటు వవన విద్యుత్, సౌర విద్యుత్, జల విద్యుత్, ధర్మల్ విద్యుత్ క్రింద ప్రాజెక్టులు చేపట్టి ఈ రోజు మనం స్వయంసంవృద్ధిని సాధించి మిగులులోకి వచ్చాం. ఆ రకంగా మన రాష్ట్రాన్ని మిగులులోకి తీసుకొచ్చిన విద్యుత్ శాఖా మాత్యులు, ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా ఈ సందర్భంగా అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నాకు మూడు నిమిషాలు మాత్రమే సమయం కేటాయించారు కాబట్టి, కొన్ని సూచనలు నేను చేయదలచుకున్నాను. ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్రంలో మిగులు విద్యుత్ ఉంది. విద్య ప్రధానమైన అంశం. ప్రభుత్వ పాఠశాలలన్నింటికీ కూడా ఈ రోజు డిజిటల్ క్లాసురూమ్లు వస్తున్నాయి. బయోమెట్రిక్ మెషిన్లు పెడుతున్నారు కాబట్టి, విద్యుత్ సౌకర్యం అవసరం ఉంది. ఉచిత విద్యుత్ను ఇచ్చేటటువంటి ఏర్పాట్లను పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా, సైవేటు పాఠశాలలకు కూడా సాధారణ కేటగిరీ క్రింద విద్యుత్ను అందించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఎస్సీ, ఎస్టీ కాలనీల్లో 75 యూనిట్ల వరకు ఉచిత విద్యుత్ని ఇస్తామనే ప్రకటన వచ్చింది. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు లేనటువంటి కారణంగా అక్కడ ఇది అమలు జరగడం లేదు కాబట్టి, వెంటనే అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే ఆదాయం తక్కువగా ఉన్న గ్రామ పంచాయతీలకు కూడా ఉచితంగా విద్యుత్ను ఇచ్చే అంశాన్ని కూడా పరిశీలించమని కోరుతున్నాను. పెద్దలు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలకు ఏకీభవిస్తాన్నాను. ఈ విద్యుత్ రంగంలో దాదాపు 24వేల మంది కాంట్రాక్టు కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు కాబట్టి, మంత్రిగారి దృష్టికి కూడా మేము ఈ విషయాన్ని తీసుకువెళ్లాము. అయితే ప్రభుత్వం జి.ఓ. నెంబరు 95, జి.ఓ నెంబరు 151 ఇచ్చి, 50 శాతం వారు పొందుతున్న వేతనాల్ని పెంచమని చెప్పింది. కానీ, వారికి మూడున్నర సంవత్సరాలుగా ఏమీ అమలు జరగలేదు. ఆ జి.ఓ.లు కూడా అమలు జరగని పరిస్థితిలో వాళ్లు ఆందోళన బాట వట్టిన పరిస్థితి ఉంది. విద్యుత్ ఉద్యోగులు సమ్మెబాట వడితే, ఈ రంగం తిరోగమిస్తుంది. కాబట్టి మంత్రిగారు దృష్టి సారించి ఆ కార్మికుల వేతనాల సమస్యలను పరిష్కరించాలని చెప్పి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.02.30

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, విద్యుత్తు మీద లఘుచర్చలో మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. కరెంటు ఛార్జీలు కట్టుకోలేక ఒక్కొక్కసారి అప్పలపాలైన సందర్భంలో స్వర్ణీయ శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు గారు హార్స్వవర్ రేటును తగ్గించి చారిత్రాత్మకంగా విద్యుత్తు సంస్కరణలను చేపట్టారు. అదేవిధంగా డా. వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఉచిత విద్యుత్తునిచ్చి విద్యుత్తు రంగంలో చెరగని ముద్రవేశారు. ఆ ఒరవడిని ఇప్పుడు కూడా కొనసాగించడం సంతోషించదగ్గ విషయం. విద్యుత్తు ఉత్పత్తిలో గణనీయమైన మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. వివిధ రంగాలలో అంటే, బొగ్గు ఆధారిత విద్యుత్తు, వవన విద్యుత్తు, సౌర విద్యుత్తులలో అనేక మార్పులు వస్తున్నాయి. అదేవిధంగా కృష్ణపట్నం, జెన్కో కేంద్రాలలో కూడా విద్యుదుత్పత్తి చేస్తున్నారు. అయితే, వీటిల్లో అప్పుడప్పుడు కొంత గజిబిజి కారణంగా నిలుపుదల చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు 1600 మె.వా. ఉత్పత్తి చేసే కృష్ణపట్నంలో 800 మెగావాట్లకు కుదించినందువల్ల అక్కడున్న ఉద్యోగులను మీరు వాలంటరీ రిటైర్మెంట్ కోరి దరఖాస్తులు ఇవ్వండి అని వారి మీద ఒత్తిడి తీసుకువస్తున్నారు. వాస్తవానికి 1600 మె.వా. ఉత్పత్తికి అది మంచి కేంద్రం. దానిని కొనసాగించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా విదేశాల నుండి బొగ్గు కొనుగోలు చేయడంలో సైవేటు సెక్టార్లు, కార్పొరేట్ కాంట్రాక్టర్ల పరిస్థితిని కూడా సమీక్షించాలని ఆ రేట్ల విషయంలో ఉన్న కొన్ని అనుమానాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా. సైవేటు విద్యుదుత్పత్తి చేసే గాయత్రి, రిలయన్సు, ల్యాంకో, సింహాద్రి, బాలాజి వంటి కేంద్రాలలో ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ విద్యుదుత్పత్తి నిలవకుండా వాళ్ల దగ్గరనుండి గ్యారంటీగా కొనుగోలు చేసుకుంటున్నాము. ఇది చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం. అదేవిధంగా ప్రభుత్వ సెక్టారులో విద్యుదుత్పత్తి చేస్తున్న జెన్కో, కృష్ణపట్నం, విజయవాడలో నార్ల తాతారావు తావవిద్యుత్ కేంద్రాలలో విద్యుదుత్పత్తి పెంచాలని కోరుతున్నాను.

ఇటీవల కాలంలో గృహావసరాల వరంగా విద్యుత్తు ఛార్జీలు అత్యధికంగా పెరుగుతున్నాయి. పాఠశాలలకు సంబంధించిన విషయాలను మిత్రులు చెప్పారు. వాటి జోలికి నేను పోవడం లేదుగానీ, నిరంతరం ఇంటర్నెట్తో

అనుసంధానం చేసే సందర్భాలలో పాఠశాలలకు కూడా ఉచితంగా విద్యుత్తును ఇచ్చే పరిస్థితిని తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. దానిని దుర్వినియోగం కాకుండా పర్యవేక్షిస్తే బాగుంటుందని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

జెన్కో, ట్రాన్స్కో, డిస్కమ్ వంటి రంగాలలో వేలాది మంది టెంట్‌సార్కింగ్‌లో విద్యుత్తు కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వారికి జీతాలు 6వ పిఆర్‌సి ప్రకారం రివైజ్ చేయాలి. మినిమమ్ టైం స్కేల్ ప్రకారం వారి వేతనాలు పెంచాలి. ఎందుకంటే విద్యుత్తు రంగంలో చాలావనులు వారి ద్వారానే మనం చేయించుకుంటున్నాము.

అలాగే, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రధానంగా ట్రాన్స్‌ఫారమ్స్ ఏవైనా పాడైపోయినప్పుడు, వాటిని రిపేర్ చేయడానికి వదిలేసే రోజులు, నెల రోజుల సమయం తీసుకుంటున్నారు. టైన్లు మార్చడం, లూపులైన్లు వేయడం, తెగిపోయినవి మార్చుకోవడం వంటి వనలకు ఆ వల్లెల్లో ఉండే ప్రజలే ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఇది చాలా రోజులనుండి జరుగుతున్న ఒక ప్రత్యేకమైన సందర్భం. ఎందుకంటే ఆ ట్రాన్స్‌ఫారమ్స్‌ను వెంటనే ఫిట్ చేయడం, లూప్‌లైన్లు తెగిపోతే, వాటిని బాగుచేయడం కోసం పూర్తిస్థాయి ఖర్చులు మన విద్యుత్తు రంగమే భరించాలని ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అనేక సంస్కరణలతో మిగులు విద్యుత్తు దిశగా ఈ రాష్ట్రం వయనించడం ఆహ్వానించదగిన పరిణామం. సౌర విద్యుత్తు పరికరాల కొనుగోలులో నాణ్యత గలవి, తక్కువ రేటు గల యంత్రాలను ఎవరైతే ఇస్తారో, అటువంటి వారి దగ్గర నుండి సౌర విద్యుత్తు యంత్రాలను, మోటార్లను కొనుగోలు చేయాలని ఈ సందర్భంగా నా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. సెక్రటేరియట్, ఇతర ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో సౌర విద్యుత్తు వినియోగాన్ని పెంచాలని అలాగే, వవన విద్యుత్తుకు అవకాశమున్న కోస్తా ప్రాంతాలలో కూడా వాటి సామర్థ్యాన్ని పెంచాలని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుకుంటున్నాను. విద్యుత్తులో అనేక సంస్కరణలు తీసుకువచ్చారు. మరిన్ని సంస్కరణలు తీసుకురావాలని కోరుతూ, ప్రభుత్వ సెక్టరులో ఉత్పత్తి చేస్తున్న విద్యుత్తును ఎప్పుడూ నిలుపుదల చేసుకోకుండా వాటిని నిరంతరం ఉత్పత్తి చేసే దిశగా ముందడుగు వేయాలని కోరుతున్నాను. విద్యుత్తు శాఖామంత్రిగారు చాలా అనుభవజ్ఞులు, మంచివారు. వారి ద్వారా నా అభిప్రాయాలను తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బచ్చల అర్జునుడు(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మానవ జీవితంలో అవసరమైన విద్యుత్తు మీద చర్చలో పాల్గొనేందుకు అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు. ఈ రోజున రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు, పెద్దలు కళా వెంకట్రావు గారు విధివిధానాల కారణంగా అనేకమైన నూతన ప్రక్రియల వల్ల ఇవాళ ఆంధ్రరాష్ట్రం వెలుగులు విరజిమ్ముతోంది. ఈనాడు 24 గంటలు కరెంటు వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రంలో మధ్యతరగతి ప్రజలు ఎవరూ కూడా కరెంటు గురించి మాట్లాడడం లేదు. కారణమేమంటే, సంతృప్తిగా ఉన్నప్పుడు దానిగురించి చర్చించే అవసరమే ఉండదు. అందువల్ల ప్రజలు ఆ విధమైన చర్చలు జరగడం లేదు. అయితే 24 గంటల కరెంటు ఇస్తూ మిగులు విద్యుత్తు రావడానికి తీసుకున్న చర్యలు, పడిన శ్రమను గుర్తుచేసుకుంటే ఈ ప్రభుత్వాన్ని

అభినందించకుండా ఉండలేము. వాస్తవంగా చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యేనాటికి రాష్ట్రంలో 22.5 మిలియన్ యూనిట్లు కొరత ఉన్న విద్యుత్తుని ఈనాడు అందరూ ముక్కుమీద వేలు వేసుకునే విధంగా 16,612 మె.వా.కు పెంచడమనేది చారిత్రాత్మకమైన పని విధానానికి నిదర్శనము. దీనిని అందరూ అభినందించాలని కోరుతున్నాను. నూతన టెక్నాలజీతో, నూతన ఆలోచనలతో 3,038 మె.వా. పవన విద్యుత్తును, 2,052 మె.వా. సౌరవిద్యుత్తును కూడా పెంచి రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు కొరత అనేది లేకుండా మిగులు విద్యుత్తు గల రాష్ట్రంగా మార్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు, విద్యుత్ శాఖామంత్రిగారు విద్యుత్తు ఛార్జీలు తగ్గుతాయి అని గత నెల నుండి చెబుతున్నారు. మిగులు విద్యుత్తు ఉన్నప్పుడు విద్యుత్తు ధరలు తగ్గించినట్లయితే ప్రజలకు ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది. ఎవ్వడైతే 24 గంటల కంటే ఇచ్చామో వినియోగం కూడా 8 శాతం పెరిగిందని లెక్కలు చెబుతున్నాయి. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని నేను విజ్ఞప్తిచేసేదేమంటే, పెద్దపెద్ద కార్యాలయాలు, పాఠశాలల్లో విద్యుత్తు అవసరమే. కాబట్టి అక్కడ సౌరశక్తితో విద్యుత్తు వచ్చే విధంగా ఆయా యూనిట్లకు నబ్బిడి ఇచ్చి ఏర్పాటు చేసినట్లయితే అటు విద్యార్థులకి ఇటు సమాజంలో కూడా మంచి గుర్తింపువచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

రాష్ట్రానికి అధిక లాభాలు తీసుకువచ్చే చేపలు రొయ్యల సాగు చేసే రైతాంగం విద్యుత్తు శాఖవైపు తిరుగుతున్నారు. మంత్రిగారి దృష్టికి కొన్ని వచ్చి ఉండవచ్చు. కానీ, మరికొన్ని మేము చెప్పాల్సి ఉంది. మంత్రిగారి శాఖలో ఆన్లైన్ చేస్తున్నామన్నారు, వచ్చిన ట్రాన్స్ఫార్మ్ని ఇన్లైన్లో ఇవ్వడంలేదు. ఇన్లైన్లో ఇవ్వనందువల్ల రొయ్యలు, చేపలు సాగు చేసే వారికి ఒక సీజన్ దెబ్బతినే అవకాశముంటుంది. ఎందుకంటే చెరువులకు రెంట్ కట్టేస్తాము. కరెంట్ ఎప్పుడో బుక్ చేశాము, ట్రాన్స్ఫార్మ్ వచ్చేస్తుంది అని అనుకుంటాము. కానీ అవి రావడంలేదు. ఈ ట్రాన్స్ఫార్మ్ రాకుండా ఎక్కడ డిలే జరుగుతున్నదో పరిశీలించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దీనివల్ల రైతులు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మంత్రిగారు దయచేసి కోస్తా ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి ఈ అంశాలపై వారి డిపార్ట్మెంట్తో కూర్చుని ఏం జరుగుతున్నదో నమీక్షించి తప్పనిసరిగా అక్కడి రైతాంగానికి అండగా ఉంటారని, ఉండాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఏదిఏమైనప్పటికీ, విద్యుత్తు తయారు చేయడంలోను, వినియోగంలోను, సరఫరా చేయడంలోనూ అనేక అవార్డులు తీసుకున్న రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారికి, మా రాష్ట్రపార్టీ అధ్యక్షులు, విద్యుత్ శాఖామంత్రి అయిన శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారికి నా తరపున హృదయపూర్వక అభినందనలు, ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

మ.02.40

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు: అధ్యక్షా, ఈరోజు విద్యుత్ అనేది ఒక నిత్యావసర వస్తువుగా ఉన్న విషయం మనందరికీ తెలిసిందే. మహిళలు, విద్యార్థులు, రైతులు, పారిశ్రామికవేత్తలు ఇలా అందరికీ అవసరమైనటువంటి విద్యుత్కు సంబంధించి 2004 నుంచి 2014 వరకూ పది సంవత్సరాల కాలంలో చాలా దారుణమైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొన్నాము. రైతులకు నిరంతరాయంగా ఏడు గంటలు ఉచిత విద్యుత్తును ఇస్తామన్న ఆనాటి నాయకులు మూడు,

నాలుగు గంటలు మాత్రమే ఇచ్చేవారు. ఏ సమయాన విద్యుత్తును ఇస్తారో, ఏ సమయాన కట్ చేస్తారో తెలియని పరిస్థితుల్లో రైతులు ఇబ్బంది పడ్డారు. అలాగే రాత్రివేళ విద్యుత్ కోతల వల్ల విద్యార్థులు చదువుకోవడానికి ఇబ్బంది పడ్డారు. పల్లెటూర్లలో అయితే మరీ దారుణం రోజుకు పది, పన్నెండు గంటలు విద్యుత్ లేని పరిస్థితి. పట్టణాలలో కూడా ఎనిమిది గంటలపాటు విద్యుత్ కోతలు ఉండేవి. సాయంత్రం ఆరు గంటల నుంచి పది గంటలవరకు విద్యుత్తును ఉపయోగించిన పరిశ్రమలకు 200 శాతం పెనాల్టీ వేసి వరోక్షంగా, ప్రత్యక్షంగా ఆ పరిశ్రమలు మూతపడే దశకు తీసుకురావడంతో దాదాపు 20లక్షల మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయే పరిస్థితికి ఆనాటి ప్రభుత్వాలు తీసుకువచ్చాయి. ఆనాటి కటి పాలనకు చరమగీతం పాడుతూ 2014లో చంద్రబాబునాయుడుగారు అధికారం చేపట్టినాటికి 22.5 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ లోటు ఉంటే దానిని అధిగమించి రైతులకిచ్చిన మాట ప్రకారంగా ఏడు గంటలు ఉచిత విద్యుత్తును సింగిల్ స్పాన్లో సరఫరా చేయించారు. అలాగే పల్లెటూర్లకు, పట్టణాలకు 24x7 విద్యుత్ సరఫరాచేస్తూ అందర్నీ ఆదుకున్నటువంటి ఈ ప్రభుత్వం ఒక విధంగా చూస్తే కటి పరిపాలన నుంచి ఈరోజున వెలుగులోకి తీసుకురావడం జరిగింది.

అంతేగాకుండా, గత మూడున్నరేళ్లలో విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని రెట్టింపు చేశారు. అంటే 8307 మెగావాట్లు ఉన్నదానిని 16600 మెగావాట్లకి పెంచడమే గాకుండా, 2014 జూన్ నుంచి 3038 మెగావాట్ల పవన్ విద్యుత్, 2052 మెగావాట్ల సౌరవిద్యుత్తును అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చినటువంటి ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిదే. 2013-14లో 4,3810 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ వినియోగం ఉంటే 2016-17లో 55,160 మిలియన్ యూనిట్లకు పెంచిన ఘనత కూడా ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిదే. తలసరి విద్యుత్ వినియోగం 957 యూనిట్ల నుంచి 1101 యూనిట్లకు కూడా పెంచడం జరిగింది. సబ్సిడీషన్లు పెంచారు. సోలార్ పంపుసెట్లు పెంచారు. భారీఎత్తున సౌరవిద్యుత్తును అందుబాటులోకి తీసుకురావడం జరిగింది.

అదేవిధంగా, యూనిట్ ఆరున్నర రూపాయలు ఉన్నటువంటి ధర ప్రస్తుతం రెండున్నర, మూడు రూపాయలకు తగ్గిందంటే ఈరోజు మన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి సంస్కరణల వల్ల, చంద్రబాబునాయుడుగారి కృషి వల్ల, ఇంధన శాఖ మంత్రిగారి చొరవల వల్లనే సాధ్యమైంది. అంతేగాకుండా, ఈరోజు చౌకగా విద్యుత్ అందించే పరిస్థితికి కూడా మనం రాగలిగాం. గృహావసరాలకు 2.17కోట్ల ఎల్.ఇ.డి బల్బులు పంపిణీ చేయడంతోపాటు 6.18లక్షల వీధి దీపాలను పట్టణాలలో పాత బల్బుల స్థానంలో మార్పడం కూడా జరిగింది. ఈ విధంగా విద్యుత్తును పొదుపు చేసి తక్కువ ధరకే మనకు అందచేసి పరిశ్రమల స్థాపనను ప్రోత్సహించడం జరిగింది. పరిశ్రమలు స్థాపిస్తేనే మనకు నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుంది. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు, విద్యుత్ శాఖామాత్యులు కళా వెంకట్రావుగారి కృషిని అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, ధర్మరాజుగారి లాంటి వ్యక్తి, అందరికీ కావలసినటువంటి వ్యక్తి కిమిడి కళా వెంకట్రావుగారు. కానీ ఎన్నో సంస్కరణల ద్వారా నిత్యం నిరంతర విద్యుత్ సరఫరా చేసినా కూడా ధర్మ పరిపాలనలో

అధర్మం జరుగుతుందనే విషయం మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎందుకంటే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ ఏర్పాటుచేయమంటే కొన్నిచోట్ల తొందరగా పెడితే, మరికొన్నిచోట్ల ఆలస్యం చేస్తున్నారు. తొందరగా రావడానికి కారణం అవిసీతి. కాబట్టి ఈ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో తొందరగా లైన్ ఇవ్వడానికి కాసి, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ పెట్టడానికి కాసి అధర్మం జరుగుతోందనే విషయం మీద్వారా మంత్రిగారికి తెలియపరుస్తున్నాను. అంతేగాకుండా దయచేసి ఆ విషయంలో మరింత శ్రద్ధ తీసుకుని అవిసీతిని నిర్మూలన చేయాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు ఉత్పత్తి మిగులులో ఉండడమనేది అభినందనీయం. ప్రధానంగా ఈరోజు కొండలు, అడవులు, ప్రకృతి వనరులన్నీ కరిగిపోతున్నాయి. అందులో భాగంగానే మనకు ధర్మల్, హైడ్రో, పవన, సౌరవిద్యుత్తు అనే నాలుగు రకాలైన విద్యుత్తును మనం ఉత్పత్తి చేసుకుంటున్నాం. అయితే భవిష్యత్తులో బొగ్గుకొరత, సీటి సమస్య వచ్చే అవకాశముంది కాబట్టి సౌర విద్యుత్తును మనం ప్రోత్సహించాల్సిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. 2025 నాటికి దాదాపు 18,000 మెగా వాట్ల సౌర విద్యుత్తు కూడా ఉత్పత్తి అవుతుందని చెప్తున్నారు. ఇది కాసి సాధిస్తే మనకు కొంతవరకూ ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. అదేవిధంగా మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ రంగంలో, ప్రైవేటు రంగంలోని విద్యుత్ నంస్థల నుంచి ఎంత విద్యుత్తు ఉత్పత్తి అవుతోంది, బయటి రాష్ట్రాలకు ఎంత విద్యుత్ వంపిణీ చేస్తున్నామనే సమాచారాన్ని తెలియజెయ్యమని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అంతేగాకుండా మనం చాలా పరిశ్రమలకు విద్యుత్ సౌకర్యాన్ని కల్పిస్తున్నాం. వాటికి కూడా మనం సౌర విద్యుత్తును ఎందుకు ప్రోత్సహించకూడదు. ఉపాధి హామీ పథకంలో సి.సి. రోడ్లు వేసేటప్పుడు కూడా చెట్లకు ప్రాధాన్యతనివ్వకపోతే బిల్లులు చెల్లించబడవని ఏ విధంగా చెప్తున్నామో అదేవిధంగా కొన్ని యూనిట్లయినా సౌర విద్యుత్తు ఉంటేనే పరిశ్రమలకు అనుమతులివ్వాలి. అలాగే విద్యానంస్థలు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలన్నింటికీ కూడా సౌర విద్యుత్తును పైలెట్ ప్రాజెక్టు కింద తీసుకెళ్ళాలి.

అలాగే 49,000 వ్యవసాయ పంపుసెట్లు ఉంటే అందులో 17,000 వ్యవసాయ పంపుసెట్లకే సౌరవిద్యుత్ కనెక్షన్ ఇచ్చారు. మిగిలిన 32,000 పంపుసెట్లకు కూడా సౌరవిద్యుత్ను అమలుచేస్తే చాలా ఉపయోగముంటుంది. విశాఖపట్నంలో చంద్రపాలెం జెడ్.పి.హైస్కూలులో 3300 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. అక్కడ విద్యుత్తును ఇవ్వమని అంతకు ముందు మంత్రిగారిని చాలామంది అభ్యర్థించారు. అయితే, ఆ తరువాత వాళ్ళు సౌర విద్యుత్ను పెట్టుకున్నారు. అన్ని ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ విద్యానంస్థలకు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు వందశాతం సబ్సిడీ రూపంలో సౌరవిద్యుత్ను కనుక ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేస్తే ఉచితంగా ఇవ్వమని కాసి, రాయితీ అడగడంకాసి చెయ్యము. అలాంటి చర్యలు తీసుకోమని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కిమిడి కూ వెంకట్రావు: అధ్యక్షా, నుమారు 13మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. ఇందులో దీవక్రెడ్డి గారు, గౌరివాని శ్రీనివాసులు గారు, మాధవ్ గారు, సూర్యనారాయణ గారు, రామమోహన్ రావు గారు, నారాయణరెడ్డి

గారు, శ్రీనివాసులనాయుడు గారు, బొడ్డు నాగేశ్వరరావు గారు, అర్జునుడు గారు, ఆదిరెడ్డి అప్పారావుగారు, రాము సూర్యారావు గారు, కత్తి నరసింహారెడ్డి గారు గారు మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం, చంద్రబాబునాయుడుగారు తీసుకువచ్చిన సంస్కరణలవల్ల మన రాష్ట్రం దేశంలోనే చాలా రంగాల్లో మొదటి స్థానంలో నిలబడడం, 26 అవార్డులు రావడం వంటి అంశాలగురించి సభ్యులందరూ కూడా మాట్లాడినందుకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే సభ్యులు బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కొరత ఉందని చెప్పారు. అది నిజమే. గృహవసరాలకు, వ్యవసాయానికి త్వరితగతిన విద్యుత్ కనెక్షన్ ఇచ్చేటప్పుడు వాటికి బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ ఉంటేనే మళ్ళీ బ్యాక్ ఉంటుంది కాబట్టి విద్యుత్ అవసరాలకు అనుగుణంగా మనం బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ను ఇవ్వాలనేది ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంది.

మ.02.50

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కొరత ఉందని చెప్పిన మాట వాస్తవమే. ఎందుకంటే హాస్ హోల్డ్ కు, అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్ కు బ్యాక్ ఉండాలంటే అక్కడక్కడ బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కు కనెక్ట్ చేయాలి. అందుకని బ్రాన్స్ ఫార్మర్లను ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ లో ఇన్ని కనెక్షన్ కు ఒక బ్రాన్స్ ఫార్మర్, ఇన్ని బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కు ఒకనబ్స్టేషన్ ఉండాలనే లెక్క ఉంటుంది. దానిని దృష్టిలో ఉంచుకుని బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కొరత తీరుస్తామని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్ ఇచ్చేటప్పుడు కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే, కొంతమందికి అక్కడక్కడ ఎక్కువ కనెక్షన్ ఇస్తుంటారని గౌరవసభ్యులు శ్రీనివాసులు నాయుడు గారు చెప్పిన అంశాన్ని ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవసభ్యులు శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్ గారు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల పథకాల గురించి చెప్పారు. అండర్ గ్రౌండ్ కేబుల్ మొదటిసారిగా విశాఖపట్నంలో వేసేందుకు మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు శంకుస్థాపన చేశారు. హుద్-హుద్ తుపాను వచ్చిన తరువాత విశాఖపట్నం ఒక రోల్ మోడల్ కింద తీసుకురావాలనే దృక్పథంతో ముఖ్యమంత్రిగారు పనిచేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా సోలార్ సిస్టమ్ ను ఎక్కువగా డెవలప్ చేస్తే బాగుంటుందని చెప్పడం జరిగింది. విశాఖపట్నంలో ఇప్పటికే సోలార్ సిస్టమ్ ను స్టార్ట్ చేశారు. ఇంకా డెవలప్ చేసేందుకు ప్రభుత్వ నహాయనహకారాలు ఉంటాయని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే గౌరవసభ్యులు బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు మాట్లాడుతూ, పాత ప్రభుత్వాలు కూడా డెవలప్ చేశాయి, ఇదొక కంటిన్యూస్ ప్రాసెస్ అని, కొన్ని ప్రభుత్వాలవారు త్వరగా చేస్తాయని, మరికొన్ని ప్రభుత్వాలలో లేటుగా చేస్తాయని, ఏదేమైనా ప్రభుత్వాలు చేసే కార్యక్రమాలు బాగున్నాయన్నారు, వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా గౌరవసభ్యులు శ్రీ రామ్మోహన్ మాట్లాడుతూ, గిరిజనవాసాలలో బల్బ్స్ పెట్టడంలో, కనెక్షన్ ఇవ్వడంలో కొన్ని తేడాలున్నాయని చెప్పడం జరిగింది. ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రిగా రంపచోడవరం వెళ్లాలనుకుంటున్నాము. ఏటన్నింటిని కూడా ప్రతి ఆవాసానికి కూడా కనెక్షన్ ఉన్నదని అనిపించుకోవడానికి, అనిపించుకోవడమే కాకుండా

కంటిన్యూగా విద్యుత్ ఉండేందుకు ఐటిడిఎ వారందరికీ ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. అందువల్ల సోలార్ సిస్టమ్ను పెట్టి నాలుగైదు ఇళ్లు ఉన్నా కూడా అక్కడివారికి ఉపయోగపడే విధంగా, ఇంకా ఏదైనా వాటర్ రిసార్వెస్ ఉంటే సోలార్ పంప్ సెట్స్ ను ఏర్పాటు చేయాలనుకుంటున్నాము. రోల్ మోడల్ గా సీతంపేట ఐటిడిఎలో కొన్ని కనెక్షన్స్ ఇచ్చి ఎక్కడైతే వాటర్ అందుబాటులో ఉంటుందో అక్కడ కూడా చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నాము. దానికి ఈ డిడిసీఎల్ లో కూడా కొన్ని శాంపిల్ గా చేసి చూస్తాము. వాటిని ఉపయోగించుకునేటప్పుడు ఇంకా ఎక్కువగా గిరిజనులకు సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉన్నదని తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా నారాయణరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ పొల్యూషన్ ఎక్కువగా ఉన్నదన్నారు. వచ్చేమాసం 10వ తేదీ తరవాత రెండురోజులు వర్షపాతం అక్కడండి ధర్మల్ స్టేషన్ ను పరిశీలించాలని అనుకుంటున్నాను. ధర్మల్ స్టేషన్ ప్రభుత్వ మరియు సైవేటు వరంగా నెల్లూరులో ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల పొల్యూషన్ వస్తుంది కాబట్టి ఒకసారి వర్షపాతం అని భావించాను. ఇండస్ట్రియల్ పొల్యూషన్ గురించి పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు వారు చర్యలు తీసుకునేవిధంగా చూస్తాము. అదేవిధంగా ఎలక్ట్రసిటీ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినంత వరకూ నూటికి నూరుపాళ్లు పొల్యూషన్ రాకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. అదేవిధంగా షాపుల వాళ్లు పొల్యూషన్ వలన బాధపడుతున్నారన్నారు, పొల్యూషన్ ఎవరికైనా సమస్యే కాబట్టి పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు ద్వారా పొల్యూషన్ కంట్రోల్ చేసేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాము.

గౌరవనభ్యులు శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు, శ్రీనివాసులు నాయుడు గార్లు మాట్లాడుతూ, కార్మిక సమస్యల గురించి చెప్పారు. బొగ్గు ధర గురించి చెప్పారు. ఈమధ్య వాటిమీద దృష్టి సారించి చూస్తున్నాము. ఎక్కడా ఏ అవకతవకలు జరిగినట్లు మా దృష్టికి రాలేదు. ఎప్పుడూ కూడా ఒకటికి రెండుసార్లు చూసి ప్రభుత్వం కొంటుంది. అదేవిధంగా మేము ప్రతి విషయంలో జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాము. పాఠశాలల గురించి గౌరవనభ్యులు చెప్పారు, ఈ మధ్య పాఠశాలలకు ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేయడానికి ప్రతి జిల్లాకు దాదాపు 50కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేస్తున్నాము. నిన్నే మా జిల్లాలో మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి పి.ఓ వచ్చి మాట్లాడారు. ఎమ్.ఎల్.ఎలు అందరూ వారివారి నియోజకవర్గాలలో ఉన్న పాఠశాలలన్నింటికీ విద్యుత్ కనెక్షన్లు వచ్చేవిధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేయడానికి వచ్చే నిధులలో కనెక్షన్ తీసుకుని విద్యుత్ బిల్లులు చెల్లించే విధంగా ఆదేశాలివ్వడం జరుగుతుంది.

అలాగే, నాగేశ్వరరావు గారు కార్మిక సమస్యల గురించి చెప్పారు. ఈ మధ్యనే 10,000 సోలార్ పంప్ సెట్స్ కు టెండర్లు పిలిచేటప్పుడు లోకల్ గా సప్లై చేసే చిన్న చిన్న పరిశ్రమల వారందరూ వచ్చి నన్ను కలవడం జరిగింది. వారిలో తక్కువరేటు కోట్ చేసినవారికి మన రాష్ట్రం వారికి మొదటి ప్రాధాన్యతనిచ్చి 20% లోయస్ట్ రేటుకు సరఫరా చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. సౌరశక్తిని ఇంకా ఎక్కువగా వినియోగించుకోవాలని గౌరవనభ్యులు శ్రీ బచ్చుల అర్జునుడు చెప్పారు, ఇంటిపైకప్పులపైన, పాఠశాలల్లో, వంచాయతీలలో ఎవరైనా సోలార్ సిస్టమ్ ఏర్పాటు చేస్తే ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇస్తోంది. అలాగే పరిశ్రమలకు సంబంధించి కొంతమంది ఎవరిదగ్గర ఉంటే వారు చేస్తున్నారు, అటువంటి వారిని ప్రోత్సహిస్తున్నాము. ఇంటర్ లింక్ ఎలా ఉంటుందంటే ఉత్పత్తి చేస్తే దానిని కొనేవారిని కూడా చూడాల్సి ఉంటుంది.

దానివలన ఏమవుతుందంటే ఇండస్ట్రీ వాళ్లంతా ఇందులో తక్కువగా లాభం వస్తుందని వెళ్లిపోతే మన పరిశ్రమలు పాత అగ్రిమెంట్స్ ప్రకారం కోట్ చేసి ఉంటాయి కాబట్టి వాటన్నింటికీ ఎక్కువ రేట్లు చెల్లించాలి. వీటన్నింటిని చూసి ఈఆర్సీకి పంపించి అక్కడి నుండి తీసుకునే రేట్స్ కు సమానంగా ఉండాలి కాబట్టి ఓవరల్ బ్యాలెన్స్ చేసేటప్పుడు వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సి ఉంటుంది. మన దగ్గర ఉండే కార్మికులను దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి ఓవరల్ గా అన్ని పరిశీలించి చేస్తామని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు, ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావుగారు మాట్లాడుతూ రొయ్యలు, చేపల చెరువుల గురించి అక్కడ జరుగుతున్న అంశాలను మాధ్యమికీ తీసుకువచ్చారు, అటువంటి అవకతవకలు ఏమైనా జరుగుతుంటే వాటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

మ.3.00

అధ్యక్షా, మన జిడిపిలో మన రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయంలో రూ.42,000కోట్లు పైచిలుకు రావడం కరెక్ట్. చేపలు, రొయ్యలు ఇతర రాష్ట్రాలకు దేశాలకు ఎగుమతి ద్వారా మనకు రూ.42,000కోట్లు వస్తుంది. అందువల్ల అక్కడ ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్, వైరింగ్ వంటి విషయాలలో ప్రత్యేక దృష్టి పెడుతున్నాము. ఇవే కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు యూనిట్ రేటును రూ.3.75పై.లకు తగ్గించి వాళ్లని ప్రోత్సహించే సిస్టమ్ గత 2 సంవత్సరాల నుంచి ప్రారంభించాము. అది కొనసాగిస్తామని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే సభ్యులు రామునూర్యారావు గారు అవిసీతి గురించి చెప్పారు. ఇది ఎక్కడ ఉన్నా నిర్మాలించాలి కాబట్టి స్పెసిఫిక్ గా ఏసీబీని కూడా పంపించడం, వాళ్ల చేత (ఉదోగుల) ప్రభుత్వం గట్టిగా పనిచేయించ జరుగుతుంది. మీరందరూ పేపర్లలో కూడా చూస్తున్నారు. అందువల్ల అవిసీతి అనేది ఏరూపంలో ఎలా ఉన్నా దానిని అలక్ష్యం చేసే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాము.

సోలార్ సిస్టం ద్వారా వచ్చే విద్యుత్ ను మన రాష్ట్రంలో ఎంత ఉపయోగించుకుంటున్నాం, ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎంత ఇస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులు కత్తి నరసింహారెడ్డిగారు అడిగారు. దీనికి సంబంధించి మనం అగ్రిమెంట్ చేసుకున్నవి మన దగ్గర ఉన్నాయి, కొన్ని పార్ట్స్ ని కేంద్రప్రభుత్వం మన రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి చేస్తుంది. మనం ల్యాండ్, వాటర్ అక్వైర్ చేసి ఇస్తున్నాము, వాళ్లు బయటివారెవరినైనా బిడ్డింగ్ కి పిలిచి చేస్తున్నారు. పిపిఎ అవసరమైతేనే మనం చేసుకుంటున్నాము. మనం ఇప్పుడు నర్వస్ లో ఉన్నాం కాబట్టి చేసుకోవడం లేదు. మిగతా వాళ్లు ఇతర రాష్ట్రాలకు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పూర్తి వివరాలు తరువాత తెలియజేస్తామని మనవి చేస్తూ, ఏదేమైనప్పటికీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీనారా చంద్రబాబునాయుడు గారు 1998వ సంవత్సరంలో తీసుకువచ్చిన ఫస్ట్ రిఫామ్స్ లో గాసి, సెకండ్ రిఫామ్స్ లో గాసి దేశంలోనే ఒక ఆదర్శవంతమైన ముఖ్యమంత్రిగా, పనిచేసే ముఖ్యమంత్రిగా, అభివృద్ధిలో మొదటిస్థానంలో ఉన్నామనే పద్ధతిలో విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి ఆయన అమోఘమైన కార్యక్రమాలు చేశారు. నేను ఈ ఆరు మాసాలలో నేర్చుకున్నది అందులో పదిశాతం కూడా ఉండదు. మరి ఆయనకు ఉండే పని వత్తిడిలో కూడా

విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి సంబంధించి ఏ విషయం వచ్చినా, పై నుంచి కింద వరకు అన్ని విషయాలు తెలిసి, దీని మీద ప్రత్యేకంగా ఒక రిసెర్చ్ చేసిన ముఖ్యమంత్రిగా ఆయనను పేర్కొనవచ్చు. అందువలనే మనం సర్ప్లస్కు రాగలిగాము. గతం గురించి పోలిక వద్దన్నారు కాబట్టి మానేద్దాం కాసి, ఎందుకంటే పిఎల్ఎఫ్ 1998వ సంవత్సరంలో ప్రారంభిస్తే 2004వ సంవత్సరం వచ్చేప్పటికి 90%కి పెరిగి, 2014వ సంవత్సరానికి వచ్చేప్పటికి 56%కి తగ్గిపోయింది. ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి కరెంటు కొన్నామా, ఇచ్చామా అనేవిధంగా కాకుండా మన దగ్గర ఉండే సిస్టం ఏంటి, బయట నుండి వస్తున్నదేంటి, ఏవిధంగా మనం ప్రజలకు సరైన చేయగలమనే దానిమీద ఒక ఆలోచన, అవగాహన ఉండే ముఖ్యమంత్రులు, ప్రభుత్వాలు ఉంటే ఒక వద్దటిలో వెళ్తాయి తప్ప ఏదో వచ్చింది, వెళ్లింది, కాలం గడిచింది అనే వద్దటి ఈ ముఖ్యమంత్రిగారిలో ఎప్పుడూ లేదు.

అభివృద్ధిలో చాలా ముఖ్యమైన విద్యుచ్ఛక్తి గురించి సరైన వద్దటిలో ఆయన స్టడీ చేయడం వలన ఈరోజు నాణ్యమైన, నమ్మకమైన విద్యుత్ని, పరిశ్రమలకు, వ్యవసాయానికి సరఫరా చేయడమే కాకుండా రూ.42,000 కోట్లు రాబడి వస్తుంది. కాబట్టి ఈమధ్యనే రోయల సాగులో యాంటీ బయాటిక్స్ని అధికంగా వాడడం వల్ల ఒకవేళ ఆ రంగంలో ఎగుమతులు తగ్గిపోతే ఆటోమేటిక్గా రూ.42,000కోట్లు పడిపోతుంది కాబట్టి యాంటీబయాటిక్స్ ఎక్కువ వాడకూడదన్న ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. ఆక్వాకు సంబంధించిన యూనివర్సిటీని తీసుకురావాలని అనుకుంటున్నారు. ఏ అవకాశం, ఆలోచన వచ్చినా దాని ద్వారా అభివృద్ధిలో ఈ రాష్ట్రం ముందంజలో ఉండాలని ఆలోచించే ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబునాయుడుగారు కృషి చేస్తున్నారు. నాకు ఈ పార్ట్ ఫోలియో ఇచ్చినప్పుడు విద్యుత్ రంగం అనగానే రాత్రి పగలు ఫాస్టు వస్తాయేమో, ఏంటీ బాధ అని అనుకునేవాడిని. వచ్చాక చూస్తే, మిగులు విద్యుత్ ఉంది. రైతుల నుండి కరెంటు కావాలనే ఇబ్బంది లేదు. అలాగే మిగతా పరిశ్రమల నుండి కూడా ఎలాంటి ఫిర్యాదు లేదు. కాకపోతే మొత్తం స్ట్రీమ్ లైన్ చేసుకుని ఆయన ప్రవేశపెట్టిన పథకాన్ని ముందుకు తీసుకువెళుతూ, చక్కగా సభ్యులందరి నుంచి, ప్రజల నుంచి ప్రశంసలు వస్తుంటే, తప్పకుండా మీ అందరి సహకారంతో చేస్తాము. ఈ రాష్ట్రం ఏవిధంగా మిగులు విద్యుత్లో ఉందో, నాణ్యమైన విద్యుత్ సరైన చేస్తుందో, అదేవిధంగా **affordable prices**ని కూడా పెంచకుండా అలాగే ఉంచుతామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాబట్టి విద్యుత్ ఛార్జీల రేటుని పెంచడం జరుగదని మీ ద్వారా హామీనిస్తూ, అందరి దగ్గర నుంచి సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇక్కడ స్పష్టంగా కృష్ణపట్నం గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. అక్కడ 1600 మెగా యూనిట్లు ఉత్పత్తికి అవకాశం ఉన్నప్పటికీ 800 మెగా యూనిట్ల ఉత్పత్తి కొనసాగిస్తున్నారు. అక్కడ పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులను వాలంటరీ రిటైర్ మెంట్ తీసుకోండని వత్తిడి చేస్తున్న అంశం ఇంకా కొనసాగుతోందనే విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. రెండోది ట్రాన్స్ ఫార్మ్స్ ను పెట్టేటప్పుడు విద్యుత్ శాఖ సిబ్బంది డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ పరిస్థితి మీద మీ నియంత్రణేంటి? ఈ రెండు విషయాలకు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కిమిడి కళావెంకట్రావు: అధ్యక్షా, నేను సభ్యులు అడిగిన దానికి సమాధానం ఇందాకే చెప్పాను. జవాబులో మనకు నాలుగు రకాల విద్యుత్లోనూ మిగులు విద్యుత్లో ఉన్నాము. మిగులు విద్యుత్లో ఉన్నప్పటికీ మనం అగ్రిమెంట్ చేసుకుని కొనాల్సిన వాళ్ల దగ్గర కొనకపోయినా, కోర్టు ద్వారా ఆయన సొమ్ము ఆయన తీసుకుంటారు. ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా చెల్లించాల్సిందే. మరి అదేవిధంగా మనకు ఉండే ఈ యూనిట్లను మనం కొంత బయటకు అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. బయట మిగులు వస్తుంది కాబట్టి కొనేవాళ్లు లేనప్పుడు, మనమే ఆవడం జరుగుతుంది. అయితే, ఒక్క కార్మికుడిని కూడా తగ్గించే ప్రసక్తి లేదు. అదేవిధంగా గత 2 సంవత్సరాలలో 2,400 మంది జూనియర్ లైన్ మెన్స్ ని క్రిందిస్థాయి నుండి రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఈమధ్య 400 మందిని ట్రాన్స్ కోలో రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది. ఇంకా 1100 మందికి పైబిలుకు ఉద్యోగుల విషయంలో తెలంగాణాకు మనకు డిస్కంట్ ఉంది, అక్కడ సంతకాలు పెట్టి, వాళ్లని కూర్చోనివ్వకుండా అల్లరి పెట్టే పని చూస్తున్నాము. వాళ్లందరినీ కూడా అబ్సార్ప్ చేసుకునే ప్రయత్నంలో ప్రభుత్వం ఉంది. కాబట్టి వాళ్లని దృష్టిలో పెట్టుకునే మిగతా ఉద్యోగులను తీసుకుంటాము. ఇక్కడ ఉండేది ఏదైనా ప్రభుత్వం సొంతం కాబట్టి, మన కార్మికులు, మన పరిశ్రమలు కాబట్టి, మనం వాటిని idleగా ఉంచి, మనం అగ్రిమెంట్ చేసుకున్న వాళ్ల దగ్గర నుంచి మనం విద్యుత్ తీసుకోక తప్పదు కాబట్టి, తీసుకుంటున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: I have to make an announcement.

8.ANNOUNCEMENT (సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన):

I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on the 30th November, 2017 and signed by me:

1. The Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.21 of 2017).
2. Dr.Y.S.R.Horticultural University (Second Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.23 of 2017)
3. The Andhra Pradesh Water Resources Development Corporation (Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.24 of 2017)
4. The Andhra Pradesh Money Lenders Bill, 2017 (L.A.Bill No.25 of 2017)
5. The Andhra Pradesh Industrial Corridor Development Bill, 2017 (L.A.Bill No.27 of 2017)
6. The Andhra Pradesh Public Services Delivery Guarantee Bill,2017 (L.A.Bill No.28 of 2017)

7. The Andhra Pradesh Public Service Commission (Entrustment of additional functions with respect to the services of Universities) Bill, 2017 (L.A.Bill No.31 of 2017)
8. The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2017 (L.A.Bill No.32 of 2017)."

The above Bills will be taken up on 2nd December, 2017 and the Amendments to the above Bills will be received upto 2.00 p.m. on 1st December, 2017.

మ. 03.10

9. మహిళాసాధికారత - బాలల హక్కులపై లఘుచర్చ:

మిస్టర్ చైర్మన్ : ఇప్పుడు మహిళాసాధికారత - బాలల హక్కులపై లఘు చర్చ.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, మహిళలకు సంబంధించిన బిల్లుపై మాట్లాడడానికి నాకు అనుమతించినందుకు మొట్టమొదటగా తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. సృష్టిలో పవిత్రత కలిగినది మహిళ. మన కనులారా మనం దేవుడిని చూడలేదు కానీ, ఏదో పటాల రూపంగా కళాకారులు చిత్రించిన పటాలను చూసి, ఈయన శ్రీకృష్ణుడు, శ్రీరాముడు, శ్రీమహావిష్ణువు, మహాదేవుడు, బ్రహ్మదేవుడు అని మనం అనుకుంటున్నాం కానీ, ఒక మహిళ తన గర్భాన ఒక రక్తపు ముద్దగా ఏర్పడిన బిడ్డకు 9 నెలలు మోసి, తన రక్తాన్ని వంచి, ఒక నిర్మితమైన అవయవాలను తీరుగా నిర్మించి, పురిటి నొప్పలు, నరకయాతనను అనుభవించి, నవజాత శిశువును ప్రసవించి, ఆ బిడ్డను భూమి మీదకు తీసుకువచ్చే తల్లి ఒక మహిళ. అధ్యక్షా, నా దృష్టిలో ఆమె నాకు దైవం తప్ప మరి ఎవరూ లేరు. ఇక్కడ ఉన్న అందరూ కూడా దీనిని ఒప్పుకుంటారని నేను అనుకుంటున్నాను.

(నభలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

తల్లీ దైవం. అమ్మ అనే మాట ఎంత తియ్యనిది. 'అమ్మ' అనే మాటకు ఒక పవిత్రత, ఒక పరిశుద్ధత, ఒక ప్రాముఖ్యత, ఒక పారవశ్యంతో చెందిన ఆ మాటను 'అమ్మ' అని అన్నప్పుడు ఎవరైనా కానీ, ఆ అమ్మాయి ప్రాముఖ్యత మనస్సులో ఒకసారి తమ తల్లిని స్మరించే విధంగా ఉంటుంది.

అధ్యక్షా, గతంలో మనం ఈ అమరావతి చరిత్రను, ఈ రాజధాని చరిత్రను ఒకసారి గమనిస్తే, ఆ కాలంలో శాతవాహనులు పరిపాలన చేసేటప్పుడు శాతకర్ణి ప్రభుత్వం తన తల్లి 'గౌతమి' పేరును మొట్టమొదటగా పెట్టుకుని, 'గౌతమీ పుత్ర శాతకర్ణి' గా ఈ అమరావతి రాజధానిని పరిపాలించారు. అటువంటి అమరావతిని ఈరోజు మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు రాజధానిగా చేశారంటే, ఆయనకు మహిళల పట్ల ఉన్న గౌరవం, తల్లి పట్ల ఉన్న ఆప్యాయతను ఇక్కడ చాలా వరకు మనం గ్రహించవచ్చు. సభలో మన మంత్రి శ్రీ కాలవ

శ్రీనివాసులు గారు ఉన్నారు. ఆయనని చిన్నప్పటి నుంచి నేను గమనిస్తున్నాను. ఆయన ఎప్పుడైనా కాసీ, బయటకు వెళ్ళాలంటే, తన తల్లికి పాదస్పర్శ చేసి, పాదాలకు మ్రొక్కి బయటకు వస్తారు. నేను నిజంగా ఇప్పటికీ దానిని మరచిపోలేను. అటువంటి కొడుకులు ఇప్పటికీ ఉన్నారు. వారి తల్లి మరణించిన తరువాత, ఆవిడ సంస్మరణగా ఒక మెగా మెడికల్ క్యాంపును నిర్వహించారు. వారి తల్లి కేన్సర్ తో చనిపోయిన కారణం చేత, ఆ తల్లి వడిన బాధను ఆయన గుర్తుపెట్టుకుని, వారి నియోజకవర్గంలో నిరక్షరాస్యులైన మహిళలకు, అమాయకమైన మహిళలు ఆ కేన్సర్ వ్యాధి బారిన పడకుండా వారిని రక్షించడానికి ఆయన చేపట్టిన మెగా మెడికల్ క్యాంపు నిర్వహించినందుకు నేను ఆయనకి జోహార్లు అర్పిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈనాడు మనం గమనించినట్లయితే, ప్రపంచ జనాభాలో సగభాగమైన మహిళలు అన్ని రంగాలలో కూడా ముందంజలో ఉన్నారు. ఈనాడు, ఏ రంగంలో కూడా నేను మహిళను అనే సంశయం గానీ, అపనమ్మకం గానీ లేదు. ఏ రంగంలో చూసినా మహిళలు మొదటే ఉన్నారు. ఇటు గల్లీ నుంచి అటు దిల్లీ వరకు మహిళలు పరిపాలన చేసిన కాలాలు ఉన్నాయి. ఈనాడు అందరూ గమనించినట్లయితే, ఎంతమంది ఐఏఎస్, ఐపిఎస్ మహిళా అధికారులు మన కళ్ళముందు ఉన్నారు. వారంతా విధినిర్వహణలో ముందున్నారు. వాళ్ళు అన్ని రంగాలలోను విధి నిర్వహణను చక్కగా నిర్వహించడం వల్లే ఎంతో ముందున్నారు. ఆ రకంగా చక్కగా విధులను నిర్వహించడం వల్లే ఈనాటి ప్రభుత్వాలు ముందంజలో ఉన్నాయి. అనేక రంగాలలో ఈనాడు గమనిస్తే, విద్యా రంగం నుంచి రక్షణ రంగం వరకు, వైమానిక దళాలలో గానీ, రోదసీ ప్రయాణంలో గానీ మహిళలు ముందున్నారు. అటువంటి రంగాలలో ఉన్న మహిళలను ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం, వారిని కాపాడవలసిన బాధ్యత మనందరి మీద ఉందని తమ ద్వారా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఏదో చట్టాలు చేశాము, చట్టాలలో ఉన్నది అనేది కాదు, మొట్టమొదట మనం మారాలి, మన దృక్పథం, మన ఆలోచనలు మారాలి. ఆనాడే మహిళలకు కూడా రక్షణ కలుగుతుంది. ఈనాడు ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, పథకాలు మహిళల కోసం పెట్టారు. ఇక్కడ ఇచ్చిన నివేదికలో చూస్తే, దాదాపు 15 కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి. నేను ఈనాడు ధైర్యంగా ఒక మహిళగా సగర్వంగా నేను చెప్పకోగలను. ఆయన ఒక తండ్రిగా, అన్నగా, ఒక కొడుకుగా, మహిళల వల్ల తన బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్నారు. ఎప్పుడైతే ఒక మహిళ గర్భిణి అవుతుందో, ఆ స్థితి నుంచి బలోపేతమైన, ఆరోగ్యకరమైన పిల్లలు కలగాలని ఒక పెద్ద వ్యక్తిగా పోషకాహారాన్ని వారికి అందించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అలాగే, మెరుగైన వైద్యసేవలు అందించే ఒక తండ్రిగా అండగా నిలబడ్డారు.

అధ్యక్షా, ఇక్కడున్నటువంటి అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో నాకు నచ్చినవి రెండే రెండు ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి చంద్రన్న బీమా. ఒక యువతి ఎన్నో కలలతో తన కుటుంబాన్ని మొదలుపెడుతుంది. ఆమె ఎన్నో కలలను భర్త మీద, పిల్లల మీద కంటుంది. ఒక విశ్వాసాన్ని పెంచుకుంటుంది. కానీ, అకాలంగా బయటకు వెళ్ళిన తన భర్త ప్రమాదవశాత్తు చనిపోయి శవమై తన ఇంటికి వచ్చినప్పుడు ఆ మహిళ ఆవేదన, ఆర్తనాదం చెప్పనలవి కాదు.

నిజంగా తన జీవిత భాగస్వామిని పోగొట్టుకోవడమనేది మహిళలకు ఒక శాపం. ఈరోజుకి కూడా జీవిత భాగస్వామిని పోగొట్టుకున్న ఒక మహిళగా నేను అనుభవిస్తున్న నా మనోవేదనను మీ ద్వారా ఈ సభకు తెలియజేస్తున్నాను. నిజంగా చిన్న వయస్సులో భర్తను పోగొట్టుకుని, భవిష్యత్తు అగమ్యగోచరమై, ఏ నమ్మకంతో ముందుకు వెళ్ళాలనే ఒక పరిస్థితిలో ఒక ప్రక్క పుట్టింటి వారు తమ ఇంటి మీదకు వస్తే, ఆమె బాధ్యత మేము తీసుకోవాలేమో, ఆమెకు కలిగిన పిల్లల బాధ్యత కూడా మేము తీసుకోవాలనే పరిస్థితులలో వారు వెనుకంజ వేయడం జరుగుతోంది. మరో ప్రక్క అత్తింటివారు తమ కొడుకు చనిపోయాడే, వీరందరి బాధ్యత మా మీద వడుతుందేమోనని ఒక ప్రక్క ఉన్నటువంటి ఈ సంకట పరిస్థితులలో ఈనాడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు 'చంద్రన్న బీమా' పథకం ద్వారా చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల రూపాయలు ఇస్తున్నారు. ఆ కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారు. అంగవైకల్యం కలిగిన వారికి కూడా ఆర్థిక సహాయం చేసి, నేను మీకు అండగా, అన్నగా ఉంటానని చెప్పి, ఏమీ దిగులుపడవద్దని, ఆమె భవిష్యత్తును బంగారుబాటగా చేసుకో అని ఈరోజు ఆయన వీవు తట్టి, అండగా నిలబడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ఇక రెండవ అంశం "ఎన్టీఆర్ భరోసా". ఆర్థిక పరిస్థితులలో అనేక కుటుంబాలు ఉన్నాయి. వృద్ధులైన మహిళలకు ఎంతమంది పిల్లలను కన్నా, ఆ వయస్సు వచ్చిన తర్వాత కొడుకుల మీద ఆధారపడ్డ తల్లలకు కోడళ్ళు మూడుసార్లు మూతి విరిచి, ఇంతగా అనుభవించావు, ఇంకా ఎందుకు బ్రతకాలి? మా మీద ఎందుకు పడాలి, ఈ బరువు, బాధ్యతలు ఎవరు మోస్తారు? సీకు ఎత్తిపోతలు ఎవరు చేస్తారని అనే నమయంలో ఈనాడు ఎన్టీఆర్ భరోసా క్రింద వృద్ధులైన మహిళలకు రూ.1,000లు పెన్షన్ ఇస్తున్నారు.

మ.03.20

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గ్రామాలలోని వృద్ధులు ఎంతో సంతోషిస్తున్నారు. ఈ రోజు కోడళ్లు ఉదయం కాగానే ఒక చెంబు కాఫీ చేసి, ముఖం కడుక్కోవడానికి రెండు లోటాలు సీళ్లు పెట్టి లేవండి మామ, లేవండి అత్త ముఖాలు కడిగి కాఫీ తాగమని అంటున్నారు. అలాగే, మధ్యాహ్నం 12.00 గంటల సమయం కాగానే ముద్ద వండాను, వంకాయ కూర చేశాను. వేడిగా వేడిగా ఉన్నాయి తినండిని ఆప్యాయంగా వీలుస్తున్నారు. కారణం ఏమిటంటే పెద్ద కొడుకుగా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు వృద్ధాప్య పీఠాన్ని ఇచ్చి వారికి కావలసిన వసతులు ఏర్పాటు చేసి, జీవితం మీద నమ్మకాన్ని కల్పించి తను ఒక కొడుకుగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. ఆ సంక్షేమ పథకాల వల్ల ఈ రోజు మహిళలు ఎలాంటి అపనమ్మకం గానీ, ఎలాంటి బాధలు లేకుండా వారి జీవిత సరళిలో ముందుకు వెళుతున్నారు.

అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇన్ని ఏర్పాట్లు చేసినా, రాష్ట్రంలో ఆరేళ్ల బాలిక నుండి అరవై ఏళ్ల వృద్ధురాలి వరకు రక్షణ లేకపోవడం చాలా బాధాకరం. రసాయనిక ఎరువుల ద్వారా పండించే ఆహార పదార్థాల వల్ల తయారుచేసిన భోజనాలను తినడం వల్ల ఆ ఫలితమో, లేకపోతే వాతావరణ కాలుష్యం వల్ల మనిషి కూడా కలుషితం అయ్యాడేమో నాకు తెలియదు కానీ, మహిళలకు ఎక్కడా రక్షణ లేకపోవడంలో నాకు

చాలా బాధగా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంత పెద్ద చదువులు చదివాం, ఎంతో టెక్నాలజీ పెరిగిందని అన్నారు, కాలపరిమితి జీవిత విధానాలు మారాయని అన్నారు. కానీ, ఆడపిల్లలకు వల్లెల్లో, పట్టణాలలో ఎక్కడా కూడా రక్షణ మాత్రం లేకుండా పోయింది.

అధ్యక్షా, ఒక ఉద్యోగి తన విధులు నిర్వర్తిస్తుంటే, పై అధికారుల ద్వారా లైంగికదాడి జరిగిందని వార్తా పత్రికలో చూస్తున్నాం. ఆరు సంవత్సరాల బాలికను వావి వరన లేకుండా చిత్రహింసలు పెట్టడం చూస్తున్నాం. అరవై సంవత్సరాల స్థిమితం లేని వృద్ధురాలని కూడా చూడకుండా ఉండే కాలం వచ్చిందంటే, కలియుగ అంతం జరుగుతుందేమో కానీ, ఈ దాడుల నుండి కాపాడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. చట్టాలు చేస్తున్నాం కానీ, చట్టాల నిర్వహణలో వెనుకంజ వేస్తున్నాం. ఒక మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖకే కాదు. ఇతర శాఖలకు కూడా రక్షణ సపోర్టు చాలా అవసరం. ఎక్కడైనా అటువంటి అరాచకాలు జరిగినపుడు వెంటనే పోలీసు శాఖ శిక్షించడానికి ముందుకు రావాలి. ఈ మధ్యకాలంలో ఒకటి గమనించాను. పోలీస్ స్టేషన్లలో నేరస్తులకు బెయిల్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఎంత నేరస్తుడైనా, లైంగిక దాడులు చేసిన వారిని అరెస్టు చేసిన వెంటనే స్టేషన్ బెయిల్ మీద విడుదలై కాలర్ ఎగరేసుకుంటూ, తిరిగి బయటికి రావడం చూస్తుంటే, ఈ చట్టాలు, పోలీసు స్టేషన్లు ఎందుకని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఒక వదిమంది నేరస్తులకు కఠిన శిక్ష విధిస్తే ఆ భయానికి ఇంకొక సారి ఏ మహిళ మీద చూపు కూడా వడదు. మహిళలపై ఇటువంటి దాడులు చేయడానికి ధైర్యం చాలదు. ఈ రోజు ప్రభుత్వం చేసే అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, అనేక శాఖలకు సంబంధించి ఆసరా చాలా అవసరం. మహిళలను గమనిస్తే నిగ్రహ శక్తి కేవలం మహిళలకే ఉంది. ఒక కుటుంబాన్ని ఒడ్డుకు చేర్చే బాధ్యత మహిళ తీసుకుంటోంది. కుటుంబానికి మహిళ చుక్కాని అధ్యక్షా. ఆమె నిగ్రహ శక్తిని గమనిస్తే కుటుంబంలో ఎన్ని ఒడిదుడుకులు వచ్చినా, జీవితంలో ఎన్ని కష్టాలు వచ్చినా తన కుటుంబాన్ని పరిరక్షించడంలో నిగ్రహ శక్తి కలిగి ఉన్నది మాత్రం మహిళే. అటువంటి మహిళలను గమనిస్తే, ఈ రోజు గుండెజబ్బులు స్త్రీలకు తక్కువ, పురుషులకు ఎక్కువగా వస్తున్నాయని వార్తా పత్రికలో చదివాను. మహిళల్లో నిగ్రహ శక్తి ఎక్కువ కనుక వారికి గుండెజబ్బులు రావడం లేదు. ఆమె ఎలాంటి కష్టనుఖాలు వచ్చినా ధైర్యంగా ఉంటూ, ఉద్యోగంలో గానీ, సమాజంలో గానీ, కుటుంబంలోగానీ, ధైర్యంగా ఎదుర్కోనే శక్తి మహిళకు ఉంటుంది కాబట్టి, మహిళ ఆదిశక్తి అనుకుంటే సుఖమయ జీవితాన్ని ఇస్తుంది. ఎదొర్కుంటే ఆదిశక్తిలాగా పోరాడుతుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చిన మీకు ప్రత్యేకంగా నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీమతి పోతుల సునీత: అధ్యక్షా, మహిళల ఆర్థిక స్వావలంబన కోసం కీర్తిశేషులు శ్రీ నందమూరి తారక రామారావుగారు మహిళల ఉన్నత చదువుల కోసం పద్మావతి యూనివర్సిటీని నిర్మించి అనేక గురుకుల పాఠశాలలను నిర్మించటం, ఉన్నత విద్య కోసం ఉద్యోగ అవకాశాల కోసం ఆ రోజు మహిళల సంక్షేమం కోసం అనేక రకాలుగా పాటుపడిన వ్యక్తి కీర్తిశేషులు నందమూరి తారక రామారావుగారు. ఆ రోజు ఆస్తిలో కూడా మహిళలకు సగభాగం వాటా రావాలనే చట్టాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. ఆయన అడుగుజడల్లోనే నడుస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు కూడా మహిళల ఆర్థికాభివృద్ధి బాగుండాలని, వారు స్వయం శక్తులుగా ఎదగాలని, డ్వైక్రా సంఘాలను ఏర్పాటు చేశారు. మహిళలకు అన్ని రంగాల్లో చైతన్యం వచ్చిందంటే డ్వైక్రా సంఘాల్లో మహిళ పాత్ర చాలా ముఖ్యమైనది. గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పినట్లు ఇతిహాసాలలో కూడా మహిళలకు ప్రాధాన్యత, గౌరవం ఉంది. కాసి, ఈ సమాజంలో మహిళలు ఎన్నో రంగాలలో ముందుకు వెళుతున్నారు. ఉద్యోగ రంగాల్లో గాసి, క్రీడా రంగాల్లో గాసి, ఎన్నో ఇతర రంగాలలో ముందుకు వెళుతున్నప్పుడు వారికి రక్షణ లేకుండా పోయింది. వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. రక్షణ కోసం ఎన్నో చట్టాలు వస్తున్నప్పటికీ అవి చట్టాల రూపంగానే ఉంటున్నాయి కాసి, అవి అమలు జరగడం లేదు. ప్రతి రోజు మహిళలపై జరుగుతున్న లైంగిక దాడులను వార్తపత్రికలలో చూస్తున్నాం. కాసి ఏమి చేయలేని పరిస్థితి కొన్ని సందర్భాల్లో ఎదురవుతుంది. కాబట్టి, 27వ తారీఖున మహిళా పార్లమెంటరీ సదస్సును గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు నిర్వహించారు. గౌరవ శాసనసభాపతి శ్రీ కోడెల శివప్రసాద్ రావు గారు మహిళల అభివృద్ధి కోసం మహిళలను అనేక రంగాల్లో అంటే, పారిశ్రామిక రంగంలో, విద్యారంగంలో, రాజకీయ రంగంలో ముందుకు తీసుకురావాలని చెప్పి సభను కొనసాగించారు.

మహిళా పార్లమెంటరీ సదస్సును నిర్వహించడం కోసం విజయవాడలోనే 27వ తేదిన డిక్లరేషన్ చేసి గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి పరిటాల సుసీతగారి ఆధ్వర్యంలో మహిళల అభివృద్ధి అన్ని రంగాలలో ఉండాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. మహిళలు అన్ని రంగాలలో రాణిస్తున్నప్పటికీ, రాజకీయాల్లో మహిళల సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉంది. మహిళలు రాజకీయంగా ఎదిగినప్పుడే నిజమైన హక్కులు వస్తాయని గుర్తించి, ముఖ్యమంత్రిగారు 33 శాతం మహిళలకు రిజర్వేషన్ కల్పించాలని తీర్మానం చేసినందుకు మహిళల తరపున ముఖ్యమంత్రిగారికి తమ ద్వారా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కచ్చితంగా మహిళలకు చట్ట సభల్లో పార్లమెంటులో కూడా రిజర్వేషన్ కల్పించాల్సి ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో రాజకీయాల్లో మహిళలకు రిజర్వేషన్ లేనప్పటికీ, చాలామంది మహిళలను రాజకీయంలోకి తీసుకువస్తున్నారు. ఈ రోజు నాకు ఇలాంటి అవకాశం ఇచ్చారంటే, కమ్యూనిటీ ఉద్యమం నుండి వచ్చిన మహిళగా చంద్రబాబునాయుడుగారి ఆశయాలు, మహిళలకు ఇస్తున్న గౌరవాన్ని చూసి నేను 2000 సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరాను. అప్పటి నుండి ఈ పార్టీకి సేవలు చేస్తూ వస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యురాలు పమిడి శమంతకమణిగారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. అవన్నీ కూడా వాస్తవం. మహిళా సమాజంలో సగం అనేది అక్షరసత్యం. మహిళ ఒక కుటుంబానికే పరిమితం కాదు. ఆమె అన్ని రంగాల్లో రాణించాలి. మహిళ అన్ని రంగాలలో రాణిస్తున్నప్పటికీ వారికి రక్షణ లేదు. సమాజం ఆలోచనలో మార్పు రావాలి. సమాజంలో మార్పు వచ్చినప్పుడు మహిళల మీద జరుగుతున్న దాడులు జరగకుండా ఉంటాయి. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు మహిళలకు 33 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించారు. దానిని సభలో

తీర్మానించబోతున్నారు. దానికి మా మహిళల తరపున ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి కూడా ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, ముగిస్తున్నాను.

మ.03.30

శ్రీ కలిదిండి రవికిరణ్ వర్మ: అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. మహిళా, శిశు సంక్షేమానికి సంబంధించిన అంశాలకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత చాలా ప్రాముఖ్యతనిస్తోంది. మన దేశంలో 0-18 సంవత్సరాల వయస్సులోపు మరణాల సంఖ్య 39 శాతం ఉంది. అలాగే, 0-6 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సులో మరణాల సంఖ్య 13.06 శాతంగా ఉంది. అందువల్ల, **major factors** ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గత మూడు సంవత్సరాలలో అంగన్వాడీ సెంటర్లని బాగా పటిష్టపరిచారు. ఇది ఎందుకు చెబుతున్నానంటే - దేశం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్యమైన సమస్యల్లో మాల్ న్యూట్రిషన్ కానివ్వండి, ఐరన్ అండ్ ఫోలిక్ యాసిడ్ డెఫిషియెన్సీ గానీ తక్కువ బరువుతో శిశువులు జన్మించడం జరుగుతోంది. మనకు భవిష్యత్తులో ఏదైతే బలంగా భావిస్తున్నామో.. భవిష్యత్ తరాలలో 18 సంవత్సరాలలోపు వయస్సు గల యువత ఎక్కువగా ఉందని చెప్పి మనం అనుకుంటున్నామో, ఆ ఏజ్ గ్రూప్ ను బలోపేతం చేయాలంటే ఈ అంగన్వాడీ సెంటర్ల నుండి మనం పునాదులు వేసుకుంటే తప్ప, ఆ ఛాలెంజ్ ను మనం అధిగమించలేము. కాబట్టి, పీటన్నింటినీ ఎదుర్కోవాలంటే రెండు, మూడు నూచనలున్నాయి.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అంగన్వాడీ సెంటర్లను బలోపేతం చేసే క్రమంలో 3,500 అంగన్వాడీ భవనాలను నిర్మించడం జరిగింది. అంగన్వాడీ కేంద్రాల్లో కేవలం చిన్నారులకు విద్యను అందించడమే కాకుండా, తల్లులైన వారు పిల్లల్ని ఎలా పెంచాలి, ఎలాంటి ఆహారాన్ని వారికి అందించాలి, వాళ్లకు ఎలాంటి పాస్టికాహార లోపం ఉంది అన్నదానిపై, నస్లిమెంటరీ డైట్ విషయంలో కూడా వారికి అవగాహన కల్పించాలి. ఎంతసేపూ డాక్టర్లు, ప్రభుత్వ అధికారులు అని మాత్రమే కాకుండా, తల్లిగా తాను కూడా శ్రద్ధ వహిస్తే తప్పకుండా ఈ మహిళా, శిశు సంక్షేమం అన్నది బలోపేతం అవుతుంది. బరువు తక్కువగా ఉన్న పిల్లలు పుట్టడం వల్ల, మున్ముందు చాలా ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తున్నాయి. గుండె జబ్బులతోబాటు, పిల్లల ఎదుగుదలలో లోపాల వల్ల డయాబెటిస్ సమస్యలు కూడా వస్తున్నాయి. కాబట్టి, ఈ సమస్యల్ని నివారించాలంటే, తల్లుల్ని కూడా అంగన్వాడీ సెంటర్లకు పిలిపించి, ఎప్పటికప్పుడు తల్లిబిడ్డలకు ఆరోగ్య పరీక్షలు చేయించి, ఎవరికైతే పాస్టికాహార లోపం ఉందో అవస్థి కూడా ఇవ్వాలి. బడ్జెట్ కొంచెం ఎక్కువైనా గానీ, వంద, రెండు వందల రూపాయలు పెంచినా పాస్టికాహారాన్ని అందిస్తే బాగుంటుంది. మనం ప్రాథమిక దశలోనే పాస్టికాహార లోపాన్ని గుర్తిస్తే కను భవిష్యత్తులో ఆసుపత్రులు పాలైతే అయ్యే ఖర్చును నివారించగలుగుతాము. తద్వారా మనం అనుకున్నట్లుగా అంగన్వాడీ సెంటర్లు బలోపేతం అవుతాయి.

అంతేగాకుండా మన గౌరవ మంత్రి గారు చాలా మంచి విషయం చెప్పారు. 100 శాతం ప్రసవాలు ఆసుపత్రులలోనే అయ్యాయని చెప్పారు. అలాగే, నూటికి నూరు శాతం మాల్ న్యూట్రిషియన్, ఐరన్ అండ్ ఫోలిక్

యాసిడ్ డెఫిషియన్సీపై కూడా ఫోకస్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ సమస్య కేవలం మన రాష్ట్రంలోనే కాదు, మనతోపాటుగా దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల్లో కూడా ఎక్కువగానే ఉంది. అత్యంత దారుణమైన విషయం ఏమిటంటే - **child missing cases** కూడా చాలా ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. దాని మీద కూడా స్పెషల్ డ్రైస్ పెట్టాలి. నేను అబ్జర్వ్ చేసిందేమంటే - ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ దగ్గర పసిపిల్లలతో భిక్షాటన చేయించడమన్నది ఒక మాఫియాలాగా జరుగుతోంది కాబట్టి, స్పెషల్ టాస్క్ ఫోర్స్ పెట్టివటిష్టం చేయాలి. మిసింగ్ కేసులు రోజు రోజుకీ ఎక్కువ అవుతున్నాయి. దీన్ని ఎలాగైనా నిర్మూలించాలని కోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన చైర్మన్ గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి గుమ్మడి సంధ్యారాణి: అధ్యక్షా మహిళా సాధికారిత, బాలల హక్కులపై మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఈరోజు మహిళలు అంటే ఆకాశంలో సగభాగం అన్నట్లుగా, సర్వ స్వతంత్రంగా మహిళలు బ్రతుకలు గుతున్నారంటే ఆరోజు నందమూరి తారక రామారావు గారు ఆడుపిల్లకు కూడా ఆస్తిలో సమాన హక్కు కల్పించి, మహిళలకు ఒక గౌరవాన్ని కల్పించడం వల్లనే అని చెప్పవచ్చు. అయితే, ఈ రోజు మహిళలు సాధించలేనిది ఏదీ లేదంటూ అన్ని రంగాలలో మహిళలు అన్ని రకాల విజయాలను సాధిస్తూ, ముందుకు దూసుకు వెళుతున్నారు. ఎందుకంటే స్త్రీ లేనిదే జననం లేదు, స్త్రీ లేనిదే గమనం లేదు, స్త్రీ లేనిదే జీవనం లేదు, స్త్రీ లేనిదే సృష్టి లేదు అని ఒక మహాకవి అన్నట్లుగా ఈ రోజు స్త్రీల భాగస్వామ్యంతో అన్ని రంగాలలో స్త్రీలే ముందుకు వెళుతూ, అలాగే తన పిల్లలను కూడా జాగ్రత్తగా చూసుకుంటూ ఇంట్లో బాధ్యతలను, బయట బాధ్యతలను చాలా చక్కగా నిర్వర్తిస్తున్నటువంటి మహా శక్తి స్త్రీ. అటువంటి స్త్రీకి ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఒకటి రెండూ కాదు. చాలా కార్యక్రమాల్లో మహిళలకు పూర్తి స్థాయిలో ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, న్యాయపరంగా పూర్తిగా న్యాయం చేయాలని భావించి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన వెంటనే మొదటి సంతకం రైతు ఋణమాఫీల దస్తంపై చేస్తే, రెండవ సంతకం డ్వాక్రా మహిళలకు సంబంధించిన ఋణమాఫీ దస్తంపై సంతకం పెట్టి 89 లక్షల మంది మహిళలకు ఋణం నుండి విముక్తి కల్పించారంటే ఇదేమీ చిన్న విషయం కాదు. మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు 89 లక్షల మంది మహిళలను తన తోబుట్టువులుగా భావించి, ఈనాడు డ్వాక్రా సంఘాల్లోని మహిళలందరినీ కూడా ఆర్థికంగా పూర్తి సర్వస్వతంత్రులను చేసేందుకు అన్ని విధాలుగా సహాయ సహకారాలు అందిస్తున్నారు.

అలాగే, మొట్ట మొదటిసారిగా మనకు స్వీకరుగా ఒక మహిళను నియమించి, మహిళలకు ఇంత ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాం, మహిళలకు ఈ గౌరవం కల్పిస్తున్నాం అంటూ ప్రభుత్వం శ్రీమతి కె.ప్రతిభా భారతి గారికి సమైక్యార్థప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో స్వీకర్గా స్థానం కల్పించారు. మహిళకు మంచి గౌరవం దక్కే విధంగా మన ముఖ్యమంత్రివర్యులు ఆ అవకాశం కల్పించారు. అలాగే, ఈ రోజు కొన్ని రాష్ట్రాలలో మహిళలకు కసినం మంతులుగా కూడా అవకాశం ఇవ్వని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అట్లాంటిది మన రాష్ట్రంలో మహిళలను మంతులుగా చేశారు. మహిళలను సర్వస్వతంత్రులుగా చేసేందుకు మన ప్రభుత్వం ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేస్తోంది.

ముఖ్యంగా చూసుకున్నట్లైతే, ఈరోజు అంగన్వాడీ కేంద్రాలనుండి హాస్పిటల్స్ వరకు మహిళలకు ఒక ప్రత్యేకమైన సెల్ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అంగన్వాడీ కేంద్రాల్లో పిల్లలను చిన్నప్పటి నుండి అంటే 7 నెలలు మొదలు, 03 సంవత్సరాలు వయస్సు వచ్చే వరకు పూర్తి స్థాయిలో స్కూల్లో చేరి వయస్సు వరకు కూడా పాస్టికాహారాన్ని అందిస్తున్నారు. బాలికా, మహిళా విద్యను కూడా పూర్తి స్థాయిలో ప్రోత్సహించడం జరుగుతోంది. అలాగే, గత ప్రభుత్వాలు మహిళా కమిషన్ ను పూర్తిగా నిర్వీర్యం చేస్తే ఈ ప్రభుత్వం మహిళా కమిషన్ ను నియమించి, మహిళలకు పూర్తి రక్షణ కల్పించాలనే సత్సంకల్పంతో ముందుకు వెళుతోందన్న విషయాన్ని సభ్యులందరూ గుర్తించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా, మహిళ పేరుతో ఇంటి స్థలాలు, రేషన్ కార్డులు, ఋణ సౌకర్యం కల్పించడం, ఇళ్ల పట్టాలు ఇవ్వడం, మహిళా రక్షణ నిలయాలను నెలకొల్పడం వంటి పలు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపడుతోంది. అలా ఏ సంక్షేమ కార్యక్రమం అయినా మహిళ పేరుతో ఇస్తే, ఆ కుటుంబానికి మంచి చేకూరగలదనే మంచి ఉద్దేశంతో, ప్రతి సంక్షేమ కార్యక్రమాన్ని మహిళల పేరుతో చేస్తున్నట్లువంటే ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఒక గొప్ప ప్రభుత్వంగా చూడాల్సిన బాధ్యత ఉందని తమకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అలాగే, ఈనాడు అంగన్వాడీ టీచర్స్ ఎవరైతే ఉన్నారో వారు పూర్తిగా బాధ్యతాయుతంగా పనిచేస్తున్నారని, వారి నెల వేతనాలను రూ.3500 నుండి రూ.7200కు పెంచి సుమారు, 1.10 లక్షల మంది టీచర్ల పాలిట నిజంగానే ఒక అన్నగా మారి ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదుకుంటున్నట్లువంటే విషయాన్ని మనం చూస్తున్నాం. అలాగే, ఆషాఢంలో చిక్కుకున్న మహిళలను రక్షించేందుకు, ఆదుకునేందుకుగాను 181 హెల్ప్ లైన్ సౌకర్యం కల్పించి, 101కు ఫోన్ చేస్తే ఆంబులెన్స్ ఎలా వస్తుందో, అలా ఈ 181కు కాల్ చేయవలసిందిగా సూచించే అంశాన్ని మనం చూస్తున్నాం. అదే విధంగా గిరిపుత్రికా కళ్యాణ పథకం ద్వారా గిరిజన మహిళలకు, దుల్హన్ పథకం ద్వారా మైనారిటీ మహిళలకు వారి వివాహ సమయంలో రూ.50,000 చొప్పున ప్రోత్సాహక మొత్తాన్ని ఇవ్వడాన్ని కూడా మనం చూస్తున్నాం. మహిళా సాధికారత, బాలల హక్కుల విషయంలో మహిళలు సాధించినవి చాలా ఉన్నాయి. అయితే, మహిళలు సాధించుకోవాల్సింది ఇంకా చాలా ఉంది.

సా.03.40

అలాంటి పురుషులెవరైతే ఉన్నారో వారందరికీ శిరస్సు వంచి నమస్కారం చేస్తున్నాము. వది శాతం వివరీత భావాలుగల వాళ్లు ఉండడంవల్ల మన పిల్లల్ని స్కూలుకు వంపించాలంటే భయం వేస్తున్నది కాబట్టి దయచేసి కఠినమైన నిర్ణయాలు తీసుకొని ఎక్కడైనా తప్పు జరిగింది అంటే వెంటనే దానిని వారాలకు వారాలు, నెలలకు నెలలు, సంవత్సరాలకు సంవత్సరాలు పోలీసు స్టేషన్లలోనూ, కోర్టులలోనూ పెండింగ్ లో ఉంచకుండా సత్వరమే నిర్ణయాలు తీసుకునే విధంగా ఉండాలని కోరుతున్నాను. అమ్మాయిల మీద యాసిడ్ పోయాలన్నా, ఎవరైనా అమ్మాయి చేయి పట్టుకోవాలన్నా భయపడేలా ఉంటేనే మన పిల్లలు గానీ, మన అక్కచెల్లెళ్లను గానీ బయటకు వంపే విధంగా ఉంటుందని

మీ ద్వారా మంత్రివర్గులకు తెలియచేసుకుంటున్నాను. అలాంటి చట్టాలను తీసుకురావాలని తమ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను నేను ఈ సభలో అటువంటి తీర్మానమేదైనా ఉంటే చేయాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, మానవుడికి మానవుడే శత్రువు అని విన్నవిస్తున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యం మహిళలకు ఎన్నో సౌకర్యాలను కల్పిస్తూ సంస్కరణలను తీసుకువస్తున్నారు. కానీ, దుర దృష్టకరమైన పరిణామమేమంటే స్త్రీలను గౌరవించే స్థితిలో స్త్రీలే ఉండడంలేదని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎందుకంటే కట్నం విషయంలో ఎన్నో సంఘటనలు చూస్తున్నాము. అత్తగారే కోరికలు కోరడం, వరకట్నం ఆడవడుచులే అడగడం వంటివి ఎన్నో యదార్థ విషయాలను మనం గ్రహించాలి. అలాగే, మహిళా నాయకురాలని పేరు చెప్పి వాళ్లబ్యాంకి కట్నం అడగడం, వాళ్లెస్త్రీలను వీడించడమనేది సమాజంలో మనం చూస్తున్నాము. అందువల్ల మహిళలే మహిళలను గౌరవిస్తే మన ముఖ్యమంత్రిగారి ఆశయాలు, ఎస్టిరామారావు గారు ఆశించిన విధంగా సమాజం ఉంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ విధంగా మహిళలు చైతన్యవంతులై ప్రతి మహిళా ఉన్నత చదువులు చదువుకుని ఉండడమే కాకుండా చదివించే స్థితిలో ఉండాలి. వారు సంపాదించిన ఆస్తిలో ఎక్కువ భాగం తోటి మహిళలను చదివించేందుకు, వారిని చైతన్యపరచేందుకు కృషి చేయాలని మీ ద్వారా సభ్యులందరికీ, ముఖ్యంగా మహిళలకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివకుమారి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మహిళా సంక్షేమం, మహిళా సాధికారత విషయంపై మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. ఇప్పటివరకూ మహిళలు చేస్తున్న సామాజిక, సంక్షేమ రంగాల్లో వారి ఎదుగుదల గురించి ఈ సభలో పొగుడుతూ, ఇంకా ఏం కావాలో తెలియచేసిన నా తోటి సోదరీమణులకు అలాగే, సోదరులకు నా ప్రత్యేక అభినందనలు.

అమ్మ అనే రెండక్షరాలలో ఉన్న ప్రేమకు మనం విలువకట్టలేము. ఈనాడు ప్రతి ఇంట్లోనూ మహిళ చాలా చక్కగా గౌరవ మర్యాదలను ఇచ్చివుచ్చుకుంటుందంటే అందుకు కారణం ఆనాడు స్వర్గీయ శ్రీ నందమూరి తారకరామారావు చేసిన కృషి. 1982వ సంవత్సరంలో ఒక మంచి ఆలోచన ద్వారా 9 శాతం మహిళలకు చట్టసభలలో స్థానం కల్పించి, ఇతర రాష్ట్రాలు, దేశాలకు కూడా వారు చేసిన కార్యక్రమాలను తెలుసుకునేలా చేసిన ఘనత ఆ మహానుభావుడికే దక్కుతుందని ఈ సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఆనాడు 1990, 1995లో ఎస్పీఆర్ గారు ఏవిధంగా అయితే ఆలోచన చేశారో అలాగే, చంద్రబాబునాయుడు గారు సదాశయంతో ఒక్క మహిళగా ఉంటే శక్తి కాదు, పది పదిహేను మంది కలిసి ఉంటేనే అది శక్తిగా యుక్తిగా, ప్రపంచానికే తలమానికంగా ఉంటుందనే ఆలోచనతో డ్వాక్రా సంఘాల రూపకల్పన చేశారు. ఆనాడు వారికోసం ప్రత్యేక నిధిని కేటాయించడం వల్ల డ్వాక్రా సంఘాల మహిళలు బ్యాంకులకు వెళ్లి మాట్లాడుకుని, బ్యాంకులనుండి ఋణాలు తెచ్చుకుని కుటుంబాలను పోషించుకుంటూ ఆదాయాభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో ముందుకు నడుస్తూ, బిడ్డలను చదివించుకుంటూ సమాజంలో తమ వంతు పాత్రను పోషించేందుకు ముందుకు వెళ్లడమనేది చంద్రబాబు నాయుడు గారు చేసిన ఘనతేనని సభాముఖంగా

తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు 89 లక్షలమంది మహిళలు వారికి రుణవడి ఉంటారని సగర్వంగా తెలియచేస్తున్నాను. వారు ఆ రోజు నాటిన విత్తనం డ్వాక్రా సంఘాల రూపంలో మహావృక్షమైంది. ఆ విత్తనం నుండి వచ్చిన చిన్న మొలకను నేను. ఈనాడు ఈ చట్టసభల్లో మాట్లాడే జ్ఞానాన్ని నాకు ప్రసాదించింది చంద్రబాబునాయుడు గారేనని, ఆ సంఘం నుండి వచ్చానని గర్వంగా చెప్పగలుగుతున్నాను. డ్వాక్రా సంఘాలలో ఎవరైతే ఉన్నారో, అక్కడ నుండి వార్డు మెంబరుగా, సర్పంచ్ గా, ఎంపీటీసీ, జడ్పీటీసీ శాసనసభ, పార్లమెంటు సభ్యులుగా మారి ప్రజలకు చట్టాలు చేసే భాగ్యం మాకు కలగజేసిన మహానుభావుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారేనని నేను సగర్వంగా సభకు మనవిచేస్తున్నాను. తెలుగువారికి హిందీ నేర్పించి National Rural Livelihood Mission (NRLM) ప్రాజెక్టు ద్వారా ప్రత్యేక నిధి ఏర్పాటు చేసి మనరాష్ట్రం నుండి డ్వాక్రా గ్రూపులను కర్ణాటక, కేరళ, చత్తీస్ గఢ్, మహారాష్ట్రలకు పంపించి అక్కడ డ్వాక్రా సంఘాలు మనల్ని చూసి నేర్చుకోవాలని మంచి జ్ఞానం పెంపొందించేలా చేశారు. అక్కడ వారు 30 రోజులు పనిచేస్తారు. ఒక్కొక్క మహిళ 30 రోజులకు గాను రూ.60,000లు సంపాదిస్తున్నారు. అంతటి విజ్ఞానం వారికి డ్వాక్రా గ్రూపులనుండి వచ్చినదే అధ్యక్షా. డ్వాక్రా గ్రూపులలో ఉన్న మహిళలు డిగ్రీలు చదవలేదు. కేవలం 5వ తరగతి చదువుకుని, లేదా సంతకం వస్తే చాలని మహిళలను సంఘాలలో చేర్చుకుని నిరక్షరాస్యులుగా ఉన్నవారిని అక్షరాస్యులుగా తీర్చిదిద్దినటువంటి మహానుభావుడు చంద్రబాబునాయుడు గారు. ఆయన ఈనాడు మళ్ళీ ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చి మహిళలను ఆదుకున్నందుకు మహిళలందరం రుణవడి ఉంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

అంగన్ వాడీ కేంద్రాలలో ఇద్దరు ఆశా కార్యకర్తలు ఉంటారు. వారికి కూడా ఎలాంటి లోటు రాకుండా జీతాలే కాకుండా వారికి చక్కని నైపుణ్యత నేర్పించేలా ఈనాడు ప్రభుత్వం ముందుకు తీసుకువెళుతోంది. మేము నిజంగా చాలా అదృష్టవంతులమని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

మ.03.50

అయితే గతంలో ఏదైనా ఒక సభలో పురుషులే ఎక్కువగా ఉంటే ఇప్పుడు పురుషులు, స్త్రీలు సమానంగా ఉండడంవల్ల సభలు మహా అందంగా, ఆనందంగా ఉంటున్నాయి. ఎప్పుడూ పువ్వే పూయని చెట్టుకు ఒక పువ్వు వస్తే ఎంత అందంగా ఉంటుందో ఈరోజు ఈ సభలు చాలా అందంగా ఉంటున్నాయి. అందుకు చాలా గర్వపడుతున్నాం. అదే అందాన్ని, ఆనందాన్ని కలిగించడానికి చట్టసభల్లో కూడా మాకు అవకాశం కల్పించాలని మీద్వారా కోరుకుంటున్నాము. గంగా, యమున, నరస్యతి, కృష్ణా, గోదావరి వంటి నదుల పేర్లన్నీ మహిళల పేర్లే. అయితే ఈ నదులన్నీ చివరికి సముద్రంలోకి చేరతాయి. ఆ సముద్రం ఎవరంటే ఈరోజు ఈ ప్రభుత్వంలో మహిళల్ని ఆదుకున్నటువంటి మహానుభావుడు చంద్రబాబు నాయుడుగారని మీద్వారా మనవి చేసుకుంటూ, ఈ అవకాశమిచ్చినటువంటి మీకు మనస్ఫూర్తిగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసు కుంటున్నాను.

శ్రీ విటప బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, స్వల్పకాలిక చర్చ అంటే ఇంత స్వల్పకాలికంగా ఇంతింత పెద్ద విషయాలను మాట్లాడుకోవడమనేది నాకైతే అర్థం కాలేదు. ఇలా అంటున్నందుకు ఏమనుకోకండి. ఇంతకుముందు

మనం స్వల్పకాలిక చర్చలో చాలా విషయాలమీద మాట్లాడుకున్నాం. ఒకసారి గతంలోని రికార్డులను కాసి పరిశీలించినట్లయితే శాసన పరిషత్తులో ఒక్కొక్కరు మాట్లాడినవి ఎంతటి సాధికారికమైన ప్రసంగాలుగా ఉండేవో, అలాగే పుస్తకాలుగా కూడా అచ్చువేయించడానికి సరిపడా అద్భుతమైన మెటీరియల్ తో ఉండేవో మీరు చూస్తారు. కాసి మీరు ఇప్పుడు స్వల్పకాలిక చర్చ అనే దానిని ఒక అరగంటలో పదిమంది మాట్లాడి తొందరగా ముగించేసి దానికి న్యాయం చేసేయ్యండంటే నాకైతే అది న్యాయంగా అనిపించడంలేదు. కొంచెంసేపు ఎక్కువగా మాట్లాడుకుంటే ఏమయ్యేది. పరుగెత్తి, పరుగెత్తి, పరుగెత్తి, ఏదో ఒకటి చెప్పేయాలి. చెప్పకుంటే నమయం అయిపోతుందని ఆ ముప్పై నిమిషాల్లో 60 ప్రశ్నలకు జవాబులు రాసే ఆబ్జెక్ట్ లైపు క్వశ్చన్ పేపర్ కు అటెండ్ అయ్యేటటువంటి విద్యార్థుల లాగా దీనిని చేయాల్సిన అవసరమేముంది. కొంచెంసేపు తీరికగా మాట్లాడుకుందాం. మహిళా సాధికారత అనేది ఎంతో పెద్దదైనది. ప్రజల్లో నగం మందికి సంబంధించిన అంశం. ఎంత మాట్లాడుకున్నా అది తరగనటువంటి వ్యవహారం. కొంత మేలు జరుగుతోందనే మాట వాస్తవమే.

ఎలిమెంటరీ పాఠశాలకు వెళ్తే అమ్మాయిలు ఎక్కువగానూ, అబ్బాయిలు తక్కువ గానూ, ఉంటారు. అలాగే ఒక ప్రైవేటు పాఠశాలకు వెళ్తే అబ్బాయిలు ఎక్కువ గానూ, అమ్మాయిలు తక్కువగానూ ఉంటారు ఇది వాస్తవమూ, కాదా. ఎందుకని. ఇంత చిన్నవయసులోనే ప్రైవేటు పాఠశాలలకేమో అబ్బాయిల్ని వంపి, అమ్మాయిల్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వంపిస్తారు. ఇది కళ్ళముందర కనబడే విషయం. నేను రెండు, మూడు చేదు సంఘటనలు చూసి ఉన్నాను. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు ఆరోగ్యశ్రీలో హిస్టరెక్టు ఉండేది. నేను మెదక్ లో ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థ ఏర్పాటుచేసిన ఒక సమావేశానికి హాజరయ్యాను. అది గర్భ సంచులు తీసేయించుకున్న మహిళల సమావేశం. ఆ సమావేశంలో ఇరవై నుంచి యాభై సంవత్సరాల వరకూ కొన్ని వందలమంది ఏ గర్భసంచి వల్ల తాము మాతృమూర్తులైనారో, దేనివల్ల వారు మహిళలుగా గౌరవమూ, గుర్తింపూ పొందారో ఆ గర్భసంచే వాళ్ళకు ప్రాణాంతకంగా మారి దాన్ని అనవసరంగా ఈ ఆరోగ్యశ్రీ కారణంగా తీయించుకోవడంవల్ల వాళ్ళు పడుతున్నటువంటి నతమతమూ ఎంత అనేదాన్ని వాళ్ళు వల్లించినప్పుడు ఎక్కడున్నామా మనమూ అని నేనైతే ఒక వారం రోజులపాటు విచలితుణ్ణి అయిపోయాను. ఆ తరువాత శాసనపరిషత్తులో నేను దీన్ని గురించి ప్రస్తావన చేసినప్పుడు రోశయ్యగారు ఆరోగ్యశాఖామాత్యులుగా ఉన్నారు. వారు ఆ తరువాత ఆరోగ్యశ్రీ నుండి హిస్టరెక్టు తీసేశారు. మహిళలకు సంబంధించి ఇంత సమస్యలుంటాయి. అది మనకేమీ పైకి కనబడే వ్యవహారం కింద ఉండదు. అంత హృదయ విదారకంగా అసలు అర్థమే చేసుకోలేనంత లోతుగాను ఉండేటటువంటి సమస్య.

అలాగే శ్రీకాళహస్తిలోని ఒక చిన్నవల్లెలో మేము ఒకటిన్నర సంవత్సరాల కిందట ఒక సర్వేచేశాం. అది ఎంత హృదయవిదారకమంటే ప్రతి ఇంట్లోనూ వితంతువులున్నారు. చాలా ఇళ్ళల్లో అత్తా, కోడలు ఇద్దరూ వితంతువులే. ఆ గ్రామాల్లోని 18 సంవత్సరాలు దాటిన మహిళల్లో వితంతువుల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంది. వీళ్ళు పిల్లల్ని నెత్తినేసుకుని, సంసారభారాన్ని నెత్తినేసుకుని చాకిరి చేసుకుంటూ ఉన్నారు. ఏమిటి ఈ పరిస్థితి అని చూసినట్లయితే 600మంది

జనాభా ఉండే ఆ గ్రామంలో అక్కడి బెల్ట్‌షాపుద్వారా రోజుకు రూ.80,000 మద్యం అమ్ముడవుతోంది. మీరు కూడా వెళ్ళి ఆ గ్రామాన్ని సందర్శించండి. క్షేత్రస్థాయిలో చూసినప్పుడే ఇలాంటివి మనకు అర్థమవుతాయి. అలాగే 18లోపు పిల్లలకు బాల్య వివాహాలు ఎక్కువగా ఏ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయని ఈ మధ్య ఒక సర్వేద్వారా అధ్యయనం చేస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలు ముందున్నాయనే విషయం మీ అందరికీ, మహిళా మంత్రులకు కూడా తెలిసే ఉంటుంది. ఎందుకు ఈ విధంగా రావాల్సి వచ్చింది? ఒక్కవైపున మనం చాలా పెద్ద ఎత్తున అభివృద్ధి చెందామని అనుకుంటున్నాం. ఎక్కువ అభివృద్ధికి సూచిక ఆలస్యంగా వివాహాలు జరగడమనేది ఒకటి.

అదేవిధంగా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భారతదేశంలో ఉన్న మొదటి ఆరు అభివృద్ధి చెందినటువంటి జిల్లాల్లో ఒక జిల్లా. కానీ 18 సంవత్సరాలలోపు ఆడపిల్లలకు ఎక్కువగా వివాహాలు జరుగుతున్నటువంటి జిల్లా. అలాగే ఇంకా ఆడపిల్లలు అనే వివక్ష గురించి మాట్లాడుకోవాలంటే పుట్టిన దగ్గర్నుంచే, లింగనిర్ధారణ పరీక్షల నుంచే మొదలుపెట్టాలి. దేశంలో మనం గమనిస్తే ఏది ఎక్కువ అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రమని చెప్పకోబడుతోందో, వంజాబు, హరియాణ వంటి చోట్ల మనం చెప్పుకుంటున్న అభివృద్ధికి ఏవి నమూనా రాష్ట్రాలుగా ఉన్నాయో అక్కడ మహిళల సంఖ్య తక్కువగానూ, పురుషుల సంఖ్య ఎక్కువగానూ ఉంది. అక్కడ అబ్బాయిల సంఖ్యకు అమ్మాయిల సంఖ్యకు వివరీతమైన తేడా ఉంది. ఒక్క కేరళలో తప్ప, మిగతా రాష్ట్రాలలో స్త్రీ, పురుష నిష్పత్తిలో తేడాలున్నాయి. అసలు ఒక మనిషి ఎంత గొప్పవాడు అనేదానిని నిర్ణయించాలంటే అతనికి ఆడవాళ్ళ పట్ల ఏ అభిప్రాయం ఉందనేదాన్నిబట్టి నిర్ణయించాలని లెనిన్ చాలా అద్భుతంగా చెప్పారు. నికరమైన అభివృద్ధిని అంచనా వేయాలంటే అక్కడ మహిళలు ఏ స్థానంలో ఉన్నారనే దాన్ని బట్టి సులభంగా అంచనా వేయడానికి వీలుంటుంది. నేను ఎంత సేపైనా మాట్లాడగలను. కానీ ఇది స్వల్పకాలిక వ్యవధి. స్వల్పంగా, అల్పంగా మాట్లాడాలి కాబట్టి నేను తగ్గిస్తున్నాను.

అలాగే, అమ్మాయిల్లో రక్షణానత ఎక్కువగా ఉంటోంది. మీరు ఏ రూపంలో చూసినా ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం. అసలు ప్రకృతిలో బయోలాజికల్ గా మీరు చూసినట్లయితే మగపిల్లలకంటే ఆడపిల్లలకు పుట్టిన తరువాత తట్టుకోవడానికి ఎక్కువ శక్తి ఉంటుంది. మొత్తమ్మీద సగటు ఆయుఃప్రమాణం తీసుకున్నా మగవాళ్ళకన్నా ఆడవాళ్ళు ఎక్కువకాలం బ్రతుకుతారు. మహిళలకు పునరుత్పత్తి శక్తి అవసరం కాబట్టి, బిడ్డల్ని పెంచాల్సిన అవసరముంది కాబట్టి మగవాళ్ళకంటే ఎక్కువగా ఆరోగ్య పరిస్థితిని, శారీరకంగా ఆ రకమైన స్థాయిని ప్రకృతి అందించింది. ప్రకృతి అందించినటువంటి దానిని మనమేం చేయగలిగాము. మొత్తమ్మీద వాళ్ళను ఎక్కడికి తగ్గించాలో అక్కడికి తగ్గించడం జరిగింది. మహిళా సాధికారత అని అంటే ఏవో పథకాల ద్వారా చిన్న చిన్నవి అభివృద్ధి కావడం కాదు.

నేను ఈ మధ్య వియత్నాం వెళ్ళినప్పుడు చూస్తే ఆ దేశంలో మగవాళ్ళు లేరా అని అనిపిస్తుంది. మనల్ని విమానాశ్రయం దగ్గర రిసీవ్ చేసుకునే దగ్గర్నుంచి, కారు డ్రైవర్లు, బస్సు డ్రైవర్లుగా, షార్టులో ఉన్న ఉద్యోగులు, ఇలా ఏ రంగంలో చూసినా సరే మహిళలు పెద్దా, చిన్న అనే వయసు లేకుండా వివరీతంగా కనిపిస్తారు. మహిళా సాధికారత ఎప్పుడు సాధ్యమవుతుందంటే మహిళలు న్యాయమైన, చైతన్యవంతమైన చదువు చదువుకోవాలి. వాళ్ళు అన్ని

రంగాలలో మగవాళ్ళతో సమానంగా ఉండేటటువంటి రోజు ఒకటి రావాలి. అది కళ్ళ చూసినప్పుడు మాత్రమే మహిళా సాధికారత అనే మాటలకు విలువ ఉంటుంది. ఒక వందేళ్ళయితే మహిళలు పెరిగి, ఇంకొంతమంది శాసన పరిషత్తు సభ్యులుగా రారా ఏమిటి. ఆ మార్పును తప్పకుండా కాలమే తీసుకువస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కూడా బాగా అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రమని చెప్పకునే పరిస్థితిలో చాలా తక్కువ వయసులో బాలికా వివాహాలు జరగడాన్ని ఒక్కదానిని మనం సూచికగా తీసుకుంటే మహిళా సాధికారత ఎంత ఘోరమైన స్థితిలో ఉందో అర్థమవుతుంది.

సా.04.00

ఆడపిల్లల్ని పెంచడమనేది కల్చరల్ ఇష్యూ. ఆడపిల్లల్ని ఎలా పెంచుతున్నారు? మగవారితో సమానంగా పెంచడానికి ఏమైనా సిద్ధపడుతున్నారా? వారితో ఏ మాటలు మాట్లాడుతున్నారు? కాళ్లు ముందుకు పెట్టుకో, వెనక్కి పెట్టుకో, బట్టలు సరిగ్గా వేసుకో, సరిగ్గా కూర్చోవడం చేతకాదా, రేపాద్దన పెద్దదానివైతే ఎలా, రేపు అత్తగారింటికి వెళితే ఎలా అనే ఒక కల్చర్ వలన భారతదేశంలోని మహిళల విషయంలో ఏం న్యాయంగా లేదు. అందువల్ల చిన్న చిన్న వధకాలతో ఒరిగేదేమీ లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ విషయంలో మరొక అంశం కూడా చెప్పదలచుకున్నాను. సారాయి వలన, మగవారి నిర్లక్ష్యం, లెక్కలేనితనం వలన ఒంటరి మహిళల సంఖ్య పెరుగుతోంది. ఒంటరి మహిళలు తమ పిల్లల్ని పెంచేందుకు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కూరగాయల్ని ఇళ్లకు తీసుకువచ్చి అమ్మే ఆడవారిని ఎవరినైనా అడిగితే వారి పరిస్థితిని వివరిస్తారు. అటువంటి వారిని ఒక ఇరవై మందిని తీసుకుని విచారిస్తే వారిలో 80%మంది తమ భర్తలు తమని వదిలి వెళ్లారని లేదంటే చనిపోయారని, పిల్లల్ని పెంచేందుకు ఈ పనులు చేస్తున్నామని హృదయవిదారకంగా చెబుతారు. వారు రాత్రులు ఎక్కడ పడుకుంటారు, కాలకృత్యాలు ఎక్కడ తీర్చుకుంటారు, ఎన్ని గంటలకు నిద్ర లేస్తారు, మరలా బుట్ట నెత్తిన పెట్టుకుని ఎంతసేపు తిరుగుతారు, వడ్డీకి ఎక్కడ అప్పు తెస్తారు, ఎంత కడతారు అనే అంశాలను లెక్కలోకి తీసుకుంటే మహిళల పరిస్థితి అర్థమౌతుంది. గ్రామాలలోని మగవారు అసలు పనిచేయడం మానేసి సారాయి తాగి జల్సాలు చేస్తుంటే ఆడవారు గొడ్డుచాకిరి చేసి వారిని పోషిస్తూ, రాత్రులు వారిచే తన్నులు తిని బాధపడుతున్నారు. రాను రాను ఈ పరిస్థితి ఇంకా పెరుగుతూ ఉంది, దీనిని తీవ్రంగా ఖండించాల్సిన అవసరమున్నది.

నాకు తెలిసి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మహిళా సాధికారత, మహిళా శక్తి సారా వ్యతిరేక ఉద్యమం జరిగినప్పుడు కనిపించింది. ఆరోజు దానికి నేను ప్రత్యక్ష సాక్షిని. ఆ సారా వ్యతిరేక ఉద్యమం గురించి సీతమ్మ కథ పుస్తకం రాసినవాడిని. ఆరోజు మహిళలు ఏవిధంగా పోరాడారు, ఎలా మాట్లాడారనేది చూస్తే ఆ పరిస్థితి మనకు అవగతమవుతుంది. అప్పుడు బి.పి.ఆర్.విరల్ గారు ఫైనాన్స్ సెక్రటరీగా ఉన్నారు, మహిళలు సారా ఉద్యమం చేసేటప్పుడు ఆయన వచ్చి మీ అందరూ సారా వ్యతిరేకంగా ఇలా పోరాడితే మా బడ్జెట్ ఏమౌతుందన్నారు. బడ్జెట్ అంటే ఏమిటని ఒక మహిళ అడిగింది, బడ్జెట్ అంటే ఖర్చులు, ఆదాయం అని, ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం తగ్గిపోతుందని అన్నారు. అందుకు ఆ మహిళ స్పందిస్తూ, మరి మా ఇంటి బడ్జెట్ నంగతేమిటని అడిగింది. మా ఇంట్లో

వచ్చే ఆదాయం ఎంత, ఖర్చెంత అని అడిగింది. ఒక పోలీస్ వచ్చి సారా వ్యతిరేక ఉద్యమం అంటే చంపేస్తాను, తాటవోలుస్తాను అన్నాడు. అందుకు ఒక మహిళ స్పందిస్తూ, రోజూతన్నించుకుంటూనే ఉన్నాను, రోజూచుస్తూనే ఉన్నాను, ఈరోజు ప్రత్యేకంగా సీ దగ్గర నాకు పోయేదేముందని అంటే ఆ పోలీస్ తలదించుకుని ఏమీ సమాధానం చెప్పలేక వెళ్లిపోయాడు. అటువంటి మహా ఉద్యమాలైనా రావాలి, లేదంటే కల్పర్లో మార్పు రావాలి. మిగతా విషయాలన్ని అలా కట్టిపెట్టి బడిలో అయినా సరే వారికి ఇబ్బంది లేకుండా చూడాలి. వారికి న్యాప్ కిన్స్ ఇవ్వడానికి ఏం ఇబ్బంది? పాఠశాలల్లో ఉండే అమ్మాయిలకు న్యాప్ కిన్స్ సరఫరా చేయడానికి కూడా ఇబ్బందికరంగా ఉండే దౌర్భాగ్య స్థితిలో మనం ఉన్నామా, ఇచ్చే వాటిని ఎత్తేసి వాటి మీద జి.యస్.టి పెట్టి చావగొడతారా? ఎందుకు అటువంటి చిన్న చిన్న విషయాలను కూడా పట్టించుకోకుండా పోతున్నాము. కాబట్టి దానికి సంబంధించి ఇంకా కాంక్రీట్ గా మాట్లాడాలంటే మాట్లాడతాను, నేను ఆవేదనతో మాట్లాడుతున్నాను.

బాల కార్మికుల గురించి కూడా ఒకే నిమిషం మాట్లాడి సెలవు తీసుకుంటాను. ఈమధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రజాసాధికార సర్వే చేశారు. విద్యాశాఖ ఈ సమాచారాన్ని రిలీజ్ చేసింది. 15 సంవత్సరాలలోపు వయస్సున్న 9 లక్షల మంది పిల్లలు బడికి పోకుండా ఉన్నారని ఆ సర్వేలో తేలింది. బాలకార్మికుల గురించి శ్రీమతి శాంతాసిన్హా, కైలాష్ సత్యార్థి గారు చెప్పినా, మరొకరు చెప్పినా బాల కార్మికులు అంటే బడికి వెళ్లని వారందరూ బాలకార్మికులే అనేది ఒక నిర్వచనం. బడికి వెళ్లడం లేదంటే ఖాళీగా ఉండలేరు, ఏదో ఒకవనికే వెళతారు. బడికి వెళ్లనివారు ఎంతమంది ఉన్నారనే అంశాన్ని తేల్చినట్లయితే వారంతా బాలకార్మికుల కిందకే వస్తారు. బడికి వెళ్లే వయస్సు ఉన్నవారందరూ బడిలోనే ఉండాలనే చిన్న అంశం మీద నోబెల్ అవార్డులు తీసుకున్నవారున్నారు, శ్రీమతి శాంతాసిన్హా లాగ అద్భుతంగా కృషి చేసినవారున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నాకు తెలిసినంతవరకూ 2011 సెన్సెక్స్ కు ముందు బాలకార్మికులు ఎక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో ఒకటి. భారతదేశంలో అనాధపిల్లలు ఎక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విజయవాడ మొదటిస్థానంలో ఉన్నది. ఒక్క నమూనా కోసం నేను శాసనమండలి సభ్యులను ఆహ్వానిస్తున్నాను, నెల్లూరులో అనాధలుగా, బాలకార్మికులుగా ఉన్నవారి కోసం ఒక చైల్డ్ ఆశ్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశాము. 110మంది పిల్లలన్నారు. ఈ 110మంది పిల్లల మరియు గత ఐదారు సంవత్సరాల నుండి ఉన్న పిల్లలందరి చరిత్ర తీసుకుని ఒక స్టడీ చేసినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బాల కార్మికులు, దిక్కులేని పిల్లలు, అనాధలైన పిల్లలు, అనలు పిల్లల హక్కులకు సంబంధించి ఎంత దయసీయమైన స్థితి ఉన్నదనేది అద్దంలో చూసినట్లు చూడొచ్చు. కావాలంటే ఏ బాలకార్మిక పాఠశాలకైనా వెళ్లి చూడండి. అధ్యక్షా, మీకు మరొక విషయం కూడా చెబుతున్నాను, 15 సంవత్సరాల క్రితం ఒక పుస్తకం వచ్చింది. Myron Weiner అనే ఒక గొప్ప సామాజిక శాస్త్రవేత్త The Child and the State in India అనే పుస్తకం రాశారు. పిల్లలకు సంబంధించి అనలు భారతదేశం ఏమనుకుంటోంది. భారతీయులకు పిల్లల పట్ల, పిల్లల చదువుల పట్ల ఉన్న దృక్పథం ఏమిటి? దురదృష్టవశాత్తు భారతదేశంలో ఉండే మేధావులు, కార్మికులు, పార్టీలు, లెఫ్టె పార్టీలు అన్ని కూడా పిల్లలందరూ చదువుకోవాలి, చదువు అనేది అభివృద్ధికి అన్నింటికంటే కీలకమైన

ప్రాథమికమైన అంశమనేది అంగీకరించలేదు. ప్రపంచమంతా అంగీకరించిన సత్యాన్ని ఒక్క భారతదేశం మాత్రం అంగీకరించలేదు. It is an exception అని Myron Weiner తన పుస్తకంలో చెప్పారు. బాలకార్మికులుగా పనిచేయకపోతే వ్యవసాయం ఎలా చేస్తారని కొంతమంది, కశ్మీరులో బాలకార్మికులు తివా! అను నేయడం వల్లనే కదా మన తివా! లకు తక్కువ రేటు వస్తోంది, మన ఉత్పత్తులు పెరుగుతున్నాయి, దిగుమతులు పెరుగుతున్నాయనే అర్థశాస్త్రవేత్తలు, పేదవారి పిల్లలు పనిచేయక ఏం చేస్తారనే మాట్లాడే సామాజిక శాస్త్రవేత్తలుండే దేశం మనది. ఒక కల్పర్గానే పిల్లలకు సంబంధించినంత వరకు భారతదేశంలోని ప్రజలు మిగతా దేశాల ప్రజలందరూ ఆలోచించిన విధంగా ఆలోచించడం లేదనేది ఆ పుస్తకం సారాంశం కాబట్టి ఇప్పుడైనా చేయండి. పిల్లల సాధికారత గురించి మాట్లాడుతున్నారూ కాబట్టి చాలా చిన్న అంశాన్ని చెబుతున్నాను. 9 లక్షలమంది పిల్లలు బడిబయట ఉన్నారని అన్నారు, ఇంకా ఎక్కువమందే ఉండి ఉండవచ్చు కాని, ఇంతకంటే బాలలకు జరగాల్సిన అన్యాయమేమీ ఉండదు కాబట్టి ఈ 9 లక్షల మందిని బడికి తీసుకురావడానికి ఒక ప్రణాళికను రచించండి. పదివేలకోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ కేటాయిస్తున్నామంటున్నారు. వారిని బడికి తీసుకువచ్చి, గౌరవంగా చూసి, మర్యాదలు చేసి వారు చదువుకునే విధంగా చూడండి. అసలు విద్యావిధానం అంటే ఒక సాధారణ గిరిజన బాలిక 1వ తరగతి చదివే అమ్మాయి పలక తీసుకుని మొట్టమొదట బడికి రావాలంటే ఏ విధంగా మధనపడుతోందో ఎంత సామాజిక దూరాన్ని బడికి, ఇంటికి మధ్య అనుభవిస్తోందో దానిని పరిగణనలోకి తీసుకునే విధంగా విద్యావిధానం ఉండాలి. అలాకాకుండా ఐపీఎస్లుగా, ఐపీఎస్లుగా ఎంతమంది సెలెక్ట్ అవుతారని, ఈ ర్యాంకులు ఎలా వచ్చాయి, ఆ ర్యాంకులు ఎలా వచ్చాయనే లెక్కలతో విద్యారంగాన్ని లెక్కవేయడం వలన భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి చెందినప్పటికీ, ప్రాథమిక, మాధ్యమిక పాఠశాల విద్యలో 25వ స్థానంలో ఉన్నది. దీనిని బ్రేక్ చేయకుండా మీరు పిల్లల హక్కుల గురించి మాట్లాడలేరు, మాట్లాడకూడదని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ.పి.వి.ఎన్.మాధవ్: అధ్యక్షా, మహిళా సాధికారత, మహిళాభ్యుదయం అనే మాటలు మనం తరచూ వింటూనే ఉన్నాము. అన్ని ప్రాంతాలలో అన్ని ప్రభుత్వాలు వీటికోసమే పాటుపడుతున్నాయని అంటున్నారు, అన్ని పార్టీల మేనిఫెస్టోలో కూడా వీరికి పెద్దపీట వేస్తూ మాట్లాడడం జరిగింది. అయితే వాస్తవంలో ఇది ఎక్కడా జరగలేదనేది నగ్నసత్యం. ఎందుకంటే బయట మాటలు ఎన్ని మాట్లాడినా, ఎక్కడా కూడా ఏ ప్రభుత్వాలు కాని, ఏ పార్టీలు చట్ట సభలలో వారికి ఇవ్వవలసినన్ని స్థానాలు కల్పించకుండా చేయడం మనం చూస్తూనే ఉన్నాము.

సా.04.10

అధ్యక్షా, దీనికి అతి ముఖ్యంగా మహిళలలో చైతన్యం వచ్చి వాళ్లు పోటీ తత్వంతో ముందుకు రావాలి. ముఖ్యంగా పంచాయితీలలో, ఇంకా అనేక చోట్ల 50% అవకాశాన్ని కల్పించినా కూడా మొగుడు చాటు పెళ్లాలూగా ఉంటున్నారే తప్ప, నిజంగా చాలా తక్కువ శాతం మంది ముందుకు వచ్చారు. వారు అక్కడ కూడా వివక్షతకు గురవుతూ, ఇచ్చిన అవకాశాల్ని కూడా వినియోగించుకోవడంలో కూడా మగవాళ్ల ఆధిపత్యం కొనసాగుతోంది.

దానిని బ్రేక్ చేసి మహిళలు ముందుకు వెళ్లాలి. మగవారి సహాయం తీసుకున్నప్పటికీ, తనంతట తాను నిర్ణయాలు తీసుకుని మహిళలు ముందుకు వెళ్లేందుకు ఒక అవకాశాన్ని ఇవ్వాలి. అప్పుడే మహిళా సాధికారత సాధ్యం అవుతుంది. అనేక చోట్ల సర్పంచులుగా, ఎంపీటీసీలుగా, జడ్పీటీసీలుగా ఉన్నా కూడా ఇదే పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాము. దాని కారణంగా మహిళా సాధికారత సాధ్యం కాలేదు. తప్పనిసరిగా మహిళలలో చైతన్యం రావాలి.

అధ్యక్షా, నిన్ననే హైదరాబాదులో ఒక అద్భుతమైన సమ్మిట్ జరిగింది. **International women entrepreneur summit** కి ఇవాంకా ట్రంప్ రావడం జరిగింది. ఆవిడతోపాటు దేశ విదేశాలలో ఉండే అనేకమంది ఎంటర్ప్రెన్యూర్స్ వచ్చారు. వారందరూ కూడా మహిళలకు మార్గదర్శకులు. వారు స్వయంగా పరిశ్రమలు స్థాపించి అందరికీ మార్గదర్శకంగా నిలిచారు. అలాగే ఉమెన్ పార్లమెంట్ సమ్మిట్ అయిన తరువాత అమరావతి డిక్లరేషన్ చేస్తున్నాము. ఉమెన్ పార్లమెంట్ సమ్మిట్లో కూడా అనేక విషయాలు మనం ఆలోచించడం జరిగింది. వాటన్నింటినీ క్రోడీకరిస్తూ చేసిన అమరావతి డిక్లరేషన్ ఒక అద్భుతమైన విషయం. ఆ విధంగా మహిళా సాధికారతవైపు మహిళా స్వయం సమృద్ధి సాధించి ముందుకు వెళ్లడానికి ఇవి బాగా దోహదపడతాయి. అయితే అనేక రకాల లోటుపాట్లు మనకు కనిపిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా మహిళల వల్ల వివక్షత ఇప్పటికీ కొనసాగుతోంది. వారి పైన దాడులు జరగడం, ఇంకా అనేక రకాల విషయాలు మనకు కనిపిస్తున్నాయి. అయితే రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో మహిళా పోలీసు స్టేషన్లు ఉన్నాయి. అయితే మహిళా పోలీసు స్టేషన్ల పరిస్థితి అత్యంత దయసీయంగా ఉందనేది వాస్తవం. విశాఖపట్టణంలో మా కమిషనరేట్ బిల్డింగులో ఒక చిన్న గదిలో నడిపిస్తున్నారు. అది బయట ఎవరికీ కనిపించదు. ఆ గదిలోకి వెళ్లాలంటే అత్యంత కష్టంగా ఉంటుంది. అనేక ప్రాంతాలలో ఈ మహిళా పోలీసు స్టేషన్లు, పురుషుల పోలీసు స్టేషన్ల పక్కనే ఉండడం, చాలా చిన్న రూములు ఉండడం, టాయ్లెట్స్ కూడా లేకపోవడంతో పరిస్థితి దయసీయంగా ఉంటోంది. ఈవిధంగా అనేక రకాల వివక్షతలకు గురికావడం వల్ల మహిళలు ధైర్యంగా అక్కడకు వెళ్లి మాట్లాడే పరిస్థితి లేదు. అయితే మహిళలకు సహాయం చేసే మహిళా సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి. తప్పకుండా వాటిని బలోపేతం చేయాల్సి ఉంది. నిధులు కేటాయించి, వాటిని పెంపొందించాల్సిన అవసరం ఉంది. గతంలో ఎస్పీ రామారావు గారు కొత్త కొత్తగా మహిళల పేర్లు పెట్టి చేసేవారు. ఈ రక్షిత కేంద్రాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని చట్టబద్ధంగా ఏర్పాటు చేయాలి. దీనితోబాటు వుమెన్ అండ్ చైల్డ్ హోమ్స్ ఏర్పాటు చేయాలి. మా ప్రాంతంలో అయితే చైల్డ్ హోమ్ బ్రహ్మాండంగా నిర్మించడం జరిగింది. అలాగే మూడు మహిళా వసతి గృహాలను కూడా నిర్మించడం జరిగింది. నిరాదరణకు గురైన సుమారు 800 మంది మహిళలు ఆ గృహాలలో ఉంటున్నారు. ఇటువంటి గృహాలు అనేక చోట్ల ఉన్నాయి. అయితే వీటిలో జనాభా పెరిగిపోయింది. విశాఖపట్టణంలో ఉన్న మూడు వసతి గృహాలలో కూడా కెపాసిటీకి మించి అంటే వాటి కెపాసిటీ 150మంది అయితే 250 నుంచి 300 మంది వరుకు ఉండడం వల్ల అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతూ ఉన్నారు. మేము వెళ్లి చూస్తే అక్కడ మ్యాట్రస్ లేదా వార్డెన్స్ గా పనిచేస్తున్న మహిళలు అత్యంత దారుణమైన పరిస్థితిలో ఉంటున్నారు. వారు ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. కడుపు

చించుకుంటే కాళ్ల మీద వడుతుంది అన్నట్లుగా ఉంది అక్కడ పరిస్థితి. అక్కడ ఉండే అధికారులు కొందరు ఆ పరిస్థితిని ఆసరాగా తీసుకుని ఎక్కువ మంది అయ్యారని పంపించేస్తున్నారు. తప్పనిసరిగా మహిళా వసతి గృహాలను బలోపేతం చేయడంతో బాటు వాటి సంఖ్యను పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, భారతదేశం, కుటుంబం వ్యవస్థ గల దేశం ఈరోజు ప్రపంచంలో భారతదేశం ఆర్థికంగా మనగలుగుతుంది. వృద్ధాశ్రమాలు, జువైనల్ హామ్స్ తక్కువ ఉండడానికి కారణం కుటుంబం. అయితే ఆ కుటుంబవ్యవస్థను పరిరక్షించాల్సిన అవసరం కూడా ఉంది. నేటి తరానికి కుటుంబం విలువలు తెలియజేయాల్సిన అవసరం ఉంది. కుటుంబంలో కలిసి బ్రతకడం, కలిసి కష్టనష్టాలు బేరీజు వేసుకుని ముందుకు వెళ్లాలని ఇప్పటి పిల్లలకు తెలియజేయాలి. కుటుంబాన్ని నడిపించేది మహిళ. తప్పనిసరిగా కుటుంబ ప్రబోధన్ అనే వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసి అన్ని పాఠశాలల్లోనూ కుటుంబ విలువలను గురించి తప్పనిసరిగా చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. అలాగే సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల మేరకు కేంద్రప్రభుత్వం ట్రిపుల్ తలాఖ్ ని రద్దు చేసి ప్రయత్నం చేస్తోంది. దీని కారణంగా మహిళల్లో చైతన్యం రావడం జరిగింది. మైనారిటీ మహిళల హక్కులు కాపాడడానికి అవకాశం కలిగింది.

అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయమేమంటే, మహిళలకు సంబంధించిన న్యూట్రీషన్ విషయంలో కూడా తప్పనిసరిగా కొంతమేరకు చర్యలు తీసుకోవాల్సి ఉంది. హిమోగ్లోబిన్ శాతం 12%గా ఎక్కువ ఉన్న మహిళల్ని గుర్తించి మహిళల్లో రక్తదానం చేసి క్యాంపుల్ని ఏర్పాటు చేసి, అటువంటి మహిళల్ని ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరం ఉంది. తద్వారా అందరిలో కూడా చైతన్యం వస్తుంది. పాఠశాలకు వెళ్లే బాలికల్లో రక్తహీనతను తగ్గించేందుకు తగిన ఆహారం వారికి అందించాలి. మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో తప్పనిసరిగా బాలికలకు సంబంధించి ప్రత్యేకంగా మెనూని యాడ్ చేసి, బెల్లంతో తయారు చేసి ఆహారాన్ని వాళ్లకు ఇవ్వడం ద్వారా రక్తహీనత తగ్గే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధమైన ప్రయత్నం చేయాలి. అలాగే కేంద్రం బేటీ బచావో, బేటీ వడావో అని ఒక ఉద్యమాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. దానిలో భాగంగా సుకన్య సమృద్ధి యోజన అనే ఒక అద్భుతమైన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. వది సంవత్సరాలు లోపున్న ప్రతి అమ్మాయి ఈ పథకంలో చేరవచ్చు. 18 సంవత్సరాలు దాటిన తరువాత 6 నుంచి 8 లక్షలు వారికి వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఇటువంటి అద్భుతమైన పథకాలను మనం ప్రచారం చేసి ముందుకు తీసుకువెళ్లాల్సిన అవసరం ఉందని కోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, భారత రాజ్యాంగ నిర్మాత డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ గారు రాజ్యాంగంలో అందరికీ సమాన అవకాశాలు కల్పించారు. అలాగే మహిళలు మన దేశంలో 48%మంది ఉన్నారు. మహిళలతో పోల్చుకుంటే, పురుషులు ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. అసలు మహిళలు ఉంటేనే కదా మనం మహిళా సాధికారత గురించి మాట్లాడుకునేది. 1000 మంది బాలురు జన్మిస్తే, 939మంది బాలికలు మాత్రమే పుడుతున్నారు. భ్రూణ హత్యలు ఇప్పటికీ జరుగుతున్నాయి. ఈ ఆధునిక కాలంలో కూడా చాలా ఆసుపత్రులలో ముందుగానే అమ్మాయి పుడుతుందని తెలుసుకుని చంపేయడం జరుగుతోంది. దానిని నివారించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఎవరైనా

సమాజంలో అభివృద్ధి చెందాలంటే, ముఖ్యంగా మహిళా సాధికారత సాధించాలంటే, ఖచ్చితంగా అది విద్య ద్వారానే సాధ్యమవుతుంది. అలాగే కేరళలో అక్షరాస్యతా శాతం 94% ఉంటే 92% మహిళలు అక్షరాస్యులు. అలాగే తమిళనాడులో అక్షరాస్యతా శాతం 80% ఉంటే 74% మహిళలు అక్షరాస్యులు. కర్ణాటకలో అక్షరాస్యతా శాతం 75% ఉంటే 68% మహిళలు అక్షరాస్యులుగా ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యతా శాతం 67% ఉంటే 59% మాత్రమే మహిళలు అక్షరాస్యులుగా ఉన్నారు. అందువల్ల విద్యారంగంలో మన రాష్ట్రం వెనుకబడి ఉంది కాబట్టి విద్యను నూటికి నూరు శాతం మహిళలు సాధించినప్పడే మహిళా సాధికారత సాధ్యమవుతుంది. అందుకొరకు కె.జి నుంచి పి.జి వరకు మహిళా విద్యార్థులకు, బాలికలకు ఉచిత విద్యను అందించాల్సిన ఆవశ్యకత ఉందని, అలాంటి నిర్ణయం ఈరోజు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకించి ఉద్యోగ అవకాశాల్లో కూడా 1999-2000 సంవత్సరాల మధ్య 26% మహిళలు ఉంటే, అది ఈరోజుకి ఇంకా తగ్గింది. కేవలం 22% మాత్రమే ఉంది. అలాగే ఉద్యోగాలలో కూడా అన్ని రంగాలలో వారికి కూడా అవకాశం, ప్రైవేటు రంగాలలో కూడా మహిళలను ప్రోత్సహించాల్సిన ఆవశ్యకత ఉంది. సమాన హక్కుల విషయానికి వస్తే, ఆస్తి హక్కు కల్పించారు. కుటుంబంలో మహిళ ఆర్థికంగా అభివృద్ధి సాధిస్తే, కుటుంబం అంతా బాగుపడుతుంది. అందులో భాగంగానే సుప్రీంకోర్టు ఆదేశానుసారం 2005లో మహిళలకు ఆస్తిహక్కును కల్పిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది.

అధ్యక్షా, నిన్న సాయంత్రం నేను ఇక్కడ నుండి విజయవాడ ఆఫీసుకి వెళితే ఈరోజు ఈ సమస్యపైన చర్చ ఉందని తెలుసుకొని, గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి మండల రామచంద్రాపురం నుంచి రామిరెడ్డిగారు కూతురునని ఒకావిడ వచ్చారు. వాళ్లు నలుగురు ఆడపిల్లలు. 10 ఎకరాల పొలం ఉన్నది. ఆ అమ్మాయి ఇంటర్కాస్ట్ మ్యారేజీ చేసుకుందని ఇంట్లో నుండి బయటకు పంపించారు. భర్త చనిపోయాడు. ఇద్దరు పిల్లలు. ఉన్నటువంటి ఆస్తి అంతా కూడా ఇంటర్కాస్ట్ మ్యారేజీ చేసుకుని బయటకు వెళ్లారని ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రులు వేరొక కూతురి భర్త పేరు మీద రాసిచ్చేశారు. ఆస్తి పై హక్కు నాకు లేదు, మా అమ్మా నాన్నకు నలుగురు ఆడపిల్లలం, నేనిప్పుడు ఆత్మహత్య చేసుకోవడం తప్ప నాకు వేరే దారేమీ లేదు అంటున్నది. ఇలాంటి సంఘటనలు మన రాష్ట్రంలో, దేశంలో చాలా ఉన్నాయి. ఇలాంటి వాళ్ల కోసం కూడా ప్రత్యేకమైన చట్టాలను తీసుకురావాల్సిన ఆవశ్యకత కూడా ఉంది. అలాగే వార్డు మెంబర్ నుండి రాష్ట్రపతి భవన్ వరకు మహిళలు ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎన్నికైన సందర్భం కూడా ఉంది. అందులో భాగంగానే ఇప్పుడు 33 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించారు. 1952లో ఇద్దరు ఎం.పి.లు ఉన్నారు. ప్రస్తుతం లోక్ సభలో 64 మంది ఉన్నారు. మనకు 58 మంది ఉన్న ఈ సభలో ఐదుగురు మహిళా శాసనపరిషత్ సభ్యులు ఉన్నారు. వారికి కూడా ప్రత్యేక అభినందనలు. ఈ సంఖ్య కూడా పెరగాల్సిన ఆవశ్యకత కూడా ఉంది.

సా.04.20

అధ్యక్షా, ఎంతమంది ఉన్నారనేది లెక్క తేలేదు. శిశువు పుట్టినప్పటి నుంచే ఒక ట్రాక్ రికార్డు ఉంటుంది. ఆ శిశువు పుట్టినప్పటి నుంచి ఏ తరగతిలో చేరుతున్నారు, పెళ్ళి ఎప్పుడువుతోంది. ఉద్యోగం సంపాదిస్తున్నారా, లేదా, అనే వివరాలన్నీ కూడా ఐసిడిఎస్ నుంచి మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖ నుంచి మొదలు పెట్టాలని తమ ద్వారా

కోరుతున్నాను. నిన్న స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ సమావేశం జరిగినప్పుడు కూడా చెప్పాను. ఇవన్నీ కలిపితే లెక్క తేలదు. ఐ.సి.డి.ఎస్. వారి దగ్గర ఒక లెక్క ఉంటుంది, కమిషన్, విద్యాశాఖ దగ్గర ఒక లెక్క ఉంటుంది, ఇంటర్నెట్ యల్ ఎడ్యుకేషన్ వారి దగ్గర ఒక లెక్క ఉంటుంది. అలాగే, బాలల హక్కుల గురించి కూడా మనం చూస్తున్నాం. విదేశాలలోను, చాలా అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో కూడా పరిస్థితులు వేరుగా ఉంటున్నాయి. పిల్లల అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా వారు సిలబస్ను రూపొందిస్తారు. వాళ్ళు బాలల హక్కులను కూడా పరిరక్షించుకుంటారు. ఇక్కడ అలా కాకుండా మన అభిప్రాయాల ప్రకారంగా వారిని నడుచుకోమంటున్నాము. అలా కాకుండా, 70 యేళ్ళ స్వాతంత్ర్యం తరువాత కూడా 10వ తరగతి అమ్మాయిలు కటిక నేల మీద కూర్చుని పరీక్షలు వ్రాసే పరిస్థితి నేటికీ ఉంది. బాలికల డ్రెస్సులకు సంబంధించి సైజుమాలు కాకుండా, స్కర్టు ఇస్తున్నారు. ఆ డ్రెస్సులు కూడా వారికి సరైన సమయంలో రావడం లేదు. కాబట్టి, పాఠశాల స్థాయి నుంచే బాలబాలికలకు ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించేటట్లుగా, సిలబస్లో మార్పులు తీసుకురావలసిన అవసరం, ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, మహిళా పార్లమెంటు సదస్సు సందర్భంగా చేసే డిక్లరేషన్లో రిజర్వేషన్లు అంటే - చట్టసభలలో ఉండే రిజర్వేషన్లు కాకుండా, నిర్బంధ ఉచిత విద్యను కేజి టు పిజి వరకు ఇచ్చే అవకాశాన్ని కూడా కల్పించాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, మహిళా సాధికారత అనే దానికి సంబంధించి చాలా మంది సభ్యులందరూ మాట్లాడారు. చాలా మంచి విలువైన విషయాలు చెప్పారు. ఈ సందర్భంగా మన రాష్ట్రంలో మహిళా కమిషన్ను వేయడమే కాకుండా, ఆ కమిషన్ పనిచేయడం, తద్వారా కొన్ని కొన్ని సంఘటనలను వాళ్ళు పరిష్కరిస్తూ ముందుకు వెళుతున్నారు. ఈ సందర్భంగా వారిని కూడా అభినందించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధానంగా మన రాష్ట్రంలో దాదాపు కోటి మంది డ్వాక్రా మహిళలు ఉన్నారు. ఎందుకంటే, వచ్చిన విషయాలనే చెప్పడం కాకుండా, క్రొత్త విషయాలను సభ దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, 2012 నుంచి డ్వాక్రా మహిళలకు జీరో శాతం ఇంట్రెస్ట్ను అమలుచేస్తూ, ఆనాటి రాష్ట్రప్రభుత్వం తీర్మానం చేసింది. దాని అమలు విషయానికి వస్తే ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, 2015 వరకు అమలు చేశారు. ఆ తరువాత వచ్చిన క్రమంలో జీరో శాతం ఇంట్రెస్ట్తో డ్వాక్రా మహిళలకు ఇచ్చే ఋణాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, అవి మూడు నెలలకు ఒకసారి రీయింబర్స్మెంట్ చేయడం అనేది అనేక ప్రాంతాలలో జరగడం లేదు. సంద్యాలలో మాత్రం పూర్తిస్థాయిలో అయినట్లుగా తెలుస్తోంది. ఈ ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తిస్థాయిలో నిలుపుకోవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పి, నేను ఈ సందర్భంగా ముక్కునూటిగా అభిప్రాయపడుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మహిళలకు సంబంధించి ప్రతి ఫోలీన్ స్టేషన్లో ఒక మహిళా సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ను అపాయింట్ చేస్తాము అని చెప్పారు. అది ఇంతవరకు అమలు కాలేదు. అలాగే, ఫోలీను హెల్ప్ సెంటర్లు కూడా పెడతామని చెప్పారు. అవి కూడా ఇంతవరకు అమలు కాలేదు. వాటిని ఫుల్ ఫిల్ చేస్తే, దేశంలోనే కాకుండా, మరికొన్ని దేశాలకు కూడా ఈ రాష్ట్రం ఆదర్శవంతంగా నిలుస్తుందని చెప్పి ఈ మహిళా సాధికారక స్వల్ప చర్చలో నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

చాలామంది పెద్దలు చాలా సీరియస్ విషయాలను చెప్పారు. వీటన్నింటికి సంబంధించి మహిళలు అణచివేతకు గురికావడం, ఉద్యోగ భారంతోపాటు, సంసార భారాన్ని కూడా తమ నెత్తినే వేసుకుంటున్నారు.

అధ్యక్షా, ఈ రోజుకి కొంతమంది నష్టపోవడానికి కారణం మనకున్న ఆదాయాన్ని అన్ని అవసరాల రీత్యా మధ్యం మీద ఆధారపడుతున్న ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఈ బెల్టు షాపు వల్ల తీవ్రమైన పరిస్థితులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. బెల్టు షాపులను రద్దు చేసినా సరే, లిక్కర్ బాటిల్స్ అమ్మే ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇందుకోసం అక్కడక్కడా మహిళలు ఉద్యమించి, పాఠశాలలకు మరియు దేవాలయాలకు ఎదురుగా బెల్టుషాపులు ఉంటే, వాటిని తొలగించడానికి ధర్మాలు చేశారు. తిరుపతిలోని కొర్లకుంటలో ఒక పాఠశాలకు నూరు గజాల దూరంలో ఒకబెల్టు షాపును తీసివేయడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తే, నాతోబాటు వచ్చిన మహిళలను కూడా తీవ్రంగా కొట్టడానికి చేసిన ప్రయత్నాలు కూడా జరిగాయి. ఈ ప్రభుత్వం వీటన్నింటిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. సమాజంలోని ఒక ప్లేస్ లో 10 మంది చేత ఆ బెల్టు షాపులకు వ్యతిరేకంగా ధర్మాలు చేయించినా కూడా అది సమాజం మీద తీవ్రమైన ప్రభావం వడుతుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇదే సందర్భంగా మహిళలకు సంబంధించిన చాలా విషయాలు తెలియజేస్తాను. ఒక కుటుంబంలో కొడుకు, కూతురు ఉంటే కూతుర్లు ఉన్న ఇల్లే చాలా భద్రత ఉందని, ముసలి వాళ్ళకు ఇంతో, అంతో బువ్వ పెడుతున్నారంటే, ఆ ఆడబిడ్డలు వల్ల మాత్రమే, మగపిల్లలు ఎక్కడికో వెళ్ళిపోతున్నారనేది వాస్తవంగా మేమయితే చూస్తున్నాం. ఇక పిల్లలకు సంబంధించిన విషయానికి చూసినట్లయితే, బాలురు, బాలికలు, బాలింతలు షాష్టికాహార లోవంతో ఎక్కువగా బాధపడుతున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కువ భాగం అంటే 40 శాతం చిన్నారులు, అంటే 14 యేళ్ళ లోపు వయసుండే అత్యధిక జనాభా కలిగిన రాష్ట్రం మరియు దేశం కూడా మన దేశమే. దాదాపుగా 40 శాతం షాష్టికాహార లోవంతో బాధపడుతున్న బాలబాలికలు ఉంటున్న నేపథ్యాన్ని ఒకసారి గమనించాలి. మధ్యాహ్నం భోజన వధకం ద్వారా ఇచ్చే షాష్టికాహారం అంగన వాడీ కేంద్రాల ద్వారా ఇచ్చే సమయంలో బాగానే ఉంది కాని ఆ వధకం స్వచ్ఛద సంస్థల చేతులలోకి వెళ్ళిన తరువాత అది సీరు కారుతోంది. అంగనవాడీ కేంద్రాలు ఉన్నంతవరకు బాగానే ఉన్నది. ఈనాడు ఆ కేంద్రాలు నిధుల కొరత వలనో ఏమో కొన్ని ప్రాంతాలలో సక్రమంగా అమలు కావడం లేదు కాబట్టి, వాటిని కూడా పూర్తిస్థాయిలో సమర్థవంతంగా పనిచేసేలా ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలని ఈ సందర్భంగా నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇదే సందర్భంలో చిట్టబివరగా ఒక మాట చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. 14 సంవత్సరముల లోపు ఉండే కొంత మంది బాలబాలికలు ఈనాడు తెల్లారి నిద్రలేవగానే చెత్తకుండీల దగ్గర పత్రికలు ఏరుకుంటూ కనబడతారు. అనేక టీ కొట్లలో టీ సర్ఫరా చేస్తూ ఉంటారు. బాలకార్మికులను కళ్ళతో చూసిన ప్రతి ఒక్కరు ఉద్యోగులు, రాజకీయ నాయకులు కాసి, ప్రజాప్రతినిధులు కాసి, బాలకార్మికులను నిర్మూలించే ప్రయత్నం ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ దేశంలో మరింత ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సందర్భంగా అభిప్రాయపడుతూ, మహిళలకు ఇవ్వవలసిన

రక్షణ, హక్కులు, రాయితీలు, చట్టసభలలో వారి ప్రాతినిధ్యం పెంపొందించడం కోసం ఇంకా ప్రయత్నాలు చేయాలి. ఒకవేళ ఉద్యోగస్తులలో మహిళా సంఖ్య పెరుగుతుందనుకుంటే, అది కూడా కేవలం ఉపాధ్యాయ పోస్టులలో మాత్రం 60 శాతం వరకు మహిళలు ముందుకు రాగలిగారు. మిగిలిన వృత్తులలో మాత్రం వెనుకబాటులోనే ఉన్నారు. ప్రధానంగా విద్యను అందుకోలేక, ఆడబిడ్డలకు విద్యను అందించలేక, కార్పొరేట్ విద్యను అందించలేక, ఈ విద్యకు దూరమవుతున్న ప్రత్యేక పరిస్థితులను కూడా గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ దేశంలో కొఠారి కమిషన్ చెప్పినట్లుగా, పూర్తిగా కామన్ స్కూల్ విధానం తీసుకురావడమే కాకుండా, సంపూర్ణంగా 14 సంవత్సరముల వరకు ఉచిత నిర్బంధ విద్యను అమలుచేస్తే, శాశ్వత పరిష్కారం వస్తుందని చెప్పి నేను అభిప్రాయపడుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ గునపాటి దీపక్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మొన్న మా జిల్లాలో చాలా మంది అధికారులు మాట్లాడడం జరిగింది. అంగన్ వాడీ కేంద్రాలలో ఉండే వారు క్వాలిఫైడ్ కాదు, కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్నాయనే వార్తలు వచ్చాయి. వారికి ఒక చిన్న ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రాం లాగా పెడితే, ఇంకా బెటర్ సర్వీస్ ఇవ్వగలుగుతామని రిక్వెస్టు చేశారు. ఈ విషయాన్ని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఒక్క నిముషం.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఒక్క నిముషం కాదు. ఇప్పటికే మహిళా సాధికారత పైన దాదాపు 35 నిముషాల పాటు సభ్యులు మాట్లాడారు. ఇప్పటికి 41 నిముషం తీసుకున్నారు.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఒక్క నిముషమే మాట్లాడతాను, అవకాశం ఇవ్వండి. ఇప్పటికే సభ్యులు చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. ఎవరూ మాట్లాడనటువంటి విషయాన్ని తమ ద్వారా ప్రస్తావిస్తాను. ఎందుకంటే - "ఆడపిల్లలను పుట్టనివ్వండి, ఎదగనివ్వండి, చదవనివ్వండి" అనే స్లోగన్ ను మనం కనుక నిజం చేస్తే, నిజంగా సాధికారత సాధ్యపడుతుంది. అదే సందర్భంలో ఈ రోజు ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలోనే బాలల సదనాలు, సీవా సదనాలు, వయో వృద్ధుల మహిళా సదనాలు, కళాశాల సదనాలు, వర్కింగ్ ఉమెన్ హాస్టల్స్, ఉజ్వల హోమ్స్ ఈవిధంగా రకరకాలైన సదనాలను పెట్టడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, నేను ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కమిటీలో సభ్యుడిగా ఉండి, దాదాపు 9 జిల్లాలలో పీటన్సింటిని పరిశీలించిన చోట మేము ప్రధానంగా గమనించింది ఏమిటంటే, అక్కడ సిబ్బంది కొరత చాలా తీవ్రంగా ఉంది. నూపర్ వైజర్లు ఒక్కో చోట రెండు సదనాలకు కలిపి ఒకరు ఉంటున్నారు. క్లరికల్ సిబ్బంది, అటెండర్లు, వాచ్ మెన్లు ఉండరు. కుకింగ్ సిబ్బందిలో కూడా ముగ్గురు ఉండవలసి వస్తే, ఒకళ్ళో, ఇద్దరో ఉంటారు. ఇక మౌలిక వసతులకు సంబంధించి భవనాల మరమ్మత్తులు ఉండవు. విద్యుత్తు సదుపాయం కూడా సక్రమంగా ఉండే పరిస్థితి లేదు.

అక్కడ మంచాలు, మరుగుదొడ్లు వరిశుభ్రంగా ఉండవు. నీటి వనతి కూడా అరకొరగా ఉంటున్న వరిస్థితిని గమనించాము. అలాగే, ప్రహారీ గోడలు కూడా లేవు.

అధ్యక్షా, నేను డిబేట్ చేయకుండా వాస్తవమైన విషయాలను తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. క్రొత్త పనులు చేసినా, చేయకపోయినా ఇటువంటి వాటిపై దృష్టిపెట్టి, ఉన్నవాటిని సమర్థవంతంగా నిర్వహించగలిగితే, కొంతవరకు రక్షణ ఉంటుంది. వాటిని చేయగలుగుతామనేటటువంటి విషయాన్ని తమ ద్వారా ఈ సభకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా చాలా విషయాలు ఉన్నాయి కానీ, ప్రత్యేకంగా ఈ విషయాలను సభ ద్వారా తెలియజేయాలని అనుకున్నాను. నేను చెప్పిన విషయాలను గౌరవ మంత్రిగారు, ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డొక్టర్ మాణిక్య వరప్రసాద్: అధ్యక్షా, ఒక్క విషయం మాట్లాడి కూర్చుంటాను. సభలో మగవాళ్ళు ఆడవారి సమస్యలపట్ల చాలా బాగా మాట్లాడారు. ఎంత బాగా మాట్లాడారంటే, ఈ హౌస్ స్పిరిట్ మొత్తం రాష్ట్రంలోనూ, దేశంలోనూ వ్యాపించాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. జంబలకడి వంబ సినిమాలో లాగా ఆడవారి బాధలన్నీ మగవాళ్ళు వడ్డట్లుగా ఈనాడు సభలో ఉన్న సభ్యులు ప్రత్యక్షంగా చూపించారు. అంటే ఆడవారి బాధలను అర్థం చేసుకునే స్పిరిట్ you should expand to the State and Nation. That is my request sir.

సా.04.30

శ్రీమత పరిటాల సునీత: అధ్యక్షా, మహిళా సాధికారత, మహిళా సంక్షేమం, మరియు అమరావతి డిక్లరేషన్ మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించిన గౌరవ శాసనమండలి చైర్మన్ గారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మహిళా సాధికారత గురించి గౌరవ సభ్యులు చాలామంది మాట్లాడారు. మహిళలకు సపోర్ట్ గా మాట్లాడుతున్న అన్నలందరికీ ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. పమిడి శమంతకమణిగారు, పోతుల సునీతగారు, గుమ్మడి సంధ్యారాణిగారు, అంగూరి లక్ష్మీ శివ కుమారిగారు, కలిదిండి రవికిరణ్ వర్మగారు, రాము సుర్యారావుగారు, విటవు బాలాసుబ్రహ్మణ్యంగారు, పి.వి.ఎన్.మాధవ్ గారు, కత్తి నరసింహా రెడ్డిగారు, శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు, బొడ్డు నాగేశ్వరరావుగారు, డొక్టర్ మాణిక్య వర ప్రసాద్ గారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

మొదటి నుంచి మహిళలకు పెద్ద పీట వేస్తున్న ప్రభుత్వం ఏదైనా ఉందంటే అది మా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అని చెప్పవచ్చు. దేశంలోనే మొట్టమొదటిగా మహిళలకు ఆస్తిలో సమాన హక్కు కల్పించిన గొప్ప నాయకుడు కీర్తిశేషులు నందమూరి తారక రామారావు గారు. ఆ తరువాత స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలలో మహిళలకు రిజర్వేషన్ కల్పించిన ఘనత కూడా కీర్తిశేషులు నందమూరి తారక రామారావుగారిదే. వారు ఆనాడు తిరువతిలో మహిళల కొరకు ప్రత్యేకంగా విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించిన గొప్ప నాయకుడు. ఈ మహాసియుని స్ఫూర్తితో మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు మరిన్ని సంస్కరణలను తీసుకువచ్చారు. పురుషులతో సమానంగా స్త్రీలు అన్ని రంగాలలో రాణించగలరని నమ్మి విద్య, ఉద్యోగాలలో 33శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించారు. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా

చంద్రబాబునాయుడుగారు పేద మహిళలతో డ్వాక్రా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయించారు. మహిళలను ఆర్.టి.సి కండ్లక్లర్లుగా నియమించిన ఘనత కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారికే దక్కుతుంది. మహిళా మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్న నేను నా జీవితంలో ఎన్నో ఒడిదుడుకులను ఎదుర్కొన్నాను. చిన్న వయస్సులోనే భర్తను కోల్పోయి చాలా ఇబ్బందులలో ఉంటే ఆరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు మమ్మల్ని పిలిపించి మాకుటుంబానికి అండగా నిలచి మా కుటుంబాన్ని కాపాడి ఈరోజు నాకు మంత్రిగా అవకాశం ఇచ్చారు. మహిళలైన నేను మహిళలకు న్యాయం చేయగలనని నమ్మి చనిపోయిన నా భర్త స్థానంలో పోటీ చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చిన మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారికి, నేను, మాకుటుంబం ఎప్పుడూ రుణవడి ఉంటామని తెలియజేస్తున్నాము. పౌరసరఫరాల శాఖను మహిళా మంత్రికి ఇచ్చిన ప్రభుత్వం ఇంత వరకూ ఏదీ కూడా లేదు. మహిళలు అయితే పౌరసరఫరాల శాఖకు న్యాయం చేస్తారని ఆరోజు పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. సెర్ప్లో కూడా అవకాశం ఇచ్చారు. అదేవిధంగా ఇలాంటివి ఎన్నో పదవులకు నాకు అవకాశం కల్పించారు. తరువాత ఈ మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగా ఇచ్చిన ఘనత కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికే దక్కుతుంది. అనుక్షణం నాకు అండగా నిలబడి మంత్రిగా విజయవంతం అవడానికి సహాయ సహకారాలు అందించారు. ఈ ప్రభుత్వం మహిళల అభివృద్ధికి ఎన్నో కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తుంది.

డ్వాక్రా సంఘాలలోని ఆడపడమలకు ఒక్కొక్కరికి రూ.10,000/- చంద్రన్న వసుపు కుంకుమ క్రింద అందిస్తున్నాము. ఇప్పటివరకు ప్రతి సభ్యురాలికి రూ.6,000/- వారి బ్యాంకు ఖాతాలో జమ చేయడం జరిగింది. దీనికి గాను ఇప్పటివరకూ రూ.4,972 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. డ్వాక్రా సంఘాలకు 15 నెలలకు బ్యాంకు ఋణాలు వడ్డీ మాఫీ చేయడం కొరకు దాదాపు రూ.1338కోట్లు చెల్లించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం మూడు సంవత్సరాలలో డ్వాక్రా సంఘాలకు బ్యాంకు లింకేజ్ ద్వారా రూ.32,818కోట్లు వడ్డీ లేని ఋణాలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. మహిళా పాదుపు సంఘాలను, మహిళా వ్యాపార సంఘాలుగా మార్చడానికి ఒక్కొక్క సంఘానికి రూ.25లక్షల వరకూ ఋణ సదుపాయాన్ని కూడా కల్పిస్తున్నాము. ఈనాడు మహిళల ఆత్మగౌరవం కాపాడడానికి ఇంటింటికి మరుగుదొడ్లు నిర్మించే పథకాన్ని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారే చేపట్టారు. గిరిపుత్రిక, కళ్యాణవధకం, దుల్లన్ పథకాల ద్వారా కొత్త పెళ్లికూతురుకు రూ.50,000/- ఆర్థిక సహాయం అందచేస్తున్నాము. మహిళా మరియు శిశు సంక్షేమం కొరకు మా ప్రభుత్వం ఎంతో కృషి చేస్తోంది. గర్భిణీ స్త్రీలకు, బాలింతలకు అన్న అమృత హస్తం పథకం ద్వారా ఒక పూట ఫుల్ మీల్స్ అందజేయడం జరుగుతోంది. పాషకవిలువలతో కూడిన బాలామృతం చిన్న పిల్లలకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అంగన్వాడీ కేంద్రాలను పనితీరు మెరుగుపరచడం కోసం అంగన్వాడీ సిబ్బందికి స్ట్రాక్చర్స్ లను ఇవ్వడం జరిగింది. చిన్న పిల్లలకు మంచి కాన్సెంట్ విద్యను అందజేయాలనే ఉద్దేశంతో అంగన్వాడీ ప్రీస్కూల్స్ ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

సామూహికసీమంతాలు, అన్నప్రాసన, తల్లిబిడ్డ ఎక్స్ప్రెస్ వంటి పథకాలను అమలు చేసి మహిళలు, చిన్నారుల ఆరోగ్యమే లక్ష్యంగా ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తుంది. కేవలం సంక్షేమ పథకాల అమలు మాత్రమే కాకుండా మహిళలు, మరియు శిశువుల హక్కుల రక్షణకు ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉన్నది. 14 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలకు ఉచిత నిర్బంధ విద్యను అమలు చేస్తున్నాము. ఇప్పటి వరకూ 850 బాల్య వివాహాలను ఆపడం జరిగింది. చిన్న పిల్లలపై లైంగిక వేధింపులు జరిపిన వారిపై 430 కేసులు నమోదు చేయడం జరిగింది. సంరక్షణ మరియు భద్రత అవసరమైన దాదాపు 2,403 మంది పిల్లలను గుర్తించి వారికి రక్షణ కల్పించడమైనది. ఇప్పటి వరకూ దాదాపు 1,124 మంది బాలకార్మికులను రక్షించడం జరిగింది. అలానే ఇంటి నుండి తప్పిపోయిన 427 మంది పిల్లలను వారి తల్లిదండ్రులకు అప్పగించడం జరిగింది. మహిళలు, చిన్నపిల్లల సంక్షేమం కొరకు శ్రమిస్తున్న మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి మహిళలు అందరి తరపున కృతజ్ఞతలు సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభాపతిగారి అధ్యక్షత ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలలో మూడు రోజుల పాటు అమరావతి రాజధాని నమీవంలో పవిత్రసంగమం వద్ద జాతీయ మహిళా పార్లమెంటును ఘనంగా నిర్వహించుకున్నాము. దేశ వ్యాప్తంగా వివిధ రంగాల నుండి ప్రతిభావంతులైన మహిళలు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొని వారు సాధించిన విజయాలు, అనుభవాలు అందరితో పంచుకోవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా వారి సలహాలు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న విద్యార్థులకు ఎంతో స్పూర్తిని నింపాయి. ఎదో కార్యక్రమం నిర్వహించాము అయిపోయిందని అనుకోకుండా ఆ కార్యక్రమంలో తీసుకున్న నిర్ణయాలు భవిష్యత్తులో మహిళలకు సహాయపడే విధంగా అమరావతి డిక్లరేషన్ ను రూపొందించడం జరిగింది. రెండురోజుల క్రితం విజయవాడలో ఆవిష్కరించిన ఈ అమరావతి డిక్లరేషన్ మహిళా సాధికారతకు ఒక మార్గదర్శినిగా ఉపయోగపడుతుంది. గౌరవ సభాపతి ఎంతో మంది మేధావుల సలహాలతో నూచనలు స్వీకరించి మహిళా సమస్యలను చర్చించి ఈ డిక్లరేషన్ కు ఒక తుది రూపం ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా మన రాష్ట్రంలో ఉన్న మహిళలు అందరి తరపున కూడా సభాముఖంగా గౌరవ శాసనసభ సభాపతిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ అమరావతి డిక్లరేషన్ లో మొత్తం 10 అంశాలు ప్రతిపాదనలు చేయడం జరిగింది. ఈ 10 అంశాలు సభ దృష్టికి తీసుకురావడానికి నాకు ఈ అవకాశం కల్పించిన తమరికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, గౌరవ శాసనసభ సభాపతిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

1. మహిళా విద్య: 18 సంవత్సరాల వరకూ మహిళలకు విద్యను తప్పనిసరి చేయాలి. బడ్జెట్ లో కూడా తగిన నిధులు కేటాయించాలి. విద్యావరంగా అన్ని స్థాయిల్లోనూ సమాన అవకాశాలు కల్పించాలి.
2. మహిళల న్యాయవరమైన హక్కులు: మహిళా హక్కులను సంపాదించి చట్టాలను మరింత సమర్థంగా అమలు చేయాలి. మహిళలపై జరిగిన ఆత్యాచారాలు, వేదింపుల విషయంలో త్వరగా విచారణ జరిగేలా చూడాలి.
3. మహిళల ఆరోగ్యం పోషక ఆహారం: ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలోనే 100 శాతం కాన్పులు జరిగేలా చూడాలి. గర్భిణీ స్త్రీలకు, పిల్లలకు పోషకాహారం అందించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి.

4. మహిళా పారిశ్రామిక విధానం: మహిళలు ఉపాధి, వ్యాపార అవకాశాలు పొందేందుకు అవసరమైన అనుకూల వాతావరణాన్ని సృష్టించాలి. వన్ను మినహాయింపులు, ఆర్థిక సహాయం మహిళలు పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసేందుకు, అందుకు సంబంధించిన అంశాలను సులభంగా రూపొందించేందుకు మార్కెటింగ్ అవకాశాలు కల్పించాలి.
5. పరిశోధనలలో మహిళలు: పరిశోధనలలో ఆసక్తి ఉన్న బాలికలను గుర్తించి ప్రోత్సహించాలి. మహిళా విద్యార్థులకు పరిశోధనలకు అవసరమైన ఆర్థిక సహాయం, పరిశోధనలు చేసుకునేందుకు అవసరమైన మౌలిక వసతులు కల్పించాలి.
6. రాజకీయాల్లోకి మహిళలు: చట్టసభల్లో స్థానిక సంస్థలు, అధికారుల వదవుల్లో మహిళలకు సమాన అవకాశాలు కల్పించాలి. బాలికలలో నాయకత్వ లక్షణాలు, నిర్ణయం తీసుకునే శక్తిని పెంపొందించే చర్యలు చేపట్టాలి.
7. మహిళల సామాజిక రక్షణ: బాలికలు, మహిళలకు సామాజిక భద్రత కల్పించాలి. మహిళల అక్రమ రవాణా, హింస, సైబర్ క్రైమ్ పై వటిష్టమైన చర్యలు ఉండాలి. బీమా, పెన్షన్, సామాజిక న్యాయం, ఆర్థిక భరోసా కల్పించాలి.
8. స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్షణాలు: క్షేత్రస్థాయిలో ఎదురయ్యే సవాళ్లను అధిగమించేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. మహిళా సాధికారతకు అవసరమైన బడ్జెట్ను కేటాయించాలి.
9. మహిళల సామాజిక అభివృద్ధి: ఆర్థిక మరియు సామాజిక వివక్షను తొలగించేందుకు విధానరమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. మహిళా గ్రూపులను ప్రోత్సహించాలి. వివాహాలను తప్పనిసరిగా రిజిస్టర్ చేయాలి.
10. మహిళలలో డిజిటల్ అక్షరాస్యత: మహిళలలో డిజిటల్ అక్షరాస్యతను పెంచేందుకు ప్రభుత్వం కార్పొరేట్లు మరియు ఎన్జీవోల భాగస్వామ్యంతో కృషి చేయాలి.

పైన తెలిపిన వది అంశాలపై మా ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో వనిచేస్తుంది.

సా.04.40

ఇవేగాకుండా, గౌరవ సభ్యులు మరి కొన్ని విషయాలను కూడా మా దృష్టికి, సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ప్రస్తుతం గిరి గోరుముద్దులు కార్యక్రమం ద్వారా గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉన్న 5 సంవత్సరముల లోపు పిల్లలకు పాస్టికాహారం పంపిణీ చేస్తున్నాము. 1 లక్షా 50 వేల మంది పిల్లలకు ఈ పాస్టికాహారాన్ని అందిస్తున్నాము. గిరి గోరుముద్దులు కార్యక్రమం ద్వారా మైదాన ప్రాంతంలో ఉన్న పాస్టికాహార లోపంతో ఉన్న 5 సంవత్సరముల లోపు ఉన్న దాదాపు 42,000 మంది పిల్లలకు అదనపు పాస్టికాహారం అందజేస్తున్నాము. సబల కార్యక్రమంలో భాగంగా రాష్ట్రంలో 4 జిల్లాల్లో నెలవారీగా ఇంటింటికి రేషన్ పంపిణీ చేస్తున్నాము. 11 నుండి 18 సంవత్సరాల లోపు వయస్సున్న 2 లక్షల 85 వేల మంది పిల్లలకు కిశోర బాలికా యోజన క్రింద పాస్టికాహారం అందిస్తున్నాము.

అలాగే, 1098 చైల్డ్ హెల్త్ లైన్స్ ద్వారా వచ్చిన సమాచారం మేరకు, భిక్షాటన చేస్తున్న పిల్లల్ని గుర్తించి, అనాధలైన పిల్లలను సంక్షేమ కమిటీల ద్వారా ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన పిల్లల వసతి గృహాల్లో చేరుస్తున్నాము. ఇలాంటివి రాష్ట్రంలో 52 వసతి గృహాలున్నాయి. నగరంలో అవసరమైతే ప్రత్యేక బృందాలను ఏర్పాటు చేసి, భిక్షాటన

చేస్తున్న పిల్లల్ని గుర్తించే కార్యక్రమం కూడా ఈ ప్రభుత్వం చేయబోతోంది. రాష్ట్రంలో నిరాదరణకు గురైన మహిళల కోసం స్వధార గృహాలు 12 ఉన్నాయి. ఇవి ఎన్జిఓల ద్వారా నడుస్తున్నాయి. ఒక్కొక్క గృహంలో 40, 50 మంది మహిళలు ఉంటారు. వీటి నిర్వహణ ఎలా ఉందో, పరిశీలించడానికి కూడా జిల్లాకలెక్టర్ల స్థాయిలో అధికారిక బృందాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ గృహాల్లో సౌకర్యాల కల్పనలో నిర్లక్ష్యం వహిస్తే, ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది.

ఏది ఏమైనప్పటికీ, 12 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. వాళ్లంతా గొప్ప గొప్ప సలహాలు ఇచ్చారు. వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని, నేను కూడా జిల్లాల వారీగా తిరిగి ఎక్కడైనా, ఏదైనా సమస్య ఉంటే వారి మీద చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. చర్యలు తీసుకోవడంకన్నా ముందు వాటిని సరిదిద్ది అంగన్వాడీ స్కూళ్లని సీట్గా ఉంచడానికి ప్రయత్నిస్తాను. ఇంతకముందే పెద్దాయన చెప్పారు. స్కూళ్లలో టాయ్లెట్స్ లేవని అన్నారు. అంగన్వాడీకి వెలుగు అని అన్నారు. ఏ ప్రభుత్వం కూడా గతంలో చేయలేదు. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆశీస్సులతో అంగన్వాడీలకు వెలుగు అనే ఒక కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. ఇది దాదాపు చిత్తూరు జిల్లాలో పూర్తయిపోయింది. ఇప్పటికే నాలుగైదు జిల్లాల్లో పూర్తయ్యింది. అంగన్వాడీ స్కూళ్లలో వెలుతురు అంటే ఒక ఫ్యాన్ గాసి, టాయ్లెట్ గాసి, సిల్లు గాసి ఇస్తే బాగుంటుందనే ఆలోచనతో అంగన్వాడీలకు వెలుగు అనే కార్యక్రమం పెట్టాము. ఆ కార్యక్రమం మొదలుపెట్టి నెల రోజులవుతోంది. అది కూడా పూర్తి స్థాయిలో మేము అన్ని రకాలుగా చేస్తాము.

ఇక్కడుండే గౌరవ సభ్యులందరూ పెద్దవారే కాబట్టి, మిమ్మల్ని అందర్నీ కోరుతున్నాను. మీరు ఆయా గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు, ఎక్కడైనా సమస్యలుంటే వాటిని మీరు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా వాటి పరిష్కారానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. వాటిని ఏవిధంగా సరిదిద్దాలనే విషయం కూడా మేము తెలుసుకుంటాము. గతంలో సివిల్ సప్లైస్ డిపార్టుమెంటు వరంగా నేను బాగా కష్టపడి పనిచేశాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు నా మీద ఉండే నమ్మకంతో పెద్దపెద్ద శాఖలు నా కిచ్చారు కాబట్టి, ఈ శాఖలో కూడా నేను కష్టపడి పనిచేసి మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకోవాలని మా సెక్రటరీ గారు, కమిషనర్ గారు, అధికారులందరూ బాగా సహకరిస్తున్నారు. జిల్లాలవారీగా అధికారులందరితో మాట్లాడి సమస్యలు పరిష్కరిస్తూ, మీ అందరి సహకారంతో తప్పకుండా నాకిచ్చిన శాఖకు పూర్తి న్యాయం చేస్తానని హామీనిస్తూ, న్యాయం చేయగలననే నమ్మకం కూడా నాకుందని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం. ఇన్ని చట్టాలు చేసినా కడుపులో ఉన్న ఆడపిల్లను చిదిమేస్తున్నారు. స్కానింగుల ద్వారా ఆడపిల్ల అని తెలియగానే, అబార్షన్ చేయించి చంపేస్తున్నారు. మంత్రి గారే ఒక సందర్భంలో చెప్పారు. ఒక గ్రామంలో 60 మంది పెళ్లికాని ప్రసాదులు ఉన్నారంట అధ్యక్షా. ఆడపిల్లలే దొరకడం లేదు. కాబట్టి, అబార్షన్లకు పాల్పడే ఆసుపత్రులపైన నియంత్రణ చేసి, పెళ్లికాని ప్రసాద్లకు పెళ్లయ్యేటట్లు చేయమని మీ ద్వారా నేను మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పరిటాల నునీత: అధ్యక్షా, గౌరవసీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున, గౌరవ గృహ నిర్మాణ శాఖామాత్యులు తీర్మానాలు ప్రవేశపెడతారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ చైర్మన్: తీర్మానాలు ప్రవేశపెట్టండి.

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా. ధన్యవాదములు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో, మహిళా పార్లమెంట్ సదస్సు మూడు రోజుల పాటు అత్యంత ప్రతిష్టాకరంగా నిర్వహించుకున్నాము. ఆ సదస్సులో మేధావులు, వక్తలు, వివిధ రంగాల్లో నిష్ణాతులైన వారు వ్యక్తం చేసిన, వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు, ఆలోచనలన్నీ సమ్మిళితం చేసి అమరావతి డిక్లరేషన్ పేరుతో మనం ఒక డిక్లరేషన్ మొన్ననే ప్రకటించుకున్నాము. కాబట్టి, ఈ సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడి గారి తరపున అమరావతి డిక్లరేషన్ కు అభినందన తీర్మానంతోబాటు, చట్టసభల్లో మహిళలకు 33.3 శాతం రిజర్వేషన్లు కోరుతూ రెండు తీర్మానాలను ప్రవేశపెట్టే అవకాశం కల్పించినందుకు మరోసారి మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

10. సభాకార్యక్రమం - తీర్మానం:

మహిళా పార్లమెంట్ సదస్సు-అమరావతి డిక్లరేషన్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి అభినందన తీర్మానం

మహిళా సాధికారత దిశగా ఇటీవల శాసన, కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థలు రెండూ కలిసి 'అమరావతి డిక్లరేషన్' చేయడాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి అభినందిస్తోంది. ఇది ఒక సత్సంకల్పంగా, మహిళా సాధికారతకు జరిగిన పట్టుభిక్షకంగా మండలి భావిస్తోంది.

'దశ' అంశాలతో కూడిన ఈ డిక్లరేషన్ ఈ రాష్ట్రంలో మహిళల సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ దశను మార్చే తీర్మానంగా శాసనమండలి అభిప్రాయపడుతోంది. స్త్రీ విద్య, చట్టబద్ధ హక్కులు, ఆరోగ్యం-పోషకాహారం, పారిశ్రామికవేత్తగా మహిళ, పరిశోధన-సవ్యావిష్కారాలు, మహిళలు-రాజకీయాలు, సాంఘిక భద్రత, సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు, సాంఘికాభివృద్ధి, మహిళలు-డిజిటల్ లిటరసీ అనే పది అంశాలతో 'అమరావతి డిక్లరేషన్' చేయడాన్ని నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో ఒక మేలిమలుపుగా అభివర్ణిస్తోంది.

భవిష్యత్తులో మహిళలు అన్నిరంగాల్లో సమానావకాశాలు అందుకునేందుకు 'అమరావతి డిక్లరేషన్' స్ఫూర్తిగా నిలవాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి కోరుకుంటోంది. మహిళలు పురుషులతో సమానంగా హక్కులు పొందిన దోటి సామాజికాభివృద్ధి సాధ్యం.

ఒక జాతి నిర్మాణం సక్రమంగా జరగాలంటే మహిళా సాధికారత అత్యంత అవసరం. స్త్రీలను గౌరవించే సంప్రదాయం మన తెలుగుజాతిలో ఉంది. అమరావతిని రాజధానిగా నువీశాల సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించిన ఆంధ్ర పాలకులు 'శాతవాహనులు' తమ మాతృమూర్తుల పేర్లను తమ పేర్లకు ముందు ధరించి ప్రాచుర్యం పొందిన విషయాన్ని ఈ సభ మననం చేసుకుంటోంది.

మహాత్తర చరిత్ర కలిగిన అమరావతి గడ్డమీద ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి 10, 11, 12 తేదీలలో మహిళా పార్లమెంటు సదస్సు ఘనంగా జరపడమే చారిత్రాత్మకం. గోదావరి, కృష్ణమ్మ కలసిన పవిత్రసంగమ ప్రదేశం ఈ అపురూప ఘట్టానికి వేదికగా నిలవడం మనందరికీ గర్వకారణంగా శాసనమండలి భావిస్తోంది. దేశ చరిత్రలోనే తొలిసారిగా ఈ శాసన సభ నిర్వహించిన మహిళా పార్లమెంట్ ఓ స్ఫూర్తిదాయక కార్యక్రమం. సభా నిర్వహణను భుజస్కంధాలపై వేసుకున్న సభాపతి డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావును శాసనమండలి మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తోంది. సదస్సు విజయవంతం కావడానికి అన్ని విధాలా సహకారం అందించిన అధికారగణానికి, ఐక్యరాజ్య సమితి మహిళావిభాగానికి, MIT, పూణే నిర్వాహకులకు శాసనమండలి కృతజ్ఞతలు ప్రకటిస్తోంది.

మహిళలు దేశానికి మార్గనిర్దేశనం చేసే స్థాయికి ఎదిగేందుకు 'అమరావతి డిక్లరేషన్'తోడ్పడుతుందని శాసనమండలి ఆశిస్తోంది. ఇంటి నుంచే నిర్ణయాధికారం కావాలి. మహిళా సాధికారతకు సినలైన అర్థం మహిళ మానవ హోదాకు, స్వేచ్ఛకు గౌరవాన్ని ఆపాదించడమే అని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి అభిప్రాయపడుతోంది.

సా.04.50

అధ్యక్షా, ఇక రెండవ తీర్మానం.

11. నభా కార్యక్రమం - తీర్మానం

చట్టసభలలో మహిళలకు 33.33 శాతం రిజర్వేషన్ కోరుతూ

రాష్ట్ర శాసనమండలి తీర్మానం:

అనేకమంది ధీర వనితలు పుట్టిన ఈ గడ్డలో మహిళలకు నాయకత్వ లక్షణాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయనేది నిర్వివాదాంశమని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి విశ్వసిస్తోంది. మహిళలు ఆకాశంలో నగం★ అనేది అక్షర నత్యం. తమ కుటుంబాన్ని, పిల్లల్ని ముందుకు నడిపించేది, జీవిత భాగస్వామికి వెన్నదన్నగా నిలిచేది స్త్రీమూర్తులే. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే భారతీయ కుటుంబ వ్యవస్థలో మహిళలే నిజమైన యజమానులు.

వీరి పాత్ర కుటుంబానికి పరిమితం కాకూడదు. ఎంతోమంది మహిళలు పారిశ్రామికేత్తులుగా రాణిస్తున్నారు. కార్పొరేట్ సంస్థలను ఒంటిచేత్తో పాలిస్తున్నారు. శాస్త్రవేత్తులుగా, క్రీడాకారులుగా ఇలా ఎన్నో రంగాల్లో తిరుగులేని పాత్ర పోషిస్తున్నారని శాసనమండలి గుర్తిస్తోంది. వారు నాయకత్వం వహిస్తున్న స్థానిక సంస్థలు ప్రజాసమస్యలను పరిష్కరించడంలో ముందున్నాయి. ఇంతటి ఘనత ఉన్న మహిళలకు మన చట్టసభలలో వ్రాతనిధ్యం గణనీయంగా పెరగాల్సిన అవసరమున్నది.

స్త్రీని ఆదివరాశ్చక్రిగా, శక్తిస్వరూపిణిగా భావించే మనదేశంలో చట్టసభలకు వచ్చేసరికి మాత్రం సరైన ప్రాతినిధ్యం దక్కకపోవడం వట్ల శాసనమండలి విచారం వ్యక్తం చేస్తోంది. కొన్ని దేశాలతో పోల్చుకుంటే ఈ విషయంలో మనదేశం ఎంతో వెనుకబడి ఉంది. ప్రస్తుతం 542 మంది సభ్యులు లోక్సభలో ఉంటే వారిలో 65 మంది మాత్రమే అంటే కేవలం 11.8 శాతం మాత్రమే మహిళా సభ్యులు ఉన్నారు. రాజ్యసభలో 245 మంది సభ్యులకు గాను 27 మంది మహిళలే ఉన్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో వీరికి ఎంతమేర న్యాయం జరుగుతోందో ఈ లెక్కలే చెబుతున్నాయి.

మహిళా సాధికారత సాధించడం, వారి ఆత్మాభిమానం కాపాడడం, సమాజంలో ఉన్నతస్థానానికి చేరేలా వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహించడంలో ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ ముందుంటుంది. దివంగత ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు మహిళలకు ఆస్తిలో సమాన హక్కు, స్థానిక సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లు కల్పించిన విషయాలను శాసనమండలి గుర్తు చేసుకుంటోంది. ఎస్టిఆర్ న్యూర్నితో రాష్ట్రప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో, విద్యా సంస్థల్లో ప్రవేశాల్లోనూ మహిళలకు 33.33 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇచ్చిన ఘనత ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికే దక్కుతుంది.

చట్టసభల్లో మహిళలకు పెద్దఎత్తున చోటు దక్కేలా చట్టవరమైన చర్యలు అవసరమని శాసనమండలి భావిస్తోంది. మనదేశంలో చట్టసభల్లో మహిళలకు కనీసం మూడవ వంతుకు తగ్గకుండా కేంద్రప్రభుత్వం త్వరగా రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనమండలి కోరుతోంది. ఎన్నో ఏళ్లుగా కార్యరూపం దాల్చని ఈ స్వప్నాన్ని సాకారం చేయాలని కేంద్రానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ తీర్మానిస్తోంది.

(సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: తీర్మానానికి అనుకూలురు 'అవును' అని చెప్పవలసింది. ప్రతికూలురు 'కాదు' అని చెప్పవలసి ఉంది. తీర్మానం అనుకూలురవైపు ఉన్నందున తీర్మానాన్ని సభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించడమైనది.

సభ శనివారం అనగా తేది.2.12.2017న ఉ.10.00 గం.లకు సమావేశమగుటకు వాయిదా వేయడమైనది.

(The House then adjourned at 4.53 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Saturday, the 2nd December, 2017.)

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Council and printed at the AP Legislative Assembly Press,
Velagapudi, Amaravati.”**